הארץ

75 אג' יום א' כ"ה בניסן תשמ"ו, 4 במאי 1986 VOL. 68/20375 MAY 4 1986

אסד יבוא מחר לירדן

המטרה: לקדם התפייסות בין שתי המדינות ★ בדצמבר ביקר חוסיין בדמשק בראשונה מזה 7 שנים ★ אסד לא ביקר בירדן מאז 1977

רבת עמון (עי"ד רע"צ). נשיא סוריה חאפז אסד יערוך מחר ביקור ממלכתי בירדן, במטרה לבצר את ההתפייסות בין שתי המדינות השכנות, שהושגה ביוזמת הליגה הערבית.

הדיוואן המלכותי הירדני הודיע על הביקור, אך לא מסר כמה זמן יימשך. בידיעה נמסר כי הביקור ייערך לפי הזמנתו של המלך חוסיין. בדצמבר שעבר ערך המלך ביקור של 24 שעות בדמשק — בראשונה מזה 7 שנים. הנשיא אסד לא ביקר בירדן מאז 1977.

התקרבות תוך חילוקי־דעות

לפני כ־5 שנים שררה מתיחות רבה בין שתי המדינות וכמעט שפרצה מלחמה ביניהן. באחרונה נשתפרו היחסים ביניהן, בתאמי המסחר והכלכלה, אם כי עדיין קיימים ביניהן חילוקי דעות לגבי מלחמת איראן־עיראק והשלום במזה"ת.

סוריה הפרו־סובייטית תומכת באיראן, שאינה מדינה ערבית, ואילו ירדן הפרו־מערבית תומכת בעיראק. חילוקי הדעות המהותי על ידי היעדר הודעה משותפת בתום ביקורו של המלך חוסיין בדמשק.

המשקיפים לאחר הביקור של המלך חוסיין קץ לסרט על גישה משותפת להליכי השלום במזה"ת. בהתאם להסכם שנחתם בפברואר אשתקד עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, ערפאת גורש מדמשק בשנת 1983 וסוריה, יחד עם הפלגים הפלשתיניים השוכנים בדמשק, גינו את ההסכם מפברואר אשתקד והגדירו אותו כבגידה.

מובארק והחוסיין ייפגשו בימים הקרובים

קאהיר (עי"צ). הנשיא מובארק וחוסיין מלך ירדן עומדים להיוועד בימים הקרובים כדי לתאם את עמדות ארצותיהם בעקבות הביקור שערך לא מכבר יאסר ערפאת במצרים — מסר שבועון הקאהירי אתמול אל יום.

העיתון מסר, כי היום עומד לצאת שר ההגנה המצרי, המרשל אבו ראזלה, לביקור ברבת עמון.

הממשלה תדון היום בעיבוי ההתיישבות היהודית בחברון

צפויה ביקורת המערך על הצהרות אנשי הליכוד בדבר הרחבת ההתנחלויות לאחר הרוטאציה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

הממשלה תדון היום בהתיישבות היהודית בחברון על רקע הצהרותיהם של שרים בכירים בליכוד בדבר עיבוי היישוב היהודי בעיר וקביעתו של שר הביטחון יצחק רבין כי "כל פעולות משרד הביטחון בנושא יישוב יהודים בחברון נעשו על פי החלטות הממשלה". רבין כתב זאת במענה למכתב של השר אמנון רובינשטיין שטען כי התיישבות יהודית בתוך עיר ערבית "אינו אלא פרובוקציה מכוונת שכבר הביאה קרבנות בנפש".

רובינשטיין טען במכתב לרבין, כי אין להגדיר את המבנים המאוכלסים בידי יהודים בחברון "יישובי" לפי מבחן הגיוני, ועל כן אין מקום לכלול אותם במסגרת הפיסקה בקווי היסוד של הממשלה הקובעת כי "יובטח קיומם ופיתוחם של יישובים יהודיים שהוקמו על־ידי ממשלת ישראל ועל היקף פיתוחם יוחלט בממשלה".

רובינשטיין טען עוד, כי כל עוד אין הולכה מעשית ומשורות בנושא זה, נתון איכלוס בתוך חברון לשיקול דעתו של רבין.

שר הביטחון הפנה את המכתב ליועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר והיועמ"ש קבע כי שאלת היישוב היהודי בחברון היא בעיקרה שאלה פוליטית ולא משפטית והציע כי אם השר סבור שאין להגדיר את הפעילות בחברון כשינוי היקף הפיתוח ביו"ש, יובא הדבר לדיון בממשלה. לאור זאת הגיש רובינשטיין שאילתא לראש הממשלה וצפוי ששרים רבים במערך יתמכו בעמדתו ויתקפו את שרי הליכוד בגין הצהרותיהם בנושא הרחבת ההתנחלויות לאחר הרוטאציה.

על סדר היום: הצעת צור לכינוס הכנסת בפגרה לדיון בחוק ההצבעות

על סדר יומה של הממשלה גם הדיוושו של השר יעקב צור לכנס את הכנסת במהלך הפגרה לצורך סיום החקיקה בעניין חוק ההצבעות. צור תובע להחליט על כך גם אם השרים משה נסים ומשה שחל, שנתבקשו לגבש הסכמה עם הנהלת הקואליציה, לא הצליחו לגבש עמם נוסחה מוסכמת.

רוה"מ ושר האוצר בעד קיצוץ 50 מיליון ד' מתקציב החינוך

המורים יוזמנו לפגישה בה יידרשו להסכים לדחיית יישום חלק מהמלצות עציוני

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה ושר האוצר איתנים בדעתם לבצע את הקיצוץ, בסך 50 מיליון דולר בתקציב משרד החינוך והתרבות.

בפגישה שהתקיימה ביום שישי בין ראש הממשלה, שר האוצר ושר החינוך סוכם, כי נציגי ארגון המורים וההסתדרות יוזמנו השבוע לפגישה עם ראש הממשלה, שר האוצר וממלא מקום שר החינוך, בה יידרשו להסכים לדחיית יישום חלק מהמלצות דו"ח עציוני בעניין שעות ההוראה. האוצר מבקש לדחות מתן 42 שעות הוראה, שהיו אמורות להינתן למורים. עם זאת יקבלו המורים במשכורת הקרובה כרגיל את תוספת השכר בסך 5.8 אחוזים.

פרס ונסים ייפגשו בימים הקרובים לדיון דחוף בהנהלת הקואליציה בירוח האישור של גביית אגרת החינוך. יצויין, כי על פי הערכות האוצר, תביא גביית אגרת החינוך להגדלת הכנסות המדינה מסים ב־22 מיליון דולר וקיצוץ 60 אלף שעות הוראה יביא לחיסכון של 22 מיליון דולר.

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ראש הממשלה שמעון פרס, יזמן השבוע גם את חברי הנהלת הקואליציה, כדי להגיע עמם לאשר את חוק אגרת החינוך. אישור החוק התעכב עד כה, בגלל התנגדות חברי כנסת רבים. גביית האגרה היתה אמורה להכניס לקופת המדינה, כ־27 מיליון דולר.

בקרוב יוסר הפיקוח מפריטים רבים במשק

מדובר בענפים ובשירותים שהשפעתם על המדד שולית ★ צופים לאפריל עליית מדד כ־3% ולמאי ויוני 1.5% ★ שר האנרגיה בעד הוזלת הדלק

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בשבועות הקרובים יוצאו מהפיקוח מוצרי גלם, תשומות לתעשיה, כמה ממוצרי המתכת, האלקטרוניקה, החשמל והכימיה. כן יש כוונה לבטל את הפיקוח על קבוצת מוצרי צריכה. דיונים בנושא מתקיימים בימים האחרונים במשרדים הכלכליים, לקראת הפעלת שלב נוסף בהוצאת ענפים ושירותים מהפיקוח על המחירים. הכוונה היא להוציא עד אמצע החודש הנוכחי קבוצה של ענפים ושירותים, שהשפעתם על המדד שולית.

בצעד זה מבקשים במשרדים הכלכליים לעבור את מחסום 50 האחוז של הענפים והשירותים שהוצאו מהפיקוח. 48 אחוז מהענפים והשירותים נמצאים כיום מחוץ לפיקוח.

בתשובה לשאלת סופר "הארץ" מסר סמנכ"ל משרד התעשיה הממונה על הפיקוח על המחירים, דוד ברודט, כי לא נרשמו תזוזות מחירים משמעותיות במוצרים וענפים שהוצאו מהפיקוח, למעט ענף הספרים, שבו היתה עליית מחירים משמעותית, בעקבותיה הוחזר הענף לפיקוח.

השלב הבא של הוצאת ענפים ושירותים מהפיקוח על המחירים יבוצע עד אמצע החודש. במשרדים הכלכליים מעריכים, כי מדד אפריל יגיע בסביבות 3 אחוזים, מדד מאי — 1.5 אחוזים ויוני — 1.5 אחוזים.

תחזית: לא תחול עלייה ניכרת במדד

התחזית היא, שהעלאת המצרכים המסובסדים והתעריפים הציבוריים בעשרות אחוזים תקוזז בחלקה באמצעות הוזלת מחירי הדלק בכעשרה אחוז, כך שההעלאה הגדולה שתהיה בימים הקרובים במחירי המסובסדים לא תביא לעלייה ניכרת במדד.

במשרדים הכלכליים אומרים, כי בעקבות חתימת הסכם ועיש להשלום תוספת יוקר, יבוצע תשלום תוספת היוקר לכל העובדים בראשית חודש יולי או אולי אף בראשית חודש אוגוסט. על פי ההסכם, תוספת יוקר תשולם בכל פעם שהעלייה המצטברת של המדד תגיע ל־7 אחוזים ויותר. אף שעליית המדד בחודשים פברואר ומארס 86 נלקחת בחשבון לצורך תשלום תוספת היוקר ומאחר וצופים למדדים נמוכים ביוני וביולי, מעריכים במשרדים הכלכליים, שתשלום תוספת היוקר לא יהיה לפני יולי.

(סוף בעמוד 2, טור 6)

חוק ההסדרים לשעת חירום תוקן בניגוד לנהלים

זמיר: מדובר במקרה לא שיגרתי הנמצא בבדיקה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חוק ההסדרים לשעת חירום בנושא הפיקוח על המצרכים והשירותים, תוקן לפני שבועות מספר בניגוד לנהלים. התיקון לחוק נעשה ביוזמת משרד האוצר, ללא ידיעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

מדובר בתיקון שנועד לאפשר לשר הממונה על חברה ממשלתית שלמדינה יש בה עניין כלכלי חיוני, למנות לה מפקח מיוחד. מינוי המפקח נעשה לתקופה של 3 שנים, עם אפשרות הארכה. המפקח הממונה מטעם הממשלה, מחליף את הנהלת החברה ופועל על פי הנחיות השר הממונה. גם סמכויותיה של האסיפה הכללית בחברה כזאת, נשללות. באותה תקופה מוענקת לחברה חסינות מפני תביעות לפירוקה.

התיקון לחוק נתקבל במהירות רבה, ללא פירסום הדפס הכחול, כמפורסמים דברי ההסבר לחוק.

האוצר מתכחש ליוזמה

היועץ המשפטי של משרד האוצר אריה מינטקביץ הכחיש בתגובה כי היוזמה לתיקון החקיקה באה מצד משרד האוצר או הממשלה. לדבריו, לא נתקבלה החקיקה ביוזמת האוצר, אף הממשלה צריכה היתה לקיים דיון על החוק, ודיון כזה לא התקיים.

מינטקביץ טען, כי יוזמת החקיקה באה מצד חברים בוועדת הכספים של הכנסת.

היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר מסר בתגובה, כי עדיין לא מצויים ברשותו כל פרטי הפרשה, והיא נבדקת בעת במשרד המשפטים. זמיר הוסיף, כי אכן מדובר במקרה לא שיגרתי, אך למרות זאת היה צורך בפירסום הדפס הכחול קודם לקבלת התיקון לחוק.

שעה אחת קודם וחודשיים מאוחר מדי

הנהגת שעון הקיץ התאפשרה רק לאחר שהשרים רובינשטיין ושחל, שכבעו את המסר שלה להעדיף את האינטרס הציבורי על פני האינטרס של הרב פרץ.
ואולם מכיון שחייבים להיכנע לדרישת המפלגות הדתיות, קיבלה הממשלה את פשרת בורג, ובניגוד לטובת הציבור, החליטה על הנהגת שעון קיץ, באיחור ניכר.
על מנת שמצב מביש זה לא ישנה, תעלה שינוי בכנסת הצעת חוק שעון־קיץ, חדש, אשר יחליף את פקודת הזמן הקיימת, ויחייב באופן מוחלט וסופי, הפעלת שעון קיץ קבועה וסדירה לאורך שש חודשי הקיץ, לרווחת הציבור ולבטיחותו.

שינוי מפלגת המרכז

חומרים רדיואקטיוויים נתגלו בדגימות גשם ואוויר בישראל

הריכוזים נמוכים ואינם מסוכנים

מאת מיכאל גרשי
סופר "הארץ" לענייני מדע

עקבות של יוד 131 וחומרי ביקוע רדיואקטיביים אחרים נתגלו אתמול בבדיקות שנערכו לדגימות מים ואוויר שנאספו בישראל. ריכוזי החומרים שנתגלו נמוכים ושיעור הקרינה מהחומר שנדגם מן האוויר קטן פי 10,000 מהסף שנקבע כבטוח.

בדגימות מי הגשם שירדו בליל שבת ושנבדקו, לא נמצאו כל סימנים לחומרים רדיואקטיביים. אך במספר דגימות מן הגשמים שירדו בשבת בבוקר נמצאו עקבות של יוד רדיואקטיבי.

מומחה גרעין שעקב אחר ביצוע הבדיקות אמר, כי בשל צורת הדגימה הלא אחידה קשה להסיק מסקנות מבדיקות המים, פרט לכך שאכן היו עקבות יוד רדיואקטיבי בכמה דגימות ולי עובדה שהמיכשור בו השתמשו במרכז המחקר הגרעיני לבדיקת הממצאים רגיש ומסוגל לגלות ריכוזים מועטים של החומר.

הבדיקות באוויר בוצעו מדוגמאות אבק שנלכד במסננים מיוחדים המוצבים בדרך כלל לבחון את רמת זיהום האוויר הרגילה בישראל. הבדיקות העלו כי לאחר שהמסננים סיננו כמה מאות מטרים מעוקבים של אוויר נמצא בהם כמות של כמה עשרות פיקוקירי — בעוד הסף המותר לאותו נפח גדול בעשרות אלפים.

יצויין, כי החומרים הרדיו־אקטיביים שנתגלו בדגימות אינם מצויים בטבע והם יכלו להגיע לישראל רק מאזור התקלה בכור בצ'רנוביל.

מומחים לרפואת קרינה הדגישו אתמול, כי קצב הדעיכה של הקרינה מיוד 131 הוא מהיר ובכל 8 ימים הוא מאבד מחצית מעוצמת הקרינה הקודמת שלה.

מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' דן מיכאלי אמר בתשובה לשאלת "הארץ", כי משרדו לא פירסם את הנתונים המספריים מכיוון שעד שלא יבוצעו עוד בדיקות אין בכך טעם. לדבריו, המצב מניח את הדעת ואין כל סכנה בריאותית לציבור בישראל.

"הריכוזים שנתגלו, קטנים וגם אם היה אדם שותה מים אלה באופן קבוע היה עליו לשתות אותם בקביעות במשך מספר שנים ועדיין לא היה מגיע לכמות המירבית המותרת לשנה אחת", אמר הפרופ' מיכאלי. מנכ"ל משרד הבריאות הוסיף, כי המשמעות היחידה היא בעצם מציאת עקבות חומר שנפלט מהכור בצ'רנוביל.

המעקב אחרי הקרינה ובחינת האוויר ודגמאות הגשם בוצע בשיתוף של היחידה המטאורולוגית של חיל האוויר, השירות המטאורולוגי של משרד התחבורה, הוועדה לאנרגיה אטומית ומשרד הבריאות. הבדיקות והמדידות יימשכו בימים הקרובים.

הרב טננבוים ל"ניו־יורק פוסט":

האפיפיור החליט להכיר רשמית במדינת ישראל

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). האפיפיור יוחנן פאולוס השני החליט להכיר רשמית בישראל ולכונן עימה יחסים דיפלומטיים — מסר הרב מרק טננבוים לכתב העיתון "ניו יורק פוסט".

הרב טננבוים אמר, כי על החלטת האפיפיור מסרו לו שני אישים בכירים הקרובים לאפיפיור.

מרק טננבוים, שהוא רב רפורמי, הוא מראשי הוועד היהודי־האמריקאי וידוע בקשריו הדוקים עם מנהיגים נוצרים בכירים. הוא נפגש לעיתים קרובות עם ראשי הכנסיה הקאתולית, ויזם פעמים מספר פגישות הידברות בין יהודים לנוצרים.

לדברי כתב העיתון, סירב טננבוים לנקוב בשמם של שני האישים, מאחר שלדבריו השיחה עימם היתה סודית בהחלט. אבל שניהם, אמר, אמריקאי והשני אירופי, הם דמויות מרכזיות בוואתיקן. אמר טננבוים. הוא הוסיף, כי לפי העיתון החלטת האפיפיור תבוצע בהדרגה בשנה הקרובה, לפני שתבוא הכרזה סופית על ההכרה.

מקורות בכירים של הכנסיה בניו יורק ובמרכז האו"ם אמרו כי לא ידוע להם דבר על כך. טננבוים אמר, כי האפיפיור הגיע להחלטה להכיר בישראל לפני ביקורו בבית הכנסת ברומא. לדבריו, חושש האפיפיור מאמצעי גמול מצד הערבים נגד נוצרים החיים במדינות מוסלמיות, משום כך יפעל בזהירות.

משרד החוץ דחה בקשת משפחות ברעם ואייזנברג לפעול נגד גירושם מברמודה לארה"ב

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

משרד החוץ דחה בשבוע שעבר את פנייתם של בני משפחותיהם של הישראלים העצורים בברמודה, לפעול נגד הסגרתם או גירושם לארה"ב.

רעיותיהם של אברהם ברעם וישראל אייזנברג פנו בסוף השבוע שעבר למחלקה הקונסולרית במשרד החוץ בתביעה "לא להפקיר" את העצורים בברמודה ולפנות לשלטונות המקום בדרישה שלא להסגירם לארה"ב. ראשי משרד החוץ הודיעו, כי המשרד לא יתערב בהליכים המשפטיים, מכיון שאין הדבר בסמכותו.

נציגי המשרד בדקו את מצבם של השלושה בכלא ומסרו למשפחות, כי אין שום מקום לתלונות נגד השלטונות.

על פי בקשתם של בני משפחת אייזנברג, נשלח אליהם מזון כשר מניו־יורק.

קנון רכשה 278 בתי־קולנוע ואולפן סרטים בבריטניה

העסקה מעוררת זעם באיגוד המפיקים הבריטים

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מנחם גולן ויורם גלובוס, בעלי חברת קנון, זעזעו שלשום את עולם הקולנוע הבריטי כאשר במהלך דרמטי רכשו תמורת 175 מיליון ליש"ט את נכסיה של סקרין, השייכת לקונצרן אי אם איי. העסקה מעניקה לצמד הישראלי את השליטה על 287 בתי קולנוע ב־95 ערים, את אולפן הסרטים אלסטרי שהוא הגדול באירופה ואת זכויות ההפצה של 2,000 סרטים.

בהתחשב בעובדה שבידי קנון כבר היו 200 בתי קולנוע, אותם רכשו בעבר מידי חברה אחרת, הרי שעתה היא מחזיקה ב־40 אחוז מענף הקרנת הסרטים בבריטניה שיאפשר להם לזכות ב־57 אחוז מן ההכנסה הכספית של מכירת הכרטיסים.

העסקה הדהימה את חוגי הקולנוע הבריטיים משום שנחתמה שבוע בלבד לאחר שהחברה נמכרה למיליונר האוסטרלי אלן בונד. ביום חמישי שעבר החלו הנוגעים בדבר במגעים מהיר וכעבור יום אחד הם הגיעו להסכם המעניק לבונד רווח של יותר מ־40 מיליון ליש"ט בתוך ימים מספר.

"מפיק סרטים חסרי ערך אמנותי"

בחודש נובמבר שעבר ניסתה קנון לרכוש את החברה ישירות מאי אם אי, אולם הצעתה נתקלה בהתנגדות הנמרצת של קולנוענים בריטים רבים אשר חששו ממכירתו של הצמד למשקיע זר ומהעברתו לשליטת גולן, "הידוע בנטייתו להפיק סרטים זולים ומסחריים, חסרי ערך אמנותי". העובדה שהסטודיו ורשת בתי הקולנוע נרכשו ב"דלת האחורית", עוררה זעם רב בקרב איגוד המפיקים הבריטי, אשר קרא למשרד המסחר לערוך חקירה מקיפה כדי לבדוק את נסיבותיה של העסקה.

מנחם גולן ניסה אמש להרגיע את הרוחות בבריטניה בהבטיחו כי יפיק לפחות 10 סרטים בשנה וכי יעניק לכשרונות הבריטיים את מלוא הכרי סוי. הוא אמר, כי ינצל את האולפן המרכזי עד תום וכי "יפתח שני בתי קולנוע על כל אחד שיסגור". הוא העריך את העסקה כ"טובה ביותר שעשה עד כה".

ערך את העמוד: אריה השמביה

מוסקווה: כובתה הדליקה בכור הגרעיני בצ'רנוביל

מודים שמספר הנפגעים רב ★ במערב נקטים אמצעים לצמצום הנזק האפשרי ★ יגבר הפולמוס על בטיחות כורים ★ עצבנות בחוגים כלכליים

מאת סופרי "הארץ"
וסוכנויות הידיעות

לדברי מנהיג המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, בוריס ילצין, כובתה האש בכור הגרעיני בצ'רנוביל בחלקה הגדול, אך היא עדיין עשנה. יחידות של הצבא הסובייטי כיבו את הדליקה על ידי הטלת חול, עופרת ובורון, חומר הבולע נייטרונים, מתוך מסוקים.

פקידים אמריקאים בוואשינגטון ציינו, כי שיעורי הקרינה באזור הכור הגרעיני הסובייטי מספיקים כדי לגרום לתחלואה רצינית ואף למוות. כוח משימה שהוקם בוואשינגטון קבע, כי שיעורי החשיפה לקרינה עלולים להיות בטווח של 20 ראם עד מאות ראם. ראם הוא יחידת מדידה לחשיפה רדיו־אקטיווית. ולדברי מדענים, מנת קרינה העולה על 400 ראם עלולה להיות קטלנית.

בקופנהאגן, המשמשת מרכז אירופי של ארגון הבריאות העולמי, יתכנסו מחרתיים מומחים לדיון בהשפעות הבריאותיות של אסון הכור על מדינות מזרח ומערב אירופה. טרם ברור אם בריה"מ תשגר נציג לכנס. המומחים שהוזמנו ינסו לגבש הוראות והתנהגות האוכלוסיה. ארגון הבריאות העולמי תקף את בריה"מ על שלא מצאה לנכון למסור מידע לארצות השכנות, על הסכנות האפשריות לבריאות הציבור כתוצאה מהתקלה.

קאנצלר מערב גרמניה, הלמוט קוהל, הנמצא עתה בוועידת המדינות המתועשות המערביות בטוקיו, הודיע כי יעמוד על כך שהוועידה תדון באסון צ'רנוביל. ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, קרא אתמול להפעלת תקנות בינלאומיות קפדניות יותר בעקבות התקלה בצ'רנוביל.

מומחי גרעין במערב טוענים, כי מתוך 72 כורים (כולל 37 בבריה"מ) הפועלים כיום במדינות הגוש המזרחי — 67 הם כורים ללא מעטפת ביטחון של בטון ופלדה, כנהוג במערב, למניעת דליפה במקרה תקלה. בעולם פועלים כיום בסה"כ 306 כורים ועוד 226 בשלבי בניה שונים.

מאמר, שהופיע לא מכבר בעמוד הראשון של הביטאון האוקראיני הרשמי, "ליטרטורנה אוקראינה", מסר כי בניית הכור הגרעיני בצ'רנוביל סבלה במשך שנים ממחדל

(סוף בעמוד 2, טור 3)

סיכויים טובים לוואלדהיים בבחירות לנשיאות אוסטריה — היום

אם ייבחר ואלדהיים — תדחה ישראל החלפת שגרירה בוינה

בעולם נמשכת המערכה נגד ואלדהיים ★ שמיר: נקווה שלא ייבחר

קורט שטיירר: סוציאליסט. קורט ולדהיים: שמרנים

אוטו סקרינצי: הימין. פרידה מייסנר־בלאו: הירוקים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

אם ייבחר היום קורט ואלדהיים לנשיא אוסטריה, תדחה ישראל ככל הנראה את החלפתו של השגריר בוינה מיכאל אליצור, שהיה אמור לשוב ארצה בעוד מספר חודשים עם תום תקופת שירותו.

בדיונים שנתקיימו באחרונה במשרד החוץ היתה נטיה לבקש מהשגריר אליצור להאריך את תקופת כהונתו על מנת לדחות למועד מאוחר ככל האפשר את המבוכה הכרוכה במעמד הגשת כתב האמנה של שגריר ישראלי לנשיא החשוד בפעילות נאצית. עם זאת, בירושלים בוחרים שלא לפגוע ביחסים הדיפלומטיים עם אוסטריה ומדגישים את חשיבותם של יחסים אלה לקשר עם הגוש המזרחי וליהודי בריה"מ העוברים דרך תחנת המעבר בוינה בדרכם לישראל.

שלמה שמיר־סופר "הארץ" בניו־יורק מוסיף:

כ־5.4 מליון אזרחים אוסטריים יקראו היום לקלפיות, כדי לבחור בנשיא חדש ל־6 השנים הבאות. על פי כל הסימנים, טובים סיכוייו של מזכ"ל האו"ם לשעבר, ד"ר קורט ואלדהיים, להיבחר לתפקיד, למרות ההאשמות שהושמעו נגדו בחודשים האחרונים בדבר עברו הנאצי.

הנשיא הנוכחי, רודולף קירשלגר, עומד לפרוש ביולי, עם השלמת שתי תקופות כהונה של 6 שנים כל אחת.

ואלדהיים, בן 67, הוא מועמד מפלגת העם השמרנית, המבטאת האופוזיציה. מולו מתמודד על התפקיד קורט שטיירר, בן 65, לשעבר שר הבריאות בממשלת אוסטריה, הנתמך בתמיכת המפלגה הסוציאליסטית, שהיא מפלגת השלטון באוסטריה.

הממשלה האוסטרית עשתה בסוף השבוע מאמץ אחרון לבלום את בחירתו של ואלדהיים לנשיא המדינה. הקנצלר פרד סינובץ והשרים הבכירים פנו בקריאה לקהל הבוחרים, להצביע נגד ואלדהיים, למען שמירת שמה הטוב של אוסטריה. עמדתה של הממשלה האוסטרית הובעה במסיבת עיתונאים בוינה, בה הופיע הקנצלר סינובץ עם שרי החוץ, הפנים והמדע בממשלת אוסטריה.

לנוכח הפולמוס הנזעם, מראים סקרי דעת קהל שנערכו בסוף השבוע, כי ואלדהיים יבצא את יריבו, קורט שטיירר.

מלבד שני המועמדים הראשיים, מועמדים גם נציגת שומרי איכות הסביבה, פרידה מייסנר־בלאו, והאיש

(סוף בעמוד 2, טור 6)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: ד"ר אבנהן ויגמה, סגן ראש הקהילה היהודית בוינה
על: הבחירות באוסטריה היום (עמ' 2)

★ יעקבי: האנרגיה הגרעינית לא כדאית בעשור הקרוב (עמ' 5)

★ קיסר: ההסתדרות לא תדרוש תוספות שכר משמעותיות (עמ' 3)

★ תושב אבו גוש נדקר בשוק בעזה (עמ' 3)

★ האחים פרופר מנהלים מו"מ לרכישת "נקה" (עמ' 5)

★ הפרקליטות: המדינה רשאית לפטר עובדים ולהעסיק קבלנים פרטיים במקומם (עמ' 6)

★ המשטרה עצרה משתתף בהפגנת הדתיים מול קולנוע היכל בפ"ת (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). בשעות הבוקר עדיין יירד גשם, בעיקר בצפון הארץ. במשך היום ייעשה מעונן חלקית והגשם ייפסק. ירושלים 9–14, הגולן 8–16, צפת 7–13, חיפה 7–13, טבריה 13–19, נצרת 11–15, עפולה 11–20, השומרון 10–14, תל אביב 10–14, לוד 11–18, ירדון 13–20, עזה 14–21, באר שבע 11–20, אילת 17–25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.7482	+0.0019
בנקים	1.7570	+0.0023
שחור	1.6200	

בגליון זה 12 עמודים

לקוחות פרטיים בבינלאומי לא משלמים דמי ניהול חשבון על הפעולות הבאות:

קניית ומכירת תפ"ס
קניית ומכירת פק"מ
פעולות במטבע חוץ
הפקדות שיקים
פעולות בניירות ערך

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי

אולי לא שמת לב לכך אך בכל פעם שאתה עושה פעולה בחשבון, אתה מחוייב בדמי ניהול חשבון: על קניית ומכירת תפ"ס, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולות במטבע, משיכת כסף במכשיר האוטומטי, פעולות בניירות ערך ועוד ועוד. המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון טוב.

אתה צריך גם עו"ש משופר. פתח עו"ש משופר בבינלאומי ותקבל פטור מדמי ניהול חשבון על כל הפעולות חוץ ממשיכת שיקים.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

מה שבטוח בטוח

בעת ארוחת צהרים שערך ביום שישי ראש עיריית חיפה אריה גוראל לנשיא ארוגוואי חוליו מריה סנגויינטי, במסעדת הרונדו של מלון דן כרמל, סיפר המארח לגוראל כי הביא עמו את נציגי האופוזיציה בארצו. מקרב ארבעת חברי הפרלמנט שבכתו — אחד הוא ראש סיעתו ושלושה הם מנהיגי האופוזיציה.

בתגובה שאל אותו גוראל: "אתה לא פוחד שהם יארגנו לך מהפכה?" סנגויינטי ענה לו בביטחון: "כלל וכלל לא — דאגתי להביא עמי גם את כל ראשי הצבא היושבים אתנו בשולחן".

נשיא ארוגוואי העניק לגוראל מדליית כסף שנטבעה בעת ראשית כהונתו. המדליה מסמלת את ראשיתה של התקופה הדמוקרטית החדשה באורוגוואי, לאחר 12 שנות דיקטטורה צבאית.

נורית כהנא

"שואה", סרטו של קלוד לאנצמאן, יוקרן החל מאמצע חודש יוני במוזיאון תל-אביב. הסרט יוקרן בשני המשכים, של ארבע וחצי שעות ושל חמש שעות.

בכורת "שואה" התקיימה בחודש שעבר בפאריס, בתום עשר שנות הכנה, בנוכחות נשיא צרפת פרנסואה מיטראן. מאז השתרכו טורים ארוכים לאורך ה"שאנז אליזה", מאובטחים על-ידי מחסומי משטרה, ועל הצופים נערכו בדיקות ביטחוניות קפדניות.

לדברי נחום טמל, האחראי על האירועים במוזיאון, יוקרן הסרט עם תרגום עברי ובאמצעות מכונת הקרנה של 35 מ"מ (ולא ב-16 מ"מ כנהוג במוזיאון). הסרט ישמש גם בסיס לתוכנית לימודים בבתי-הספר.

ע.ר.

מחירם הכולל של אלפי פריטי היודאיקה שיוצגו החל מהיום ביריד הבינלאומי הראשון ליודאיקה הוא סוד שמור ביותר. סוד אחר הוא מחיר ביטוחם של הפריטים שערכם כמעט ולא יסולא בפז. על הפריטים נמנים פמוטים, כתובות עתיקות, חנוכיות, מגילות, מנורות, ציורים, ספרים, ופמוטים ועוד.

לדברי זאב בירגר, מנכ"ל מרכז האירועים ירושלים המארגן את האירוע, ינהרו עד לשעת הפתיחה מאות אספנים וסוחרים מארה"ב ומאירופה. בסוף השבוע כבר נחתה משלחת ובה 15 קניינים מטוקיו.

ע.שורשן

סבכאי רשת הטלוויזיה הצרפתית השנייה ("אנטיין-2") התקינו בשבוע שעבר התקשורת לוויין מיוחדת עם ארמון המלך חסן ברבאט, בירת מרוקו. המלך, מסתבר, הביע את רצונו לצפות בשידור הישיר של תכנית הראיונות "שעת-האמת" (מישדר פוליטי המקביל ל"מוקד"), שאירחה, לראשונה מאז הבחירות, את ראש הממשלה החדש של צרפת ז'אק שיראק.

חסן מלך מרוקו

השכרת הלוויין בין שני עברי הים התיכון הוגבלה לקליטה באמצעות האולפנים המארוקאיים, לארמון המלך בלבד.

חשבון ההפקה, בסדר גודל של רבבות דולארים, נשלח מפאריס לחצר המלכות ברבאט.

פאריס

יואב טוקר

הטריק המרכזי בפתיחת ה"טריק פאב" של הקוסם יוריני, ברחוב ירמיהו בתל-אביב, התרחש רחוק מחוץ לפאב: מכונית מסוג אאודי, שסונדלה זמן קצר קודם לכן בסנדלי דנוור, חולצה בעזרתו של יוריני שמישש את המנעול הכסוף שלה במשך דקות אחדות, ביער אותו והפ נפלו הסנדלים.

בין הצופים במחזה היה גם איש החוק, מפקד המחוז הדרומי במשטרת ישראל, ניצב רחמים קומפורט, שהוזמן למקום כאיש פרטי. לאחר שהביט מסוקרן בפלא, הגיב ב"אני לא ראיתי כלום" וחזר אל הסועדים. יוריני עצמו התקשר מיד לאנשי חברת הסנדלים, שקיבלו את הסיפור ברוח טובה.

ש.גונה

בעריכת עירית רוזנבלום

עוד 3 אסירי הטרור היהודי משתחררים

מאת נורית אמיתי

שלושה מאסירי ארגון הטרור היהודי ישוחררו הבוקר מכלא הצרון (תל-מונד).

זאת לאחר שוועדת השחרורים ניכתה שליש מתקופת מאסרם.

שלושת המשתחררים הם: יהודה נביק, נתן נתנזון והגי סגל.

שני הרוגים בחילופי אש בביירות

ביירות (ע"ד). גבר ואשה נהרגו ו־8 אנשים נפצעו בשבת כאשר מיליציות יריבות החליפו אש תותחים ומרגמות לאורך הקו הירוק בין שני חלקי ביירות.

כן נמסר כי נציגים פלשתינאיים ושיעיים של תנועת אמל שוחחו בשבת בביירות על הביטחון בדרום לבנון, לאחר שפלשתינאים התלוננו על מעצרים והטרדות מצד שיעים.

בהודעות שפרסמו פלשתינאים האשמה אמל בהחזקת 50 פלשתינאים בדרום, שם נמצאים חמישה מחנות פליטים.

המיליציה השיעית אמל הודתה כי עצרה פלשתינאים, כדי למנוע העברת נשק ללוחמים בתוך מחנות הפליטים ותומכים בערפאת.

2 נשים וגבר נשדדו בי־ם

(ע). שלושה רעולי פנים שדדו במוצאי שבת שתי נשים וגבר במרכז העיר בירושלים.

סמוך לשעה 11 בלילה עברו שתי הנשים והגבר ברחוב בן הלל 7 בירושלים, כאשר לפתע הגיחו שלושה רעולי פנים המזוינים באקדחים וסכינים, הורו להם להסיר תכשיטיהם ולרוקן את כיסיהם, ונמלטו.

נשיא ארוגוואי חוליו סנגינטי וראש הממשלה שמעון פרס סיכמו ביום שישי להדק את הקשרים בין ארוגוואי לישראל בתחומי הכלכלה, התרבות והמדע. פרס עמד על חשיבותו ההיסטורית של הביקור הראשון של נשיא ארוגוואי בארץ והביע תקווה כי יהיה זה אות להידוק קשריה של ישראל עם אמריקה הלטינית. השניים החליפו דעות גם בנושא המלחמה בטרור הבינלאומי. (כתב: עקיבא אלדר. צילום: רוחמים ישראלי)

רייגן יקבל השבוע את הזוג שצ'רנסקי

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

נשיא ארה"ב רונלד רייגן יקבל ביום חמישי בבית הלבן את אנטולי ואביטל שצ'רנסקי.

הנשיא הזמין את הזוג שצ'רנסקי לבקור בוואשינגטון כבר בשיחה שניהל עימם שעה קלה אחרי נחיתתו של אנטולי בלוד.

הביקור בבית הלבן יסוקר בהרחבה באמצעי התקשורת האמריקאיים ומצפים כי הנשיא ינצל את ההזדמנות כדי לקרוא לסובייטים לשחרר מכלאם אסירים יהודיים אחרים ולפתוח את שערי בריה"מ לפני יהודים המבקשים לעלות לישראל.

הזוג שצ'רנסקי, שיהיה מלווה על ידי אבי מעוז מישיבת "מרכז הרב", יערוך גם מסע הופעות ברחבי ארה"ב שבמרכזו תעמוד עצרת בניו יורק למען יהודי בריה"מ. על רקע העניקת ההזמנות לעצרת זו נתגלעו חילוקי דעות בין שני ארגונים של יוצאי בריה"מ ופעילי עליה יהודים בארה"ב.

שצ'רנסקי מסר את עסקיו לאמרגן האמריקאי מרוין ג'וזפסון, אשר תיווך בין השאר בינו לבין הוצאת ספרים שקיבלה את הזכויות על זכרונותיו תמורת 1.7 מיליון דולר. שצ'רנסקי יקים קרן שתפריש את ההכנסות לפעילות למען יהודי בריה"מ.

בקרוב יוסר

(סוף מעמוד 1)

מסיבה זו סבורים במשרדים הכלכליים, כי אין להודיע ולהיענות לתביעות היצואנים לפצותם בגין הקטנת רווחיות היצוא. רווחיות היצוא הגיעה על פי נתוני היצואנים ל־11-12 אחוז, שהיא רמה נמוכה של רווחיות, בהשוואה לראשית הפעלת התוכנית הכלכלית. במשרדים הכלכליים אומרים, כי ניתן להמתין פרק זמן נוסף, לפני שיוחלט על מתן פיצוי ליצואנים.

דעות חלוקות בעניין הפיחות

במשרדים הכלכליים חלוקות הדעות בעניין הפיחות. ראשי אגף תקציבים באוצר סבורים בתחולת "נרנגו" שער החליפין ובביצוע פיחות בתאום לגידול באינפלציה. גורמים כלכליים אחרים חוששים שהפיחות יגדיל את האינפלציה וישבור את אווירת השקט הפסיכולוגי. שבעה משמירה על שער חליפין קבוע.

שרי האנרגיה האוצר יודנו עם רוה"מ על הוזלת הדלק

יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: שרי האוצר והאנרגיה ייפגשו הבוקר עם ראש הממשלה שמעון פרס כדי לדון בהוזלת מחירי הדלק. הוזלת המחירים תהיה סלקטיבית.

ישראל רכשה באחרונה דלק ממצרים במחירים הנמוכים מעשרה דולר לחבית. במשרד האנרגיה מציינים, כי המשך הוזלת הדלק בשווקי העולם יאפשר הוזלה נוספת של הדלק בארץ.

עלייה במחירי המסובסדים והתחבורה הציבורית

השמירה על מסגרת תקציב המדינה תביא בימים הקרובים להעלאת מחירי המצרכים המסובסדים והתחבורה הציבורית בעשרות אחוזים. שר התחבורה חיים קורפו הודיע שלשום, כי יעלה היום בממשלה את התנגדותו לצמצום הסובסידיה בנסיעה בתחבורה הציבורית, באמצעות העלאת המחירים בעשרות אחוזים.

שיחת היום / ירח טל

עם: ד"ר אנטון וינטר, סגן ראש הקהילה היהודית בווינה
על: הבחירות באוסטריה היום

אם ואלדהיים ייבחר ינסה לפייס את ישראל והיהודים

שר החוץ שמיר התריע כי בחירתו של ואלדהיים תפגע ביחסים בין ישראל לאוסטריה. שני הצדדים בכנסת דורשים מהממשלה לבחון את הקשרים הדיפלומטיים עם אוסטריה במקרה שואלדהיים ייבחר לנשיאות. האם אתם בקהילה היהודית באוסטריה תומכים בתגובות כאלה?

זו שטות מוחלטת להציע לפגוע ביחסים הדיפלומטיים בין המדינות כעונש על בחירתו האפשרית של ואלדהיים לנשיאות אוסטריה. אני לא חושב שמי שהציע זאת שקל את הדברים עד הסוף ואת השלכותיהם האפשריות. את מי רוצים להעניש בדרך זו? את ואלדהיים? לא — לא אותו יעניש אלא את ישראל עצמה ואת יהודי אוסטריה. יש לזכור גם כי וינה משמשת תחנת המעבר העיקרית ליהודי ברית המועצות. אם זה נכון מה שצוטט ב"ניו יורק טיימס" מפיו של שמיר, אז אני לא חושב שהוא נהג בחוכמה באמרו זאת. בכלל אני חושב שישראל לא צריכה להתערב בבחירות הפנימיות באוסטריה ובכל שימעיטו בהתבטאויות בעניין זה כן ייטב. גם לנו ליהודים באוסטריה.

גם אם מדובר במועמד בעל עבר נאצי?

אני חושב שיום אחרי הבחירות ישכחו הכל. אני בכלל לא בטוח שואלדהיים ייבחר לנשיאות. אני רחוק מלהכריז על כך שקורט ואלדהיים ייבחר. זה רצוני ורצון הקהילה כולה.

אבל משאלתך עומדת בסתירה לממצאי סקרי דעת הקהל המנבאים ניצחון לואלדהיים?

לדעתי לא תרגש היום הכרעה וסיבוב בחירות נוסף ייערך ביוני.

והיה ואלדהיים בכן ייבחר לנשיאות. האם אתם לא חוששים שהוא "ינהל השביעית" עם היהודים וישראל?

להיפך. לדעתי הוא ינסה בכל דרך לפייס את היהודים ומדינת ישראל הוא אף ביטא זאת בנאומי הבחירות כולו ובראיונות שהעניק. בהזמינו את יושב ראש הקונגרס היהודי העולמי אליו. אותו אדם שפתח את תיבת הפנדורה נגד ואלדהיים.

האם אתם חשים בהתגברות האנטישמיות באוסטריה בעקבות המסע נגד ואלדהיים?

שמעתי היום בבית הכנסת ציטוטים מהתבטאויות כאלה בכתבה לטלוויזיה, כמו: "צריך היה לגמור את היהודים במשרפות..." "יהודים זורים..." וכדומה. אנטישמיות היתה תמיד באוסטריה ואני מעריך כי בבחירה זו או אחרת היא גם תימשך. אך לדעתי היא לא תגבר אחרי הבחירות. גם אם ואלדהיים ייבחר בהן. כאמור הוא יעשה לדעתי את הכל כדי להציג תדמית טובה, לפתוח דף חדש ביחסיו עם היהודים.

לנוכח הטענה שהביקורת שנמתחה כלפי ואלדהיים רק הכשילה לו קולות בבחירות האם איננו סבור שנכון היה לפתור מקצוות למתן את הביקורת כנגד ואלדהיים?

אם ואלדהיים ייבחר, דבר ראשון שהוא צריך לעשות זה לשלוח מתנה יקרת ערך לזינגר, יושב ראש הקונגרס היהודי העולמי. אם ואלדהיים ייבחר — זינגר הוא זה שסלל לו את הדרך לנשיאות. חשוב שבישראל ובעולם ידעו: ואלדהיים אינו היחידי שהיה נאצי. אוסטרים רבים ו"טובים" אחרים נגועים באותו עבר. אם נתחיל לפשפש בעברם של כולם לא נגמור ולהיכן נגיע?

פסגת המדינות המתועשות במערב נפתחת היום בטוקיו

טוקיו (ע"ד וע"צ). תחת מעטה עבה של אבטחה תיפתח היום בטוקיו הפסגה הכלכלית של שבע המדינות המערביות המתועשות בהשתתפות מנהיגי בריטניה, צרפת, ארצות הברית, איטליה, מערב גרמניה, קנדה ויפאן. הוועידה תימשך עד מחרתיים.

לקראת הפתיחה הסכימו אתמול הנשיא רייגן וראש הממשלה נאקאסונה, ראש ממשלת יפאן, ללחוץ בוועידה למען נקיטת אמצעים בינלאומיים למאבק בטרור הבינלאומי. פקידים במשרד החוץ היפאני אמרו, כי נאקאסונה אמר לנשיא, שהוא אוהד את החלטת ארצות הברית להפציץ את לוב, ומקווה שהפסגה תוליש על דרכים חדשות להיאבק בטרור. לדברי פקיד אמריקאי בכיר, נאקאסונה אמר, כי זה "הנושא החשוב ביותר, שיש לדון בו בפסגה".

לא נודעו כל פרטים על טיב הפעולה, העשויה להינקט. מכל מקום, נודע, כי איטליה הבהירה, שתתנגד להפעלת סנקציות כלכליות נגד לוב. בטינו קראקסי, ראש ממשלת איטליה, נפגש אתמול עם הנשיא רייגן בטוקיו. פקידים איטלקים מסרו, כי הנשיא שאל את קראקסי מדוע אין איטליה מצמצמת את "רכישות הנפט שלה" מלוב? קראקסי השיב, כי איטליה לא תפעיל כל סנקציות כלכליות נגד לוב, אך היא גם לא תעניק לה כל זכויות יתר.

ועידת טוקיו תתנהל תוך אבטחה כבדה, שעלתה 40 מיליון דולר. במבצע האבטחה משתתפים 30 אלף שוטרים יפאניים, המצוידים בכלי נשק ובתותחי מים משוריינים.

פיקוח בינלאומי על כורים גרעיניים

התאונה בכור הגרעיני בברית המועצות עשויה לתפוס מקום בדיוני הפסגה. הנשיא רייגן אמר אתמול, כי מן הראוי שברית המועצות תספק יותר נתונים על האסון. מר רייגן הציע, ששבע המדינות המשתתפות בפסגת טוקיו ינקטו צעדים כדי להבטיח קבלת מידע מלא על תאונות מהסוג הזה. דובר הבית הלבן לארי ספיקס אמר, כי כדאי לפעול למען הסכם על הצבת מפקחים בינלאומיים בתחנות כוח גרעיניות.

נושא אחר שיידון בוועידה הוא הגרעון המסחרי הענק של ארצות הברית. חברי קונגרס דמוקרטיים אותתו השבוע לנשיא רייגן ולשאר המשתתפים בפסגה, כי הם דורשים לנקוט פעולה מוחרת לבלימת הגרעון המסחרי של ארצות הברית.

תידחה בחירת נגיד חדש לבנק ישראל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בחירת נגיד חדש לבנק ישראל תידחה לזמן קצר, לנוכח חוסר ההסכמה בין המערך לליכוד בדבר מועמד.

עדיין לא נקבעה פגישה נוספת בין ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר האוצר, בדבר מינוי הנגיד החדש. לאחר שבפגישה שהתקיימה בסוף השבוע בין ראש הממשלה וממלא מקומו, בה עלה עניין מינוי הנגיד, לא הושגה הבנה בין השניים. גורמים פוליטיים במערך ובליכוד העריכו אמש, כי יחול עיכוב מסוים במינוי הנגיד, בין היתר בשל המחלוקת בין שתי המפלגות הגדולות במינוי הנגיד הבא. ראש הממשלה שמעון פרס טילפן בשבוע שעבר לסגן שר האוצר, עדי אמוראי, ואמר לו, כי אמוראי הוא מועמדו לנגיד בנק ישראל. הליכוד, לעומת זאת, מתנגד למועמדותו של אמוראי ומציע להעניק את התפקיד לפרופ' מיכאל ברונו.

לנוכח המבוי הסתום בדבר המועמד המוצע, בודקות שתי המפלגות אפשרות להציע מועמד פשרה. גורמים במערך אמרו אמש, כי אין לוותר לליכוד ואין להסכים למועמד אחר לתפקיד, זולת אמוראי. הם העירו, כי לא מן הנמנע, שבסופו של דבר תתבצע עיסקת חבילה בין המערך לליכוד בדבר מינוי מוסכם של נגיד בנק ישראל ושל יועץ משפטי לממשלה, או השגת הסכמה בין שתי המפלגות בעניין מינוי נציב שירות המדינה ומינוי יו"ר ועדה מייעצת לבנק ישראל, במקביל למינוי הנגיד.

העיכוב [illegible] התפטרותו של הנגיד הנוכחי, משה מנדלבאום, על אף שהודיע על כוונתו להתפטר.

התחזקה מועמדות אמוראי

שמשון אריליך מוסר: בימים האחרונים התחזקה מועמדותו של סגן שר האוצר, עדי אמוראי, לתפקיד נגיד בנק ישראל. הדבר נובע מהולשות מסוימת בתמיכת הליכוד במועמדותו של פרופסור מיכאל ברונו, המתבטאת על רקע "לוביינג" של גורמים פיננסיים וגורמי בורסה נגד פרופסור ברונו, בגלל התבטאויותיו בקשר למיסוי הון.

על רקע זה נשמעו רמזים מגורמים במערך, שהם יהיו מוכנים אולי לוותר על תפקיד סגן שר האוצר, תמורת תמיכת הליכוד במועמדות אמוראי לנגיד בנק ישראל. יצוין, כי אנשי הליכוד זכאים לשני תפקידים של סגני שרים במשרדי הביטחון והאוצר.

שרים פועלים לריכוך המלצות ועדת בייסקי

מאת יהושע מאירי

שרים בממשלה פועלים לרכך את המלצות של ועדת בייסקי בתחום האישי, וספק רב אם ההמלצות יבוצעו בפרק הזמן, שהקציבה ועדת החקירה.

בשבוע האחרון הפעילו ראשי המערכת הבנקאית לחצים כבדים על שרים ועל ראש הממשלה לוותר על יישום מידי של ההמלצות בתחום האישי. פרס טרם הביע דעתו בעניין, ומלשכתו נמסר, כי הוא עדיין בוחן את הנושא. כן נודע, כי שרים אחרים נענו לפניות ראשי הבנקים, ופנו לחברי מפלגותיהם בוועדה לביקורת המדינה, שיגלו גמישות ויפעלו לרכך את ההמלצות בתחום האישי.

ח"כ אריאל ויינשטיין, חבר ועדת הכספים, הזהיר, כי אם יסרבו ראשי המערכת הבנקאית לקבל את ההמלצות בתחום האישי, יהיה קשה להשיג בכנסת רוב לחקיקה שתמנע אפשרות שהציבור יתבע אותם על נזקיו. ויינשטיין ציין, כי, לדעתו, העונש שעליו המליצה הוועדה לגבי ראשי הבנקים, הוא תוצאה של חוסר איזון מצד הוועדה.

ח"כ דוד ליבאי, יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, אמר, כי בתחילת השבוע הבא תדון הוועדה בהמשך הטיפול בהמלצות דו"ח בייסקי. הוא ביקש להדגיש, כי יביא לוועדה את ההמלצות בגופן, על אף שהוא מבין את הבעיה האישית הקשה של ראשי הבנקים.

מוסקבה: כיבתה [illegible]

(סוף מעמוד 1)

נמוך, טיב עבודה ירוד, מחסור בלתי פוסק בחומרים וליקויים בביקורת האיכות.

דובר סובייטי: 25 איש במצב קריטי בעקבות התאונה בכור

מנהיג המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, בוריס ילצין, מסר אתמול בהמבורג כי 20 עד 25 איש הלו נמצאים במצב קריטי כתוצאה מהאסון הגרעיני בצ'רנוביל, ואין להניח שמספר זה יעלה בשיעור תלול. לדבריו, יתכן ש־40 איש ספגו מנה רצינית של קרינה, "אך בהחלט לא מאות או אלפים, כפי שמסרה העיתונות המערבית". מוסקווה מסרה בזמנו, כי 197 איש נפצעו ו־18 מהם נמצאים במצב חמור.

לדברי ילצין, כ־200 מבין 49,000 האנשים החיים באזור צ'רנוביל, נפגעו מקרינה, אולם "הרוב הגדול ישוחרר בקרוב מבתי החולים". עוד גילה כי 49,000 תושבים שפונו מאזור האסון, לא יוכלו לשוב בעתיד הקרוב לבתיהם, אך הוסיף כי "לא יידרשו שנים כדי שיוכלו לחזור". מחוץ לאזור הסכנה ברדיוס 30 קילומטר, ציין, "החיים נמשכים כתיקנם ואין הגבלות על קניית חלב, פירות וירקות".

הסוכנות היפאנית למדע ולטכנולוגיה מסרה, כי בדיקה של דגימות מזון, שהוטסו ליפאן, העלו כי רמות נמוכות של רדיואקטיביות נמצאו אתמול במוסקווה בדגימות של חלב, ירקות, מים ואדמה.

שלשום מסרה הסוכנות, כי ארבעה יפאנים, שחזרו לארצם מאוקראינה, נמצאו מזוהמים ברדיואקטיביות, לאחר שביקרו במוגילב, כ־300 ק"מ מצפון לצ'רנוביל.

ויכוח על בטיחות הכורים הגרעיניים בעולם כולו

התקלה בכור בצ'רנוביל תגביר, ככל הנראה, את הוויכוח על בטיחותן של תחנות הכוח הגרעיניות בעולם. עם זאת מעריכים פרשנים, כי רק מדינות בודדות יוכלו להרשות לעצמן את המותרות של ויתור על מקור אנרגיה זול זה. המדינות המתועשות הראשיות בעולם מפיקות כיום כחמישית מכלל החשמל שלהן מתחנות כוח גרעיניות, ולהערכת כלכלנים — שיעור זה עשוי להיות מוכפל עד סוף המאה.

מהאג נמסר, כי תוכניותיה של הולנד לעבור בשנות ה־90 לשימוש נרחב באנרגיה גרעינית להפקת חשמל, השתבשו בעקבות התקלה הגרעינית. לעומת זאת נמסר מקהיר, כי לא יחול שינוי בתוכניותיה של מצרים להפקת אנרגיה גרעינית.

אמצעי זהירות בעקבות האסון

מדינות סקנדינאוויה אסרו יבוא מזון מתוצרת מדינות מזרח אירופה. במקביל אסרו מדינות במערב לייבא מזון מסקנדינאוויה. במספר מדינות נאסרה רעיית פרות חולבות, לתקופה של שבוע עד שבועיים, מחשש לזיהום רדיואקטיבי של שדות המרעה. באיטליה נאסרה שלשום מכירת ירקות טריים למשך 15 יום, ושתיית חלב טרי הוגבלה לילדים מעל לגיל 10. מערב גרמניה הגבירה אתמול את הפיקוח על השפעות הרדיואקטיביות, והרחיבה את הביקורות על יבוא מזון טרי מכל מדינות מזרח אירופה.

מזרח גרמניה הודיעה אתמול, כי רמת הקרינה במזרח ברלין מאז התקלה בכור גדלה פי 100 בהשוואה לרמה הרגילה, אך עם זאת עדיין אינה מהווה סכנה לבריאות.

רומניה הכחישה ידיעות מערביות, כי הבריות על מצב מגננות בעקבות עלייה בשיעור הרדיואקטיביות, והורתה לאזרחיה להישאר בבתים עד להודעה חדשה.

גם ממשלת פולין הכחישה ידיעות ממוסקווה, כי סטודנטים פולניים הצטוו לעזוב את קייב בעקבות התקלה בכור.

באנקרה מסר יו"ר המכון האטומי התורכי, כי מדידות גילו רמת קרינה גבוהה פי שבעה מהנורמלי בצפון מערב תורכיה, אולם אין סכנה לבריאות ואין צורך לנקוט אמצעי זהירות מיוחדים.

ביטולי תיור של אמריקאים מגעים בבריה"מ ובסקנדינאוויה

סוכני תיירות בארה"ב מסרו על גל חדש של ביטולי תיור אמריקאי בסקנדינאוויה לאחר הפרסום על סכנת קרינה גרעינית בשוודיה. במקביל נמסר, כי לגבי ה"יעד המועדף" — מוסקווה ומדינות מזרח אירופה, שזכה לפריחה עקב חששות מפני פיגועי טרור במערב אירופה — חלה תפנית גמורה מאז התקלה בצ'רנוביל, ומוסקווה הוצפה בהודעות ביטול סיורים.

עצבנות בחוגים כלכליים

אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר כי הדליפה בכור בצ'רנוביל גרמה לעצבנות ולגל חששות בדבר פגיעה בכלכלת המדינות המתועשות באירופה. במיוחד הושפע מכך המיסחר בדגנים, ומחיריהם בבורסות עלה עקב האפשרות כי גידול דגנים ועדרי בקר באירופה ייפגעו.

ד"ר בועז ברק מסביר במכירה מסיבית של מטבעות אירופאיים עיקריים, והתחזקות של הדולר. אולם שלשום, לאחר שהוכחשה האפשרות של פגיעה בכלכלה האירופאית, שב הדולר ונחלש באופן מתון.

מחירי הנפט עלו אתמול ל־14.47 דולר לחבית, מתוך הנחה כי בריה"מ, המשווקת 1.5 מיליון חביות ביום למערב, תאלץ לצמצם את מכירת הנפט עקב השבתת כורים.

דרישה לדיון בכנסת על מדיניות הגרעין של ישראל

ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת פנה אתמול ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, ולראש הממשלה, שמעון פרס, לפתוח את מושב הקיץ של הכנסת בדיון על מדיניותה הגרעינית של ישראל. לדבריו, פרס מפיץ הבטחות שווא על בטיחותם של הכורים הצרפתיים, אותם הוא מבקש לרכוש.

אם ייבחר

(סוף מעמוד 1)

שופט, אבל אין אפשרות להכחיש, שכל הסימנים וכל המידע המתקבל מדי יום מוליכים לכיוון אחד: שיש להאשים את ואלדהיים בהשתייכות למחנה הנאצי".

שאול צדקא סופר "הארץ" בבריטניה מוסר, כי שלושים חברי פרלמנט בריטים דרשו לבדוק האשמה נגד ואלדהיים, כאילו היה מעורב בהוצאתם להורג של שני שבויי-מלחמה בריטים באי היווני קאליפנוס ב־1944. על פי הידוע נטל מזכ"ל האו"ם לשעבר חלק בפעולת הרג ויהודם העלימה אח"כ את גופות השבויים.

חברי הפרלמנט חתמו על עצומה, שאורגנה על-ידי גרוויל ג'אנר מסיעת הלייבור, לשעבר ראש הקהילה היהודית בבריטניה.

יהודים ריצפו רחוב מול שגרירות אוסטריה בשטוקהולם

אליהו הבלי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה מוסר, כי בשטוקהולם הפגינה אתמול קבוצת יהודים ונוצרים מול שערי שגרירות אוסטריה. המפגינים שפשפו במברשות יד את מרצפת הרחוב מול השגרירות, כשהם כורעים על ברכיהם ולידם דליי מים וסבון. ברחוב הונפה הכרזה "ואלדהיים — שכח, אנחנו זוכרים".

ההפגנה נועדה להזכיר את הימים בהם אולצו יהודים בברלין ובווינה לשטוף מרצפת רחוב במברשות־יד.

ח"כים העבירו עצומה לשגרירות אוסטריה

סופרו הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר, כי חברי הכנסת שבח וייס מהמערך ודב שילנסקי מהליכוד העבירו עצומה לשגרירות אוסטריה, ובה הסתייגות מאפשרות בחירתו של קורט ואלדהיים כנשיא מדינה זו.

יש לצער על כך, שואלדהיים עלול להיבחר, 24 שעות לפני שהשואה מוזכרת ביום מיוחד במדינת ישראל. הם אמרו, כי אם ייבחר ואלדהיים, תצטרך ישראל לשקול מחדש את מערכת יחסיה עם אוסטריה.

בהודעה של ח"כ יוסי שריד מר"צ נאמר, כי אם ייבחר ואלדהיים, תצטרך ישראל לנהל את יחסיה עם מדינה זו רק באמצעות הסוציאליסטים ולהחרים את מפלגות הימין, שהעלו את מועמדותו של ואלדהיים.

הימין הקיצוני, אוטו סקרינצי. לשני אלה אין סיכויים להיבחר, אולם הקולות שיינתנו להם עלולים לגרום לכך, שיהיה צורך בסיבוב בחירות נוסף ב־8 ביוני.

נמשכת המערכה נגד ואלדהיים

בינתיים נמשכת בעולם המערכה נגד ואלדהיים. הסנאט האמריקאי אישר ביום ו' החלטה, הקוראת לשר המשפטים, אדווין מיז, לנקוט עמדה מוצהרת בנושא הטלת איסור על ואלדהיים להיכנס לתחומי ארה"ב, בגלל העבר הנאצי המיוחס לו. ההחלטה, שאושרה על-ידי הסנאט, קוראת למיז לבדוק בקפדנות את המסמכים, שהועלו על-ידי הקונגרס היהודי העולמי בנוגע לואלדהיים ולבחון את חלקו — אם היה לו כזה — בפשעי מלחמה נאציים. ההחלטה קוראת לשר המשפטים לנקוט פעולה בהתאם.

בניו-יורק נמסר, כי חוקרים מצאו מסמכים המעידים, שואלדהיים ערך אישית רישומי הוראות שניתנו על-ידי היטלר במלחמת העולם השנייה, בדבר הוצאה להורג של פרטיזנים יווניים ושליחת מקורביהם למחנות עבודה. המסמכים נתגלו בארכיון הלאומי של ארה"ב. לדברי היסטוריונים, הוצאו להורג בעקבות פקודתו של היטלר רבבות פרטיזנים.

שמיר הביע תקווה כי ואלדהיים לא ייבחר

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, הביע תקווה, כי קורט ואלדהיים לא ייבחר כנשיא אוסטריה. בפגישה עם עיתונאים ישראליים בניו-יורק אמר שמיר, כי כל יום מגיע מידע נוסף, המשחיר את פני ואלדהיים. "אין לנו רצון להתערב בעניינים פנימיים של ארצות אחרות, אבל כאשר זה נוגע לנאצים, אין אנו יכולים להישאר אדישים. זו בעיה כלל אנושית ולא רק יהודית", אמר השר בראיון ל"ניו-יורק טיימס", שפורסם אמש.

"בחירתו תהיה טרגדיה אמיתית", אמר השר. "ניצחון לואלדהיים יהיה טרגדיה מכל הבחינות, פוליטית, דיפלומטית ואנושית."

השר אמר לנציג העיתון, כי ישראל מייחסת עדיפות ראשונה במעלה לגילוי מידת האמת בחשדות המיוחסים לואלדהיים. "אינ־

בלגיה זכתה באירוויזיון; ישראל — לפני האחרונה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

סנדרה קים בת 15 מבלגיה זכתה באירוויזיון לשנת 86. היא שרה בתחרות בברגן את השיר "אוהבת את החיים".

176 נקודות צברה הנערה הבלגית קטנת השיעור ובעלת הקול הדק במהלך ההצבעה. מוטי גלעדי ושרי צוריאל מישראל צברו שבע נקודות בלבד שאותן העניקו להם צרפת (1), נורווגיה (1) ושוויץ (5 נקודות).

את המקום השני תפסה שוויץ בשיר "לא בשבילי" עם 140 נקודות שזכתה דניאלה סימונס. אחריה לוקסמבורג בשיר "אהבת חיי" עם 117 נקודות. התחרות התקיימה באולם הקונצרטים "גריג האלן" על שמו של המלחין הנורווגי הנודע אדוארד גריג.

תפאורת התחרות עוצבה כעין מדרי קרחונים שהזכירו במובן מסוים מבנה חד קומתי עתיק שממנו השתפלו מדרגות לכיוון הבמה. צבעה של התפאורה השתנה בתאורה מתאימה לתלבושות המתחרים.

לישראל זו ההשתתפות ה־12 בתחרות הזמר האירופית המתקיימת מאז 1957. בראשונה יוצגה ישראל בתחרות על־ידי הזמרת אילנית, בשנת 1973, עם השיר "אי שם", ובשנה שעברה הופיע יזהר כהן עם השיר "עולה עולה" והגיע למקום ה־11.

בכל התחרויות לא ירדה ישראל מהמקום ה־11 וזו הפעם הראשונה ששיר נדחק לשולי האירוויזיון ומגיע למקום שלפני האחרון.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

איפה, איפה ריטה?

אין ספק, שהבעייה היא באיזה טור לכתוב על תחרות הזמר ה־31 של האירוויזיון. אם בטור תיירות, הרי אני בעד נורווגיה. ואין כל חשיבות מי הוזכה. רק חומה, שאין זה הוגן, שאדוארד גריג לא נשאל, אם הוא מסכים שינציחו אותו באירוע שכזה. שאומנם גם זכה בחסות ממלכתית — אבל כרגיל היה חסר כל צביון ואופי.

ובאמת מה אפשר לומר. עם כל הרצון הטוב והעייפות, על התפולצותו של הזמר, ועוד בעידן הפופ הסוער המרגש. לפחות השוק המשותף הוכיח עצמו הפעם, וזמרים בני לאומים שונים יצגו לאו דווקא את מדינתם. אולי התשובה הישראלית לואלדהיים היא תמנע בראואר, שייצגה את אוסטריה במספר מינימלי של נקודות. ממש נקמה מתוקה.

מבחינה אופנתית — הצבע הלבן שלט בכיפה. והצמד הישראלי נראה כמו חתן וכלה מגן קלור. מסתבר גם שהסכנה לאירופה גדולה פי כמה מצ'רנוביל, מאשר מברגן.

נ.ב. עיקר שכחתי. בברגן גם השמיעו זמירות. ולפי התוצאות לרגע זה זכתה הילדה מבלגיה. בשנה הבאה היכונו לעידן הילדים באירוויזיון. ישראל זכתה במספר הנקודות שהיתה ראויה לו. ובאמת — איפה, איפה ריטה?

בתל אביב דרוש

עורך דין

לעבודה רבת ענין
בנושאים כלכליים, מיסוי ופיננסים
עדיפות לבעלי נסיון קודם
נא לפנות בכתב לת.ד. 6533 ת"א עבור עו"ד
סודיות ופרטיות מלאה מובטחת

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורה אתמול	
אמסטרדם	15	23	מ"ה	8	15
אתונה	10	24	מ"ה	12	20
בוקרשט	11	16	מ"ה	—	—
בזיסל	17	21	גשום	8	16
וינה	12	24	מ"ה	13	19
ז'נבה	10	20	גשום	8	16
לונדון	8	12	גשום	9	16
ליסבון	9	15	גשום	11	18
מדריד	10	15	מ"ח	11	17
ניו-יורק	8	15	גשום	9	19
פאריס	8	14	גשום	10	20
פרנקפורט	14	23	מ"ה	7	14
ציריך	14	20	גשום	—	—
קהיר	17	25	מ"ה	20	31
קופנהאגן	8	18	מ"ה	8	14
רומא	15	23	מ"ה	14	20
שטוקהולם	10	20	מ"ה	8	15

הנוסע המאושר אל על

ברוך דיין האמת

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ר' מרדכי מיכאל דזיבינסקי

ב"ר יעקב הכהן ז"ל
מלודז'

ההלויה תצא היום יום ראשון כ"ה ניסן תשמ"ו 4.5.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל-אביב לבית העלמין בקריית שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים אשתו: פולה
בנו וכלתו: יעקב וציפי דורות
נכדיו: אביב, קרן, שירי וליאור
אחיותיו: ברונקה תבלין וב"ב
רותי ויעקב גודל וב"ב
אחיו: אפרים ומלכה דזיבינסקי וב"ב
ומשפחות: פרידמן, הרשברג

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

שושנה גפני ז"ל

ההלויה תצא היום יום א' כ"ה בניסן תשמ"ו (4.5.86) בשעה 13.00 מבית ההלויות סנהדריה להר המנוחות גבעת שאול בירושלים.

המתאבלים: בעלה — שמחה גפני
כלתה ובנה — מירה וארנון גפני
נכדיה — רון, ניצה, נילי ושלומית
אחיה וגיסתה — יצחק ויהודית ליפשיץ
נינתה — טל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחינו, דודנו וסבנו היקר

ישראל (איז'ו) וקס ז"ל

קאשה — חיפה

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ה בניסן תשמ"ו 4.5.86 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה
נפגשים בשער ראשי

המשפחה המתאבלת

לארנון גפני

אתך באבלך במות עליך

אמך ז"ל

בנק כללי לישראל

מסקו טכנולוגיות בע"מ

מודיעים בצער על מות מיסדנו

יוסף גרינבלט ז"ל

ומביעים את השתתפותו בצער המשפחה

לשמחה וארנון גפני וב"ב

במות הרעיה והאם

שושנה ז"ל

השתתפותנו הכנה בצערכם

נפתלי ומשא גפני
אופירה ויוסי ויגרצין
יצחק ועדנה גפני

לאניטה אנקרי

משתתפים באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

דיירי הבית
רחוב סייפן 35 — רמת-השרון

בעל עסק/מנהל חברה
עדין לא מאוחר...
גם היום תוכל להעביר
את ניהול החשבונות שלך
למשרד "אגם"
ברמת-גן
אצלנו לאחר 10 שנות נסיון
"שרות טוב" אינו רק סיסמה
הצטרף לעשרות
לקוחות מרוצים
טל' 03-772027,763843

יום הזכרון לשואה ולגבורה יחל מחרתיים ב־8 בבוקר בצפירת דומיה

(עו). צפירת דומיה בת 2 דקות תושמע בכל רחבי הארץ בשעה 8 בבוקר ביום שלישי, 6 במאי 1986, כ"ז ניסן, יום הזכרון לשואה ולגבורה. בהשמע הצפירה, תושבת כל פעילות וחיילים יעמדו דום.

נהגים יעצרו את רכבם, הנוסעים ירדו מהרכב ויעמדו דום עד תום הצפירה. בעת השמעת הצפירה יורד דגל המדינה בכל יחידות צה"ל עד חצי התורן.

כבאות יום הזכרון בשעה 6 בערב, יועלה הדגל לראש התורן ומיד לאחר מכן יורד ויוסר, כמקובל מידי יום.

בערב יום הזכרון וביום הזכרון לא יקויימו ביחידות צה"ל פעולות בידור.

ביום הזכרון, או סמוך לו, יקיימו מפקדי היחידות הסברה לחייליהם, בהתאם לראשי פרקים להסברה על יום השואה והגבורה, שיפורסמו ע"י קצין חינוך ראשי.

האיגודים המקצועיים בפולין הזמינו משלחת הסתדרותית

באמצעות יצחק בריקאי, חבר הוועדה המרכזת, בעת קונגרס האיגודים המקצועיים הרומניים

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

האיגודים המקצועיים הפולניים הזמינו משלחת מטעם ההסתדרות לבקר בפולין. ההזמנה נמסרה באמצעות יצחק בריקאי, חבר הוועדה המרכזת, בעת שהשתתף בקונגרס האיגודים המקצועיים הרומניים בבוקארשט.

בריקאי סיפר, כי קיים שיחות עם סגן נשיא פדרצית האגודים המקצועיים בפולין, לאשק בר־אנובסקי. לדבריו נציגי האיגודים המקצועיים בהונגריה גילו יחס אוהד והתעניינות בישראל. בקונגרס האיגודים המקצועיים הרומניים השתתפו משלחות מ־81 מדינות, מהגוש הקומוניסטי, מהמערב והמדינות הבלתי מזדהות.

דחייה שלישית של ביקור 25 משפחות ממחנה "קנדה"

ראשי הישובים היהודים בחבל עזה בירכו על הדחיות בהבאת הפליטים וסבורים שהדבר נובע מלחציהם

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בואם של 25 משפחות נוספות ממחנה הפליטים קנדה, שהיו אמורות להגיע ביום שלישי הקרוב לסיור בתל סולטן, נדחה בשלישית.

מקורות צבאיים העריכו אתמול, כי דחיית הביקור נובע מסיבות טכניות. נודע, כי ראשי הישובים היהודים בחבל עזה, המקבלים עידכון בנושא העברת הפליטים, בירכו אתמול על הדחיות בהבאת הפליטים.

הם מעריכים, כי הדבר נגרם מלחץ שמפעילים ראשי היישובים באזור. מקור צבאי אמר, כי כנראה 25 המשפחות הנוספות יגיעו בסוף השבוע ויסיירו בתל סולטן. ביום שני הקרוב יערכו ראשי הישובים היהודים עצרת לרגל יום סיני ומעריכים כי ישתתפו בה חברי כנסת ואישים נוספים.

חברי "האגודות המוסלמיות" קיבלו רישיון להוציא ביטאון — "אל סראט"

מאת עטאללה מנצור

חברי האגודות "אל ראבטא אל אסלאמיה" מתכוננים להוציא לאור ביטאון קבוע. הם קיבלו רישיון לכך ממשרד הפנים וכבר הולכו בהכנות הגליון הראשון של "אל סראט" (הדרך), אותו יערוך ד"ר סולימאן אגבאריה מאום אל פחם. בעריכת הביטאון פעילים מרכזיים של התנועה, בהם השייך עבדאללה נמר מכפר קאסם ושייך כמאל חטיב מכפר כנא.

ד"ר אגבאריה הוא רופא שיניים מאום אל פחם, בוגר אוניברסיטה ברומניה ומראשי הפעילים בתנועה המוסלמית בכפר.

ההסתדרות לא תתבע תוספות שכר מעבר ל"אחוזים בודדים"

ישראל קיסר נתן הבטחה ברוח זו, בשיחתו עם שר האוצר משה נסים ★ שר האוצר גרס שאין מקום לכל תוספות שכר — לבד מהסכם המבטיח פיצוי על התייקרויות, במסגרת הסכם תוספת היוקר

מאת יהודית וינקלר
וצבי זרחיה
סופרי "הארץ"

אין בכוונת ההסתדרות לתבוע תוספות שכר מעבר ל"אחוזים בודדים" — הבטחה ברוח זו נתן ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות בשיחתו עם שר האוצר משה נסים, שנערכה ביוזמת השר שלשום בירושלים.

שר האוצר גרס שאין מקום לכל תוספות שכר — לבד מהסכם המבטיח פיצוי על התייקרויות, במסגרת הסכם תוספת היוקר. בראשונה מזה שנים, נוצרה בכל הנראה הידברות בין צמרת ההסתדרות לבין שר האוצר, כפי שקיסר אמר בשביעות רצון לאחר פגישתו עם נסים.

יצויין כי במשרדים הכלכליים מזהירים, כי תשלום תוספות שכר גדולות, יהרוס את המסגרת של התוכנית הכלכלית.

מזכ"ל ההסתדרות תבע שלא לפגוע עוד בגימלאים, וחזר על הצעת ההסתדרות להתחם על הסכם רב שנתי, שיבטיח את רמת הסיבסוד במשק, במקום שמדיניות הסיבסוד תהפוך לסכסוך פוליטי.

"איננו תומכים בסיסים גדולים"

תביעותיו של מזכ"ל ההסתדרות כללו גם את מתן הסיוע בסך 80 מליון דולר ל"סולל בונה". שר האוצר התבקש להאריך את תהליך הבראתו במסגרת המדיניות הממשלתית לסיוע למפעלים במצוקה. יצויין כי ההסתדרות מסתייגת מכמה סעיפים בהמלצות ועדת פוגל, ומקיימת עדיין דיונים פנימיים במסגרת ההוועדה המנהלת של חברת העובדים, כדי לגבש הצעות אלטרנטיביות, שיובאו למשא ומתן עם הממשלה.

בפגישה גם נידונו נושאים שונים כגון אבטלה, מפעלים במצוקה, תוספת יוקר ועוד. מזכיר ההסתדרות הביע את התנגדותו לקיצוץ הסובסידיות למצרכי היסוד. עם זאת אמר, כי ההסתדרות מעוניינת להגיע לשפה משותפת עם הממשלה, לאחר שהעובדים כבר הקריבו קורבן גדול להבראת המשק.

קיסר הבהיר לשר האוצר כי ההסתדרות מתבוססת לפתוח לאלתר במשא ומתן עם המעסיקים במשך על הסכמי השכר החדשים. אך "איש אינו תוסר בסיס בדרלים", אמר, "ומדובר באחוזים בודדים בלבד".

הבוקר עומד להחתם הסכם חדש לתוספת יוקר בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, לאחר שהושגה פשרה בין הצדדים גם ביחס לשיטת הפיצוי עבור החודשים פברואר ומארס.

ב"מוספשבת" של "הארץ" ועיריית תל־אביב
האנרגיה הגרעינית אינה כדאית בעשור הקרוב — סבור שר הכלכלה

"ישראל נמנעת מלחתום על האמנה לאי הפצת הנשק הגרעיני, בגלל הימצאותה תחת איום בטחוני" ★ לין יכנס ועדת האנרגיה של הכנסת לדיון בהשלכות הארוע בצ'רנוביל

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

הקמת כורים גרעיניים לצורך הפקת אנרגיה בישראל אינה צורך דחוף — אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, בהופעתו בתיאטרון הבימה בתל אביב ב"מוספשבת" של "הארץ", עיריית תל אביב ובהנחיית קונגרול ראשה.

לדברי יעקבי, מודרי הדלק בעולם, נמצאים בתהליך התייצבות לטווח ארוך, ההופכים את האנרגיה הגרעינית לפחות כדאית, לפחות בטווח של עשר שנים. גם אם ישראל היתה מתחילה עתה לבנות את כורי האנרגיה — הקמתם היתה מסתיימת רק בעוד 8 עד 12 שנה. בתשובה לשאלתו של מיכאל הנדלזלץ מ"הארץ", הוסיף השר כי ישראל נמנעת מלחתום על האמנה לאי הפצת הנשק הגרעיני, שכן היא נמצאת תחת איום בטחוני.

יעקבי ציין כי בשנתיים האחרונות נמשך תהליך הצמיחה הזוחל ביהודה ובשומרון. בסך הכל התווספו באזורים אלה עשרות אלפים תושבים, שעה שבעיירות הפיתוח ירד מספרם בכ־3000 נפש.

הפרופסור עמנואל סיוון, שנידרש באחרונה ספר על קנאי האיסלאם, קשר את תהליך החזרה בתשובה האיסלאמית לטרור. האלימות הסונית, לדבריו, נובעת מתופעת ההשפעה המערבית, נגדה הם יוצאים. הקיצוניים מבין החוזרים אל הדת מוצאים עצמם בקבוצות האלימות הטרור. במקביל הולה במדינות ערב תופעה, המוכרת גם בישראל, של אובדן הבישחון העצמי של החילוניים.

לין: להפסיק הדיבורים על רכישת כור גרעיני

יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסיף: ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה רכישת כור גרעיני נוסף, ולכן יש להוריד את הנושא מסדר היום ולהפסיק את הדיבורים המיותרים בעניין, מסר ל"הארץ" אוריאל לין, יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת.

לין אינו מתכוון לכנס את ועדת האנרגיה כדי לדון בפרשת צ'רנוביל. לדבריו, דיבורים על רכישת כור גרעיני נוסף רק מטעים את הציבור, משום שאין בשלב זה אפשרות לבדוק שורה ארוכה של נושאים, החיוניים לקבלת ההחלטה על רכישתו. יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת מנה את רשימת הנושאים שעדיין אל באו על פתרונם:

★ היתרים מצד הרשויות השונות להקמת הכור טרם ניתנו.

★ דעת הקהל הציבורית עדיין לא בשלה להקמת כור נוסף.

★ לא נבנתה כאותן סוגי האילוצים הפיזיים הכרוכים בהקמת כור נוסף.

★ עדיין לא נפתרו כל הסוגיות הבטחוניות הכרוכות בהקמת כור גרעיני.

אוריאל לין מעריך כי אסון צ'רנוביל יכביד את מתן ההיתרים להקמת כור על ידי הרשויות השונות. מה גם שעמדת הציבור הרחב תהיה, ככל הנראה, נחרצת יותר נגד הנושא.

אם לא יהיה שינוי של הרגע האחרון, בימים הקרובים: פירוק סיעת הליכוד בכנסת והכרזה על חטיבה ליברלית עצמאית — השבוע

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ישיבת ראש החטיבה הליברלית בכנסת, ח"כ שרה דורון, תכנס עד סוף השבוע את חברי הכנסת הליברלים לישיבת חטיבה מיוחדת, בה יתבשר, אם לא יהיה שינוי של הרגע האחרון, פירוק סיעת הליכוד בכנסת, והכרזה על חטיבה ליברלית עצמאית.

כך סוכם שלשום בישיבת נשיאת המפלגה הליברלית והחטיבה בכנסת, שהתכנסו לדיון בביצוע החלטות מועצת המפלגה וכאי ביצוע הסכם האיחוד על ידי תנועת החרות.

בישיבה הוחלט גם כי יושב ראש הנהלת המפלגה, השר אברהם שריר, יכנס ב־15 במאי את הנהלת התנועה, כדי שבמסגרת זאת יוחלט על איוגנה העצמאי המחודש של המפלגה — כולל העסקת מוכירי סניפים, ראשי אגפים חדשים, דובר, צוות הנבחות ומנכ"ל חדש למפלגה.

עד סוף השבוע

יושב ראש נשיאות המפלגה, השר יצחק מודעי, בעתר לבקשת לין, האושר את הכינוס, ממנו נעדרו מספר חברי כנסת, ביניהם השר משה ניסים. במהלך הדיון הוצגו שתי גישות עיקריות: האחת, שייצגה את רוב הדוברים, ביניהם פסח גרופר, שריד ולין, קראה לפירוק מיידי של סיעת הליכוד והתארגנות מהירה של המפלגה להליכה עצמאית. הגישה השניה, המתונה יותר, נתמכה על ידי מודעי ושרה דורון, וקראה לתת לתנועת החרות סיכוי נוסף להתגבר על בעיותיה הפנימיות, ולדחות לזמן מה את ביצוע החלטת מועצת המפלגה.

סוכם כי ח"כ דורון תכנס ביום רביעי או שישי השבוע את החטיבה הליברלית, כדי לבצע את החלטות מועצת המפלגה, ונראה כי צפוי פירוק סיעת הליכוד בכנסת.

בשיחה ל"הארץ" מסר אמש שר המשפטים, יצחק מודעי, כי הוא עדיין מאמין באיחוד הליכוד בתנאי לאומי עליון, כדי לבלום את המערך על שיטותיו. אולם, לדבריו, "המפלגה הליברלית לא תוכל להמתין בעניין האיחוד, אלא זמן קצר נוסף בלבד".

מת השופט הוותיק יעקב אזולאי

(עו). השופט יעקב אזולאי, 87, לשעבר נשיא בית משפט המחוזי בחיפה ומוותיקי השופטים בישראל, נפטר אמ"ש ליום ו' בביתו על הר הכרמל בחיפה.

השופט יעקב אזולאי, מבאצאי החיד"א, נולד בצפת למשפחה מוותיקי המקום. הוא סיים את לימודיו בבית הספר "אליאנס" בצפת, ולמד בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת ביירות.

בזמן המנדט היה שופט שלום ראשי בירושלים, ועם קום המדינה מונה שופט בבית משפט המחוזי בחיפה. בשנים 1950־1968 כיהן כנשיא בית משפט המחוזי בחיפה. הקדיש את זמנו לטיפול באסירים משוחררים ושיקומם.

הניח אשה, שני בנים ונכדים. הלווייתו תהיה היום בשעה 5 בבית העלמין בכפר סמיר בדרום חיפה.

טעות שלנו

השיחה "מבט אחר על קדאפי" (2.5.86) היתה עם מומחה מערב גרמני למזרח התיכון.

הצלחה ל"גטו" של תיאטרון חיפה בפסטיוואל שיקאגו

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

תיאטרון חיפה זכה לשבחים רבים על הצגתו "גטו" שהועלתה במסגרת פסטיוואל שיקגו. מבקרים של העיתונים ההסורים בעיר כתבו על ההצגה כי "חייבים לראותה", "הפקה מבריקה, באורח מרתקת שאין שניה לה", "הפקה זו כלבד הופכת את הפסטיוואל כולו לניצחון".

המבקרים מכבים את המקסם של סכבול "יוחב", מרגישים את האוכות הברכטיאנית של המחזה וביצוע של גדליה בסר. לתחמאות רבות זוכים השחקנים דמי דנק, אלי גורנשטיין, יוסף אברהמי, תבעיקר ריקי גל. על משחקו של עמי ויינברג נכתב כי זו "הופעה מרהימה", ועל דוחן תבורי — "אוניברסאליות של כשרון אמיתי בכלל עולמי".

נדחתה ליום ה' השבתת הלימודים באוניברסיטאות

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי נענתה לפניית השר משה נסים.

מאת גילי מגולד
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

השבתת הלימודים באוניברסיטאות, שהיתה אמורה להתחיל היום, נדחתה עד יום ה' השבוע. בכך, נענתה המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי, לפניית שר האוצר, משה נסים, שביקש פסק זמן, כדי ללמוד את המחלוקת בנוגע לשחיקת שכרם של אנשי הסגל.

ביום ה' תשוב המועצה ותתכנס לדון בהמשך צעדיה. יושב ראש המועצה, הפרופסור גדליה שלף מסר, כי הוא מקווה שבמשך השבוע, יוכבר במלואו הסכם השכר עליו חתומות האוניברסיטאות.

ועדה רשמית קבעה באחרונה כי שכר חברי הסגל נשחק ב־24 אחוז, בהשוואה למהנדסים ולעובדי מדעי החברה הרוח בשירות המדינה. בסוף השבוע שעבר, הודיע שר האוצר להורים לאוניברסיטאות, סכום שיאפשר מתן מפרעה לעובדי הסגל האקדמי, בשיעור 11 אחוז משכרם.

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל, תובעת כי האוניברסיטאות יקיימו את הסכם השכר במלואו, בטרם ידונו עמם בהסכם שכר חדש. אם יקויים ההסכם הקודם, יתכן ואנשי הסגל ימשיכו לוותר מרצון, כפי שעשו עד עתה, על שישה אחוזים משכרם.

נשיא אורוגוואי נטע עץ ביער על שם מדינתו

(עו). נשיא אורוגוואי חוליו אריו סנגינטי נטע שלשום עץ ביער אורוגוואי, לא הרחק מקיבוץ יחיעם בגליל המערבי.

הנשיא האורח התכבד בהסרת הלוט מעל שלט, המוצב בפאתי היער בן 25 אלף העצים שעליו חרותה האמרה — "נהיה חופשיים, או נהיה מאושרים", המיוחסת לאחד מלוחמי החופש בדרום אמריקה.

היער נקבע לאתר הנצחה לידידות בין ישראל לבין אורוגוואי, ואת נטיעתו יזמה יהדות אורוגוואי. במהלך הטקס הודה נשיא אורוגוואי לקק"ל. "העצים והורים מסביב מעידים על רוח החירות, המפעמת בשני העמים", אמר סנגינטי, והוסיף: כי "החירות של ישראל ושל אורוגוואי, שתי מדינות ידידותיות אוהבות לעולם, קשורים זו בזו".

מוסדות המעוניינים לרכוש
אבוקת זכרון

עיריות, מועצות מקומיות, מוסדות, מפעלים וארגוני יד־לבנים המעוניינים לרכוש אבוקות זכרון לקראת יום הזכרון לחללי צה"ל - יפנו אלינו בהקדם כדי לקבלם במועד.
האבוקה בנויה מפח מגולוון בצהוב ואדום עם תאורה חשמלית, והיא עמידה בכל מזג אויר, קלה, ניידת וניתנת לאיחסון.
יצרן בלעדי
הספקה מיידית
סהר שלטים בע"מ
המרץ 5 ק. אריה פתח תקוה
טל. 03-9225503, 9223224

תושב אבו־גוש נדקר בשוק בעזה

מקורות צבאיים מעריכים שהדוקר טעה בזיהוי וחשב כי מדובר ביהודי ★ הפצוע מאושפז בסורוקה ואין חשש לחייו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אחמד עבדל סלים איברהים, 44, תושב אבו־גוש, נדקר אתמול קשות בצוארו בסכינה בשוק פארס בעזה. אין חשש לחייו.

מקורות משטרתיים וצבאיים העריכו אתמול, כי התקיפה אירעה על רקע חבלני, והדוקר חשב, כנראה, שהמדובר ביהודי, שבא לקנות בעזה.

איברהים ושני חבריו הגיעו לשוק בעזה לקניות. אלמוני, שבידו חפץ חד, הוא דקר את איברהים בצווארו פעם אחת, ונעלם. הפצוע פונה מהמקום באמצעות שני תושבים מאשקלון שקנו בשוק, לבית החולים מעמדני בעזה, ושם קיבל טיפול מרופא צבאי. לאחר הטיפול הראשוני הועבר הפצוע באמבולנס לבית החולים סורוקה בבאר שבע. תנותו, מבית החולים נמסר כי הפצוע נותח ויצא מכלל סכנה.

בעקבות האירוע הוטל עוצר על האזור. טרם נעצרו חשודים.

רימון התגלה בשוק עזה

שלשום בצהריים גילה אזרח ישראלי רימון בשוק בעזה. חבלן משטרה פירק את הרימון, ובסריקות התגלה מנוף הנצרה.

מקור במינהל האזרחי אמר אתמול, כי אין שום מדיניות חדשה להגביר את פעילות הביטחון ברצועת עזה. להערכתו, אין כל גידול במספר הפיגועים ברצועה.

אבי פרחן, מראשי היישובים היהודים בחבל עזה, אמר אתמול בתגובה, "הטרור אינו מבחין בין דם יהודי לבין דם ערבי כשמדובר בישראלים. בימים האחרונים עלתה רמת הפיגועים ברצועה. אנו קוראים לממשלה להחיל עונש מוות על מחבלים, ולגרש את משפחותיהם".

הוועד לפיזור עיריית אום אל פאחם ממשיך להתרים על עצומה

מאת עטאללה מנצור

"ועד הפעולה לפיזור עיריית אום אל פחם" אסף קרוב לאלפיים חתימות על עצומה הקוראת במשרד הפנים לפזר את העיריה ולקבל על עצמו לפתור את בעיית השירותים וניהול העיריה.

דובר הוועד מסר כי מתנדבים ממשיכים באיסוף חתימות. הדובר

בון: ישראל הבטיחה לבטל מס נסיעות למשלחות־נוער אך טרם מקיימת ההבטחה

"אין זה הוגן שממשלת גרמניה מממנת חלק גדול מהטיסה והשהות של הצעירים הישראלים, בעוד שהממשלה בירושלים 'מרוויחה' על ידי גביית מס נסיעות"

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"): מערב גרמניה טוענת כי ישראל הבטיחה לבטל את מס הנסיעות לצעירים ישראלים היוצאים את הארץ במסגרת חילופי הנוער בין שתי המדינות. אולם ממידע שנמסר בבירת גרמניה לא ברור אם ישראל כבר קיבלה על עצמה התחייבות רשמית בנושא, ומתי יש בדעתה לבטל את המס.

על ההבטחה הישראלית דיווח בסוף השבוע שעבר סגן שר החינוך המערב גרמני, שניהל באחרונה שיחות על הרחבת חילופי הנוער בין שתי המדינות. מקורות אחרים בבון ציינו כי מאז ספטמבר 1985 משוחררות ממס הנסיעות "קבוצות נבחרות" במסגרת חילופי הנוער. לדברי המקורות, מדובר בכאלף או אלף חמש מאות ישראלים לשנה. עם זאת, מגיעים למערב גרמניה, במסגרת חילופי הנוער, עוד ישראלים רבים שאינם משוחררים מן המס.

לדברי המקורות הגרמניים, משולם מס הנסיעות של חברי "הקבוצות הנבחרות" מתקציב ממשלתי מיוחד בארץ.

מערב גרמניה מתחה בשנה שעברה בפני ישראל על שהיא גובה מס נסיעות מן המשתתפים בחילופי הנוער. לטענת בון, אין זה הוגן שהיא מממנת חלקים גדולים מן הטיסה והשהות של הצעירים הישראלים, בעוד שהממשלה בירושלים "מרוויחה" על ידי גביית מס נסיעות.

עוד נטען כי מס הנסיעות גורם להעדר איזון בחילופי הנוער, כפני שצעירים ישראלים רבים, בעיקר משכבות חלשות, אינם יכולים להרשות לעצמם את תשלום המס.

בון שואפת זה שנים אחדות, שקבוצות הנוער הבאות למערב גרמניה ישקפו בצורה הולמת את הרכב האוכלוסיה בארץ, כלומר, שישותף בהן אחוז גבוה יותר של בני עולים מארצות אסיה ואפריקה.

זהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" מוסר כי ממשרד התיירות נמסר אמש בתגובה: לא ידוע על כך דבר ולא ניתנה כל הבטחה.

ערך את העמוד: חיים טל

"אשראי ג'מבו"
אשראי מהפכני בבנק לאומי
בלעדי ללקוחות בנק לאומי

אשראי לא צמוד ללקוחות מסחריים
לטווח ארוך בתנאי פירעון גמישים - מנוף לקידום עסקך.
בנק לאומי הולך איתך קדימה, והפעם ב"אשראי ג'מבו" לעסקך. לראשונה בבנקאות הישראלית, שיטת אשראי מהפכנית המאפשרת לך לקבל 100,000 ש"ח ויותר, באשראי לא צמוד, לתקופה של שנתיים. הריבית אותה תשלם מבוססת על הריבית המשולמת על פקדונות שקליים בבנק ובנוסף: תנאי הפרעון גמישים ומותאמים לצרכיך.
רק בבנק לאומי - בנק לאומי הינו הבנק היחיד המציע לך שיטת אשראי מהפכנית זו, לשמש מנוף לעסקך.
פרטים בכל סניפי בנק לאומי.
בנק לאומי הולך איתך קדימה
בנק לאומי

טוס אולימפיק
חברת התעופה ל־5 יבשות

החלטה נבונה.
אולימפיק יוצאת ליוון יום יום בטיסת בוקר נוחה. אתה נוחת לפנה"צ באתונה ומשם ממשיך ליעדים נוספים לפי בחירתך.
פנה לסוכן הנסיעות שלך
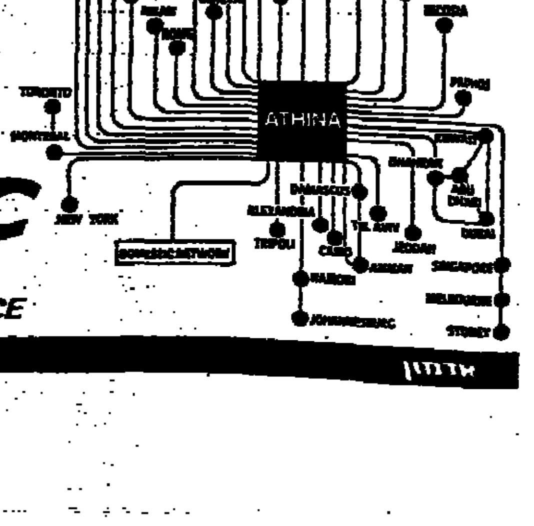

OLYMPIC
AIRWAYS
THE INTERNATIONAL AIRLINE OF GREECE
אדרגון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אין קופצים על סחורה קלוקלת

מן היציע
יהושע שגיא

ההמונים שיזרמו היום אחר הצהריים לאיצטדיון ברמת־גן, כדי לחזות במישחק הבין־ארצי בין נבחרות הכדורגל של ארגנטינה וישראל, כמו ההמונים שמילאו כמעט עד אפס מקום את יציעי האיצטדיון העירוני בקרית אליעזר בשביעי של פסח, כדי לצפות במאבק המרתק בין מחזיק הגביע בית"ר ירושלים לאלוף מכבי חיפה — הם הוכחה ניצחת לכך שלענף הכדורגל בישראל יש, על אף הכל ולמרות הכל, עתודות צופים כמותית ומבטיחה היכולה לקיים את האגודות ואת המועדונים בכבוד רב. הבעיה היא, שלעתים תכופות מדי מתקבל הרושם שגם האגודות וגם השחקנים עושים כמיטב יכולתם כדי לגרש את שארית אוהדי הכדורגל מן היציעים.

רק כך אפשר להסביר את צרות האירגון, ואת איכות ההטעה של מישחק הגביע בין הפתעת המחזורים האחרונים מכבי תל אביב לבין מכבי פתח תקוה, שלפחות השמות המרפיעים בהרכבו צריכים להבטיח כדורגל טוב, יעיל ואיכותי.

מסתבר שאפילו איצטדיון חמישה כוכבים, מישטח דשא מעולה ושמות מבטיחים של כוכבים מבריקים, אינם ערובה לחוויה ספורטיבית שאפשר יהיה להתרפק עליה בהנאה.

מסתבר שכאשר האירגון חלוריסטי, גם 50 אלף מושבים המאוכלסים על ידי פחות מ־5,000 צופים יכולים ליצור אווירה של אירוע הבלאגאן. לך תבין מדוע באיצטדיון כל כך יפה אי אפשר למכור כרטיסים למקומות מסומנים ושמורים, שאכן יהיו שמורים. לך תבין מדוע קבוצה ששמה הולך באחרונה לפניה, כמו מכבי תל אביב, אינה יכולה לתת תצוגת כדורגל טובה, שאפשר לה גלבה, והיא נגררת לאיכות בינונית של יריב שבא להרדים את המישחק. לפעמים דומה היה כי להוציא את אבי כהן, כדורגלן מצוין באיכות נדירה ובלתי אופיינית לכדורגל הישראלי, שום שחקן לא ניסה למצות את כל כוחותיו וכל כישוריו במישחק הגביע שנמשך 120 דקות, והיה בחלק ניכר מן הזמן עינוי בלתי נסבל לצופיו. אחר כך אתה צופה בערב בצילומי הטלוויזיה ממיפגש הצמרת בחיפה — בו הכניע מחזיק הגביע 2—3 את האלוף (אגב, הכיצד ייתכן שבמישחק כזה דווקא שער הניצחון לא יצולם על ידי הטלוויזיה?) — ומקבל את ההרגשה כאילו הירושלמים והחיפאים שייכים לליגה אחרת. צודק מי שאומר כי שניים־שלושה מישחקים בחודש, מן הסוג שהיה בקרית אליעזר, בכוחם להחזיר למגרשים את הצופים שהדירו באחרונה רגליהם בקביעות ממישחקי הליגה הלאומית.

הכדורגל כבר הוכיח, שכאשר מוצגת איכות טובה, הקהל נוהר לקופות. ישראל היא מדינה שאוהדי הספורט שלה אינם מרשים שיעבדו עליהם בעיניים. אם אתה נותן סחורה טובה — כלומר: מישחק טוב בעל איכות ומתח — תמיד יש עליה קופצים. ואם אתה נותן כדורגל נוסח 120 דקות רדומות, המתאימות אולי למיפגש נוסטאלגי בבית אבות, הקהל אינו מתפתה לבזבז את זמנו ולשלוף את ארנקו.

בעובדה שהקהל מדיר רגליו ממגרשי הכדורגל אשמים רק העסקנים, בעלי יכולת האירגון המוגבלת והשחקנים שעדיין אינם מבינים, שגם עליהם מוטלת החובה להחזיר את אוהדי הכדורגל למגרשים. הם יכולים לעשות זאת רק על ידי הפגנת יכולת משופרת והשקעת מאמץ מירבי. אחרת ימצאו את עצמם מוסלים את מקור פרנסתם ויקפחו מאוהדי הכדורגל את התענוג שהם כל כך חפצים בו.

● עיראק גברה על הקבוצה הגרמנית שאלקה 0—2 במישחק שהיה בבגדאד. האשם ושקעה (בבעיטת 11 מ') הבקיעו את השערים.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מראדונה בלוד: ברמת גן אפגין מה שווה מראדונה

דייגו ארמנדו מראדונה הגיע אמש לישראל (בתצלום בנמל התעופה בן גוריון), כדי להופיע היום אחר הצהריים במדי ארגנטינה במשחק הבין־ארצי באיצטדיון ברמת גן נגד נבחרת ישראל. המשחק נערך לרגל הבחרת כדורגלן העונה של העיתון "הרשות". "אני יודע שהקהל בישראל מאד אוהד את הדמות ששמה מראדונה. סוף סוף תהיה לי הזדמנות להיראות לחובבי הכדורגל בישראל מה שווה מראדונה. אני בכושר טוב. נעשה הכל כדי לתקן את הרושם מההפסד האחרון של ארגנטינה בנורוגיה בשבוע שעבר". (צילום: משה שי, הרשות)

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	מכבי חיפה (1)	27	14	9	4	16—42	51
2.	מכבי תל־אביב (2)	27	14	9	4	21—40	51
3.	הפועל תל־אביב (3)	27	14	8	5	24—44	50
4.	בית"ר ירושלים (4)	27	14	6	7	26—42	48
5.	בני־יהודה (5)	27	12	9	6	14—24	45
6.	הפועל באר־שבע (6)	27	9	9	9	21—21	36
7.	הפועל כפר־סבא (11)	27	9	8	10	32—34	35
8.	שמשון תל־אביב (7)	27	8	11	8	34—29	35
9.	מכבי יבנה (9)	27	8	10	9	25—20	34
10.	מכבי נתניה (8)	27	9	6	12	29—30	33
11.	מכבי יפו (13)	27	8	9	10	29—22	33
12.	מכבי פתח־תקוה (12)	27	9	6	12	39—30	33
13.	הפועל פתח־תקוה (10)	27	8	8	11	35—33	32
14.	הפועל ירושלים (14)	27	6	6	15	42—26	24
15.	מכבי שעריים (15)	27	4	10	13	32—18	22
16.	הפועל חיפה (16)	27	5	6	16	55—20	21

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

בדרך לארצית החמיצה שעריים מהנקודה הלבנה

מאת אהרון שמולביץ

אם עד אתמול נמנע מאמן יפו להודות לשחקניו על מבצע ההיחלצות מאזור הירידה, כל עוד קיים אפילו חשש תאורטי לירידה — עשה זאת מיד בהישמע שריקת הסיום למשחק הניצחון של מכבי יפו על מכבי שעריים באשקלון.

המשחק ביטא כהלכה את מיקומן של שתי הקבוצות בתחתית הטבלה והתנהל ברובו במרכז השדה. הדבר אמור במיוחד במחצית הראשונה בה לא ניתן היה לראות אפילו מהלך התקפה מתוכנן אחד מצד שתי הקבוצות. אלא רק הרחקות סתמיות.

במחצית השניה חל שיפור מה במשחקן של שתי הקבוצות והן החלו לתקוף בצורה מסודרת יותר וכך הגיעו למצבי הבקעה. מכבי יפו, שעלה מבחינה זו על שעריים, ידע לנצל זאת כדי לכבוש את שער הניצחון בדקה ה־74, כאשר סידרת מסירות בין אלקלומברה למזרחי הביאה את מזרחי לעמדה חופשית מול לוינגר וממרחק 8 מטר היטיב את השוער ושלח כדור חלש אך מדויק לפינה השמאלית של השער 1—0.

במחצית זו נרשמו עוד כמה הזדמנויות טובות למכבי יפו, בהן היתה יכולה להגדיל את התוצאה. כאשר הגדולה שבהן היתה בדקה ה־64: אמיגה, ממרחק של 4 מטרים מול שער ריק נגח למשקוף, השתלט על הכדור החוזר ושלח אותו גבוה מעל למשקוף.

בדקת הסיום למשחק יכול היה עידן להשוות את התוצאה לאחר שנפסקה לזכות קבוצתו בעיטת עונשין מ־11 מטר, לאחר נגיעת יד של מסביקה בתוך רחבת יפו. עידן בעט חזק למרכז השער אך ליברמן, שלא נדרש לגלות את כל יכולתו במהלך המשחק, התמקם היטב וקלט את הכדור.

הסיום מצא את היפואים מאושרים אחרי שהבטיחו סופית את השארתם בליגה הלאומית.

מכבי יפו — מכבי שעריים (0—0) 0—1

השער: מנשה מזרחי (74).

★ המצטיין: מיקי ברשישורית.

● מכבי יפו: ליברמן, חלפון, דניאל, פרי, סלימן, בוטפיקה, אלקלומברה, רמי לוי (יוסי לוי), מזרחי, אמיגה, ציפרוט. המאמן: בן חור מזרחי.

● מכבי שעריים: לוינגר, גומברג, חיימוביץ, צבי, מרציאנו, עידן, צומן (שלום), קחת, אבי כהן, גד (נחמני), בר־שיטרית. המאמן: אליהו עופר.

שפט צבי שריר, 800 צופים, האיצטדיון באשקלון.

5 דקות בלתי נשכחות

מאת יצחק דנון

ימות המשיח הגיעו לשכונת התקווה ועימם התעוררה לחיים קבוצת בני־יהודה, שהשלימה שישה משחקי ליגה רצופים ללא הפסד. ההוכים שכנראה איחרו את הרכבת במירוץ האליפות גמלו לפתח־תקואים שניצחו בסיבוב הראשון (0—2).

הרחק מהמולת התחתית ומאבק האליפות התמודדו כדורגלני שתי הקבוצות בהרכבים חסרים. פתח תקווה ללא גיל סבו ונדב לוין, בני־יהודה ללא ברקובים ויעקב מגל, לעיני כ־500 צופים בלבד ובאווירה פסטוראלית. התוצאה היתה משחק חלש ומשעמם ורק חמשת השערים שהובקעו במהלכו הזיזו פיהוק כלשהו על הרמה הירודה.

במחצית הראשונה היינו עדים לשני אירועים מעניינים ברחבת בני־יהודה: בדקה ה־20 ניצב גיא לוי מול אסייג, אולם את הכדור שבעט קלט השוער האוחז בזינוק אינסטינקטיבי. בדקה ה־41 עלו הפתח־תקואים ליתרון כאשר עופר נהרי נגח מדויק כדור שהקשית גיא לוי.

היתרון של המארחים נמשך גם בפתיחת המחצית השניה. ובדקה ה־51 פרץ חזן אל תוך הרחבה, העביר את הכדור לבן־שושן שנותר בודד מול אסייג, חלף על פניו ואולם את הכדור שבעט לשער השוער הדף ברגלו אחד ממגיני בני־יהודה לקרן.

האירוע האחרון עורר כנראה את כדורגלני בני־יהודה שהחלו משתלטים אט אט על מרכז השדה וצרים על שערו של רוני ג'רבי. רק יכולתו הטובה של האחרון מנעה מהם השגת שער שיוויון.

ואז הגיעו חמש הדקות אותן יזכרו באם המושבות זמן רב. בדקה ה־71 ניצל ירון אריב עירבוביה ברחבה, בעט חזק, הכדור פגע באלון וחזר לרשת. בדקה ה־74 העלה דוד גורדנה את קבוצתו ליתרון 1—2 בבעיטה שנוחתה מתוך הרחבה. ובדקה ה־76 הכניע צחי קוסטיקה את ג'רבי בשלישית.

דקותיים לסיום המתיק עופר נהרי את הגלולה כשצימק את התוצאה ל־3—2.

בני־יהודה — הפועל פתח־תקוה (1—0) 2—3

השערים לבני־יהודה: ירון אריב (71), דוד גורדנה (74), צחי קוסטיקה (76). השערים לפתח־תקוה: עופר נהרי (41, 88).

★ המצטיין: ירון אריב.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אריב, ימסטוב, עלה, מאיר, א. חיים, נסים כהן, קוסטיקה, ניסן כהן (גורדנה), איזנברג. המאמן: יצחק שניאור.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, צ. יוסף, אלון, בודניצק, ד. לוי, קייסי, ג. לוי, בן־שושן, חזן, הלל, נהרי. המאמן: דרור בריגר.

שפט: יאיר סילינגר, 500 צופים באיצטדיון הפועל פתח־תקווה.

בית"ר ירושלים שמט שתי נקודות והתרחק מהשלישיה המובילה

מכבי פ"ת: סליחה שלא הפסדנו

שוער מכבי נתניה יעקב בלדב ובלמו נסים ברדה מלווים במבטם מתוח את הכדור שבעט ארז לולו (שלישי משמאל), שבבעט את השער השני של מכבי ת"א נגד מכבי נתניה בבלומפילד (צילום: עודי קרן)

כפה 0—0 מפתיע ועורר מפח נפש וזעם בימק"א

מאת רוני דיאן

לחץ כבד ביותר שהפעילו המקומיים על רחבתו של מרכוס המצוין, לא הניב ולו שער בודד במשך כל 90 הדקות, שבהן השכילה ההגנה המתגברת של האורחים לבלום מתקפת זעם בית"רית.

כבר בפתיחה רמזו הפתח־תקוואים כי למרות כל ההערכות לפיהן נתון ראשם אך ורק במאבק הגביע אין בכוונתם להקל על הבית"רים.

החניכים של המאירי ויתרו מראש על כל יוזמות התקפיות והניחו את מרכז השדה, שהיה נתון לשליטה ירושלמית בלעדית. האורחים בנו מעוז מיגננה מבוצר ביותר. עליו ניצחו בכשרון ובהצלחה רבה משה מרכוס וירון פרסלני המצטיינים. הללו התמלאו בנקל על עשרות הכדורים שהוגבהו לעבר רחבתם, והסתייעו היטב גם במגן יעקב אוזבל, ששמר בצורה מבזית על אלי אוחנה. למעשה תוף מאמציו היתה רהיטו הרבה של אוחנה היה זה אוזבל אשר תוך כדי משחק הגון ונקי סיים את המאבק כשידו על העליונה.

הבונקר הפתח־תקואי מנע מהירושלמים ליצור מצבי הבקעה נוחים ולמעשה רק בדקה ה־37 סיכנו בפעם הראשונה בצורה ממשית את שערו של מרכוס, כאשר נגיחתו המסוכנת של חנן אוזלאי חמקה לחוץ. בהמשך היה זה מלמיליאן אשר בדקה ה־42 החמיץ הזדמנות נוחה נוספת, כדי לרמוז אולי על ההמשך במחצית השניה.

עם חידוש המשחק הלך וגבר הלחץ המקומי, אולם עד כדקה לסיום, למרות שסיכנו ללא הרף את שערו של מרכוס, התקשו הבית"רים ליצור לעצמם מצבי הבקעה נוחים. ושוב ושוב חזרה על עצמה התמונה של בעיטות והגבהות רבות שהתנפצו בחומה הפתח־תקוואית.

בדקה ה־89 החמיצו הבית"רים הזדמנות בלתי חוזרת להבקיע. אבי גולדר במבצע סולני חלף בתוך הרחבה על פני שני מגינים, אולם בעיטתו החפוזה חמקה לחוץ. ויחד עמה חמקו אולי גם סיכויי האליפות.

בית"ר ירושלים — מכבי פתחתקוה 0—0

★ המצטיין: משה מרכוס.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, שירזי (ששון), חנן אוזלאי, אשש, דוד אוזלאי, ברהוים, קדוש (ירון כהן), מלכה, מלמיליאן, גולדר, אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

● מכבי פתחתקוה: מרכוס, אוזבל (ברשמעון), פרסלני, גדי מכבס, אביטל, ירחום, בגלייבטר, אלישע לוי, רפי כהן, עודד מכבס, נודיאל. המאמן: משה מאירי.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 5000 צופים בימק"א.

מכבי תל אביב מציג: כוח, כושר, פריסה

מאת גיא צוקר

למראית עין היו לשתי הקבוצות סיכויים שווים לזכות בניצחון. לפני פתיחת המשחק: אצל כל אחת מהן שיחקו 11 שחקנים, שכמה מהם נחשבים טובים, בקנה מידה ישראלי כמובן. נתניה אינה שותפה למאבקי הצמרת והתחתית ולכן אין שחקניה מצויים בלחץ. שחקני תל אביב, לעומת זאת, נוטלים חלק פעיל במאבק על האליפות ולא יכלו להרשות לעצמם לאבד שתיים או שלוש נקודות.

מראה העיניים היטעה. למכבי נתניה לא היה סיכוי להבקיע שער, שלא לדבר על השגת ניצחון. העדיפות התל אביבית התבטאה בשלושה תחומים בסיסיים: כח, כושר גופני ופריסה נכונה על המגרש. מכבי תל אביב הציג משחק תכליתי ומחושב, בו הביאה כל פעולה תועלת ממשית. שחקני תל אביב לא ניסו לבדר את הקהל אלא להשיג ניצחון. הנוסחה נשמעת פשוטה, אך מעט מאד קבוצות הצליחו ליישם אותה כפי שעשה מכבי תל אביב (7 ניצחונות רצופים).

התל אביבים זכו במרבית התיקולים, לא נתנו מעבירות על שחקני נתניה ולא ויתרו אף לא על כדור אחד. הם ניצלו, בצורה נבונה, את שני האגפים כדי לפתוח את הגנת נתניה, והבקיעו את שני השערים לאחר העברות של הכדור מצד לצד. בהגנה לא היו לתל אביב בעיות מיוחדות להרחיק את התקפות האיזיות של נתניה, שהחלו הנהדה מול שערו של גינצבורג המצוין.

נתניה החמיצה הזדמנות טובה להבקעה בדקה ה־11: טל בראל בעט בכדור מעשרה מטרים לעבר מעל למשקוף. בדקה ה־23 הגביה איזניר כדור עונשין מצידו השמאלי של המגרש, 25 מטרים משער נתניה. גולדברג נגח את הכדור למרכז הרחבה ושם נגח אותו שמעונוב לתוך השער, 1—0.

בדקה ה־30 בעט איזניר כדור עונשין נוסף, מאותה עמדה. הפעם הוא בעט לשער והכדור פגע במשקוף ובראשו של בר, לפני שהורחק. חיים בר הרחיק, שתי דקות אחר כך, כדור שבעט דריקס לעבר השער, כשהלדבע מחוץ לשער. בדקה ה־53 הציל גינצבורג כדור מרגלי תקוה, שהיה למרות הכל הבולט בקבוצתו. תל אביב פתחה בהתקפה ולאחר כמה מהלכי כדור השתלט עליו יוסי קרמר באגף הימני. הוא הגביה כדור נמוך לצד השמאלי של הרחבה, שם המתין לולו נמוך הקומה, שנגח את השער השני, 2—0. עד לסיום החמיץ מכבי תל אביב הזדמנויות הבקעה נוספות, אך איש מאוהדיו לא חשש לרגע, כי יאבד את יתרונו.

מכבי תל אביב — מכבי נתניה (0—1) 0—2

השערים: מנשה שמעונוב (23), ארז לולו (53).

★ המצטיין: בוני גינצבורג.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קרמר, כהן, שמעונוב, קיריס, גולדברג, לולו, גריאני, דריקס, איזניר, סגרוני (איתן לוי). המאמן: שמעון שנהר.

● מכבי נתניה: בלדב, ברדה, בר, חזן, שמעון מנחם, עציוני, לם (יגאל מנחם), בראל (רוזן), רוני לוי, לביא, תקוה. המאמן: זאב זלצר.

שפט חיים ליפקוביץ', 12,000 צופים, איצטדיון בלומפילד.

האלוף שוב בתנופה מוחצת

מאת אברהם ציבין

13 דקות פוריות הספיקו אתמול לאלופה מכבי חיפה כדי להביס את הפועל ירושלים 3—0 ולהוריד אותה לליגה הארצית. הירוקים של חיפה שיחקו אתמול, בעיקר במחצית השניה, עם הרבה התלהבות והוכיחו כי הם רצים לאליפות שלישית ברציפות. במחצית הראשונה היה המשחק חלש והחיפאים לא הצליחו לפתח את משחקם הרגיל. אבל לאחר מחצית כה גרועה הם שיפרו כאמור את משחקם והוכיחו, כי אחרי שנשרו ממשחקי הגביע הם יעשו את הכל כדי לזכות באליפות הליגה.

אבוקרט, ליאור רוזנטל וממן לא דחפו היטב את החלוצים כדי שיגיעו למצבי הבקעה. אבל כניסתו של שלום לוי אחרי ההפסקה במקומו של אבוקרט הוסיפה קצת חיים למשחק החיפאי. הפועל ירושלים לעומת זאת ניסתה יותר להפריע מאשר לפתח משחק ראוי לשמו. 63 דקות הצליחו בכך הירושלמים אבל לאחר מכן באו השערים. כבר בדקה ה־2 בעט ברוך ממן מ־18 מטר, אבל השוער ישי בר הדוש הדף לקרן. גם את בעיטתו של ארמלי בדקה ה־13 מאותו מרחק הדף השוער לקרן. ברוך ממן החטיא בדקה ה־24 מעמדה נוחה ביותר. ההזדמנות היחידה לירושלים במחצית הראשונה היתה בדקה ה־45, כשנפסקה בעיטת עונשין לזכותם מ־18 מטר וסודק בעט ליד הקורה. סודק נגח בדקה ה־62 אבל אבי רן הדף, ואז בא המיפנה הגדול. ציון מרילי הגביה בדקה ה־63 כדור מאגף שמאל, משה סלקטר נגח ורוני רוזנטל המשיך בנגיחה נוספת פנימה 1—0. דקה לאחר מכן ספג יעקב בוגלו כרטיס צהוב והוחלף על ידי מאמנו ביואב בסון. בדרכו החוצה השתולל בוגלו והשופט יעקב שיינר רץ לעברו ושלף את הכרטיס האדום. בדקה ה־70 הוסיפה חיפה שער שני. ארמלי חדר משמאל, הגביה למרכז ומשה סלקטר בנגיחה קבע 2—0. בדקה ה־76 השלימה חיפה 13 דקות פוריות, איתן אהרוני הגביה כדור ארוך מאגף ימין וזאהי ארמלי בבעיטה נפלאה מזווית קשה קבע 3—0.

מכבי חיפה — הפועל ירושלים (0—0) 0—3

השערים: רוני רוזנטל (63), משה סלקטר (70), זאהי ארמלי (76).

★ המצטיין: רוני רוזנטל.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו, קלינגר, מרילי, אבוקרט (ש. לוי), ל. רוזנטל, ממן, ארמלי, סלקטר, ר. רוזנטל. המאמן: שלמה שרף.

● הפועל ירושלים: בר הדוש, תארשמע, שפירא, נגד מיאס, הרמה, מלכה, סודק, דיין, ועקנין (קורבא), אסייג, בוגלו (בסון). המאמן: צבי רוזן.

שפט יעקב שיינר, 6000 צופים, האיצטדיון העירוני בקרית אליעזר.

הפועל תל אביב: סוף סוף כובשים החלוצים

מאת דרור מגר

הפועל ת"א עשה את שלו. הוא ניצח במישחק המוקדם ונשאר במירוץ לאליפות. הפועל ת"א מרוצה גם משתי עובדות נוספות: א. סוף סוף כובשים החלוצים ולא רק הקשרים את כל השערים, וב. התגלית שלו ממישחק השבוע שעבר, אליאור ברנס הצעיר. שחקן זה הראה מישחק ויודע לבצע מסירה מדויקת לחלוץ, מצטרף אל משה סיני בקישור ושניהם יחד יכולים להיות צמד מעולה, כשהנטל יורד מסיני והשמירה האישית עליו כבר לא פוגעת כל כך בחוליית הקישור.

עד לדקה ה־15 שמר שוקרון משמשון היטב על משה סיני, אך עקב השער שכבש הפועל נזנחה השמירה עליו. המשחק נפתח והיה מהנה. בדקה זו הגביה סיני כדור קרן ארוך מימין, אלי יאני נגח, פרדי לסנר יצא לקלוט, אך שבתאי לוי הקדימו ונגח פנימה 1—0. בדקה ה־17 שלח משה סיני כדור עונשין מ־25 מטר למשקוף ובדקה ה־19 ניתנה לשמשון הזדמנות פז להשוות, כששוקרון שלח היטב את פרץ בתוך הרחבה אך זה נכשל מול טליאס הצעיר, שהצליח להדוף ברגלו. אליאור ברנס הוכיח ראיית משחק בדקה ה־22 כששלח כדור מדויק אל אלי יאני בתוך הרחבה. שחקני שמשון ציפו לשריקת נבדל שלא נשמעה ויאני בעט בחופשיות שטוח פנימה 2—0.

במחצית השניה השתנתה התמונה, הפעם בא תורו של צעיר נוסף, יום טוב טליאס השוער, להציל את קבוצתו. אלמלא יכולתו הטובה של טליאס, ספק אם הפועל היה עומד בלחץ הכבד שהפעיל שמשון, דווקא כשמבחינה אישית נחלשה הקבוצה. אלי כהן הבלם נפגע ויצא ואפרים ארביב מילא את מקומו כשהוא מותיר הלל ריק בקישור. במקום לנצל זאת, להמשיך לאחוז ברסן ולתקוף נעלמו שחקני הפועל וניסו להתבסס רק על התקפות מתפרצות. בדקה ה־58 ניהלה שמשון התקפה נהדרת. ויקי פרץ בעט וגבי לסרי ניסה להרחיק ושלח את הכדור לקורה. בדקה ה־61 שלח דמתי את יום טוב שוקרון שפרץ בתוך הרחבה אך הוכשל ברגלי אילן שוקרון. אבי מלכה בעט מ־11 מ' בגובה ימינה אך טליאס הצעיר זינק והדף לקרן.

הפועל תל־אביב — שמשון תל אביב (0—2) 0—2

השערים: שבתאי לוי (15), אלי יאני (22).

★ המצטיין: משה סיני.

● הפועל ת"א: טליאס, שוקרון (מוסטרל), אקווזי, עמר, הרשליקוביץ, י. כהן (לסרי), ברנס, סיני, דאגו, יאני, ש. לוי. המאמן: דוד שווייצר.

● שמשון ת"א: לסנר, דהרי, אלי כהן (ארמוני), אורי כהן, הלל, שלום (י. כהן), ארביב, מלכה, שוקרון, דמתי, פרץ. המאמן: מיכאל קדוש.

שפט אריה פרוסט, 9,000 צופים, בבלומפילד.

מלך השערים

1. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 13
2. דודו רבינוביץ (מכבי פ"ת) 12
3. א. מלמיליאן (בית"ר ים) 11
–. מוטי איוניר (מכבי ת"א) 11
5. ניר לוין (הפועל פ"ת) 10

הגנת שמשון אינה מצליחה להדום את אלי יאני (משמאל), שהבקיע את השער השני לזכות הפועל ת"א בבלומפילד (צילום: עודי קרן)

הקהל לא אהב את זה

מאת יגאל פלג

בהישמע שריקת השופט לסיום המישחק, נישאו בחלל האוויר שריקות בוז מיציעי הקהל. ודומה שתיאור זה אומר את הכל. היה זה מישחק חלש שבו הפריע מכבי יבנה להפועל באר שבע לשחק, ואילו באר שבע לא ידעה כיצד יש לשחק. עיקר המישחק התנהל במרכז השדה וחלוצי באר שבע לא ידעו כיצד לכבוש את ההגנה. בהגיעם לקו ה־16 מסרו כדורים זה לזה בתוך מקעת צפופה של שחקני יבנה, כך שאין פלא שהכדור הורחק תכופות.

השער הראשון נכבש בדקה ה־8, כאשר עוזן פרץ מימין ושלח כדור מדוד לתיבת החמש שם ניצב יוסי שושני אשר נגח בחצי גובה פנימה. המישחק המשיך להתנהל במחצית המגרש כשמגיני יבנה יוצרים קו הגנה כ־25 מטר משערם ומשליכים יהבם על מלכודת הנבדל. בדקה ה־45 צריכה יבנה להודות לבאר שבע בן יעקב. כדור ארוך נשלח לעברו של זהר ועקנין, אשר פרץ וחלף על פני הגנת באר שבע. זר כוביצקי יצא לקראתו, ועקנין הטעה אותו ושלח כדור לעבר פינת השער הרחוקה, שנראה עושה דרכו פנימה. לפתע הגיח יורם בן יעקב בתנופה תיסה להרחיק את הכדור לחוץ, אך הוריד את הכדור לשערו הוא.

שתי דקות מפתיחות המחצית השניה שמט זכוביצקי כדור ברחבה, עובדה שלא נוצלה על ידי חלוצי יבנה. מנגד נוצרו מספר הזדמנויות לחלוצי באר שבע להבקיע אך אלה לא הצליחו לבעוט לשער היריב בצורה אחראית והדריקה התוצאה לא השתנתה.

הפועל באר שבע — מכבי יבנה (1—1) 1—1

השער לבאר שבע: יוסי שושני (8). ליבנה: יורם בן יעקב (עצמי, 45).

★ המצטיין: מאיר עוזן.

● הפועל באר שבע: זר כוביצקי, בן חמו, זרודי, רהן, מגן, בן יעקב, עוזן, שושני, סולטן, וייצמן, אוחנה (אלמליח). המאמן: נחום סטלמך.

● מכבי יבנה: לוי, הירש, אלקבץ, זגורי, בארון, כהן (עשור), חלשו, ציון, רוקמן, ועקנין, נעים. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שפט יוסף גרוסמן, 2000 צופים בבאר שבע.

מבחן

תיקו 2—2 בין ראשל"צ לנהריה

קבוצות בית"ר נהריה והפועל ראשון לציון נפרדו אתמול בתיקו 2—2 במישחק המבחן הראשון לעלייה לליגה הארצית. במחצית היתה התוצאה 0—0. מרדכי אלפסי ועודי כהן הבקיעו את השערים לנהריה, גדעון הגל ואבי גיבסון הבקיעו את השערים לראשון־לציון בדקות הסיום. שפט עובדיה צבי, 2,000 צופים באיצטדיון רמת־גן. המישחק השני יהיה בשבת הקרובה.

שני המועמדים לאימון נבחרת ישראל, האירי ג'וני ג'יילס (מימין) וההולנדי גאור בלוק, אתמול ביציע של בלומפילד (צילום: עודי קרן)

● ג.פ.ס. קטוביץ זכתה לראשונה בגביע הפולני בכדורגל בניצחון 1—4 על האלופה גורניק זאברזה. יאן פורטוד הבקיע שלושער.

● מורפדו מוסקוה זכתה בגביע ברית המועצות בכדורגל כשניצחה בגמר את שאחטיור דונצק 0—1 משער של ולאדימיר קובזוב.

חיפה סייעה לכפר סבא למחוק את "חרפת חדרה"

מאת נפתלי וגירא

פחות מ־500 צופים — שיא שלילי מזה שנים בכפר סבא — נתנו אמונם במשחק הליגה בין הפועל כפר סבא לתחתית הטבלה מחיפה. אלה שלא באו למגרש הבוצי רווי הגשמים, החמיצו את ניצחונה הגבוה ביותר של כפר סבא העונה, 4—0, על קבוצה חיפאית שהניפה את דגל הכניעה ולא היוותה יריבה של ממש.

להפועל כפר סבא היו סיבות טובות לרצות להופיע בצורה משכנעת. "חרפת חדרה" — ההופעה העלובה ברבע גמר הגביע 72 שעות קודם לכן — היתה אחת מהן.

במחצית השעה הראשונה היתה דווקא חיפה הטובה יותר. רונן דוקמן באגפו השמאלי, אמסלם ושטיקר במרכז השדה עשו במגרש פרצנים. אך החמיצו הזדמנויות לרוב, כולל בעיטת 11 מטרים מרגלי מאיר מיזן בדקה ה־16 (בעט כדור חלש שאבי ששון הדפו בקלות).

בשליש השני של המשחק השתלטה כפר סבא על מרכז השדה ולאחר פעולה משולבת של המגינים רפי אידינגר וגדי מרגון סיים האחרון בנגיחה ראשונה לרשת חיפה. כעבור דקותיים הוסיף מרגון שער מהנקודה הלבנה לאחר הכשלתו של משה בארון.

במחצית השניה ניתנו לכפר סבא הזדמנויות רבות אשר רק שתיים מהן מצאו את הרשת. היו אלה שני שעריו של גדעון סימון. הראשון בנגיחה בדקה ה־61 והשני בבעיטה נפלאה מ־22 מטרים ארבע דקות לפני הסיום.

בכפר סבא בלט במחצית השניה בני פלוס שהוכנס בדקה ה־65 במקומו של תמיר בן חיים. פלוס ניחן בנתונים טבעיים טובים וחולל מהומה רבתי ליד שער חיפה. בעיטותיו ופריצותיו עשויים לפתור בעתיד את בעיית החלוץ המרכזי בקבוצה.

הפועל כפר סבא — הפועל חיפה (0—2) 0—4

השערים: גד מרגון (34, 36 בבעיטת 11 מטר), גדעון סימון (61, 86).

★ המצטיין: גד מרגון.

● הפועל כפר סבא: ששון, אידינגר (ספרטה), מרגון, א. בן חיים, איינשטיין, יפה, ת. בן חיים (פלוס), בארון, גרמיש, נוזר, סימון. המאמן: ניסים בכר.

● הפועל חיפה: קרן, זהר, ד. לוי (הלל), א. ליפשיץ, קירשנר, מ. מאיר, בלוש, אמסלם, שטיקר, ברנע, דוקמן. המאמן: פיטר לורימר.

שפט משה אשכנזי לעיני 450 צופים במגרש הפועל כפר סבא.

הגלגל הרביעי נתקע בבוץ

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

המחזור ה־27 של הליגה הלאומית בכדורגל הוכיח אתמול, שהכל עוד יכול לקרות במירוץ המרובע הצפוף לכתר האליפות. דווקא בית"ר ירושלים, מי שנראה תיאורטית בעל סיכויים טובים ביותר, בעיקר אחרי שהדיח באמצע השבוע מן הגביע את האלוף במישחק החוץ בקרית חיים, היה אתמול היחיד שאיבד נקודות מבין ארבע המרכיבות. הוא סיים בימק"א הבוצי 90 דקות מאכזבות בתיקו 0—0 עם מכבי פתח תקוה, ובשל כך נסוג למקום הרביעי בפיגור של שלוש נקודות מהצמרת ועם הפרש שערים נחות מכל ארבע הראשונים בדירוג. נכון ששלוש נקודות אינן הרבה, כאשר נותרו עוד 9 נקודות בקופה וכאשר שלוש המוליכות עוד צריכות להתמודד בינן לבין עצמן; אבל בסיום כל כך צפוף נדמה שכל נקודה וכל שער מקבלים משמעות חיונית. איני מציע לסתום את הגולל על סיכויי בית"ר ירושלים, בעיקר בגלל העובדה שנותרו לו שלושה יריבים ש"אינם נושכים", אבל ברור שהתיקו של אתמול לא הוסיף לירושלמים בריאות או נחת רוח.

כנגד המעידה הביתית של ירושלים, צברו שלושת מתחריו במאבק על הבכורה ניצחונות חלקים, בלי שספגו שער. האלוף מכבי חיפה, חרף העצבנות הרבה בה מצויים שחקניה, פתח בצורה חיוורת אך סיים בניצחון ביתי משכנע 3—0 על הפועל ירושלים; מכבי תל אביב הכניע 0—2 בבלומפילד את מכבי נתניה; הפועל תל אביב ניצח במישחק המוקדם בבלומפילד 0—2 את שמשון תל אביב.

גם אחרי המחזור הזה נותרה הצמרת המרובעת צפופה ופתוחה לכל אחד מארבעת מרכיביה, ועתה כבר נראה, כי אין להתעלם גם מהפרשי השערים המקבלים משמעות לא מבוטלת: למכבי חיפה 26, למכבי תל אביב 19, להפועל תל אביב 20, לבית"ר ירושלים 16.

כנגד הצפיפות הדרמטית במאבק האליפות חלה אתמול התבהרות סופית בתחתית, כאשר שתי קבוצות כבר נחרץ גורלן לרדת לליגה הארצית: מכבי שעריים שעלה רק העונה (אין לשכוח שעלה שתי ליגות תוך שתי עונות) נחל הפסד ביתי (במישחק ברדיוס באשקלון) 0—1 למכבי יפו, ואין להתעלם מכך שבני שעריים החמיצו הזדמנות טובה לשוויון, כאשר השוער היפואי ליברמן עצר כדור מ־11 מטרים; הפועל חיפה, המורגל אהרון, איבד גם הוא את מקומו בליגה הלאומית, אחרי כישלון חוץ רב־שערים (4—0) להפועל בכפר סבא; הפועל ירושלים המודחת־14 יהיה כנראה היורד השלישי. גם הוא נחל תבוסת חוץ גבוהה בחיפה, אם כי תיאורטית עדיין לא אפסו סיכוייו. אבל כיוון שהוא מפגר ב־8 נקודות מהפועל פתח תקוה (כאשר נותרו רק 9 נקודות בקופה) לא סביר להניח שהפתח תקואים לא יצליחו להשיג אפילו נקודה אחת, שתוריד את הירושלמים לליגה הארצית ממנה עלו העונה.

בני יהודה, הקבוצה השלישית שעלתה העונה ללאומית, היא לא רק היחידה שלא תרד אלא גם מדורגת יפה בחלק העליון של הטבלה (מקום 5) אחרי שניצחה אתמול 2—3 את הפועל בפתח תקוה. הפועל באר שבע סיים במגרשו 1—1 עם מכבי יבנה במישחק אפרורי בין שתי קבוצות שכבר איבדו כל עניין בעשה הליגה.

מה נשאר

והרי משחקי שלושת המחזורים האחרונים שנותרו לסיום הליגה הלאומית:

מחזור 28

● בני יהודה — בית"ר ים (1—0)
● מ. פ"ת — הפ. כפר סבא (3—0)
● הפ. חיפה — מכ. שעריים (1—1)
● מכבי יפו — שמשון ת"א (2—1)
● הפועל ת"א — מכ. נתניה (3—1)
● מ. ת"א — הפ. ב. שבע (0—0)
● מכבי יבנה — מכבי חיפה (1—0)
● הפועל ים — הפועל פ"ת (4—2)

מחזור 29

● הפועל ים — בני יהודה (1—0)
● הפועל פ"ת — מכבי יבנה (2—0)
● מכבי חיפה — מכבי ת"א (1—0)
● הפ. ב. שבע — הפ. ת"א (0—1)
● מכ. נתניה — מכבי יפו (1—0)
● שמשון ת"א — הפ. חיפה (1—3)
● מכ. שעריים — מכ. פ"ת (4—0)
● כפר סבא — בית"ר ים (2—1)

מחזור 30

● בני יהודה — הפ. כפ"ס (0—1)
● בית"ר ים — שעריים (1—2)
● מכבי פ"ת — שמשון (2—1)
● הפ. חיפה — מכ. נתניה (4—0)
● מכבי יפו — באר שבע (0—0)
● הפועל ת"א — מ. חיפה (1—1)
● מכבי ת"א — הפועל פ"ת (3—1)
● מכבי יבנה — הפועל ים (0—1)

הניחוש הנכון

1. הפועל פ"ת — ב. יהודה 2
2. מכבי חיפה — הפועל ים 1
3. הפועל ב"ש — מכ' יבנה x
4. מכ' נתניה — מכבי ת"א 2
5. שמשון — הפועל ת"א 2
6. שעריים — מכבי יפו 2
7. הפו' כ"ס — הפו' חיפה 1
8. בית"ר ים — מכבי פ"ת x
9. הפו' יהוד — הפו' חדרה 1
10. הפו' חולון — מ. מוצקין x
11. הפו' ר"ג — בית"ר נתניה 1
12. ר. השרון — בית"ר חיפה 1
13. הכח ר"ג — הפועל לוד x

היום ב־16.45, כדורגלני ישראל נגד מארדונה ושות'

ארגנטינה ברמת־גן: זכרונות מ־1978 ותקוות חדשות ל־1986

בין־ארצי

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

אוהד הכדורגל הישראלי משול בימים אלה לאיכר הסובל כל השנה מבצורת תמידית, ולפתע נוחת עליו מבול המאיים להציף את אדמתו. אל המידן המרותק בבצורת, שכמותו לא זכור בשנים האחרונות, והתוצאות המפתיעות בגביע המדינה — נרחס היום אחר־הצהריים מיפגש בין־ארצי בין ישראל לארגנטינה, במסגרת סכם הכנות כדורגל־העונה של העיתון "חדשות". המישחק יחל בשעה 16.45 באיצטדיון רמת־גן.

אין זו הפעם הראשונה, שנבחרת מהצמרת העולמית מבקרת בישראל, אך איצטדיון רמת־גן אינו מארח תכופות נבחרות מדרום אמריקה כמו כזו. עד 1978 ידעו הכל כי ברזיל היא המלכה הבלתי מוכתרת של דרום אמריקה, ופעמים רבות של העולם כולו. בשנים האחרונות נוטים להזכיר את שתי הנבחרות כמעט בכפיפה אחת. הסיבה הראשונה היא, כמובן, הזכיה של ארגנטינה באליפות העולם בטורניר שאירחה בקיץ 1978. הסיבה השניה: שחקן נמוך קומה ועגלגל שלא השתתף בגביע העולמי ב־1978, דייגו ארמנדו מארדונה, הנחשב בעיני רבים לכדורגלן הטוב בעולם, למרות שלא זכה עד כה בשום הישג עולמי — לא במדי הקבוצות שבהן הופיע מחוץ לארגנטינה, בספרד ובאיטליה, ולא במדי הנבחרת שנשרה בשלב השני של טורניר הגביע העולמי האחרון שהיה בספרד ב־1982.

תמיד במוקד

בכל מקרה, מארדונה יהיה ללא ספק האטרקציה העיקרית לאלפי הצופים שיבואו היום למישחק הבלתי שיגרתי. בכל מקום בו מר פיע מארדונה הוא המוקד, בזכות יכולת אישית מבריקה שלא באה תמיד לביטוי בהישגים הקבוצתיים. אבל אסור לשכוח את הכוכבים האחרים של נבחרת ארגנטינה, בעיקר הבלם הותיק דניאל פאסא־רלה, השריד האחרון מנבחרת 1978, הקפטן שהניף אז את הגביע העולמי, החלוץ קלאודיו בורגי, הקשר סרג'יו בטיסטה, החלוץ פדרו פסקולי ואחרים.

ארגנטינה נמנית, כמובן, עם החבורה המצומצמת של המועמדות לזכיה בגביע העולמי, בטורניר הגמר שיחל במכסיקו בסוף החודש. היא לא הרשימה במישחקי המבחן האחרונים. תבוסתה בשבוע שעבר 1—0 באוסלו ע"י נורווגיה, אך רוזקא עוברה זו עשויה לדרבן את חניכיו של המאמן קרלוס בילרדו לתקן את הרושם במישחק המיבחן האחרון לפני מכסיקו.

לא יהיה זה נבון לצפות היום לי־כולת האמיתית שיציגו האורחים במכסיקו. כבלות הכל, המדובר במישחק רעים בלתי מחייב. אך לצופים בישראל לא נקרית לעיתים קרובות הזדמנות לראות את נבחרת ארגנטינה במישחק רשמי. ביציעים יהיו ודאי אוהדים רבים יוצאי ארגנ־טינה, המכירים היטב את שחקני הנבחרת האורחת.

★ ההרכב: פומפידו, אולגי־קוצ'את, חוגדי, פאסארלה, גארה, צ'וסטי, בטיסטה, בורצ'אגה, מרא־דונה, בורגי, אל מירון.

מזג האויר הסוער והגשם גרמו לביטול האימון של ארגנטינה שנועד לאתמול, בשעות היום נחו האורחים במלון ואמש יצאו לסיור בתל־אביב.

פרידה הולמת

סגל נבחרת ישראל התכנס אמש בבית המארחים בשפיים, בו ישהה עד היציאה לאיצטדיון רמת־גן.

המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ' זימן מספר רב של שחקנים, כדי לא להטיל את כל העומס על ה־11 שיכללו בהרכב הפותח. בסגל אין שינויים מיוחדים, למעט שני מוז מנים חדשים, קשר בית"ר ירושלים משה בן־חרוש והחלוץ מכבי נתניה שלום תקוה. שניהם עשויים לקבל את ההזדמנות שלהם, אם כי ודאי לא ישולבו בהרכב הפותח.

לשחקני הנבחרת תהיה זו הפעמ ונסיום בעונה זו בחירה הבין־לאומית, ומבעי שיבקשו להותיר לקול טעם טוב. אך העובדה ששחקני הסגל הלאומי שיחקו אתמול בליגה עלולה להקשות עליהם מעט, אם כי בכירי הכדורגלנים שלנו הרוד כי זו תהיה מיוחדת לשחק נגד מארדונה וחבריו.

גם ליוסף מירמוביץ' תהיה זו פרידה סופית מהנבחרת הלאומית, והוא מצפה מחניכיו בשנים האחרו־נות לפרידה הולמת.

ארגנטינה מתאמנת באיצטדיון רמת־גן למישחקה עם נבחרת ישראל היום אחה"צ. ראשון משמאל — החלוץ בורגי, שלישי משמאל — הבלם והקפטן פאסארלה (צילום: רוני קפרו)

ניצחון שני על בלגיה 81—95

הערב מיבחן שלישי באולם אוסישקין

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרות הכדורסל של בלגיה וישראל יתמודדו הערב (20.30 באולם אוסישקין) במישחק השלישי והאחרון, במסגרת הכנותיהן לאלי־פות אירופה דרגה ב' שתחול בשבוע הבא (16 במאי) בבלגיה. ישראל השיגה בליל שבת את ניצחונה השני, 81—95 (42—49) במישחק שהיה באולם בגן השלושה.

הפתיחה הישראלית לא היתה מוצלחת, והבלגים כבר הובילו 17—9. ישראל השוותה ל־33—33, עלתה ליתרון 47—38 וסיימה את המחצית ביתרון של 7 נקודות. בפ־תיחת המחצית השניה גדל הפער ל־61—47 והוא נשמר עד לסיום.

המאמן צבי שרף שיתף שוב את מרבית השחקנים. עמוס פרישמן ועופר פליישר, שלא שיחקו ביחוד־לים, שותפו הפעם. הרגיש שיפור בקליעת הבכירים המחזרים לנבחרת שלאחר מרסר (8 ריבאונדים) היה חלש. האורי לאוסף היה יעיל למד־י עם 5 נקודות בלאיבאינטרים. יון ליפין חזר על מישחקו הטוב מהערב הראשון וקלע 2 סלים של 3 נקו־דות. דורון שפע שיחק היטב בד־חצית השניה וגם מוטי דניאל הוכיח את חיוניותו.

● לישראל קלעו: שפע 18, מרסר 15, לאוסף 15, דניאל 14, לי־פין 13, זלוטיקמן 9, וויליס 6, שלכטר 2, רוזנברג 2, רכליס 1.

● לבלגיה קלעו: מנס 20, סאמיי 17, בראון 15, ואן־דרבוס 11, רוזירס 6, לבארטס 4, דפוד 2, הרבוס 2, קורניה 2, ואן־מרק 2.

● שפטו: אברהם זגול ורמי פישר, 700 צופים בגן השלושה.

מיבחן אמריקאי

הנבחרת התאמנה אמש ותמשיך באימונים עד מועד היציאה לבלג־יה. קיימת אפשרות שתקיים עוד מישחק מיבחן או שניים נגד קבוצה של כדורסלנים אמריקאים, שיגיעו למיבחנים עם קבוצות ישראליות.

בסגל נותרו 14 שחקנים אחרי ני־פויו של אלון אופיר ואחרי שמיקי ברקוביץ' הודיע סופית, שלא יסע לבלגיה. לפני היציאה יקצה המאמן שרף עוד שני כדורסלנים.

אן.בי.איי.

בוסטון 4—0, יוסטון ולוס־אנג'לס 2—2, דנבר פילדלפיה 1—1

ניו־יורק (אי־פי). קבוצת בוסטון סלטיקס ממשיכה לדהור והיא הי־חידה שגברה שלושה ניצחונות בסיבוב השני של הפלייאוף. זאת אחרי שגברה במישחק חוץ על אטלנטה הוקס 107—111 עם 28 נקודות של באורד, 25 של מקהיל ו־23 של איינג' לעומת 38 נק' של וילקינס. ניצחון נוסף יעלה את בוסטון לגמר האיזור המזרחי.

שלוש הקבוצות האחרות המועמ־דות להופיע במישחקי הגמר האזו־ריים. נחלו הפסדים ראשונים. האלופים מלוס־אנג'לס לייקרס נוצ־חו 110—108 בדאלאס. אגואיאר 27 ובלקמן 18 הירבו לקלוע לדאלאס. ג'אבאר 28 וג'ונסון 19 ללייקרס. יוסטון נכנעה 116—115 בדנבר. שמשקה המצטיין היה אינגליש שקלע 33 נקודות לעומת 31 נק' של אולאג'ון. הלייקרס ויוסטון מובילות 1—2.

מילווקי השוותה את מאזן הניצ־חונות עם פילדלפיה ל־1—1 כאשר ניצחה באולמה 119—107. קאמינגס קלע 30 נק' למילווקי ובארקלי 26 לפילדלפיה.

אחרי 11 שנה: הגביע חזר לדינאמו קייב

ניצחון מרשים 3—0 על אתלטיקו מאדריד בגמר

מחזיקות גביע

ליון. צרפת (שרות "ספורט הא־רץ"). אחת־עשרה שנה אחרי שזכתה לראשונה בגביע אירופה למחזיקות גביע, חזרה דינאמו קייב על מיבצעה כאשר ניצחה כאן בליל שבת לעיני 45 אלף צופים את אתלטיקו מאדריד 3—0 (1—0).

הקבוצה הסובייטית הציגה יכולת מרשימה, שהזכירה להולנדים את הספרדים. כדורגלני דינאמו שיחקו במהירות מסחררת, הניעו את הכדור בדייקנות רבה ויצרו לעצמם הרבה הזדמנויות. זו היתה תצוגה של כדורגל התקפי לאורך כל 90 הדקות, והפער יכול היה להיות גבוה יותר.

כבר בדקה הרביעית גנה זאוואר־רוב פגיעה אחרי שסיל, השוער הארגנטיני של אתלטיקו, הדף כדור שבעט בלאנוב. אלא בלוחין, שהיה גיבור הניצחון 3—0 על פרנצואראש בגמר 1975, הוסיף שני הדמנויות טובות. אבל שלוש דקות לסיום השי־לים מהלך מבריק של קייב כאשר הקשית את הכדור מעל לראשו של פיזל. כעבור דקה פרץ השחקן המחליף ייבטושנקו מצרכו השורה חלף על פני פיזל וקבע את התוצאה הסופית.

במהלך המישחק איבדה קייב שניים משחקני המפתח שלה, בלי־טאצ'ה ואחרוב בגלל פציעות, אך הדבר לא פגע ברמת מישחקה.

בדורגל

הערב חצי גמר גביע המדינה

שני מישחקי חצי הגמר על גביע המדינה בכדורגל יהיו הערב באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב. במישחק הראשון (19.30) יתמודד האלוף מכבי ראשון־לציון עם מכבי רחובות, ואחרי כן מחזיק הגביע הפועל רחובות עם הפועל רמת־גן.

30 אלף צופים נפרדו מאר־דילס

לונדון (אי־פי). יותר מ־30 אלף צופים באו ביום חמישי בלילה להיפרד מהכדורגלן הארגנטיני אוס־ולדו ארדילס בן ה־33, המסיים שבע שנות הופעה במדי טוטנהאם. במישחק הפרידה גברה טוטנהאם (מחוזקת בדייגו מאראדונה) על אינטר מילאן 2—1. מארק פאלקו וקליב אלן הבקיעו לטוטנהאם, ליאם בריידי לאינטר.

הפועל ר"ג הפתיע בניצחון 3—1 על המוביל —

נתניה עלתה ללאומית עם הפסד מריר לר"ג

לבית"ר ת"א (5—1 על בית שמש) חסרה נקודה לעליה

הליגה הארצית

מאת משה הר־געש

בית"ר נתניה הבטיח אמש סופית את עלייתו לליגה הלאומית, למרות שנוצח 1—3 ע"י הפועל רמת־גן. גם בית"ר תל־אביב המרדה שני התק־רב במירה ניכרת לקו המטרה (חסרה לו עוד נקודה), לאחר שהביס 5—1 את הפועל בית־שמש. הפועל לוד הסתפק בתיקו 0—0 עם הכח רמת־גן, אך הגדיל את הפער למקום הרביעי בעיקבות הפסד החוץ של מכבי רמת־עמידר בעכו 2—0 להפועל המקומי.

24 שערים הובקעו במחזור ה־27, ארבע קבוצות ניצחו בבית, רק בית"ר תל־אביב ניצח בחוץ, שלושה מישחקים לא הוכרעו.

במחזור הבא

● הפועל חדרה — הכח ר"ג
● הפועל לוד — בית"ר רמלה
● מכבי רמת־עמידר — רמת־השרון
● בית"ר חיפה — הפועל כ"ס
● בית"ר נתניה — בית־שמש
● בית"ר ת"א — הפועל חולון
● הפ' מרמורק — הפועל עכו
● רמת־עמידר — הפועל יהוד

הפועל רמת־גן — בית"ר נתניה
(1—2) 1—3

השערים לר"ג: יואב זוהר (16), יורן הכהי (45), מאיר בלושטיין (80). השער לנתניה: רמי יצחק (36).

★ המצטיין: רמי יצחק.

הפועל רמת־גן הצליח להפתיע את העולה החדש לליגה הלאומית, למרות שלא התעלה לרמה גבוהה. הרמת־גנים לחצו עקב מצבם בתחתית השיגו את הניצחון השוב ביותר בעונה זו. כבר בפתיחה הבקיע זוהר, לאחר הגבהת כדור של שמואל פוטוקי, רמי יצחק השווה בדקה ה־36 לאחר מסירה של פוגל, אך המקומיים עלו ליתרון נוסף לפני המחצית, לאחר שהכבי הבקיע מקרוב את לביא. בדקות הסיום הבקיע בלושטיין שער נוסף. שפט רחמים דיבאצ'י. 500 צופים, בגבע־תיים.

הכח רמת־גן — הפועל לוד
0—0

★ המצטיין: דוד שרביט.

שתי הקבוצות הפגינו יכולת בינונית שהלמה את התוצאה. בדקה ה־44 נותר שרביט לבדו מול בכר רים, אך בעט לחוץ. בדקה ה־57 בעט אברהם לוי מ־17 מ' ובנדים הדף. בדקה ה־69 הגביה אחרי בנודים כדור קרן, אך הכדור נגנב לידיו של נורדמן. שפט יצחק אדרי. 500 צו־פים, ברמת־גן.

יוסי זהבי

הפועל עכו — מכבי רמת־עמידר
(0—1) 0—2

השערים: לוי אוחנה (1), דוד גבון (90).

★ המצטיין: דוד הולמן.

הפועל חולון — הפועל מרמורק
(1—0) 2—2

השערים לחולון: אריה מאיר (47), ארז שקרוקה (89). השערים למרמורק: עמית שוורץ (30), פנחס שכטר (54).

★ המצטיין: דורון רוזנבל.

האורחים ממרמורק היו קרובים לניצחון מפתיע אחרי שהוליכו פעמיים, אך שער משווה של שק־רוקה המקומי, דקה מהסיום, הנחיל להם נקודה. החולונים לחצו במחצית השניה, אך החמצות של יוסי עמרני מנעו ניצחון מקבוצתו. שפט יוסף שוטי. 350 צופים, בחולון.

מנחם כהן

הפועל חדרה — בית"ר יהוד
(1—1) 1—3

השערים ליהוד: אהרון גנון (6), 47, מ־11 מ'), חגי יוסטן (52). השער לחדרה: אורי צאושו (9).

★ המצטיין: אהרון גנון.

יתרון בולט של הפועל יהוד במ־חצית השניה הכריע את המישחק. המקומיים לחצו כדי להשיג את הנקודות הדרושות להם במאבקי התחתית. שפט דוד יוסף. 500 צו־פים, ביהוד.

בית"ר רמת־השרון — בית"ר חיפה
(0—1) 0—2

השערים: יצחק אצלן (1), רפי פלד (78).

★ המצטיין: רפי פלד.

שחקני רמת־השרון נלחמו על כל כדור, שיחקו בהקרבה רבה וזכו בניצחון צודק על היורד הראשון לליגה א'. כבר בדקה הראשונה פרץ דוד נמני, הגביה לרחבה ואצלן נגח בדיוק לרשת. במחצית השניה היו המקומיים קרובים לשערים נוספים, אך הצליחו בפעם בודדת. שוב היה זה נמני שהגביה, פלד שבא בגרזנה הבקיע מקרוב. שפט יעקב ממן, 250 צופים, ברמת־השרון.

אפרים חזון

בית"ר רמלה — הפועל טבריה
(0—0) 1—1

השער לרמלה: אריה מזרחי (64). השער לטבריה: אריה ברמי (77).

★ המצטיין: עופר שמואלי.

העובדה שכבר סוף העונה — הד־גשה היטב ביכולת של שתי הקבוצות. המישחק היה שקול והד תוצאה מבטאת נאמנה את יוסי הכו־חות. שפט יעקב ברזובר, 100 צופים ברמלה.

בית"ר תל־אביב — הפועל בית־שמש
(1—2) 1—5

השערים לבית"ר: אלי כהן (38, 79), ברוך ידיד (5), יוסף שמריה (57), רב רמלר (85). השער לבית־שמש: אבינועם מליחי (23).

★ המצטיין: אלי כהן.

המישחק היה חד צדדי, בעיקר במחצית השניה, כאשר ההגנה האורחת כרעה תחת הלחץ הכבד שהפעילו הבית"רים. מספר השערים לזכותם היה רק חלק מההזדמנויות שהיו להם להבקיע. שפט שלום כהן ברחובות, בגלל עונש הריחוק שהוטל על בית־שמש.

הערכאים פתחו בשער בוק ולאחר מכן נתנו מיתרון קל שמנע מהמאר־חים להשוות. בדקת הסיום הבקיע גבון שער נוסף בנגיחה. שפט יצחק רוזנברג, 1,000 צופים, בעכו.

שמואל קליגר

בעיטה חופשית

המלקוש

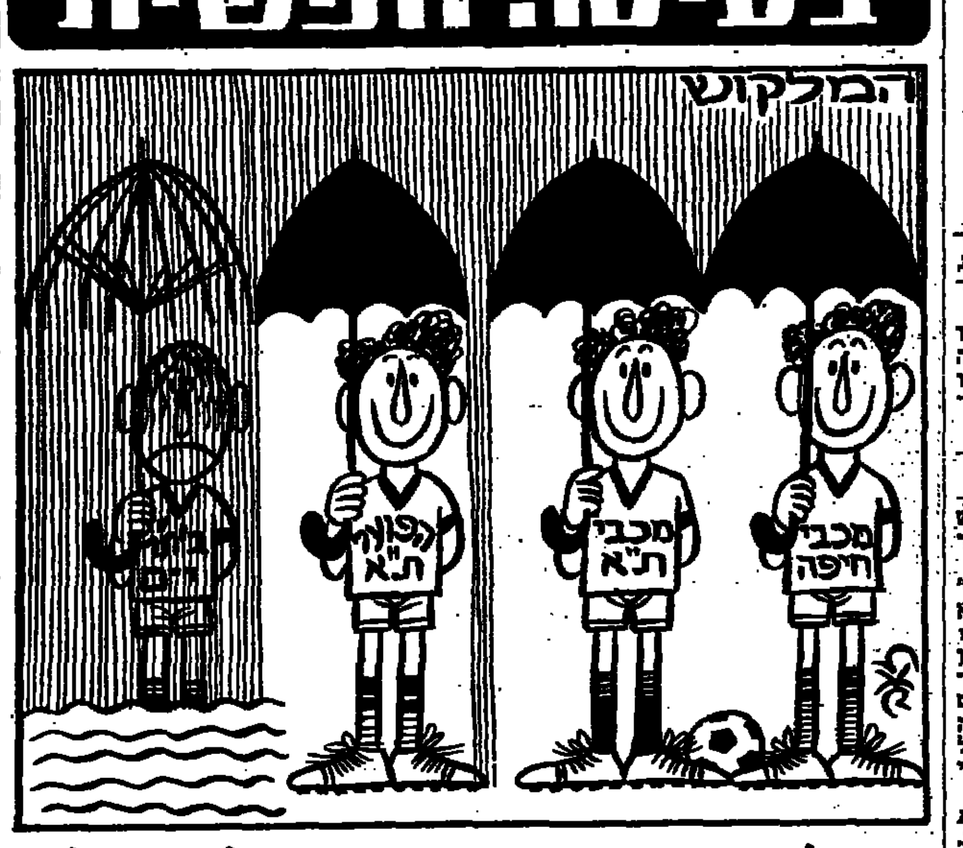

באיירן עשתה את הדאבל

מאת זיגמונד שפיגלר

ברלין (מיוחד ל"ספורט הא־רץ"). באיירן מינכן הכיתה אתמול ללא עוררין כי היא הקבוצה מספר אחת במערב־גרמניה. שבוע אחרי שזכתה בתואר האליפות התשיעי שלה, השלימה כאן לעיני 76 אלף צופים באיצטדיון האולימפי את הזכיה בדאבל, כשניצחה בגמר הגביע את שטוטגרט 5—2 (2—0). היתה זו הזכיה השמינית של באיירן בגביע והפעם השניה שהשיגה את התואר הכפול.

גיבור הניצחון היה רולאנד וול־פארת שהבקיע שלושער בדקות 34, 42 ו־78. מיכאל רומניגה הבקיע את השערים האחרים בדקות 65 ו־72. לשטוטגרט הבקיעו: גידו בר כוואלד (76) ויורגן קלינסמן (85).

בסיום המישחק העניק נשיא מערב־גרמניה, ריכארד פון־וייצקר את הגביע לקפטן באיירן קלאוס אאוגנטאלר.

טניס

גלעד בלום עלה לגמר בלונדון

לונדון (ע"צ). הטניסאי הישראלי הצעיר גלעד בלום עלה לגמר טור־ניר הטנים של מאטון שבדרום־מזרח אנגליה, לאחר שניצח את הדרום אפריקאי ד. מסרוף בשתי מערכות 1—6, 3—6.

בלום עמד להתמודד בשבת בערב עם הצרפתי קסיאיי סאם, שניצח בחצי הגמר את הברזילאי ד. מרסלינו 6—2, 7—6.

● מנוי דיילאנו, המאמן האמ־ריקאי שהדריך בשנים האחרונות את קבוצת הנשים אנון דיסלדורף, יחליף בעונה הבאה את רלף קליין כמאמן קבוצת מאכבי קלי.

טבלת הליגה הארצית

.1	בית"ר נתניה	27	46—24	53
.2	בית"ר ת"א	27	48—25	51
.3	הפועל לוד	27	33—23	48
.4	הפועל חולון	27	32—28	43
.5	רמת־עמידר	27	24—22	43
.6	הפועל חדרה	27	31—27	40
.7	הפועל עכו	27	31—23	37
.8	הפועל טבריה	27	28—30	37
.9	בית"ר רמלה	27	24—23	36
.10	רמת־השרון	27	31—32	34
.11	הפועל ר"ג	27	29—35	33
.12	הפ' מרמורק	27	29—36	32
.13	הפועל יהוד	27	24—25	31
.14	הכח ר"ג	27	17—34	29
.15	בית־שמש	27	18—40	21
.16	בית"ר חיפה	27	16—44	13

המנהל דלגליש הגיש שי לליוורפול: תואר 16

כבש את שער הניצחון בצ'לסי ונטל את הכתר ★ מאוורטון השכנה שניצחה 6—1 ★ עדיין אין יורדת שלישית ★ סלטיק — אלופת סקוטלנד

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). קני דלגליש בן ה־35, המנהל־שחקן של ליוורפול, הגיש אתמול לקבו־צתו את תואר האליפות ה־16 שלה. דלגליש הבקיע בדקה ה־23 את השער שהקנה ניצחון חוץ 1—0 בצ'לסי והבטיח לליוורפול את התואר השמיני שלה ב־11 העונות האחרונות.

דלגליש הוא המנהל־שחקן הרא־שון שזוכה אי־פעם באליפות האנג־לית, והוא מצטרף לשבעה אחרים שזכו בתואר האליפות כשחקנים ולאחר מכן כמנהלים — טד דרייק, בילי ניקולסון, אלף ראמזי, ג'ו מרסר, דייב מאקאי, בוב פייזלי והאוארד קנדאל.

לליוורפול יש הזדמנות לעשות העונה את ה"דאבל" מאחר ובשבת תתמודד בגמר הגביע עם אוורטון, שער אתמול עוד קיוותה להגן על תוארה מאשתקד. אוורטון מאורגנת מוזר בערב את הסלטהאם, במישחק שיקבע רק את המגנות. שתיה ניצחה אתמול: אוורטון בבית 6—1 את סאותהמפטון, ששיחקה עם שוער הנוער במקומו של פיטר שילטון הפצוע. גארי ליניקר הבקיע שלושער הגדיל את מאזנו העונה ל־37 שערים. סאותמפילד, שארפ וסטיוונס הבקיעו את השערים האח־רים. ווסטהאם ניצחה בחוץ את היורדת ווסט־ברומיץ' 3—2 משערים של מקאבוי, קוטי וסטיוארט (בבע־יטת 11 מ').

היורדת השלישית תיקבע רק אחרי שאוקספורד תשלים את המישחק החסר שלה. אוקספורד ניצחה אתמול במיגרשה 2—1 ע"י נוטינגהאם מצמד של ניג'ל קלאף לעומת שער של ג'רמי צ'ארלס. אוקספורד, שהיתה לפני שבועיים בגביע הזלב, זקוקה לנצח כדי להישאר בליגה הבכירה ולהוריד את איפסוויץ', שניצחה אתמול 1—0 בש־פילד משער של בריאן גאוורזו. לססר, שגברה על ניוקאסל 2—0, ניצלה ברגע האחרון מסכנת הירידה. מארק יוז נפרד ממנצ'סטר יונייטד (ישחק בעונה הבאה בברצלונה) בשער בתיקו 1—1 נגד ווטפורד. מארק פאלקו הבקיע פעמיים בניצ־חון 2—4 של טוטנהאם על אסטון וילה.

תוצאות נוספות: ארסנל — בר־מינגהאם 1—0, קובנטרי — קווינס פארק ריינג'רס 1—2, מנצ'סטר סיטי — לוטון 1—1.

אתמול נקבעה גם העולה הש־לישית מהליגה השניה — ווימבלדון, שניצחה 0—1 בהאודרספילד ומצט־רפת לנוריץ' וצ'רלטון אתלטיק. היורדות לליגה השלישית — קאר־דיף, מידלסברו ופולהאם.

סלטיק שוב אלופה

בסקוטלנד היה אתמול סיום דראמטי של העונה וחזרה על מה שקרה בשבוע שעבר באנגליה. הארטס מאדינבורו, שהובילה כל העונה ביתרון ברור ולא נוצחה מאז ספטמבר, נכנעה במחזור האחרון לדאנדי 2—0. סלטיק מגלאזגו, שזכתה בניצחון חוץ 5—0 בסנט־מירן, השתוותה אליה בנקודות ודיקה אותה בהפרש שערים — 29 לעומת 26. לסלטיק זה תואר האלי־פות ה־34 והמיפשי מאז הוכבה הגרוס של ליגה עילית. סלטיק והארטס סיימו עם 50 נקודות, לפני דאנדי יונייטד 47 ואברדין 44.

צמרת הטבלה

.1	ליוורפול	42	89—37	88
.2	ווסטהאם	41	73—37	84
.3	אוורטון	41	84—40	83
.4	יונייטד	42	70—36	76
.5	שפילד	42	63—54	73
.6	צ'לסי	41	56—51	71

תחתית הטבלה

.18	לססר	42	54—76	42
.19	איפסוויץ'	42	32—55	41
.20	אוקספורד	41	59—80	39
.21	ברמינגהאם	42	30—73	29
.22	ברומיץ'	42	35—89	24

═══ חדשות המשק ═══

הוזלת האתילן תגרום לבתי הזיקוק הפסד של 2 מיליון ד'

דירקטוריון בתי הזיקוק הקים צוות למעקב אחרי תוצאות ההוזלה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוזלת מחיר האתילן ב־13 אחוז זים ערב חג הפסח תגרום להפסד של 1.5־2 מיליון דולר לשנה לבתי הזיקוק — נמסר בסוף השבוע בישיבת הדירקטוריון של בתי הזיקוק.

חברי הדירקטוריון שנכחו בפגישה ועמו במיוחד נוכח העובדה, כי הורדת מחיר האתילן לא תואמה אתם, לא נעשתה על דעת אנשי התקציבים באוצר ולא התבססה על חישובי כדאיות כלכלית.

הדירקטוריון של בתי הזיקוק הקים צוות מיוחד מבין הדיר־קטורים, שיעקוב אחר הטיפול בהוזלת האתילן, ויוצג שהממשלה תפצה את בתי הזיקוק על ההפסד, או להילופין, שתוזיל את מחירי התשומות של בתי הזיקוק לייצור אתילן באותו שיעור כמו שהאתילן הוזל.

מחיר האתילן הוזל ב־41 דולר לטונה בצו מיוחד של שר האוצר ושל שר התעשייה — ל־349 דולר.

דירקטוריון בתי הזיקוק דן גם באשראי של כמיליון דולר, שניתן לחברת "פרוטארום", והחליט, כי על בתי הזיקוק לקבל את הערבות במסמך פורמלי ולא בגדר הבטחה של שר האנרגיה בלבד. לכן, בתי הזיקוק ימשיכו לספק אתילן ל"פרוטארום" על פי הבטחות משרד האנרגיה, אך ידרשו, כי הערבות הממשלתית תינתן להם כמקובל במקרים אלה.

האחים פרופר מנהלים משא ומתן לרכישת "נקה"

לא נענו להצעת טית בית לרכוש את ויטה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האחים גד ודן פרופר מנהלים משא־ומתן לרכישת השליטה בחברת "נקה" מידי משפחת חזן, בעלת המניות העיקרית בה. המגעים נמשכים מזה זמן מה, וכרגע יש נתק בין הצדדים עקב חוסר הסכמה של משפחת חזן לוותר על השליטה בחברה.

גד פרופר אישר את דבר המגעים.

ראשי "טית בית" ניסו לשתף את האחים פרופר ברכישת מפעל "ויטה". המגעים הללו לא הביאו לכל תוצאות מוחשיות כיון שהאחים פרופר מנועים בשלב זה מלהתחרות בחברת "אסם", שבה הם מחזיקי המניות הגדולים ביותר.

בעבר ניהלו שני גופים משא־ומתן לרכישת השליטה ב"נקה" — "טית בית" ה"ד אלי פישר. בעל מפעל "פישר תעשיות". גם בשני המקרים המגעים הסתיימו ללא הצלחה בגלל סירובה של משפחת חזן לוותר על השליטה במפעל.

"סולתם" יפטר מאות עובדים "בגלל העדר הזמנות ממושך"

במפ"ח לא התקבלה כל הודעה על כוונת הפיטורים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מפעל "סולתם" עשוי לפטר כמה מאות מעובדיו בתקופה הקרובה, בשל הבעיה המתמשכת של העדר הזמנות.

ערב החג התקבלה במפעל ידיעה, על פיה עשויה "סולתם" לזכות בהז־מנה גדולה יחסית, שתמנע את הצורך בפיטורי עובדים. בריקה בהנהלת "כור" העלתה, כי הזמנה זו לא תוכל לשנות את תמונת המצב מהותית.

במועצת פועלי חיפה, המטפלת בנושא עובדי "סולתם", עדיין לא התקבלה כל הודעה על הכוונה לפטר עובדים נוספים במפעל, אבל אברהם מאירי, מחזיק תיק "סולתם" ציין בהקשר זה, כי אין הדבר מפתיע נוכח ההזלה, שלא יהיו כל פיטורים עד תום חג הפסח.

מדובר בפיטורי עד 500 עובדים מכלל 1500 המועסקים כיום במפ־על. מספר זה עשוי להיות קטן יותר, אם יצליח המפעל לקבל הזמנות נוספות מחו"ל.

יצויין, כי בהסכם שנחתם בין העובדים להנהלה בינואר השנה, הוחלט לצמצם את מספר העובדים במפעל ב־300 איש על ידי עידוד פרישה מרצון, אבל בפועל הסכימו רק כ־70 עובדים לתוכנית זו.

המלונאים מבקשים היתר להעסיק אלפי עובדים זרים

באילת חסרים אלפי עובדי ענף מקצועיים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

התאחדות המלונות מבקשת מהגורמים הממשלתיים, להתיר לה להביא ארצה ולהעסיק אלפי עובדים זרים בבתי המלון באילת.

אמש נודע, כי הנושא יועלה בפני שר העבודה והרווחה, משה קצב, שיהיה אורח מיגזר המלונאות ביום חמישי הקרוב (ה־8 במאי). התאחדות המלונות השהתה עד היום את בקשתה להתיר לה לייבא עובדים זרים לעבודה בבתי המלון באילת, בגלל המצב הכלכלי ובעי־יית האבטלה בארץ. אולם בחודשי העונה האחרונים, עלתה תפוסתם של בתי המלון בעיר מעל 75 אחוז ויש כיום צורך בכ־3400 עובדים, מתוכם 2200 עובדים מקצועיים, דוגמת פקידי קבלה, קוניארים, מלצרים וטבחים ועוד כ־1200 עובדים לא מקצועיים, כגון חדרניות.

על פי מסמך, שהועבר לשר העבודה והרווחה, לקראת קיום הביקור, אין שירות התעסוקה באילת יכול לספק את הדרישה לידיים עובדות במיגזר המלונאות. התאחדות המלונות מבקשת להתיר לה להביא עובדים זרים כמו"ל למשך שנתיים. היא מתחייבת לספק להם תנאי שכר ולדאוג למקומות מגורים ולינה הולמים ושווים לתנאי עובדי המיגזר ולדאוג שבתום תקופת העבודה, יעזבו את אילת והארץ.

שר העבודה והרווחה יבקר במלון הילטון בתל אביב, יסייר בבית הספר למלונאות תדמור בהרצליה ויעמוד על בעיות הכשרת כוח האדם ויסיים את ביקורו בארוחת צהריים במלון מגדל דניאל בהרצ־ליה.

קורפו מתבקש לדאוג ש"פוריין טורס" תפרע את חובותיה לכמה בתי מלון

התאחדות המלונות: מדובר בחוב של 250 אלף דולר ל־42 בתי מלון

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שר התחבורה, חיים קורפו, התב־קש ע"י התאחדות המלונות להתערב אישית, כדי שחברת הנ־סיעות "פוריין טורס", שבבעלות תש"ת — חברה בת של אל־על, תפרע את חובותיה לכמה עשרות בתי מלון בישראל.

החברה, שהתמוטטה כתוצאת ירי־דת מארה"ב לישראל, הפסיקה את פעילותה לאחר שנקלעה לקשיים. ארגון הגג של המלונות טוען לחוב בסך 250 אלף דולר ל־42 בתי מלון. נודע, כי במכתב ששיגר יו"ר הנהלת התאחדות המלונות, אלי פפושדו, הוא מותח ביקורת קשה על כך שחברה ממשלתית, שמעלה בתנוחם אחריותו של משרד התחבורה, לא עומדת בהתחייבויותיה הכספיות לגורמים פרטיים — בתי המלון.

התאחדות המלונות חוברת תש"ת הלוקים לגבי אופן פרעון חובות חברת הנסיעות. נציגי החברה הסבי־רו לפרוע כתוצאה כמסום החוב תמורת ויתור על דריבות נוספות. בעוד המלונאים לא מוכנים לוותר על מוצית החוב, אך מוכנים לקבל תמורתו שירותי תעופה שווי ערך.

ערך את העמוד יצחק לאור

ט.וו.א חוגגת את יובל ה־40 עם הצעות של -.$40

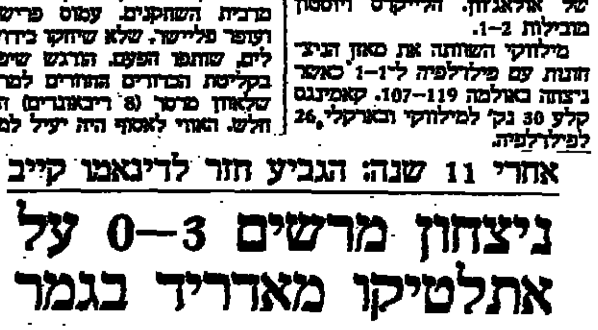

$40

תזמינו עכשיו את כרטיסי הטיסה שלכם לארה"ב בט.וו.א ותהנו מהצעות מיוחדות לרגל יובל ה־40 לתחילת הטיסות הטראנסאטלנטיות שלנו:

★ -.$40 לשבוע בשכירת רכב "הרץ".
★ -.$40 לטיסות פנים בט.וו.א בארה"ב (מינימום 6, מקסימום 8).
★ -.$40 חדר ליחיד ללילה, במלונות הילטון.
גמר תוקף ההצעות ב־12 ביוני, כפוף לתנאים מסוימים.
פנו למארגני טיולים באמצעות סוכן הנסיעות שלכם.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

Youthair

חזרה מן הצבע אל הטבע!!

•תכשיר מהפכני לגברים ונשים המחזיר לשיער השיבה בהדרגתיות את צבעו הטבעי.
•מקנה לשערך מראה צעיר וטבעי.
•לאחר הטיפול ניתן לעצב את השיער בחופשיות.
•ברישוי משרד הבריאות מס׳ 7132.

להשיג בבתי מרקחת ובפרפומריות ברחבי הארץ.
היבואן: א.ג ברון בע"מ רח' המאספים 4 ת"א 03-258689

אברהם ג'ינדי שוב ניסה להתאבד; אין סכנה לחייו

שאף גז ונטל גלולות ואליום במשרדו

(ע). הקבלן אברהם ג'ינדי ניסה להתאבד בליל שבת בשאיפת גז ובנטילת גלולות במשרדיו בראשון לציון.

ג'ינדי פונה בניידת לטיפול נמרץ של מד"א לבית החולים "אסף הרופא" כשהכרתו מעורפלת. נמסר, כי אין סכנה לחייו.

אשתו של הקבלן הזעיקה את המשטרה ביום שישי אחר הצהריים כאשר בושש בעלה לחזור לביתו. השוטרים, שיצאו למשרדו של הקבלן בראשון לציון, חשו בריח גז. הם פרצו את הדלת, והזעיקו את מד"א. הם מצאו את ג'ינדי ללא הכרה, ולצדו מכל ריק של גלולות "ואליום". השוטרים אווררו את המשרד, והוציאו את ג'ינדי לחצר.

שני אמבולנסים וניידת לטיפול נמרץ, שהגיעו למקום, הגישו טיפול החייאה לקבלן. לאחר כחצי שעה הועבר הקבלן כשהכרתו מעורפלת לבית החולים. נמסר, כי אין סכנה לחייו.

ג'ינדי ניסה להתאבד בקפיצה מחלון בית המשפט המחוזי בתל אביב, שבו הוא עומד לדין בפרשת מרמה על רקע מכירת קרקעות בשומרון.

מנהל מחלקת החינוך בעיריית חיפה מאיים להתפטר מתפקידו

לא הצליח לקדם את המרכז לחינוך מוסיקאלי ובי"ס לחינוך יצירתי

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

מנהל המחלקה לחינוך יסודי בעיריית חיפה, מי שהיה מזכיר הסתדרות המורים, אמנון אברמסון, איים להתפטר מתפקידו, בשל הקיפאון במערכת העדיפות החינוך הדתי בתקציבי מערכת החינוך העירונית — על כך מסר העיתון "כלבו" ביום ו'.

חוגים בעירייה אישרו, כי אברמסון איים להתפטר לאחר שלא הצליח לקדם פרוייקטים חינוכיים, כגון הקמת מרכז לחינוך מוסיקאלי, הקמת בית ספר יצירתי עירוני ועוד.

בין היתר התאכזב כאשר הוכרז על מכרז לתפקיד ניהול חלק מבתי הספר העממיים בעיר מבלי להיוועץ בו. לתפקיד היו שני מועמדים — גיורא כסלו ולאה היימן. המקורבת להוגים דתיים, שכוהם נבחר לתפקיד, למרות ששי באים אחד, כדי לרצות את החוגים הדתיים. נודע, כי מחזיק תיק החינוך בעיר, אליעזר אלתר (מפ"ל), ומנהל האגף לחינוך דתי, משה קוזן, החליט לבדו על המכרז.

הוועד לפיזור עיריית אום אל פאחם ממשיך להחתים על עצומה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

"ועד הפעולה לפיזור עיריית אום אל פחם" אסף קרוב לאלפיים חתימות על עצומה הדורשת ממשרד הפנים לפזר את העירייה ולקבל על עצמו לפתור את בעיית השיפוטים [illegible]

פרקליטות המדינה בתצהיר שהוגש לבג"צ:

המדינה רשאית לפטר עובדים ולהעסיק קבלנים פרטים במקומם

(עו). פרקליטות המדינה טוענת, כי ההסכמים הקיבוציים במשק אינם שוללים את סמכות המדינה כמעסיק, לפטר עובדים ולהעסיק תחתם עובדי קבלנים פרטיים.

דברים אלה טוענת הפרקליטות בתצהיר שהוגש לבג"ץ ביום ו', בתגובה לעתירת הסתדרות עובדי המדינה נגד החלטת בית הדין הארצי לעבודה, לאפשר למדינה לפטר עובדים ולהעסיק תחתם עובדי קבלנים פרטיים.

אם תתקבל עמדת המדינה ותידחה עתירת הסתדרות עובדי המדינה, ניתן יהיה לפטר כ־500 עובדים, דבר שיגרום לצמצום מע"ץ, סגירת המדפיס הממשלתי ופיטורי עובדי ניקיון ושירותים במשרדי הממשלה השונים.

בא כוח המדינה, עו"ד אלי בן־טובים טוען בתצהיר, כי אילו היה בכוונת הצדדים והחותמים על ההסכמים הקיבוציים לשלול את זכות המדינה לפטר עובדים ולהעביר את עבודתם לקבלנים, היה נאמר זאת במפורש בהסכם. היות הדברים לא נאמרו בלשון מפורשת, "הרי לא ניתן לשלול את יכולת המדינה לעשות כן".

עו"ד בן טובים קורא בתצהיר לבג"ץ, לא להתערב בהחלטת בית הדין הארצי לעבודה, מאחר שההחלטה היא בתחום הייחודי עליו הוא מופקד. "פסק הדין מתווה הלכה חדשה בתחום משפט העבודה, עליו מופקד בית הדין לעבודה. הלכה זו תואמת את משפט העבודה ואין בה טעות מהותית אשר הצדק דורש את תיקונה" — נאמר בתצהיר.

בארכות הפרקליטות מוסיף בתצהיר, כי אם יקבל בג"ץ את הפירוש שמציעה הסתדרות עובדי המדינה, על־פיו לא ניתן יהיה לפטר עובדים כשמתכוונים להעסיק תחתם עובדים קבלניים, יש בכך כדי לשלול את יכולת המדינה לקיים את תפקידה ולהפעיל את סמכותה. "הסכם קיבוצי אינו לעקר סמכות הממשלה לפי שיקול־דעתה, כפי שניתנו לה כחוק" — נאמר בתצהיר.

המשטרה עצרה משתתף בהפגנת הדתיים מול קולנוע היכל בפ"ת

אולם הקולנוע היה מלא צופים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקווה

חשוד בהתפרעות בהפגנה לא חוקית, שקיימו חברי הוועד הציבורי לשמירת השבת מול רחבת קולנוע היכל בפתח תקווה נעצר בליל שבת האחרון, ושוחרר עוד באותו ערב.

הגשם העז, שירד בליל שבת לא הבריח את מפגיני השבת מקולנוע היכל, בפתח תקווה. כמאה מהם הגיעו בעשר ושלושים לערך לרחבת הקולנוע והגשם העז ניסו למצוא מחסה תחת קורת גגו של "קפה היכל" — הפועל גם בלילות שבת. בצעקות "שאבעס" ובגידופים כמו: "שיבוא עליכם איידס". המפגינים גידפו גם את אנשי התקשורת. אחרי כעשר דקות, הורה מפקד מרחב השרון, ניצב משנה נסים מעו, בעצה אחת עם מפקד מחוז המרכז, ניצב אנוש גבעתי ומפקד תחנת פתח תקווה, סגן ניצב יעקב שכול, לפנות את המתקהלים מהמקום. הם התפנו והתייצבו מעבר לכביש. כוח שוטרים של משמר הגבול הוזעק למקום והחרדים פונו מהמקום.

גם אנשים, המוגדרים כאנשי אקדמיה ו"אורחים" מבני ברק הגיעו למקום, כשבראשם הרב הראשי האשכנזי של פתח תקווה, ברוך שמעון סלומון. לאחר שנעצר אחד מאנשיו, הוא ביקש ממפקד המחוז לבדוק מה קרה.

הגבוה לצדק לדון בעתירתם של חברי הוועד הציבורי לשמירת השבת, אשר קבלו על כך, שהמשטרה אינה מאפשרת להם להפגין במקום באופן חוקי.

במשטרה, כך נודע, כבר גיבשו הבינו את התשובה לבית המשפט.

קולנוע "היכל" המה מפה לפה ההצג בו הסרט רווי פרסי אוסקר "זכרונות מאפריקה".

היום או מחר אמור בית הדין [illegible] בליל שבת ביקר ברחבת הקולנוע המפקח הכללי של המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, שבא לראות מקרוב את המתרחש במקום וסירב לענות לשאלות עיתונאים.

משאל פורי — מיוחד ל"הארץ"

הרוב סבור כי יש להרשות הקרנת סרטים בהיכל בשבתות

רוב הציבור בישראל סבור, כי צריך להרשות הקרנת סרטים בקולנוע היכל בפתח תקווה בלילות שבת. דעה זו רווחת גם בקרב המגדירים עצמם "מסורתיים" — כך עולה מסקר דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ".

71.7 אחוזים מכלל הציבור בדעה שצריך להרשות הקרנת סרטים בקולנוע היכל בלילות שבת, לעומת 22.7 אחוזים המתנגדים לכך. עוד 1.9 אחוזים אמרו שהדבר נתון לשיפוטם של תושבי הסביבה, ולשאר 3.8 האחוזים לא היתה דעה לכאן או לכאן.

בקרב המגדירים עצמם כמסורתיים תומכים 65.2 אחוזים בהקרנת סרטים בלילות שבת ובקרב המגדירים עצמם כלא דתיים תומכים בכך 93.1 אחוזים.

עורך המחקר, מנהל פורי, רפאל גיל, מציין, כי גם בקרב המגדירים עצמם כדתיים אמרו 13.8 אחוזים, שיש להרשות הקרנת סרטים בלילות שבת.

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ.

נידון למאסר עולם על רצח אשתו; חשד בה שהיא בוגדת בו עם מעבידה

אחיינו של עזרא יחזקאל הורשע על סיוע לאחר מעשה

(ע).מאסר עולם הוטל ביום ו' בבית המשפט המחוזי בתל אביב על עזרא יחזקאל ממגדיאל, שהורשע ברצח אשתו, משום שחשד בה שהיא בוגדת בו עם מעבידה. [illegible]

אחיינו הצעיר של הנאשם, יחזקאל אל יחזקאל, בן 24, הנאשם אף הוא ברצח המנוחה. השופטים זיכוהו מאשמה זו והרשיעו אותו בסיוע לאחר מעשה ובאי־גילוי מעשה פשע, שידע עליו. גזר דינו יינתן במועד אחר.

התובעת, עו"ד שרה רותן מפרקליטות מחוז המרכז, טענה בכתב האישום, שהבעל עזרא יחזקאל חשד באשתו רגינה, כי היא בוגדת בו עם מעבידה. בני הזוג היו בהליכי גירושין, אך התגוררו באותה דירה במגדיאל.

ב־3.4.85 חייב ביהמ"ש המחוזי בתל אביב את עזרא יחזקאל לשלם לאשתו 250 שקלים חדשים להוצאות דמי מזונות ולשלם 300 ש"ח כתשלום חד־פעמי. 4 ימים לאחר מכן, סיפרה התובעת, קשרו הנאשמים קשר לרצוח את רגינה ולאחר מכן לשרוף את גופתה, כדי להעלים את מעשה הרצח. לדברי התובעת נעשה תכנון המעשה בדירת אמו המאמצת של עזרא יחזקאל במגדיאל.

מאוחר יותר בדירתו־שלו, תקף עזרא יחזקאל את אשתו, היכה אותה וגרם למותה בכוונה תחילה.

למחרת הכניסו הנאשמים את הגופה לתא המטען של מכוניתו של יחזקאל יחזקאל, והסיעוה למזבלה בטול כרם, שם שרפוה כדי למנוע את זיהויה.

הנאשם ברצח טען בבית המשפט, כי בליל המקרה הוא רב עם אשתו, סטר על לחייה והיא נפלה לארץ. הוא שכב לישון ובעבור כמה שעות התעורר והבחין שאשתו מוטלת על הרצפה ללא נוע. אז הבין שהיא מתה. לדבריו, הוא הכניס את הגופה לתא המטען של המכונית ויום שלם הסתובב איתה. לבסוף הטיל אותה למזבלה של טול כרם, ביחד עם אחיינו, הנאשם השני.

הוארך מעצר האנס האתלטי

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

מעצרו של הצעיר, החשוד בשורה של מעשי אונס ומעשים מגונים בכפייה ברמת־אביב, הוארך שלשום ב־13 ימים על־ידי בית משפט השלום בתל־אביב.

המחלוקת שילשום היתה בשאלת הצורך לשלוח את החשוד לבדיקה פסיכיאטרית. עו"ד ברתור, הסניגורית שלו, טענה, כי מדובר בצעיר ללא עבר פלילי, גבר נשוי שהרקע למעשיו הוא מופרעות נפשית. לדבריה, נתון החשוד בלחצים נפשיים כבדים נוכח ההתנגשות הראשונית במעצר, ויש חשש שישים קץ לחייו כאשר בית המשפט יתיר לפרסם את שמו.

פקד חיים פנחס, ראש צוות החקירה, התנגד לבדיקה פסיכיאטרית בזמן החקירה, אך הסכים, שהחשוד יישלח לבדיקה פסיכיאטרית לאחר שיוגש נגדו כתב האישום.

הוקמה ועדת חקירה על התרסקות המטוס הזעיר בשרון

(ע).מינהל התעופה האזרחית הקים ועדת חקירה לנסיבות התרסקות המטוס הזעיר בסמוך למושב ניצני עוז בשרון שלשום.

בתאונה נפצע בורח ביגנני דוד נבות, בן 34 ממעון אביב, המאושפז בבית החולים מאיר בכפר סבא ומצבו יציב.

ערך את העמוד: יצחק לאור

2 תושבי הגליל נעצרו בחשד שזייפו מבחני תיאוריה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

שני תושבי הכפר מג'ד אל כרום נעצרו על ידי משטרת מרחב הגליל כחשודים בכך שזייפו עשרות מבחני תאוריה תמורת תשלום, באמצעות משרד שהקימו.

השניים, אוסמה דאוד ושהאב מנאע, בני 25, ניגשו למבחני תיאוריה במקום נבחנים ערבים שלא ידעו קרוא וכתוב ונבחנו במקומם תמורת תשלום שנע בין 100 ל־400 דולר. הם נהגו להחליף את התמונות בתעודות הזהות של האנשים, שהוחלפו בכוונות. ואחר כך ביקשו מבעלי התעודות לשרפן ולהודיע למשרד הפנים כי איבדו כדי להשיג תעודות חדשות.

השניים נהגו להסתובב במשרדי הרישוי ברחבי הארץ ולבדוק אם יש אנשים שגרים באזור הגליל כדי להפנותם למשרד שלהם במג'ד אל כרום.

הגיעה מנהלת "מזובשה", להקת הפולקלור הייצוגית של פולין

בהתייחסה לביקור "בת דור" בארצה: חשוב לשמר המחולות בצורתם המקורית, "בלי קישוטים נוצצים"

מאת סופר "הארץ"

מייסדת ומנהלת להקת השיר והמחול העממי הייצוגית של פולין "מזובשה", מירה זימינסקה־סיגי־טינסקה, הגיעה לישראל לקראת הופעות הלהקה בארץ, החל מיד שבוע הבא.

הלהקה, הקיימת מזה כ־35 שנה, הופיעה עד עתה ב־40 מדינות, החל מסין העממית וכלה בארצות הברית, וקיימה עד עתה כ־4500 הופעות, לפני יותר מ־13 מיליון צופים. הלהקה מונה יותר מ־100 זמרים, רקדנים ונגנים, שנאספו ממחוזות פולין השונים בהיותם ילדים ואומנו בבית ספר מיוחד של הלהקה, שהוקמה אחרי מלחמת העולם השנייה, במטרה לשמר את הפולקלור הפולני, תוך עיצוב אמנותי קפדני, כשתשומת לב רבה מושמת על תלבושות הלהקה השמורות על אותנטיות. הלהקה נחשבת לאחת הבולטות בתחום זה בעולם כולו ואף משווים לעתים קרובות ללהקתו של מאויסייב הרוסי.

בהתייחסה להופעות להקת "בת דור" באחרונה בפולין הדגישה זימינסקה את הצורך והחשיבות בשימור המחולות והשירים העממיים בצורתם המקורית, בלי "קישוטים נוצצים". היא רואה בכך הישג גדול בהרבה מהופעות של "באלט מודרני".

זימינסקה, בת 85, השומרת עד היום על צלילות דעת ופעילות מלאה, היתה מוסכת־בימה, קריקאית, זכתה ואף הוקנת בתקופה שבין שתי מלחמות העולם בפולין.

נעצרו ל־12 יום שני החשודים ברצח האסיר בחופשה, חיים עמר

(ע). שני החשודים ברצח האסיר חיים עמר, שנורה בליל ה־30 באפריל למוות בקרן הרחובות דבר־טינסקי־לוחמי הגיטאות בשכונת צור שלום בקריית ביאליק, נעצרו ביום ו' בבית משפט השלום בחיפה ל־12 יום.

החשודים, יוסי בטהש (30) ויהודה בן חוד (35) מעכו, הובאו לפני שופט השלום התורן סלים ג'ובראן. בא כוח המשטרה טען, כי בידי המשטרה ראיות לגבי מעורבותם של השניים ברצח האסיר.

בתשובה לשאלת סניגורם, סירב החוקר למסור בשלב זה פרטים על סוג כלי הנשק, ממנו נורו היריות, שגרמו למותו של חיים עמר, בהיותו בחופשת חג מבית הסוהר.

שני החשודים כפרו בבית המשפט באשמות המיוחסות להם.

הדולר נחלש-המטבעות האירופאים מתחזקים

GMC

עכשיו כדאי יותר

מיניבוס ונדורה
מסחרית ראלי
טנדר קטן

אספקה מהירה

GMC טנדר קטן עם ביצועים גדולים

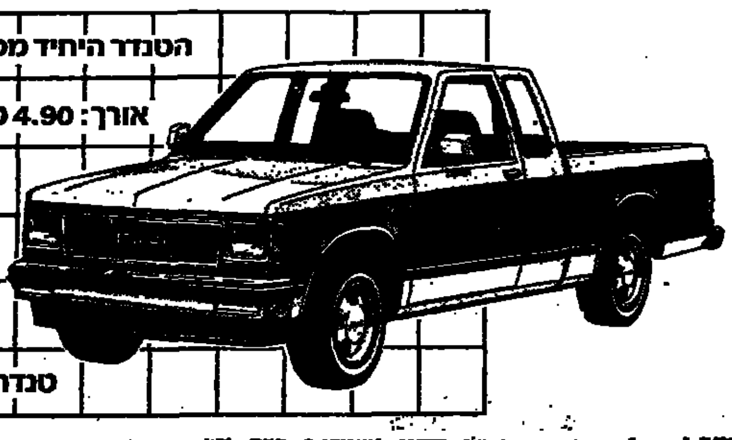

הטנדר היחיד מסוגו המוצע גם עם הנעה קדמית 4×4.
אורך: 4.90 מ' מטען מורשה: 1 טון, עם מנוע בנזין.
חסכוני בנפח 2800 סמ"ק
6 צילינדר וציוד כולל: גיר אוטומטי
עם "OVERDRIVE" והגה כח
טנדר הנעה 4×2 עם תא נהג רגיל או מוארך

GMC ונדורה מסחרית או מיניבוס

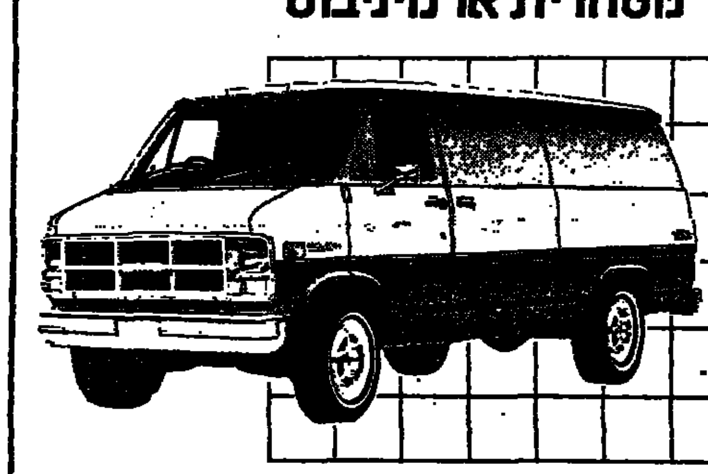

ה־GMC ונדורה עם מנוע בנזין
4300 סמ"ק. עם הגה כח,
תיבת הילוכים אוטומטית (OVERDARIVE)
אפשרות למזגן אורגינלי בתוספת תשלום.

חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ

תל־אביב, דרך פתח תקוה 76, טל. 03-335235 חיפה: האמנים 2, טל. 04-523086
ירושלים, יפו 70 טל. 02-222093. סוכני משנה: בית לחם: איברהים קטן, דרך חברון ליד קבר רחל. ירושלים: אליעזר שייקביץ אזור התעשייה תלפיות, טל. 02-719404

לידיעת בעלי טפסי לוטו רב שבועיים

החל מסידרה 19/86 תכלול טבלת הלוטו 42 מספרים.

בעלי טפסים רב שבועיים מסדרות 18/86, 17/86, 16/86, 15.86.

המעונינים להחזיר את טפסיהם ולהמירם בטפסים רב שבועיים חדשים, בעלי 42 מספרים יזכו לפי הפירוט הבא:

עבור טופס רב שבועי מסידרה
15/86 סך של 2 ש"ח
16/86 סך של 4 ש"ח
17/86 סך של 6 ש"ח
18/86 סך של 8 ש"ח

החלפת הטופס הינה חובה. בעלי טפסים רב שבועיים מהסדרות שצויינו לעיל יכולים להמשיך ולהשתתף בהגרלות הבאות, אך אם ברצונם להוסיף ולסמן גם את הספרות 41 ו־42, עליהם למלא טופס רב שבועי חדש המשתתף ב־5 ההגרלות הבאות.

תוקפו של ההסדר המצויין לעיל הוא מ־6.5.86 עד 12.5.86 עד בכלל.

מפעל הפיס

NEW YORK-TEL AVIV
NON-STOP
TowerAir

לאביבה ועמידם	לרות ואלדד
צור	בוקשפן

ברכות לבביות לרגל נישואי

ניבה עב"ל דן

קבוצת מ.ב.ע.	אייבי נאמן
רסקו	מוטי תג'ר
ערד	

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה ל: תוספת מגורים בשטח הבנוי ישוב עין מאהל.

מהות הבקשה אי שמירת מרווח מינימאלי מהכביש.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ד הוועדה

כתר פלסטיק

סגנון חדש בתרבות הפנאי: מערכות ריהוט יוקרתיות - כורסאות גן עם ריפוד צבעוני ושולחנות במבחר גדלים, מערכות כסאות מדגם גרדניה (Gardenia High Back) בעלי 6 מצבי משענת כולל קיפול.

להשיג ברשת חנויות כתר, רים, שקים, המשביר לצרכן, המשביר המרכזי, כלבו שלום וחנויות הרהיטים המובחרות.

KETER כתר
ריהוט לשעות הפנאי

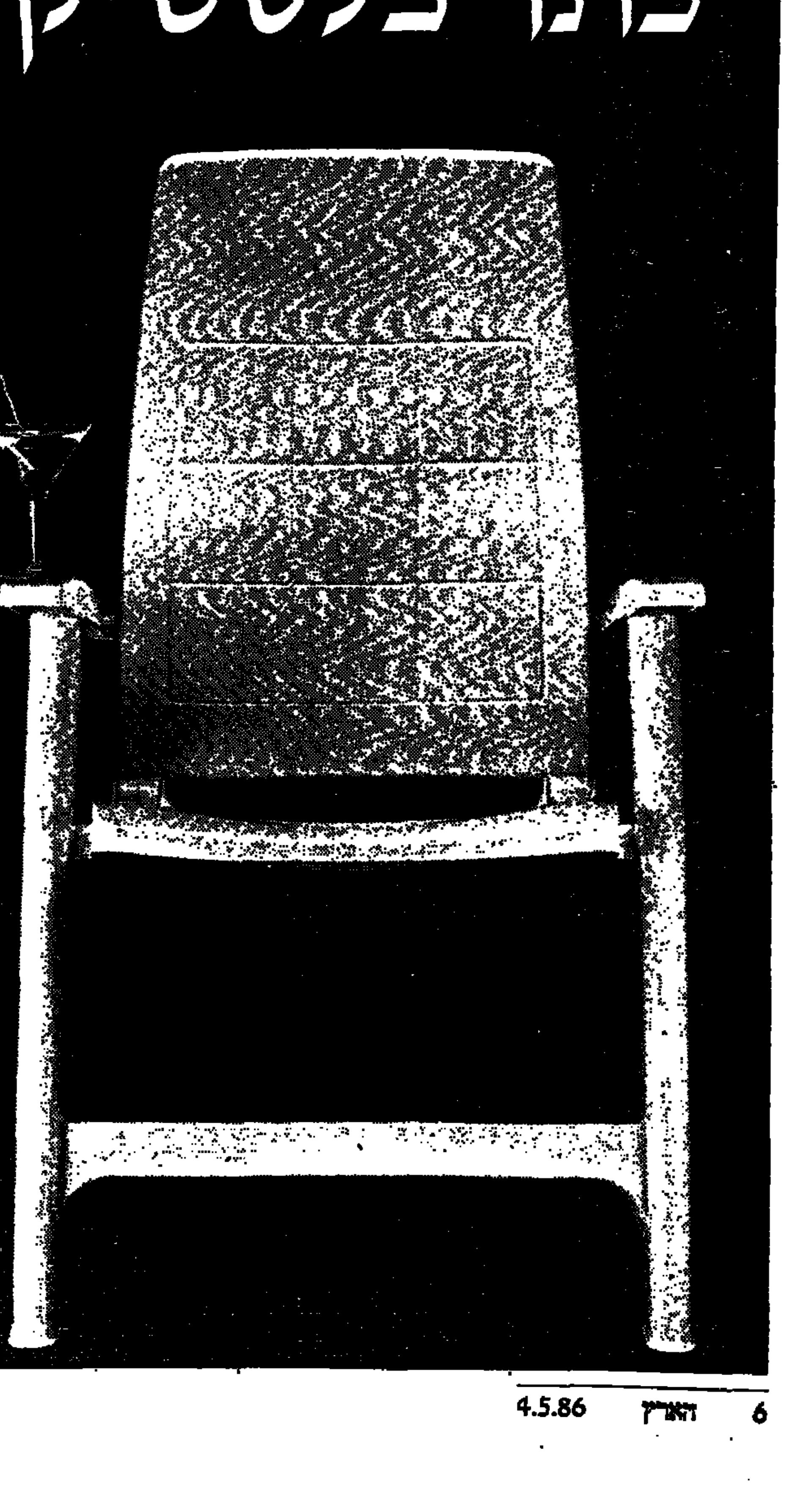

הארץ

יום א', כ"ה בניסן, תשמ"ו
4 במאי 1986

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדכי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה, והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB 233, Tel. 824261

לכו כבר הביתה

בבוקר יום המפולת, יום ה', ה־6 באוקטובר 1983, התכנסו הבנקאים לדון במצב. גם אז הם לא האמינו שהמשחק נגמר. בשעה שהציבור הזרים לבורסה הוצעים בשווי מאות מיליוני דולרים, לא הבינו הבנקאים שהבלון שאותו ניפחו במשך שנים מתפוצץ בפניהם. גם אז הם ניסו להמשיך בעסקים כרגיל: הם דרשו מהאוצר לבצע פיחות ומבנק ישראל שיעמיד לרשותם אשראי נוסף כדי שיוכלו להמשיך במלאכת הוויסות המניפולטיביות. אם היו מצליחים, משבר אוקטובר היה חולף, והתוצאה היתה שבמקום שווי מניות מנופח פי שלושה וארבעה היינו עומדים היום עם מניות בנקאיות מנופחות פי 10 ו־20, והפיצוץ היה הרסני יותר ומזיק פי כמה. אך באותן שעות היה זה הדבר האחרון שהטריד את הבנקאים. כאז כן עתה, אותם הטריד עניינם האישי ותו לא.

עוד בתחילת 1981 עברו הבנקים משבר דומה, אך הצליחו להתגבר על שטף ההיצע מהציבור. בעקבות המשבר הראשון פנה בשלהי אותה שנה יעקב גדיש, אז הממונה על התקציבים, והציג לבנקאים את תוכניתו לירידה מהוויסות, באמצעות מיתון קצב עליית השערים בבורסה. אם כתוצאה מכך יפלו השערים, הציע גדיש, תיבלם הנפילה בעזרת האוצר לאחר ירידה של כ־30 אחוז, וכך היו המניות מגיעות לשווין האמיתי והוויסות היה נפסק.

תגובת הבנקאים לא היתה אחידה: מי שהבין את הלקח של משבר 1981 הבין שהוויסות המניפולטיבי מכניס את הבנקים למערבולת שלא יוכלו לצאת ממנה. ואמנם היו שני בנקאים שהסכימו להצעתו של גדיש: גיורא גזית מבנק הפועלים ואהרן מאיר מבנק המזרחי. לעומתם היו שניים שלא תפשו אז, כהיום, את מעשה ידיהם: ארנסט יפת מבנק לאומי ורפאל רקנאטי מדיסקונט. כבר ב־1981 הם הביעו התנגדות חריפה להפסקת המניפולציה, ולא היססו לנופף מול האוצר בדמגוגיות הרגילות: "המערכת תתמוטט. תהיה קטסטרופה מחוללת בארץ ובחו"ל".

בין תגובות אישים אלה עובר הגבול שני מאז ועד היום. גזית גילה בעדותו בוועדה עמדה ציבורית אחראית ואף זכה למילות הוקרה על כך; הוא קם והתפטר מיד. מאיר היה היחיד שהודה בטעותו בפומבי. כיום הוא מתקשה לפרוש מתפקידו, אך גם אינו משחק את תפקיד הקוזק הנגזל.

לעומת שני אלה עומדים יפת ורקנאטי המסרבים להתפטר. לכל אורך דו"ח הוועדה זוכים השניים למילות ביקורת חריפות. כך, למשל, לגבי עסקת החלפת המניות בין בל"ל לדיסקונט, שנערכה במסגרת הוויסות המניפולטיבי. בעדותם בוועדה אמרו רקנאטי ואלי כהן כי עסקת ההחלפה היו לשם מטרת השקעה רגילות, בלי קשר לוויסות. אך הוועדה, בניתוח מבריק של התופעה, מראה כיצד שמספר 1 ומספר 2 בבנק דיסקונט לא היססו להעיד בפניה עדות שקר. האם הם יודעים שזוהי עבירה פלילית שדינה שבע שנות מאסר? גם יפת אינו יוצא נקי מהפרשה הזו. עליו אומרת הוועדה בניסוח עדין במיוחד: "ניתן היה לצפות ממי שעומד בראש בנק כבנק לאומי שישיב תשובות כנות ומלאות לשאלות המופנות אליו".

למי שמבקש להבין מדוע סירבו יפת ורקנאטי לרדת מהוויסות מספקת הוועדה פירוש מאיר עיניים: בכל בנק היו גופים ואנשים, בהם בכירים ביותר, שהחזיקו בכמות גדולה של ניירות בנקאיים.

בראיון בסוף השבוע הוסיף יפת: "ההחלטה על גורלי האישי תהיה החלטתי שלי". כלומר, גם היום — כמו לאחר המפולת ב־1983 וכמו לאחר דו"ח מבקר המדינה — לא מבין יפת כי ההחלטה בעניינו כבר נפלה ואף נרשמה בצורה שאינה מאפשרת התחמקות. ראה עמוד [illegible]

מצבירות / ב. מיכאל

איגרת לשודדים

האמינו לי, ידידיי השודדים, כי אין בליבי כל שמחה לאידכם.

ריאות ממולאות נשורת ועורפים קורן מקרינה, אינם עניין ללעג. מה עוד שתקווה כנה מפעמת בי, כי כל רע לא אירע לכם. הכמות הרעל האטומי שנחתה עליכם אינה מספקת אפילו כדי הריגת זבוב של ינושע. אך אימרו לי, רעיי הצפוניים, האמנם לא היכתה לכם האירוע המרגיז הזה זווית ראייה חדשה ומאלפת על הדין?

בעצם, מדוע אני מתעקש להישמע מנומס וקורקטי כל כך? כוונתי, במלים פשוטות, אינה אלא לשאול — האמנם אינכם מרגישים קצת אווילים? הנה, אתם מנהלים מזה שנים, בהצלחה ניכרת, מסע אדיר נגד שתיית האלכוהול.

שיכנעתם את אזרחיכם, כי האלכוהול לא רק מעלה את מספר תאונות־הדרכים, אלא גם מכרסם את הכבד, דופק את המוח, מנתק מן החברה, מוריד את הכושר המיני, הורס את חיי המשפחה ומדרדר לחיי טפילות. ניוון. יופי.

גם נגד העישון אתם נלחמים. מספר המעשנים בשוודיה יורד מטהמטה.

מספר מחלות־הלב מידרדר. הריאות צחות ונקיות. לסרטן אין מה לחפש בהן.

האוויר הצפוני הקר נשאף ונשפך ביעילות מירבית. יופי.

ללא אלכוהול וניקוטין, עולה כמובן הבשר הגופני. אתם פורקים אותו בזיגזג. שלא לדבר על ההתעמלות השוודית הידועה, הקרויה "שוודית" כי היא שוודית כמובן. הסאונה. סקיס. סקי. כדורגל. הרמת־משקלות. שחייה.

הזיעה מכסה את הגופות המיוזעים השוודיים, והדופק דוהר. כלי הדם מתרחבים ומתכווצים, והלב לומד לעמוד במעמסים כבדים יותר ויותר. שכבות השומן המזיק המיותר באכילת הלכתכם, שרירים הסגנים והסבים תופשים את מקומם. יופי.

עם המספרים בא התיאבון. אתם אוכלים לחם שוודי, עם פלטה שוודית הרבה ובורה וגבינה. הסל סדר מאכלים כלילי־שומן רזה. לא עוד חמאה ושמנת ובשר־איל אדום ונוטף. הבר לסוסטל במעט הדרגה, תחתיו באו הוויטמינים, מת הסוכר הלבן. במקומו הגיעו הסובין. הלכה העוגה. באה הסוכה. המעיים פועלים כמו תשלובת משומנת לעיבוד מזון. הוורידים והעורקים נקיים מסיד ומשמנים.

הקיבה שמחה ומצוצה. כל זה והא בגוף רווחת ויפים עמלניים. בונים חיים חדשים. הבריאות פשוט משתוללת.

ואז, יום אחד, קם שודדי שר־ידי בבוקר־השכם, שותה כוסית צמחים מגעיל, מכרסם בגועל לחמניית עשויה חיטה מלאה ועליה שכבה דקיקה של מלפפון מורכבת. הוא נועל את נעלי הספורט ויוצא לריצה קצרה של 15 ק"מ בקור הצונן. עם שובו, הוא חפץ מאוד להפגם את בתוכתו הכוללים בכוסית אקוויוויט. אך זה לא בריא. לכן הוא מתנק אל תוך מקלחת־קרה ומוחם את עצמו בברזות האוויר שהוא פלט מתחת לאשר המוחסים הקפואות. זה מאוד בריא.

לארוחת הבוקר הוא היה רוצה לאכול שתי ביצים שלושדיקות, קצת טוסט עם חמאה, ואולי לקינוח גם קרואסון עם ריבת דובדבנים. אך הבריאות כופה עליו לבלוע שתי כפות סובין, כוס חלב כחוש, ארבע כפיות בגינברדה כלילת־סידן ומאה גרם אגוזי מאריות בשביל אספקת הברזל הדרושה. בדרך לעבודה, ועל אופניים, הוא מת להדליק סיגריה, אבל אסור. הוא היה מוכן אפילו להסתפק בבד־סום צ'ברטו על מנת להרגיע את העצבים המשורטים לפני־ביקוסק, אך צינורות מכילות כמות גדולה מדי של שומן מר־חזי וגם זה אסור. לכן הוא לועס שורש ג'ינסנג.

לעבודה הוא מגיע בריא, שד־יר, חסון, נטול חומרים מלאכו־תיים, מלא באבותינום וויטמינים. עצבני, מתוח, מריר. המצב האחרון שנותר בחייו, היא שפעת קשה, האוסרת עליו לצאת לבנינגב ומהירה לו לאכול צלחת מרק חם ושמנן. אבל הוא בריא. הוא פותח את חלון ושואף מלוא־ריאותיו הנקיות אויר מלא קרינה רדיו־אקטיווית. נשורת אטומית. גם קריפטון, פלוטוניום, ויוד סטרונציום וצסיום־137 על פני מרופי גשם צהוב של מים כבדים. העצבים מעליך שוורים וקשים. מישה, איישט, פיצח גרעינים, הרוח הצפונית הביאה אליו את הקליפות.

השודדי השודדי מת. קצת. אבל הוא מת בעודו מאוד־מאוד בריא.

(מלים אלה נכתבות עם סיגריה ביד אחת, שתי כוסות קפה ביד השנייה, עוקים גדושים בשומנן, שרידים רופסים ומטגנים, ובימים אלה ממש החלטתי ללמוד את כבדי האת ומי כיצד ליהנות מתענוגי כבודם. כי אני לומד את הלקח השוודי. אני רוצה להטביע את מפי בתענוגות־החיים עד כדי כך שכאשר תגיע הקרינה גם אלי, היא תעיף מבט קצר אחד בחורבה שהייתה, גופי, ותלחש לעצמה באכזבה: "כאן כבר הייתי".)

הבנקאים משיבים מלחמה

אחרי שנכשלו בניסיונם למנוע את חשיפת האמת, הם מנסים לסכל את ביצוע המסקנות

מאת אברהם טל

מאבקם של הבנקים בוועדת בייסקי החל זמן רב לפני הגשת הדו"ח. כבר לפני שנה, בטרם התחיל השלב הראשון של גביית העדויות, ניסו נציגי הבנקים לערער על סמכות הוועדה לחקור את חלקם בפרשת ויסות המניות (בנק הפועלים חזר בו ברגע האחרון מניסיון זה). לאחר שהוועדה דחתה את הערעור פה אחד, בהחלטה מפורטת ומנומקת, פנו בנק לאומי וקבוצת דיסקונט בעתירות לבג"צ, כדי שיבטל את החלטת הוועדה ואת ההודעות שמסרה להם בינתיים. ביולי 1985 דחה בג"ץ את העתירות ואת כל הבקשות לסעד משפטי שנלוו אליהן.

ניסיון זה כשלעצמו היה ראוי לגינוי. מבקר המדינה קבע כמובן בדו"ח שלו על פרשת הוויסות שלא ניתן להשיב על השאלה "מי הם האחראים למשבר הבנקים ומהי מידת אחריותו של כל אחד מהם", ללא חקירה שתקיף גם את הבנקים ואת הבורסה לניירות ערך, אשר אינם בתחום סמכותו. ועדת הביקורת של הכנסת המליצה בעקבות דו"ח זה, בהתאם לסמכותה, על הקמת ועדת חקירה אשר תחקור "את כל העובדות והגורמים" שהביאו למשבר המניות, תסיק מסקנות ותמליץ המלצות. חקירת הפרשה נחשבה באותה שעה לעניין ציבורי חיוני. זכות הציבור לדעת, בצדק, מה בדיוק קרה וכיצד מתחלקת האחריות למה שקרה בין כל המעורבים: אך לא כן בנק לאומי וקבוצת דיסקונט: הם היו מעוניינים שהפרשה תישאר לוטה בערפל, והוציאו מאות אלפי דולרים מכספי בעלי המניות (ולמעשה מכספי משלמי המסים) כדי להכשיל את החקירה ולמנוע את הוצאת האמת לאור.

רק לאחר שפורסם דו"ח הוועדה נפרשה לראשונה תמונת הוויסות במלוא ממדיה המדהימים. התברר מדוע סיכול החקירה היה כה חשוב לבנקים. הדו"ח חשף קשת שרצים שהיתה חמורה מכל מה ששיערו גם אלה שחשבו כי הם מכירים בעיקרה את פרשת הוויסות. לא נחזור כאן על פרטי המעשים המחולים; די אם נאמר שמנהל אשר לגביו קבעה ועדת חקירה אחריות למעשים ומחדלים מעין אלה שנקבעו בדו"ח בייסקי אינו ראוי לשמש בתפקיד בנקאי, ויהיו המניעים הבין־לאומיים שלו אשר יהיו. למסקנה זו אפשר להגיע גם לולא ציפתה הוועדה המלצות מפורשות לגדרה.

הבנקאים מנהם חטיר: כמובן את חוסר הראיות העדיכו נכונה מה שהוועדה המסקנות והמלצות. זו היתה, כמתבקש, הסיבה למאמציהם הלא־נלאים להכשיל את הוועדה כבר בשלבי העבודה המוקדמים שלה.

בניסיון זה כשלו הבנקאים, ולא עוזר מאות אלפי הדולרים (ויש אומרים, מיליונים) שהשקיעו בו. כעת נעשים ניסיונות שתכליתם לסכל את ביצוע המלצות של ועדת החקירה. נסיונות אלה לובשים צורות שונות ומשונות:

* טענת אפליה מושמעת ברמה — והדרג הבנקאי ספג את עיקר חומרת ה"עונש" בעוד שהדרג המדיני יצא למעשה רק בהמלצות אופטימיות. אך מי שקרא את הדו"ח במלואו — מתברר כי מעטים מדי קראו בו מהחל־ועד־כלה — יוכח שעל־פי חומרת המעשים והמחדלים, ההבדל בחומרת ההמלצות סביר לגמרי. לטרבה המחל של אלה הבאשקים בדו"ח, בדרג הממשלתי מעורב בפרשה יורם ארידור, פוליטיקאי שחקירה תבשילים אחרים הסף לסכל של כישלונות בתחום הכלכלי; ליבוך קל המעמט מתבקש להבדיק לו גם את האבחנות על התמוטטות המניות הבנקאיות, ייאמר בבירור: ארידור אחראי — אך בין מידת אחריותו לבין מידת אחריותם של הבנקאים מפרידה תהום. וכל ניסיון להפוך את היוצרות משבש את האמת. נזכיר בהקשר זה רק נקודה אחת: לגבי הדרג המדיני המינהלי לא עולה בשום מקום בדו"ח ואפשרות של עבירה על החוק. לא כן לגבי הדרג הבנקאי.

* הטענה "מה יגידו בחו"ל", זה השפעה השלילית שתהיה לסילוק הצמרת הבנקאית הישראלית על קווי האשראי וקשרינו עם מוסדות בנקאיים בעולם — עד כה לא התפרסמו דברים שליליים מחו"ל על האפשרות שראשי ארבעה בנקים יתפטרו. לאמיתו של דבר הבעיה היא הפוכה: מה יגידו בעולם הבנקאות אם יתברר שראשי הבנקאות הישראלית, שזממו את הוויסות וכל מה שהיה כרוך בו כמתואר בדו"ח ועדת בייסקי, ממשיכים לכהן בתפקידיהם כאילו דבר לא אירע? האם ראשי הבנקאות העולמית יתנו אמון בבנקאים כאלה ויוסיפו לשאת ולתת עמם כאילו כלום לא קרה?

* הניסיון לדיסקווליפיקציה של מוסד ועדת החקירה — "בהזדמנות" זו של ועדת בייסקי, מתגלה לפתע שפע של מגרעות במוסד ועדת החקירה. יש מן הסתם מגרעות גם במוסד זה, אך ראוי לשאול האם וכיצד היינו לומדים מה באמת קרה בפרשת הוויסות או בפרשת סברה ושתילה ללא ועדת חקירה ממלכתית, המורכבת ופועלת מכוח הנחות החשובות ביותר ולפי אמות מידה משפטיות? לא מבקר המדינה, לא המשטרה, לא ועדת חקירה פרלמנטרית, ובוודאי לא "ועדת בירור" או גוף מינהלי כלשהו, היו מסוגלים לספק לציבור תשובה שתהיה בעת ובעונה אחת מקיפה ואמינה, כפי שעשו זאת ועדות כהן ובייסקי. אפשר לחלוק על המלצות אלה או אחרות של הוועדה — אפשר כידוע לא לקבלן, במלואן או בחלקן — אך מה הטעם בשפיכת התינוק עם המים?

ובאשר להוצאת המלצות במקרה ספציפי זה, אין מדובר ב"עונשים" פליליים, שעליהם מגיעה זכות ערעור, אלא בהמלצה על התאמה למלא תפקיד. זכותה של רשות מוסמכת — הכותו של דירקטוריון או מנהל — להחליט שפלוני אינו מתאים לשמש בתפקיד כלשהו, ולהחלטה זו לא נלווית בהכרח זכות ערעור של הנפגע. זכותה של ועדת חקירה להמליץ בפני בעלי הסמכות להפעיל את סמכותם ואין כל דופי בכך.

* הדבר המפתיע ביותר שהחל להתרחש במסגרת המאבק בדו"ח ועדת בייסקי הוא מסע ציבורי לפיאור דמויות המעורבות בפרשה. אישים שהקפידו מאז ומעולם לשמור על מרחק נאות בינם לבין הקהל הרחב, ונודעו ב"סופיסטיקציה", נושפים לפתע בעיתוני צהריים בגנותים צבעוניים מאד, בתרקחת של סנטימנטליות, פטריוטיזם, והרושת עלבון: ישראל־על־מפת־הבנקאות־העולמית, בית־אבא־ואמא, הבנקאי־הצעיר־הגדול־כילד־בר־דר־קטן ובעת "אנודרוג" מסכן.

עם זאת, אף מלה לגופו של דו"ח ועדת החקירה והמלצותיו. מסתבר שאין מה לומר. עת לכל דבר וזמן לכל שלב במסע המתוכנן לקעקע דו"ח ועדת החקירה. האם ליד היקרים שבעורכי הדין תופסים עכשיו את מקומם היקרים שביחצ"נים ליחסי־ציבור? לא זו ולא זו היה מפריע לולא ידענו שהכל מתנהל וממומן על חשבוננו.

בסוגריים / מתי גולן

בתי המרקחת אינם עונים

מדינות מתוקנות אינן ניכרות בבנא ובהשמה או אפילו בכלכלה משתפרת, אלא ביכולתן להעניק לאזרחיהן כלים שיאפשרו להם לנהל את חייהם באיכות מתקבלת על הדעת. ומה יכול להיות יותר מתקבל על הדעת מאשר, למשל, תורנות יעילה של בתי המרקחת? מה יכול להיות יותר פשוט מאשר לקבוע לכל זוג ומעט בית מרקחת שהאזרח יוכל למצוא בו את הסעד הדרוש לו?

יום רביעי, 30 באפריל, היום השביעי של פסח — יום חג. אני זקוק לשירותיו של בית מרקחת. ידוע לי שבתי המרקחת מחויבים לתלות בחלון־הראווה שלהם את רשימת בתי המרקחת התורניים. אני נוסע אל בית המרקחת הקרוב ביותר למקום מגוריי שבשכונת רמת־יהודה הסבכי 1. בחלון הראווה שלל שלטים צבעוניים על מורד ביוץ חיש, פלכרית, מיכל קומפלקס. בין כל אלה אני מבחין, לשמחתי הרבה, ברשימה המיוחלת. היא מוסרת בפירוט ובדייקנות את כל בתי המרקחת התורניים — אולם במועד פסח. לבית המרקחת הזה כבר יש מורד ביוץ, אבל אפילו עוד לא הגיע. [illegible] הסמוך, ברחוב יהודה הסבכי 33. שם יש בחלון רשימת [illegible] אפילו הלוליה אני עובר על הרשימה. יום יום, הגיע עד 27 באפריל. זהו. יותר אין. להכירכבו אבנתו ב־30 בחודש.

לבסוף אני מוצא ברחוב רמז בית מרקחת המציג רשימה מעודכנת. ברשימה זו אני מתבשר כי בית המרקחת התורן הקרוב נקרא "שרה זהב", ברחוב האחד־3, תחבית ל'. שמח וטוב לב אני נוסע אל התורן, יורד ממכוניתי ועוצר בכיווה לעבר דלת בית המרקחת. דלתו קלות — סגור. עוד הוקפה מגיבה תוצאה זהה. רק אז אני מבחין בפתק המודיע שהרוקחת התורנית יצאה להפסקת צהריים והיא תחזור בשעה ארבע אחר הצהריים, ו"אחזכם הסליחה". כאשר אני קורא את הפתק המגומם הזה השעה היא שתיים ועשרים. בפינת חלון הראווה אני מגלה פתק נוסף ועליו מספר הטלפון של הרוקחת התורנית. בינתיים הגיעו למקום עוד שמונה אנשים. העומדים תוהים ונבוכים אל מול הדלת הנעולה.

אני מטלפן אל ביתה של הרוקחת התורנית, שעל פי כתובתה היא מתגוררת במרחק של אולי ארבע דקות הליכה מן המקום. היא משיבה לי בפה מלא, אני מבין, מאכלי חג. היא מודה שהיא הרוקחת התורנית של בית המרקחת התורן.

— אני זקוק לשירותי בית המרקחת ויש כאן עוד אנשים שמחכים.

— על־פי התקנות אני זכאית להפסקת צהריים ואני רוצה לאכול בשקט. אבוא בארבע.

בדקתי והתברר, שאמנם קיימת זכאות להפסקת צהריים, אולם התנאי לכך הוא שכאשר מישהו מטלפן חייב הרוקח התורני להזעיק את עצמו אל בית המרקחת ללא דיחוי. תנאי זה נשמט מידיעתה של הרוקחת התורנית. ומנור מה, היא אפילו לא התעניינה לדעת אם מדובר במקרה דחוף. שום דבר לא היה דחוף יותר מאשר שהיא "תאכל בשקט" [illegible]

שלושה בתי מרקחת, מבין ארבעה, שפקדתי אותם באמצע מקרי לגבי. זה אחוז גבוה ביותר של בתי מרקחת שאינם מקיימים, בצורה כזאת או אחרת, את הוראות התורנות. מכיוון שהצורך שלי לא היה דחוף, ויתרתי. אולם מה יעשה אדם שאינו יכול לוותר? כמה בתי מרקחת הוא צריך לעבור כדי למצוא ולוּ את רשימת התורנויות? וכמה זמן הוא צריך להמתין כדי לקבל את השירות שהוא זכאי לו? האם יש פיקוח כלשהו? האם קיימת ביקורת של משהו?

ועוד שאלות תם: האם באמת זה חיוני שרוקחים תורנים ייצאו להפסקת צהריים? האם באמת אי־אפשר שפעם או פעמיים בחודש יביאו את ארוחתם איתם לבית המרקחת? בריכים, למשל? האם נוחותם של הרוקחים קודמת לזו של הלקוח?

פסגה אופטימית בטוקיו

מאת אליהו סלפטר

ראשי שבע המעצמות התעשייתיות המערביות — ארה"ב, קנדה, יפאן, בריטניה, צרפת, מערב גרמניה ואיטליה — מתכנסים היום בטוקיו לשלושה ימים של ועידת פסגה כלכלית. תהיה זו אחת הוועידות האופטימיות ביותר מאז שהחלו המפגשים השנתיים בפסגה שאותה איזה נשיא צרפת דאז ז'יסקאר דסטאן בארמון רמבויה בשנת 1975. על מידת האופטימיות מצביעה העובדה שבשיחות אחרות, ובתוך וושינגטון, נשמעו רמזים ודיבורים על האפשרות שבטוקיו יעשו צעדים ראשונים להקמת מערכת מוניטרית עולמית חדשה, במקום הסכמי ברטון־וודס ששבקו חיים לפני 12 שנים.

שבעת המנהיגים יכולים לסקור בסיפוק את השנה הרביעית של צמיחה כלכלית, שיעורי אינפלציה מן הנמוכים ביותר (במערב גרמניה מדברים על אפס אינפלציה ב־1986), הצלחת המערב על אופ"ק. יש הרגשה שהעולם התעשייתי המערבי שב שולט במצב.

בתמונה הוורודה הכללית יש גם כתמים — שחורים ואפורים. אותם כלכליים ואחרים פוליטיים. אין בכך חידוש. בעיות פוליטיות מלוות את הוועידות הכלכליות מאז סוף שנות ה־70, כאשר המאורעות באיראן הטילו צלם על הפסגות שבהן השתתף נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קרטר. השנה, הכתם הפוליטי מוטל על־ידי לוב והטרור הבין־לאומי. דרישת הנשיא רייגן שהעולם המערבי יצטרף למערכה לצד אמריקה. בוושינגטון לא השאירו ספק שהנשיא רייגן ימחה נגד מה שהוא רואה כרצון ליהנות מהגנה האמריקאית מבלי לשאת בסיכונים ובקורבנות של ברית אמיתית. האירופיים בוודאי ישיבו שארה"ב לא תיאמה מראש את פעולתה עם בעלות בריתה באסיה.

על שולחן הדיונים בטוקיו יעמדו גם נושאי מחלוקת כלכליים. אמריקה דורשת שמערב גרמניה ובעיקר יפאן ידעו את העודפים הגדולים במאזני התשלומים שלהן, ומזהירה שעם תום עידן הדולר היקר העודף יבוא יבוא יפאני וגרמני תגליפי. ייתכן בשווקים העולמיים עודפים שעלולים לגרום, כבר בסוף השנה הנוכחית, למיתון בסחר הבין־לאומי. האמריקאים קוראים לדרוש מגרמניה ומיפאן צעדים לעידוד היבוא ושינויים בחוקי המס כדי לעודד צריכה שוטפת במקום חיסכון והשקעות. היפאנים משיבים כי הם העלו מאד את שער הין, הורידו את המכסים, ביטלו מחסומי סחר לא־מכסיים ועורכים תעמולה לקניית תוצרת חוץ. אך היפאנים, כך טוענת טוקיו, מעדיפים מטבעם את התוצרת המקומית ומה שאמריקה דורשת, זה "לא שינוי במדיניות כלכלית אלא שינוי באופי היפאני".

ההזדמנות הדדית

בוודאי יעמדו על סדר היום גם נושאים כלכליים אחרים: סיבסוד ומסי מגן על התוצרת החקלאית, מצב חובות החוץ של העולם השלישי, "תוכנית מרשל למזה"ת" — שנשיא רייגן עומד להעלות אך לא מבואים לה הרים הדובים אבל יתר משתתפי הפסגה — הדו"ח האחרון של קרן המטבע הבין־לאומית על "התחזית הכלכלית העולמית". מסקנות הדו"ח מציינות כי מדינות עשירות הולכות לקראת צמיחה מואצת, המדינות העניות הן חלשות משגשגו, ומדינות קומוניסטיות במצב פחות טוב משגשגו והמתכננים הכלכליים. היוצא מן הכלל הבולט היא סין שהתגבר בה גידול אשתקד ב־12 אחוז, בהשוואה לגידול עולמי ממוצע של 2.9 אחוז.

מאחורי התוכניות וההצעות לצמצום עודפי התשלומים, לחיסול סובסידיות חקלאיות ולטיפול בחובות המדינות המתפתחות, ישנו רעיון הרבה יותר שאפתני שאותו מביאים האמריקאים לטוקיו לקום יציבות סדר פיננסי עולמי חדש. הסכמי ברטון־וודס שנחתמו בשלהי מלחמת העולם השנייה היו מבוססים על יסוד מחיר קבוע לזהב ושערים קבועים ויציבים בין הדולר ושאר המטבעות המערביים. ההסדרים החזיקו מעמד, עם קרעים ותלאים ותיקונים, עד ראשית שנות ה־70. אחרי שמשבר הנפט והנחשול האינפלציוני הרס את המסגרות הקבועות, והנהג ניוד בשערי המטבעות עם חיבורים והסדרים מקומיים וחלקיים.

ניוד השערים לא היה פתרון אידיאלי גם באשר הכלכלה האמריקאית שימשה כ"קטר" שמשוך את כל הרכבת הכלכלית המערבית. המיתון במשק האמריקאי, התאוצה בגרעונות בתקציבים הממשלתיים וגידול הגרעונות במאזן התשלומים, מלווים ריבית גבוהה ושער גבוה לדולר, שיבשו את יכולתו של הדולר לשמש עוגן למערכת המטבעות הבין־לאומית. ארה"ב גישטה כבר לפני שנים אחדות בדרך חזרה אל סידורים מוניטריים בין־לאומיים מוחלטים קבועים, אך לא מבנה הנא ולא מצב המשק המערבי בכללותו נראו אז נוחים לניסיונות מרחיקי לכת מסוג זה. עתה, משירד שער הדולר, נפל מחיר הנפט וארה"ב מראה את הסימנים הראשונים לייצוב וצימצום גירעונות פנים וגירעונות חוץ, סבורים כלכלני הממשל בוושינגטון שנוצרה הזדמנות הדדית. ארה"ב זקוקה להסדרים חדשים לייצוב תהליך הבראתה הפיסקלית והמוניטרית — והיא יכולה לסייע לשאר מדינות המערב לפתח מערכת שתבטיח יציבות וקביעות ביחסים המוניטריים שביניהן.

תנאים מרבים לתיקון

לא מדובר לפי שעה בהסכם כולל ומפורט אלא על צעדים לקראת "תיאום מדיניות כלכלית בין־לאומית" השואפת להשגת שלושה יעדים: אינפלציה נמוכה, יציבות שערי המטבע וצמיחה כלכלית מתמשכת. האינטרס הלאומי, או הפוליטי, כפי שרואות אותו הממשלות השונות, אינו תמיד תואם את הצעדים הדרושים להשגת היעדים האלה, למשל הורדת מכסים, העלאת מסים מסוג אחד והורדת מסים מסוג שני, הורדת שיעורי ריבית וכו'. אך דווקא במחצית השנה האחרונה גילו כמה ממשלות נכונות לנקוט בצעדים שהם לטובת הבין־לאומיים.

פרשנים כלכליים אמריקאים אומרים כי טובים התנאים האובייקטיביים לנקיטת הצעדים הדרושים: מנהיגי המעצמות הכלכליות מכירים זה את זה שנים רבות וכולם נמצאים בתהליך קיצוץ מדיניות הסחר בארצותיהם. ירידת הדולר ועליית הין יביאו, במוקדם או במאוחר, להורדת עודפי התשלומים היפאניים והגירעונות האמריקאים. הירידה בריבית תגדיל את ההשקעות וזה יקטין את האבטלה. הדברים אלה יתנו לממשלות מרווח תימרון לזרזורים הדרושים כדי להתמודד עם צעדים אנטי־אינפלציוניים בארה"ב, עם פיתוח פנימי מואץ ביפאן במקום צמיחה התלויה רק ביצוא ובשינויים יסודיים בשיטות העבודה ותנאי התעסוקה שגורמים לאבטלה הגבוהה באירופה.

החזרה הגנראלית

אנו רואים את ה"בקרוב" של סרט־הפעולה על הגדה. מה שהמערך לא יעשה עכשיו יהיה קשה הרבה יותר כשהשריף יתחלף

מאת גדעון סאמט

מאוכיסטים המתעקשים להתענות בחזיונות עתידיים על דמותה של הממשלה הזו מעוד חצי שנה ואילך, אינם צריכים אלא לכוות אזן למה שמתחולל כבר בימים אלה בנושאי הגדה. יש לנו עכשיו את ה"בקרוב" לסרט־הפעולה של הממשלה הבאה, יהיה שם שמה.

בשביל המערך זה יהיה, ככל הנראה, סיוט, אלא שבניגוד לתופעה האת בתחום השינה, היקיצה — מיוזעת אך משוחררת — לא תהיה פשוטה. המערך נקלע למלכודת־פתאום שאותה הוא סייע לטוות.

שר הביטחון של המערך הוא אשר איפשר את ההתנחלות של גוש אמונים בחברון ובגדה, את פלוחן־הפה־אביב אשר בו הגוש עשה שוב בבתוך שלו, לעתים באלימות. עכשיו אלה מצעדים הצהרות, בד לוף כמחצית השנה יעמוד המערך נוכח מעשים.

לא יכול להיות ספק לגבי מה שצפוי: תגובת ההתנחלויות מתבהרת היטב מהצהרותיהם של יצחק שמיר, אריק שרון ודוד לוי. הם מתנסים ביניהם, כפי שמפרשים שרי המערך בחוראי. אבל כמעט לכל מה שהם אומרים הזה, יש סיכוי רציני להתרחש מול עיניהם הכלות של שותפיהם מן המערך.

אם שרון טוען שלישראל זכויות היסטוריות ביהודה אפשר לייחס את להיטותו המילולית לאותה ראייה גיאופוליטית רחבה אשר הביאה אותו בשעתו לאיים, שידה הארוכה של צה"ל יכולה להגיע עד אודסה. לעומת זאת, מי ימנע ממנו ומן הליכוד את מימוש התביעה להקמת התנחלויות חדשות בגדה? הרי שש כאלה הן חלק מההסכם הקואליציוני. אולי המערך ינסה לשנות את ההסכם במו"מ על הממשלה החדשה, אבל לא ראינו אותו מתעלה במיוחד להעביר את רצונותיו כאשר מולו ניצבה הטענה בדבר הסכמים חתומים קודמים. על זה יפיל את הממשלה וילך לבחירות יקרות/מזיקות/מפצלות בעיני רוב הציבור?

האמינו יום יבוא ותהיה גם ועדת שרים לענייני התיישבות אשר את חידושה תובע שרון. כי מי יכול לפצות פה ולצפצף כאשר הליכוד ירצה בכך הכל לייעל את עבודת הממשלה בהפעלתה של ועדה קיימת. וממשלות לא מפילים על איזה סכסוך קטן סביב מינוי יו"ר לוועדה. שרון עוד ינהיג אותה, כלומר, אם הבריאות־שלו רק יסכימו.

ואז תגיע — כמו בהלצה של בר־באגד שר — שאלת הסכום הכספי: כיוון שהתנחלויות יש להקים על פי הסכם הקואליציוני, לא נותר אלא לקבוע כמה זה יעלה. לשרון מוכנות כבר הסטאטיסטיקות, על דברים חמורים יותר מאשר מיספרים לא התמוססה ממשלת האחדות, ודאי לא אם שרון יצליח להוכיח, כפי שטען בשבוע שעבר, כי ב־85' המדינה השקיעה בגדה לצורכי תעשייה רק 15 מיליון דולר לעומת 180 מיליון בערי הפיתוח.

וכאילו בקריצה הוסיף שהמיגזר הקיבוצי קיבל 111 מיליון ומפעלי חברת העובדים 171 מיליון דולר.

בחזרה הגנראלית על מה שיהיה בקדנציה השנית הזאת של הליכוד בגדה, אנחנו שומעים גם דברים שלכאורה יוכלו לשמש עילה מנשית למערך להתנגד. לוי, למשל, אומר שלפי תכניות משרד השיכון, יעברו תשע התנחלויות ליישובי קבע.

המערך יזעק זהו הצירוף הצמוד בבחינות לתיאור התגובה הבילולית של שרי המערך על הגזירות הליכוד. אבל אנחנו הרי זוכרים את המוריקים האלה של מעבר ליישוב קבע. "עיבוד" וכיוצא באלה הגזרות מעגלות להקבעת של התנחלויות חדשות: הם הומצאו בימי ממשלות המערך, פרי הכישרון הסמאנטי הבלתי־רגיל של ישראל גלילי ז"ל והאנשים שיבבלו לחיים ארוכים. עוד יזכירו להם את זה, עם ציטוטים מהפרטיכלים.

וכאשר דוברי הליכוד מבטיחים שבניית החצר היהודית בחברון ויישובה יתחילו בקרוב, צריך להאמין להם. הממשלה, בשיתוף המערך, הרי החליטה. אבל הנוסח — במיטב המסורת — היה מעורפל. מתוך הממשלה אמנון רובינשטיין פלט יהיה ראשונה, מעשית. הוא גם אל שר הביטחון בטענה שהתכנית לבניית החצר נוגדת את ההסכם הקואליציוני.

צורת הדברים שיהיו הסתמנה כבר בתגובתו של רבין. הוא לא הודה עם המחאה, לא צרף אליה את קולו. הוא העביר אותה לייעוץ המשפטי לממשלה. ופרופ' זמיר — לא קדוש מן האפיפיור ומוגבל באפשרויות הפרשנות שלו — החזיר את הכדור אל חצר הממשלה. הוא הסביר שזה נושא להכרעה פוליטית.

האם המערך מסוגל למאבק הכרעה פוליטי, על חברון או על איזה עניין אחר בגדה על פי התנהגותו עד כה מותר להטיל בכך ספק. כי לא רק סעיפי ההסכם הקיים יכבידו על תנועותיו, לא רק התקדימים שהוא יצר בעצמו בשנות השבעים. ראינו את המערך בהתלבטויותיו הקשות — בעיקר אלה של ראש הממשלה — בכל עניין אשר לגביו חשש כי הלוך־הרוחות הציבורי אינו לצדו. במשך השנים האחרונות, לא רק מאז הבחירות האחרונות, ניכרה היטב רתיעתם של פרס ואחרים מעמיתיו מפני צדדים פוליטיים יוניים מדי, אלוהים ישמור.

לכן, אם יתברר לראשי המערך שהציבור אינו מתרגש מעוד כמה התנחלויות ומאיזו חצר יהודית מיושבת בחברון, הם עלולים לשקוע עמוק יותר במלכודת הליכוד: הם יזהרו, כפי שהם נזהרים עכשיו, מלהצטייר כמחות־גברי "לאומיים", כבולים בקטנוניות שמותה יהודית צנועה במגרשם של ערביי הגדה.

כך עלולים העניינים להתגלגל, עקב בצד אגודל, פשרה אחרי פשרה. מפעם לפעם תישמע מקהלת־הזעם של ראשי המערך. אבל הם ילמדו עד מהרה שאין די בחרון אפם המוחזן.

בפוליטיקה הישראלית אין בדרך כלל טעם רב לחשב מהלכים רבים קדימה. לא כך לגבי התמרים הצפוי בגדה: הוא פשוט מוטל למרגלותינו. מה שהמערך לא יעשה עכשיו הוא יוכל לעשות עוד הרבה פחות כשהתחלף השריף בסרט־הפעולה הזה. אם נדמה לראשי המערך — כפי שכל תחזית שקולה צריכה להראות — כי מתקיימים בימים אלה התנאים ליציאה למלחמה מתורשת על הגדה, מוטב שיפעל מייד באותה צורה שבה יהיה חייב לנהוג אחרי הרוטציה. העתיד בנושא זה כבר התחיל.

סולידריות בגרוש

כישלון שרי החוץ הערביים בפאס לקיים את הפסגה מבטא עימותים פנימיים ומדגיש את היעדר התמיכה בקדאפי

מאת עודד זראי

מי שלקה בחודש שעבר ביציבות את הדעות התמיכה הערבית בלוב, על רקע הפעולה האווירית האמריקאית נגד בסיסיה בטריפולי ובבנגאזי, ציפה להיענות בין־ערבית מיידית לתביעת הקולונל מעמר קדאפי לכנוס פסגת חירום. אם צבאות ערב אינם חשים לעזרת לוב, כפי שהתעיים "המתכבים" ביקש, אזי המינימום שבסולידריות הבין־ערבית מחייב הפעלת "מוסד הפסגה", מתקפה אווירית, ולו מוגבלת, על בירה ערבית היא בהחלט סיבה מספקת למלכים ולנשיאים ערביים להתכנס בבהולה ולהפגין סולידריות, לשפות מילולית.

אלא שמאז פסגת פאס ב־1982 אין מצליחים להושיב את כל המלכים והנשיאים בבהותא ליד שולחן אחד. מוסד הפסגה, שהוא כלי ביטוי לסולידריות, הפך לבימת התגבחות ולאמצעי להחרפת סכסוכים פנימיים, במקום אמצעי לפתרם.

מלך מרוקו חסן השני מודע היטב לעובדות חיים אלה. אולם מעמדו החם בבירה הבין־ערבית במפשר והמאורה לשלוש הפסגות האחרונות מאז 1982 — שתיים אינן נחשבות [illegible] ערביים גם במוחד של עליית שרי החוץ הערביים לרגל למרוקו, כדי לפרסם הודעה מוסכמת על דחיית הפסגה. מהלך שכזה הוא בבחינת הרע במיעוטו בזירה הבין־ערבית, מאר, והישג לאימבטל למעמדו של חסן השני ולארצו, מאידך.

קדאפי לא זכה במבוקשו להגביל את דיוני הפסגה ל"תוקפנות האמריקאית" על לוב, ומצד שני הטיל וטו על העלאת נושאים אחרים, שאינם נוחים לו, כשדרש אולטימטיבית לקיים את הפסגה בעיירת שבטו המדברית סבהא, המרוחקת כדי 450 ק"מ מטריפולי. העיתון הכוויתי "אל־סיאסה" גרס אתמול כי מה שאירע בפאס בסוף השבוע מהווה ניצחון למדינות הרוב המתונות, שסירבו הפעם להתיישר עם דרישת המיעוט הקיצוני כפי שעשו בעבר. גוש מדינות הסירוב הצליח להכשיל כל ניסיון לביטויי תמיכה בלוב, לרבות בהודעת הסיום הקצרה של שרי החוץ, שהסתפקה באיזכור "הסכנות והאתגרים הניצבים בפני האומה הערבית".

[illegible] "שונה של מברים לעולם הערבי", [illegible] ערבית השתתפותה בפסגה, הפך למשימה בלתי־אפשרית. על רקע זה הושמעו דברי הביקורת החריפים של הנשיא חוסני מובארק באוזניו של מבאי, על המנהיגים הערבים המנצלים את הפסגות הבין־ערביות לחילופי מהלומות מילוליות. כי מגיאות שכאלה, אמר מובארק, אין כל תועלת לכינוס פסגה אשר רק תגביר את העימותים שבין המדינות הערביות ותראה לעולם כי האומה הערבית מצויה בתקופת "ההתמוטטות וההתפרקות".

שרי החוץ הערביים אמורים לשוב ולהתכנס במוצאי החודש הבא כדי לנסות מחדש לקיים את הפסגה. הדעה שרווחת אמש ברבאט היא כי המועד שנקבע אינו סופי וכי יש לסמוך על אללה, שיכתיר בהצלחה את מאמצי חסן השני לשקם את הסולידריות הערבית בכהונת חודש הרמדאן המתחיל בשבת הקרובה. לעומת זאת, אין צופים בבירה המרוקאית כי הקולונל קדאפי ישלים עם היעדר התמיכה בו בעולם הערבי. לפיכך, צפוי גל חדש של התרגזות לובית בכמה בירות ערביות, ובמקביל הפעלת לחצים על סוריה, אלג'יריה והיום האירני "אשר לקיים פסגת תמיכה בלוב במסגרת "חזית העמידה והאיתנה". מה שאירע בפאס בסוף השבוע פותח ביותר שאת את הדרך בפני חידוש המאמצים המדיניים באזור. פגישת מובארק־חוסיין, הצפויה בימים הקרובים, עשויה להמחיש זאת.

מה אתה יודע על חברת המחשבים המצליחה ביותר בעולם בשנת 1985?

1985 היתה השנה הקשה ביותר בתולדות תעשיית המחשבים.
אבל, בעוד מרבית חברות המחשבים מעדיפות לשכוח את 1985 חברת מחשבים אחת הצליחה להתפתח באותו הקצב שאפיין אותה 12 שנים רצופות.
שם החברה פריים (PRIME).
גם ב־1985 עלו מכירות פריים בשיעור של 19% ויותר.
פריים נהנתה מריווחיות שיא, זו השנה השניה ברציפות.
ומיקומה ברשימת 500 החברות הגדולות של "פורצ'ן" כבר קרוב יותר ל־300, כאשר ב־84' היתה פריים במקום 449 בלבד.

1985*	PRIME	DIGITAL	DG	IBM
גידול במכירות	20	13	-4	9
גידול ברווח הנקי	10.5	-5.5	-97.1	-0.4
תשואה על השקעה	10.5	6.1	0.2	13.7

* נתוני שנת הלוח 1985 בהשוואה ל־1984, באחוזים.

מאחורי מספרים אלה ניצבת חברת מחשבים שהשכילה לרכוש את אמון לקוחותיה. חברה המקפידה להשקיע במחקר ופיתוח, (10.6% ב־1985).
מהו סוד ההצלחה?
פריים מייצרת מחשבי סופר־מיני למשימות מגוונות - בארגון המסחרי, בתחומי המחקר המדעי, במפעלים הנדסיים ובמפעלי תעשייה, כולל פתרון מושלם לניב"ים / תיבים.
יחס העלות לביצוע של מוצרי פריים הוא מן המפתים ביותר. וכאשר מצטרפים לו מבחר של למעלה מ־1300 ישומים, אפשרות לגידול מודולרי בשדה ואמינות תפעולית גבוהה מ־99%, הצלחה עקבית היא תוצאה טבעית.
גם בשווקים קשים. וגם בשווקים בעלי אקלים כלכלי קשה, כגון ישראל.
וההוכחה הטובה ביותר לכך היא רשימת משתמשי פריים בישראל: חברת חשמל, קוקה קולה, טמ"ן, האוניברסיטה העברית בירושלים, הטכניון, אלקו, אורדן, אופטרוטק, בזק, ערוץ רשת זהב ואחרים.

Prime
הגיע הזמן שתתמחשב בנו.

Systematics סיסטמטיקס בע"מ
בית הקרן, רח' ביאליק 155־157, ר"ג 52523
טלפון: 03-7510351.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כיסוי לשטר וציפייה לנס

תיאטרון הבימה פורש תוכניות לעונה הבאה. שביעות רצון הדדית. עדיין מצפים לנס

מנכ"ל תיאטרון הבימה שמואל עומר ומנהלו האמנותי מזה עונה עמרי ניצן, יכולים לסכם את העונה שעדיין לא נסתיימה באופטימיות זהירה. מתוך רשימה שאפתנית של 28 הפקות בשלושה אולמות (פעלתנות שהיה בה שינוי מהותי לעומת אופי העבודה בתיאטרון הלאומי עד אז) הגשימו כמעט מחציתן: "זה משפט", "גטו הגבורות", "נסים ונפלאות בקופסאות שימורים", "שירותנות" ו"המלך מתאר" באולם הגדול, "הפרדס", "הבית ברחוב שינקין", "פיתוי ומצי" באולם הקטן, ו"רובינזון קרוזו" ו"עולה" בהבימרתף. מתוך רשימה זו ירדו "המשפט" (שיוחדש לקראת נסיעה לפסטיבאל בקנדה) ו"עולה", שניצן היה רוצה עוד לחדשו. מה שלא ירד עובר לעונה הבאה.

בינתיים עובדים על הצגות נוספות. "הדוד האניה" באולם הקטן, "צכוב צכובבה" בהבימרתף (הצגה שלא היתה בתכנון, אך מתאימה לצרכים, ומעסיקה שני שחקנים בלבד), "ההוזה" של פרנץ קסאבר קרץ (והזכויות היו בידי התיאטרון, אבל ההפקה נעשית לקראת פסטיבאל ישראל המקבץ הצגות קרץ), ו"רפליקה" — הצגה ויזואלית של יוסף שיינה, שגם היא נועדה לפסטיבאל. בסוף העונה יבוא הבימאי הרוסי הגולה יורי ליובימוב כדי לביים את "השקיעה" של באבל, שיפתח את העונה הבאה.

ניצן יודע להצביע על הישגים שמעבר לפעילות הרבה: שבע הפקות מקוריות. יש בכך מידה של הישג, בעיקר בהשוואה לעבר, אם כי צריך לזכור שמחזה מקורי כיום אינו מעמסה על תיאטרון, אלא להיפך, פוטנציאל ללהיט דווקא. ניצן גם מודע למה שהיה חסר בעונה הזאת. השטר של "לעשות מה שהובטח" נפרע, אבל לא נפרע מה שהיה מרומז בו: הנס התיאטרוני שכולם מדברים עליו, מתפעלים ממנו ושולחים את החברים לראותו. להבימה בעונה הראשונה של הניהול האמנותי של ניצן לא היה "נפש יהודי" ולא היה אפילו "קסטנר". גם ניצן היה מייחל לנס כזה. הוא מתנחם בכך שגם אם לא היה נס, היתה רמה מקצועית גבוהה. גם "גטו הגבורות", שיש לו דרישה רבה, הוא בוחקת גם בהתחשב במידת הפוטנציאל לנס שהיתה בו.

החשוב מכל הוא שהתיאטרון לא איבד קהל עם הרפרטואר הזה למרות היעדר הנס, והפעילות הרבה לא שיקעה אותו בהוצאות שלא יכול היה לעמוד בהן. "נסים ונפלאות בקופסאות שימורים" מעסיק חמישה שחקנים ומוצג באולם הגדול. "הבית ברחוב שינקין" רב המשתתפים, שהוצג באולם הקטן, עובר לאולם הגדול בעונה הקרובה. המנויים מודיעים בקצב מעודד עוד לפני פרסום מבצע החידוש, ואחרי תקופה של הקפאת מחירי הכרטיסים יועלו המחירים ב־20 עד 25 אחוז. על פי הצהרות שמואל עומר אין גירעון מעבר לזה הקבוע כבר בתקציב ומכוסה על ידי הקצבת משרד החינוך.

לעונה הבאה הולכים שוב עם פוטנציאל לנס. שוב רשימה שאפתנית של 19 הפקות, שראשיתה מה שהתחילו עליו בעונה שעברה ולא בוצע: "השקיעה" של באבל יפתח את העונה. כן יוצגו בה "חופר" של חנוך לוין (במסגרת המגמה להעלות "קלאסיקה של תיאטרון ישראלי", בבימוי של מיכאל גורביץ') וכן "מגילה אפרת" (שהיא קלאסיקה של תיאטרון יהודי, כמו "השקיעה". תהילה חשבו לעשות זאת עוד העונה, אבל הדבר נדחה לעונה הבאה). לאנגי הקלאסיקה היהודית צריך לצרף גם את "הגולם" של לייוויק בבימויו של האמריקאי ריצ'רד פורמן.

כמה מן התוספות של העונה שעברה אינן מופיעות העונה: קישון עדיין כתב מחזה חדש ולא יודעים מתי יגמור. משאריות העונה הקודמת מתוכנן לעונה זאת גם "גבעת ירושלים" של בן ציון תומר. במובן מסוים "שארית" היא החלק השלישי לטרילוגיה הביוגראפית של ניל סיימון. אי אפשר לדבר כאן על חוקי הצלחה מחו"ל, שכן "ברודי לברודווי" טרם הוצג בברודווי עצמה.

מן התשלומים לחובת העונה הקודמת אפשר להצביע גם על "אחר משלנו" של בני ברבש. ברבש היה אמור לעבד למחזה את "עונת היובש הלבנה" של אנדרה ברינק, שאותו היה אמור לביים אורי פרבש. בינתיים כתב ברבש מחזה, שאותו יביים איציק ויינגרטן. מיכאל כהנא היה אמור להציג מחזה בהבימרתף העונה. הוא יציג מחזה אחר, "בגיטו" שמו, בהבימרתף בעונה הבאה.

זה המשך של הקו המקורי: "בבתא" של פרים קיני בבימויו של תום לוי, שהחזרות עליו יחלו עוד העונה. מחזות של יצחק בן נר ודני הורוביץ בבימויו של עודד קוטלר, מחזה חדש של יוסי הדר בבימויו של מיכה לבינסון, ומחזה של יוסף בר יוסף "טורא". יש כאן כמות מחזאים מוכרים שאף אחד מהם אינו לוין, סובול או מיטלפונקט, וגם התרחקות מסוימת מאקטואליה ופוליטיקה. זו, אם קיימת, מעוברת כבר מגמות של סיפורים אישיים, שהם לאו דווקא מכאן ומעכשיו. "בבתא" עוסק בימי מרד בר כוכבא.

שינוי בולט ברשימת הרפרטואר היא מספר המחזות המבכנים "סלאסיים": עוד "צ'כוב" ("גן הדובדבנים"), מתוך ההחשבות בלהקה שהתיאטרון הלאומי יכול להציג למחזה זה. גוגול ("רביזור" בבימויו של בימאי הבית חנן שניר, ומתוך עניין שלו לביים דווקא את המחזה הזה) וברכט — "גליליאו גליליי" בבימויו של ניצן עצמו.

ניצן חוזר לבימוי אחרי שנתיים של התנזרות בכמות מחודשת. מלבד ברכט הוא יביים גם מחומר על פי קומדיות של פלאוטוס, ושמו "משהו מצחיק קרה לי בדרך לפורום". ואולי עוד מחזה קלאסי. "פורום" לא יהיה מחומר בדרך בעונה. מצטרף אליו לפי התכנון גם "אבטיחים" של מאיר שלו ודני סנדרסון, המביא גרסה מוסיקאלית לספר שמואל ב'.

מתוך 19 המחזות המופיעים ברשימה, מתחייב התיאטרון להציג 10–5 הצגות בכל אולם. ניצן יודע היטב כי הבעיה אינה להרכיב רשימה (אף על פי שגם זה לא קל, כשצריך להתמרן באילוצי תקציב ובלהקה של 40 שחקנים, קטנה יותר מלהקה של השנה). הבעיה היא לדאוג שכל הצגה תהיה נס תיאטרוני. אבל נסים לא באים בהזמנה, אלא בעבודה קשה והדירה ולפעמים באותן לא צפוי. האימרה הנפוצה שבישראל לא מחכים לנסים אלא מתחשבים בהם אינה תופסת בתיאטרון.

בעלון למנויים החדשים מתפרסמות הביקורות הטובות על הצגות העונה. מה שברור הוא שהמדיניות נמשכת לעשות הרבה, וככל שגדול מספר הכדורים, כך עולה הסיכוי לפגיעה בלבו של הנס. אלא שריבוי הכדורים מתאים גם ללהטוטן, לא רק לצלף, והלה ככל שיזרוק יותר כדורים לאוויר כך יצטרך להתמרן באוויר רבה יותר כדי שאף אחד מהם לא יתרסק על הארץ. ניצן מודע לכך, כמו שהוא יודע שאף מגול אמנותי לא יצא מ"הבימה" בשנים האחרונות על ידי רפנה.

במסלול המקביל

מאת ציונה שמשי

לא ברור מהו רוחבו של המסלול המקביל באמנות. ברור שהוא ארוך בהרבה מזה המרכזי, המוחתם כל יום מחדש בדרך המלך המסור. צפוף מאוד במסלול המקביל, ולא ברור אם ההולכים בו בחרו בו מרצון, או נדחקו אליו בשל כוח עליון.

אמנות היא עניין מוזר. קמים אנשים בבוקר ונדמה להם שהם בוראים עולם חדש שאי אפשר בלעדיו, ויוצרים משהו שאינו משנה דבר. וברור שאנשים חיו טוב גם בטרם נוסף לאינתגטר תולדות האמנות, או מילא מחסן כסחורה אין חפץ בה.

תקופות רבות בתולדות התרבות־ספרות־אמנות־עיצוב מוגדרות כיום, ממרחק זמן, בנוסטאלגיה שנגות לזולג טין מגלה שתיארו אותן בזמנן. זה היסוד הבונה ומוחק את המסלול המקביל, ומנע מההולכים בו לעבור את הקו הלבן אל המרכז הבטוח הה מוכר בחוק.

מיגוון היוצרים במסלול המקביל מרשים בהרבה מזה שבמרכז הבמה. מתקיימים בו מגמות והצבעים בקשת רחבה, לטוב ולרע. שם לא מתחככים זה בזה תמיד אותם האנשים. שם לא פועלים חוקי הארץ הקטנה. כל אחד האוטוסטרדה שלו, אך כיוון ההליכה זהה אצל כולם.

ברנשטיין: נושא אחד

העיירה של ברנשטיין

ציוריו של משה ברנשטיין הם מעל לזה. התאריכים על חלק מהציורים המוצגים בתערוכה "העיירה שלי" בבית אריאלה בתל אביב, מגלים שנוצרו זה עתה. אך הם זהים לאלה של אז ותמיד. הזיכרונות זהים אף הם. לא נוסף דבר ולא נעלם דבר. זהו זיכרון הזכרונות. בארץ מרוחקת, שבה כל בוקר קורה דבר חדש, העיירה עדיין אותה עיירה, אותו הגדיף ואותו הנער שמבטו כוהה.

מקובלת עלי ההחלטה להיות נושא דגל של נושא אחד כל החיים. אף לצורך כך נדרשת בדיקה עצמית מתמדת של זמן ומקום.

זכותו הברורה של אמן להיצמד לנושא אחד הנעשה לחלק ממנו, בוער בעצמותיו ואין בלתו. אך כל אדם משתנה כמעט מדי יום. זיכרונו מתקהה, ידיו כבדות, מסביב קמים ונעלמים מגמות חדשים ויצירות חדשות ושונות. הייתכן שכל זה אינו נוגע באמן חי גם אם הנושא נשאר זהה. הרי מן ההכרח שיהיה שינוי כלשהו בדרך הביצוע.

אופק: הם האוהב

כבוד לאופק

בקצה השני של המסלול המקביל, מקום של כבוד לסיפורו של אברהם אופק, והוה כמעט לתולדות האמנות הישראלית. תולדות של ניגודים רבים ותיאוריות רבות, שינויים רבים ואהבה רבה. השבוע נפתחת תערוכה מקיפה מיצירותיו במוזיאון עין חרוד.

לפני הרבה שנים היו הקיבוצים ערך עליון. החברים בהם לא היו רבים ושונים וגם אמנים צמחו בהם ללא "ימי יצירה". ברוח התקופה, הם העמידו את יכולתם וכשרונם למלחמות צודקות על קרטונים ודיוקנים מבלי ש"דלות החומר" תהיה שותפה ליצירותיהם. אברהם אופק הוא אחד הבולטים שבהם: איש הם האוהב שה חברה תמיד חלק ממנו.

אופק הוא אינדיווידואליסט שתמיד נמצא בקבוצה. מצטרף או מייסד "לוויתן" — דוגמה לאבסורד של מאבק לסגנון לאומי דווה בניין בישראל חדשה, עם קצת ציונות ומיסטיקה, בעוד כל חברי הקבוצה הם דווקא עולים חדשים מרוסיה. תמיד מתחדש. מחפש תשובות צורניות שונות לשאלות המתעוררות חדשים לבקרים. עובד בציורות קטנים, אבל גם במבצעי ענק על קירות ומרבד. עבודות שנוצרו למען תצוה הרגע כאחר.

מה לך אופק נלחם בבדידות כאילו אינה בת הלוויה הקבועה הד מוכוונות ליצירה מה היאוש והה כיוצר בטוח בדרכו, הרי אתה הוא זה שהקרין אותיות על סלע: לא אותיות [illegible] היא בתוכך גם כשאתה מוקף חברים רבים, רואגים, השואלים לשלומך. התערוכה היא אחת ההוכחות שיכול להיות דווקא שמה במסלול המקביל.

קולנוע יהודי — יש חיה כזאת?

פסטיוואל ראשון היה. יהיה גם שני, כל עוד לא ברור אם יש קולנוע יהודי

פסטיוואל טבריה לקולנוע יהודי הדגים מה אתה צריך כדי שיהיה לך פסטיוואל. עיר ציורית עם תנאי תיירות, שיתוף פעולה של פרנסיה, קשרים טובים בצמרת השלטון כדי להביא את ראש הממשלה לפתיחה ואת שר המסחר והתעשייה לנעילה (מה שמביא לך גם את העיתונות). אתה לא זקוק בהכרח לנושא לפסטיוואל. אבל אם כבר הולכת, מוטב שתחבור במשהו ערטילאי ולא ברור כדי שאפשר יהיה להתווכח.

מבחינת יחסי ציבור היה פסטיואל. אך במציאות לא היה פסטיואל: אולמות הקרנה קטנים ריקים למחצה, והקרנות בנוכחות שניים או שלושה צופים או קהל ידידי הבמאי אינם פסטיוואל. נכון שראש הממשלה מילא אולם בטקס הפתיחה. אבל שר המסחר והתעשיה אריאל שרון דיבר בנעילה על יהדות ולא על קולנוע, ובאולם ריק למחצה.

נוכחות המבקרים היא הישג קטן בלבד. ראשית, שרי ממשלתנו אוהבים להיראות במקומות של יצירה תרבותית, גם אם מתוך עניין אמיתי וגם אם מפני שהם חושבים שאלה יחסי ציבור טובים. מנהל לשכת ראש הממשלה בעון אפלבוים עומד גם בראש המכון לקולנוע. הוקוק לאירועים כאלה כדי להפגין פעילות. מרכז הסרט הישראלי הוא בתחום משרד המסחר והתעשיה ועל כן עניינו של השר מובנת.

הפוליטיקאים לא נכלו אתמול, הם יודעים כי מה שלא פחות חשוב מהקולנוע הוא היהדות. הקואליציה היא שאלה דתית יותר משהיא שאלה קולנועית. ולכולם רגש אשמה לגבי יהדותם הרופפת והדופסת. אריאל שרון אפילו הביע את צערו במעמד הנעילה של הפסטיואל על כי אינו יהודי דתי. מן הסתם קל יותר למצוא את הדת על המסך מאשר בבית כנסת. 12 שנה עמד היכל "יד שמרית" בלי שנמצא תקציב לסיים אותו. בא רעיון הפסטיוואל היהודי וראש העיר יגאל ביבי (מפד"ל) חברי מועצתו מצאו תקציב להשלמת הבניין. בשם הקולנוע או למען היהדות?

הד"ר מיכל פרידמן ניסתה לדבר בסימפוזיון (שכמעט מילא אולם קטן) על קולנוע יהודי, וזה אכן יכול להיות דבר מוגדר, תוכנית או היסטורית. סרט בהשתתפות שלמה מיכאלס על פי שלום עליכם "טוביה מגדל השרכך" הוא אכן קולנוע יהודי. כמושים איש בעת הקרנה של סרט נדיר למדי אך יהודי מובהק, אינם עדות לפסטיוואל. כך גם כל הסרטים התיעודיים על קהילות יהודיות במקומות רחוקים וקרובים, שרובם הוקרנו כבר בטלוויזיה, כמו רוב סרטי הפסטיוואל הזה. אם הנושא יהודי, הרי גם הסרט יהודי. גם סרטים העוסקים בשואה יכולים להיות מסווגים כקולנוע יהודי, אם כי סרטים מסוג "שומר הלילה" אינם עושים בעניין הסיווג הזה חיים קלים כלל וכלל.

אחרי שהכריזו על פסטיוואל קולנוע יהודי התעקשו רוב הדוברים (ראש הממשלה בפתיחה ומנהל האגף לתרבות תורנית במשרד החינוך והתרבות בנעילה) [illegible] המסובכת של קטגוריזציה של האמנות בעייתית כאן לא פחות משאלת הגדרת הקטגוריות עצמן. על הגדרת היהדות ומה קורה לה עם התפתחות הישראליות אפשר להתווכח שעות. אף סרט אחר בפסטיוואל לא עסק בנושא זה.

ד"ר יעקב לורברבוים מטלוויזיה הלימודית הסביר, שהיהדות צריכה ללכת עם הקידמה, ועל כן צריכה להיות פתוחה לחידושים טכנולוגיים כמו קולנוע ווידיאו. אם לפוליטיקאים או לקולנוענים החילוניים מידה של רגש אשמה בעניין יהדותם, כך ליהדות הדתית מידה של רגש אשמה אפשרית בדבר תרבות הפנאי שלהם והקידמה. אבל הם יודעים לפתור את בעייתם זו בדרך אפקטיבית. את המלה האחרונה באמנות הווידיאו ראיתי בסרט "מסע אל פנימיות המצה" של רב לדוברג. הסרט משווה בדימויים צבעוניים, שהם המלה האחרונה באמנות הווידיאו, ועם טקסט באנגלית, בין המצה, הירח ועם ישראל, על פי יסודות הקבלה. לדוברג עשה גם את הסרט "ל"ט מלאכות אסורות בשבת".

הפסטיוואל הזה קיים, בין היתר מפני שהיהדות הדתית רוצה להצדיק את תרבות הפנאי שלה, ולהוכיח שהיא אינה מפגרת אחרי החילונים. אלא שרוב היוצרים בתחום זה — וביניהם גם מכון "נתורה" הממומן על ידי משרד החינוך היוצר קולנוע יהודי זה 35 שנים — ראוים בקולנוע ובטלוויזיה "תקשורת" ו"אמצעי" להעביר מסרים יהודיים כפי שהם מבינים מסרים אלה. הבנה זו היא בדרך כלל לצד הדתי או הערכי יותר של היהדות.

אפילו סרטו של סטיב ברנר "קדיש", על דרכו של בן הדור השני לאב ניצול שואה ליהדות (הכוכב היה נוכח בהקרנה וכישנו זקנו היו גדולים בהרבה מאלה שנראו בסרט, שבו הראו אותו נאבק למען תודעה יהודית וגדולים של יהודי ברית המועצות) הופק על ידי חברה ששמה "אמצעים הדרכים".

השאלה היא מי צריך קולנוע יהודי. התשובה העצובה היא כנראה שמי שאינו — מלכתחילה ולא כיעבד — בטוח או באיכותו הקולנועית או במהותו היהודית, ומחפש את התשובה בשילוב שבין השניים. זה שילוב מוקשה, אבל חנו בכך שהוא מאפשר לגייס משאבים גם מהצד של הקולנוע (שהתומכים בו מהמסגר לעולם אינם בטוחים שיש לתמוך בקולנוע כאמנות), וגם מהצד של היהדות (שהתומכים בה שמחים על כל אפיק למצוא בו אחיזה). זו תרכובת מופלאה. סרט שלא יהיה טוב דין כסרט ייבצל הדות ליהדותו. סרט שלא יהיה יהודי דיו ייבצל בזכות האמנות ויאמץ לחיק הזם והסוכלני של היהדות הקולנועית. כל עוד יקום מי שלא יקבל את הדברים כפשוטם ימשיך הפסטיואל להתקיים, כי הכוחות הרוצים לקיימו חזקים, והדבם באים מצד היהדות דווקא.

שאלה לא פחות חשובה היא לאיזה קהל נועד הקולנוע היהודי. האם לקהל יהודי־דתי, שהקולנוע החילוני מעריע לו בשל מתירנותו, או לקהל חילוני שדרך הקולנוע אמור להיכבש לגירסה זו או אחרת של "יהדות". אגב, הגדרת יהודית של הקולנוע יכולה להיות שונה בהתאם לסוג הסרט: תעודי, עלילתי, קצר או ארוך. שופטי תחרות הסרט היהודי הקצר הבינו זאת היטב כשהעניקו פרס לסרט אחד מכל סוג — מסר יהודי תוכני (הגדה באנימציה), תעודה (יהודים בסין) ותעודה־שואה (סרט על שחרור במכוזאלד). מכל מקום, הפסטיואל הוכיח כי עדיין אין קהל לקולנוע יהודי. אבל למארגנים יש גם רצון, גם משאבים וגם סבלנות.

בשנה הבאה יהיו מן הסתם ערבי הפתיחה והנעילה מאורגנים בפחות אווירה של קלושמרל מביך כמו השנה. יקצר המצע מלתאר את גידור העיר הקטנה ההוגיבה טבריה הקיטנתה את עצמה [illegible] "רק הולכנו וכבר ניגשנו לביצוע". מומלץ לחשוב ולגעת היטב לפני הביצוע. נכון שכולנו יהודים, וכולנו אוהבים קולנוע, אבל זה עוד לא עושה פסטיוואל וקולנוע יהודי.

היין המשומר

רביעיית תל אביב: לאחר 27 שנה

מאת הרי גולומב

רביעיית תל אביב (חיים טאוב ולזר שוסטר — כינורות; דניאל בנימיני — ויולה; עוזי ויזל — צ'לו) במחזה 11:11 במועדון צוותא בתל אביב. בתוכנית: מיצירות מוצרט, שוסטקוביץ', יוסף טל ומנדלסון.

רביעיית תל אביב פעלה אצלנו זו השנה ה־27 כמעט ללא שינוי הרכב (רק בתפקיד הכינור השני היו שינויים). מאז הופעתה המטאורית על גבול עשר שנות החמישים והשישים היא גידלה והיגבה דורות של מאזיני מוסיקה קאמרית בקונצרטים רבים ממיטב הרפרטואר של כל התקופות, רבים מהם בהשתתפות [illegible] יונה אטלינגר, מגדולי נגני הקלרנית של תקופתנו, שהלך לעולמו בטרם עת.

למרבה הצער התמעטו הופעותיה של הרביעייה בתל אביב בשנים האחרונות. הדבר קשור כנראה בהתמעטות של קהל חובבי הקונצרטים הקאמריים. לעומת זה, איכות נגינתה של הרביעייה לא נפגמה עם השנים, ואף נוספו לה בגרות, בשלות ועומק.

הרביעייה ק. 575 של מוצרט היא יצירת מופת של המוסיקה הקאמרית כראצר. כל אחד מן הנגנים זוכה בקטעי סולו קטנים, אך תמיד תוך דרישה או תלתשית. אין כאן מלוים או סולנים תמידיים. הרביעייה העניקה כאן למאזינים ביצוע שופע קסם וקשב הדדי.

הרביעייה של שוסטקוביץ' (אופוס 110 מס' 8) היא יצירה קודרת ואפלה ברובה הגדול, ומדברי ההסבר הקצרים והקולעים של עוזי ויזל למדנו משהו על נסיבות חיבורה ועל יסודות אוטוביוגרפיים מיבאטיים שבה. על אף הביצוע האינטנסיווי בשמענו חלקים מטרימים בה סטאטיים ונעדרי עניין, אך אלה היו מיעוט קטן. הביצוע הותיר בכללו רושם עז, שניכר במיוחד בנשימת הקשת הארוכה וההדרישית של חיים טאוב על רקע אקורדים גמרצים ועזים של חבריו בפרק הלרגו השני.

גם ברביעייה של יוסף טל, שהיא יצירה כבדה רעות ביטוי, שמענו צליליים מלאים ורוויים, פרשנות מעמיקה ותיאום קאמרי מעולה. מבחינת מבנה התוכנית היה משום אנטי קליימקס ברביעייה של מנדלסון, יזמית להישגים המרשימים של היצירות הראשונות. היו בה יותר ליקויים צליליים בביצוע (בעיקר בכינור הראשון) והאקוסטיקה של צוותא (נושא ראוי למחקר) קיפחה את מנדלסון בתהודה מופרות.

חיבת האופרה של החובבים

מאת אורי אפשטיין

"הגונדולירים" של גילברט וסאליוואן בביצוע "החוג לאופרה קלה בנגב" בניצוח אריה זהרי. בימוי: תמרה הררי־טומל.

לרופא הילדים (ארי אדן) ולרופאולוגיסט (אר שפירן) בתפקידי שני הגונדולירים, לפרופסור לפסיכולוגיה בתפקיד הדוכס (העדוני גרול), לעובד סוציאלי בתפקיד המשרת (ארנולד גרוס), ואפילו לשחקן (שגם שר) בתפקיד האינקוויזיטור (סמואל שרק), ולסטודנטית לזמרה (שגם משחקת) בתפקיד בת הדוכס, אין במה להתבייש מפני זמרים שהמוסיקה היא פרנסתם. בנועם הקולות, בעיקוון האינטונאציה, בעיצוב אופיין של הדמויות, בתחושת מעורבות ובדרך כלל גם בדייקנות ההיגוי והתיאום מהר קצב של עבודת הצוות, אין הזמרים לעת־מצוא אלה נופלים שרבים מעמיתיהם הקרויים מקצועיים.

השמחה והאיכפתיות המורגשות של העשייה משמשות כאן מנוף יעיל למוטיוואציה שהניבה הישגים שאפשר היה ליהנות מהם בקני מידה אמנותיים, ללא שום צורך בסלחנות יתרה. בלי כל התחשבות בזוטבנות הצליחו חברי "החוג לאופרה קלה בנגב" להעלות את הקלילות השובבה אך המתוחכמת של גילברט וסאליוואן. ללא תחושת אילוץ וללא עיוותים, ללא גילויי חוסר טעם ובעיקר ללא יומרנות ומפגני ראווה שאפתניים.

הנגנים הקומי והסאטירה השנונה למדי באו לביטוי דק ומהוקצע, והפראגסות המרשימות — גם האקטואליות שבהן — קלעו למטרה ללא הגזמות ובלי לעבר את הסטנפ של ההצגה, שורם במהירות וריתק את ההתעניינות ללא רגעים דלים.

המקהלה הוסיפה את גינת העליצות הססגונית והבימוי שקד על תנועה גמישה, בעיקר בתמונות ההמון, ללא רגעי קפאון ומבוכה ותוך ויתור נבון על ניסיונות מקוריות. התזמורת הקטנה בת 16 הנגנים מילאה את תפקידה בדיסקרטיות, באמנות ובתנופה בניצוחו הבוטח של ארי זהרי.

להקה סימפאטית זו עשויה להיות תשובה אפקטיווית בחיפוש דרכים לחבבו צורות מוסיקאליות אלה על דור אשר לא ידע אופרה.

★

רסיטל של נגן הגיטארה האיטלקי עמנואל סגרה בבית הקונסרבטוריה העירונית בירושלים. בתוכנית: יצירות משל ג'וליאני, סגוביה, יוהן קאספאר מרץ וריצ'ארד רודני בנט.

בתוכנית זו של פרפראות חסר היה כובד משקל מוסיקלי, שהיה עשוי לשמש מוקד־התעניינות. ורמה היה שבכל הרפרטואר העשיר אי אפשר למצוא יצירה שלא רק תציג את הגיטרה כבעצוע — ולא גם מתוכנם ומעודן — אלא גם ככלי להבעת תכנים מוסיקליים.

סגרה הוא וירטואוז מבריק, ששליטתו הטכנית הקלילה בכלי מגיעה להישגים מעוררי התפעלות. הם התבטאו בעיקר ב"טרנטלה" עשירת האפקטים של מרץ, ובסונטה הגדולה של פגניני. נגינתו מצטיינת בעידון רב ואנין טעם הכובש את מאזיניו בהרישיות הקיצונית של הפיאניסימו לא פחות מאשר בגוונים הדקים של צבע הצליל ובקרשנדו של הגברת עוצמה מדורגת היטב ומתוכננת בקפידה. כוח ביטוי טמפרמנטאלי בא לביטוי לא בהתפרצויות־פרא אלא בהסעמות־פתע קונטרסטליות על רקע התרוששויות מאופקות שקדמו להן.

בהופעתו הביא סגרה עדות מרשימה לאסתטיקה של נגינה בגיטארה, שהגיעה לשיא של מעודנות אסתטיסאלית דווקא בפרלוד של וילה לובוס, שהושמע בהדרן. מסגרלותיו כאישיות אמנותית באינטרפרטציה מוסיקלית אפשר יהיה להתרשם כאשר יופיע גם ביצירות הנותנות מקום להיבטים כאלה של נגינה.

מקור מול ואריאציה

מאת אורנה לנגר

סדרת "קונצרט פלוס" במוזיאון ישראל. מבצעים: דואו באר־שבע (שרה פוקסמן־הייזן ובלוס ברמן) ואלן שטרנפילד. בתכנית יצירות משל ברהמס, מקס רגר ויוסף דורפמן, וכן הרצאה של גבע דולב "נושא והאריאציה באמנות הציור".

בניסיון לגוון את המסגרת של הקונצרטים המוסברים (שנולדו כדי לגוון את הקונצרטים השגרתיים של מוסיקה בלבד) נוצרה במוזיאון ישראל סדרה ששמה "קונצרט פלוס", המנסה לשלב בין המוסיקה לשאר האמנויות: ציור, ספרות ושירה.

קשה לומר שבראשון הקונצרטים המשולבים היה שילוב או קשר כלשהו בין התחומים. אלא שדווקא זה הפך את הערב למעניין, שכן הניסיון לקשר בין תחומים בצורה מאולצת יוצר לעתים שטחיות שאינה במקומה.

הערב נפתח בנגינת בכורה של יצירה "פרפרזה על נושאים של מוצרט" מאת יוסף דורפמן, בביצוע שרה פוקסמן־הייזן ובלוס ברמן (דואו באר שבע). זו יצירה מרתקת. שולבו בה מוטיווים מתוך הסונטה בפה מז'ור לארבע ידיים מאת מוצרט. הנושאים המוצרטיים הופיעו ביצירה הבנויה בצורת סונטה של דורפמן בצורת הפוך, עם רפיזה בצורת ראי. הפיתוח היה תופשי, כשנושא יגודר נושא ויש משחק ניגודים בין הנושא הלידי לריתמי. הרסבד הביצוע היו מעולים. לעומת יצירה זו היה הפיתוח של מקס רגר לאותם נושאים ארוך ומייגע למדי. רק הקודה הקונטרפונקטית בסוף היצירה המתמודדת על הבוקי הנושאים היתה בעלת עניין.

מוצרט: השראה לוואריאציות

הפסנתרן אלן שטרנפילד בחר לבצע את הוואריאציות של ברהמס על נושא מאת הנדל ללא כל הסבר. וחבל. ברהמס כינה וואריאציות אלה "אטיודים לפסנתר". אך אלה אינן מתם הפלגות טכניות, אף שבנגינתו הווירטואוזית של שטרנפילד הם נשמעו רק כאלה. הנדל הסתפק בכך שקישט את הנושא בכל אחת מ־24 הוואריאציות בצורות שונות. ברהמס פיתח 24 וואריאציות כשכל אחת היא עולם בפני עצמו, עד לשיא של פוגה מונומנטאלית בסוף.

המעבר להלק החזותי של הערב היה אכן מרענן, מרתק ומעמיק. בדרכות הסברה של גבע דולב, שידעה להציג את הנושא "מקור מול ואריאציה" באמנות הציור כשפע של רעיונות מקוריים. "הנושא" — נקודת המוצא שלה — היתה תמונתו של אדואר מאנה שעוררה סנסציה ב־1863 "סעודה על הדשא". דולב הראתה שהתמונה, שבה נראים שני גברים לבושים מסובים לסעודה על הדשא עם אשה בעירום מלא, היא הורה מרוקא אפילו באותן השנות, על נושא שהופיע כבר בטרקפוג רומי מהמאה הראשונה. גם ציירים אחרים חזרו אל נושא זה, כמו קלוד מונה שהלביש את כולם, או פיקאסו.

דולב הראתה גם כיצד "שלוש הגראציות" הפכו בכל תקופה לסמל של ערכים משתנים של תפיסת העתבה והיופי: בעת העתיקה הן הופיעו בעירום מלא. סנקה גרס שהן צריכות להיות בלבוש שקוף, בוקלו אידיאלי. בימי הביניים הן הפכו לזונות בבל ואצל דירר הן מופיעות במכשפות מעוותות כשלמרגלותיהן גולגלות, שדים ושאר מרעין בישין.

הנאו־אפלטוניות הנוצרית שאפה להלביש את סמלי השילוש הקדוש על שלוש הגראציות ויצר אותן כשהן עטופות בבגדים שקופים ועונדות רבידים של הושעויות, שסימלו את הצניעות, החשיעיות והיופי. המסע הזה בזמן המסמנת הוכיח שיש אכן אינסוף אפשרויות חזרית התבלות, המתגנות על ידי הזמן והשקפת העולם.

בית התפוצות על שם נחום גולדמן

במסגרת הפרוייקט לתיעוד בוידאו של ראיונות עם ניצולי השואה, המתקיים בבית התפוצות, ביום הזכרון לשואה ולגבורה – 6 במאי – הקרנה בוידאו של סדרת עדויות:
בשעה 12.00, עדויות של ניצולים מגיטו ורשה. התכנית ערוכה מתוך ארכיון העדויות.
בשעות 13.00–15.00, עדויות של ניצולים מגיטו לבוב ומחנה ינובסקה.
בשעות 15.00–16.30, עדויות של ניצולים מגיטו מינסק.
בשעות 17.00–20.00, עדויות של ניצולים מגיטו קובנו והפורט התשיעי.
ההקרנות תתקיימנה באודיטוריום "בני ציון"
הציבור מוזמן

בית התפוצות על שם נחום גולדמן

הערב בשעה 20.30
תפתח בבית התפוצות התערוכה:
גיטו קובנה — תמונות ממצלמה נסתרת
צילומיו של צבי קדושין.
בפתיחה ישאו דברים:
ד"ר דינה פורת, מר צבי קדושין, עו"ד אברהם תורי
הציבור מוזמן

הודעה על שינוי
תזכיר ההתאגדות
ניתנת בזה הודעה כי באסיפה הכללית שלא מן המנין של החברה גינולים בע"מ, שנתקיימה ביום 2.5.86 נתקבלה החלטה מיוחדת לשינוי תזכיר החברה על ידי הוספת מטרה למטרות החברה, בהתאם לנוסח שניתן לעיין בו במשרד עו"ד גבריאל הורוביץ, מרחוב הפטמן 2, תל־אביב.
כל הרוצה להתנגד לשינוי מטרות החברה הנ"ל, והמוסמך לכך על פי החוק, חייב להגיש את התנגדותו לבית המשפט תוך 21 יום מיום קבלת ההחלטה.
גבריאל הורוביץ, עו"ד
בשם גינולים בע"מ

"נדבכים"
קופות גמל של המהנדסים, האדריכלים והאקדמאיים במקצועות הטכנולוגיים בישראל, אגודה שיתופית בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה
ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית של "נדבכים" תתקיים ביום ה', 29.5.1986 בשעה 17.00 בבית המהנדס והאדריכל, רח' דיזנגוף 200, תל־אביב.
על סדר היום:
1. בחירת יו"ר האסיפה הכללית ומזכירה
2. דין וחשבון של הועד על פעולות "נדבכים" ומצב עסקיה
3. דין וחשבון ועדת הביקורת
4. אישור הדו"חות הכספיים
5. דיון כללי
6. בחירות לועד ולועדת הביקורת
7. מינוי רואה חשבון
הערה: אם לא יימצא בשעה היעודה הרוב הדרוש, תידחה האסיפה הכללית בחצי שעה ותתקיים בכל מספר משתתפים.
הדו"חות הכספיים יועמדו לרשות החברים במשרדי "נדבכים" החל מיום 15.5.1986.
בכבוד רב
אינג' א. שטוק
יו"ר הועד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמשמש
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמשמש
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר אישור תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון אישרה תכנית מתאר הנקראת תכנית מתאר מספר 3699 כפר ירכא שהודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2911 מיום א' אייר התשמ"ג (14.4.83) עמוד 1504
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: כמסומן בקו כחול בתשריט.
עיקרי מטרת התכנית: הכנת תכנית מתאר למקום בהתאם לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
התכנית האמורה בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שבר־חוב לוחמי הגיטאות 10 עכו, וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

מרכז למוסיקה ירושלים
jerusalem music centre
טל. 02-225187
אנו שמחים להודיע על הפעילויות הבאות:
כתת אמן לכנרים ולאנסמבלים קאמריים
עם **פרופ' ג'וזף גינגולד** JOSEF GINGOLD
(ראש המח' לכנור באוניברסיטת בלומינגטון, אינדיאנה, ארה"ב)
בין 18־27.5.86 בשעות 13.00 עד 17.00.
פרופ' גינגולד היה תלמידו של אזין איזאי האגדי. טוסקניני בחר בו ככנר ראשי לתזמורת האן.בי.סי. (1937־43), בתוך כך טגן ככנר ראשון ברביעיית פרימרוז ויחד עם אוסקר שומסקי, פרימרוז והארווי שפירו. כמורה הוא ניצב כיום בפיסגת ההוראה לכינור בעולם.
תלמידים מתקדמים ונגנים מקצועיים המעוניינים להשתתף השתתפות פעילה מתבקשים להירשם במרכז לא יאוחר מ־18.5.86.
סדנה וכתות אמן לנגנים ולאנסמבלים
עם **חברי רביעיית גווארנרי***
ארנולד שטיינהארד — כינור, ג'ון דאלי — כינור, מייקל טרי — ויולה, דיוויד סויר — צ'לו.
ביום ד', 28.5.86
תלמידים מתקדמים, נגנים מקצועיים ואנסמבלים, המעוניינים להשתתף השתתפות פעילה, מתבקשים להירשם במרכז לא יאוחר מ־22.5.86.
סדנה לנגני קרן עם **הרמאן באומן***
ביום ה', 29.5.86
נגנים המעוניינים להשתתף השתתפות פעילה מתבקשים להירשם במרכז לא יאוחר מ־22.5.86.
מוסיקאים, תלמידים ושוחרי מוסיקה המעוניינים לצפות בשיעורים הפומביים מוזמנים.
*בשיתוף עם פסטיבל ישראל, ירושלים.
התכנית נתונה לשינויים ללא הודעה מוקדמת.

הטכניון / מכון טכנולוגי לישראל חיפה
באמצעות הפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים ובהסכם עם ועדת התחרויות המרכזית של אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל מכריז על
התחרות פומבית, דו־שלבית לתיכנון
בניין דוד ג. עזריאלי לפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים ואגפים נוספים
בין הארכיטקטים חברי א.א.א.י. הרשומים ורשויים בפנקס המהנדסים והאדריכלים. במקביל למסלול הרגיל של התחרות יתקיים "מסלול סטודנטים" שההשתתפות בו פתוחה לכל הסטודנטים הרשומים כתלמידים מן המנין בפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים בטכניון ולבוגרי הפקולטה שטרם קיבלו רישוי כאדריכלים.
חבר השופטים: אדר' ש. מבאר – יו"ר, אדר' ד. איתן, אדר' א. אלתגני, פרופ' ג. הרברט, פרופ' א. וכמן, אדר' ב. מאיירס (קנדה), אדר' א. זבלודובסקי (מקסיקו).
הפרסים בסיום שלב ב': ראשון $11,000, שני $9,500, שלישי $8,000 (הפרסים כוללים את דמי ההשתתפות בשלב ב').
דמי ההשתתפות לכל מוזמן לשלב ב' $6,000.
הפרסים ב"מסלול הסטודנטים": ראשון $2,000, שני $1,500, שלישי $1,000, קניות סה"כ $1,500.
הערה: כל התשלומים ייעשו בשקלים חדשים לפי השער היציג.
מועד הגשת ההצעות של שלב א' בתחרות הארכיטקטים ביום א' 20.7.86.
מועד הגשת ההצעות של שלב ב' בתחרות הארכיטקטים ושל "מסלול הסטודנטים" ביום 16.11.86.
סיור המתחרים בשטח יתקיים ביום ה', תאריך 15.5.86, בשעה 10.00.
יציאה: מבניין אמאדו (רחבת התערוכות), קרית הטכניון נוה־שאנן, חיפה.
מועד הגשת השאלות עד יום 21.5.86 שעה 12.00 בצהריים.
את טופסי ההכרזה והתנאים של התחרות אפשר לרכוש בסניפי א.א.א.י. בירושלים, תל־אביב, וחיפה תמורת 50 ש"ח (לסטודנטים — תמורת 20 ש"ח) החל מתאריך 11.5.86 ועד לתאריך 15.6.86.

פרקים נבחרים מדו"ח ועדת בייסקי (ה')

הייעוץ — של הבנקים ולמען הבנקים

הבנקים השתמשו ביועצים כדי להעביר לציבור את "הקול" על אודות תכונות המניה.

בניגוד לנאמר על־ידי מר א' כהן אודות חובת היועץ ליתן יעוץ לפי שיקול דעתו, הונחו היועצים על־ידי הנהלות הבנקים ליתן בכל הנוגע לניירות הבנקאיים חוות דעת ושירותי יעוץ ששיקפו את "האינטרסים הוויסותיים" של הבנקים.

הבנקים השתמשו ביועצים כדי להעביר את "הקול" אודות תכונות המניה לציבור. לצורך כך הם הדריכו והפעילו אותם כמתחייב מאינטרסים אלו. התוצאה היא שבדרך כלל, וכפוף לאמור להלן אודות האפשרות שהיה קיים יעוץ ספציפי זה או אחר, יש לראות את פעילות היועצים בהמרצת הציבור לרכוש את הניירות הבנקאיים, כייעוץ המגרצה של הבנקים ולא של הלקוחות.

איפיונים אלו של הייעוץ הקשור להשקעות בניירות הבנקאיים מצאו ביטוי בפעילויות שונות שעשו הבנקים, ולהלן חלק מהן:

א. נעשו בבנקים מבצעים רבים להפצת מניותיהם. המבצעים היו רב־גוניים בכל הנוגע לטובות ההנאה שהם העניקו ללקוחות. בין ההטבות פטור מעמלה, "שער יום אתמול", ופטור מדמי שמירת ניירות ערך. כפי שנראה להלן, לוו המבצעים במתן תמריצים לסניפי הבנקים. כן ניתנו הטבות לרוכשים שלא במסגרת "מבצעים". רובם המכריע של המבצעים וההטבות נעשה בשעה שהבנק היה במצב של אחזקת מלאי ויסות משמעותי. חלק מהבנקים הודה כי אכן מבצעים נעשו רק בשעות הקשות של החזקת מלאים גדולים. הדבר נבע מאינטרס ברור של הבנק להיפטר ממלאים אלה, והייעוץ במקרים אלה לא הונע משיקולים של טובת הלקוח.

ב. היה יעוץ יזום אגרסיווי למדי, בבנקים כולם, להחתמת לקוחותיהם על "הוראת קבע" לרכישות חודשיות של ניירות ערך של הבנק. יעוץ זה נבע מתוך רצונו של הבנק להבטיח זרימה מתמדת של ביקושים שיהוו מעין נטלי קליטה. כל אימת שחל "דילול" במניות עקב חלוקת מניות הטבה, מיהרו הבנקים להודיע לנותני הוראות שכדאי להם להגדיל את מיכסת הרכישה החודשית כדי להתאימה, מבחינה ריאלית, למצב שהיה לפני הדילול.

המוסד של הוראת קבע להשקעה במניות, שכונה בכמה בנקים בשם "חסכון", עמד על בסיס של תפישת יעוץ לא נכונה, שיש בה לקיחה בחשבון של אינטרס הבנק בלבד. שערי מניות יכולים לעלות בשיעורים גדולים עד כדי כך שהשקעה בהן לא תהיה כדאית. יכולה להיות בעתיד סיטואציה של השקעות חליפיות עדיפות על השקעה במניות הבנק. יתרה מזו, בארץ בעלת כלכלה בלתי יציבה, ומשתנית לבקרים, יכולים להיות שינויים אחרים שיהפכו את ההשקעה במניה לבלתי נבונה בנסיבות תקופה זו או אחרת. שהבנקים לא הציעו "תכנית [illegible]" דומה לאף מניה אחרת. אכן במסמך של בנק ישראל נאמר [illegible] בעולם של "חסכון" על ידי קניית מניות בהוראת קבע. הפגם בייעוץ המדרבן את הציבור לרכוש מניות ב"תשלומים חודשיים" אינו טמון במקוריות שלו, אלא בחד־סיטריות של העצה. הבנק מבטיח לעצמו שוק קבוע ויציב למדי של רכישות, המורידות ממנו חלק ממשא מימון הוויסות. האינטרס שלו ברור. הלקוח לעומת זאת מסכים לרכישה בתנאים משתנים ובלתי ידועים מראש.

ג. ניתנה הנחיה ברורה לסניפים לנסות ולמנוע לקוחות ממכירת מניות. הנחיה זו היתה אגרסיווית יותר ככל שמלאי הוויסות של הבנק היה גדול יותר.

כך למשל כתב בנק דיסקונט במשבר ראשית 1981 כי "בכל מקרה שלקוח פונה ומבקש למכור מניות אי.די.בי. הבנק, ואפילו במידה ותמורתן מיועדת להשקעה בתכניות חיסכון, יש לציין בפני הלקוח את היתרונות בהשקעה במניות אי.די.בי."

כך גם כתב בנק איגוד לסניפיו עוד ביולי 1979 כי "כל הוראת מכירה של ני"ע של הבנק ובמיוחד של לקוח דביטוחי חייבת לעבור דרך מנהל הסניף וזה יעשה כל האפשר לביטולה" (ההדגשה שלנו). פנייה זו ללקוחות החייבים כסף לבנק, שלא ימכרו את מניות הבנק, מהווה לפחות רמז לאפשרות של הפעלת לחץ עליהם. ובאותו חודש כתב הבנק כי "...בכל מקרה של מכירה (יש) לפנות אל הלקוח בניסיון למנעה. בכך נשיג את מטרתנו המשותפת שהיא הגדלת מידית של ני"ע של הבנק המוחזקים ע"י משקיעים ולא ע"י ספקולנטים ומנע תנודות שערים חריפה...".

במסמך שכותרתו "פגישת יועצים עם הנהלת המחלקה" בבנק הפועלים מיום 30.8.82 מצוטט אחד המשתתפים כאומר כי "יש תופעה של מכירות במניות בנק הפועלים. כדאי להתארגן לעצור לפני שהמכירות יתגברו", ומשתתף אחר השיב לו כי "יש לעשות זאת בצורה שקטה ולא ליצור פניקה".

במכתב פנימי בבנק לאומי מיום 10.1.81, המכוון למנכ"ל מר א' ארנון ושהעתקו מופנה למר יפת, נמסר דיווח על כך שגם אם יש גורמים [illegible] קל ומצער לכל הבעיות והאחרות מבלי שנראה שהיועצים גילו התנגדות ראויה לשמה..." (ההדגשה שלנו). בסיכום דיון פנימי של בנק לאומי מיום 3.8.83 בהשתתפות מנכ"ל הבנק ואחרים נאמר כי "לקוחות גדולים מוכרים סטוק בל.ל. החטיבה העסקית תבדוק ותעשה במטרה לנסות למנוע המכירות". כיוצא בזה העיד מר צבי שפר מבנק לאומי (מנכ"ל המחלקה לניירות ערך קופות גמל ותכניות חיסכון בסניף הראשי בירושלים) כי קיבל הוראות למנוע עד כמה שאפשר מכירות מאסיביות של מניות בנק לאומי.

ד. הבנקים עודדו את המרותיהן של השקעות שונות של הלקוח על מנת שתוקצבנה תחתן מניות הבנק שמרוחו בה. או שהן הומרנה באופן אחר העולה בקנה אחד עם אינטרס הבנק. כך למשל כתב בנק דיסקונט בחוזר למנהלים וליועצים מיום 15.11.81 כי "יש לנו עניין בהפצת התכנית החדשה (של בנק דיסקונט) למשקיעים המתכוונים להמשיך בהשקעתם לתקופה ארוכה גם אם ייעשה הדבר ע"י הקטנה חלקית באחזקתם במניות אי.די.בי. פיתוח ואי.די.בי. אחזקות". זהו רמז בולט להשיג מטרה זאת על ידי הכוונת הלקוח לנהוג כך שהיתרון היחיד שיש למישהו בנושא זה הוא יתרונו של הבנק, שהרי הבנק עצמו כתב: "יש לנו עניין". לעומת זאת מתעלם החוזר מן האינטרס של הלקוח, המשקיע לטווח ארוך, ואינו מבהיר כלל מדוע כדאי לו לעבור ממניות אי.די.בי. פיתוח (שאינה מוסתרת) או אי.די.בי. אחזקות (שאינה מוסתרת) למניה החדשה של דיסקונט (שגם היא מוסתרת).

כיוצא בזה כתב בנק איגוד לסניפיו במארס 1980 כי תשומת לבם מופנית "לחלוקה הבלתי מובנת בתיקי ההשקעות בין מניות הבנקים השונים לעומת השקעה של הלקוחות במניות מוסדרות". הנהלת הבנק העבירה לכל סניף שם הלקוח שהשקעתו "לוקה" כאמור לעיל וביקשה כי הלקוח יוזמן "לשיחה על שינוי הרכב המניות הבנקאיות בתיקו... נבקשכם לשפר את האחזקה במניות הבנק ואת ע"י המרת מניות בנקים אחרים ולפעול [illegible] צורה דינמית [illegible]". ומר יצחק דולב, האחראי על האשראי בבנק המזרחי, מספר כי היו הוראות להציע ללקוחות להמיר מניותיהם במניות בנק המזרחי.

ה. המאמץ העיקרי של הבנקים היה מכוון לעידוד רכישתן של מניות. אולם כבר בעבר נתבקשו היועצים למתן את הביקושים.

יש בידינו עדות בעובד בנק איגוד שסיפר כי כשלא היו מניות במלאי הוויסות "הודיעו לנו על כך וכדי שהמניה לא תקפוץ במחיר השתדלנו למנוע מלקוחותינו לרכוש אותן". ברוח דומה העיד מר אינהורן, מנכ"ל בנק לאומי, כי עקב הנפקה חדשה, כשהיה הבנק במצב של חוסר בסחורה, הוא "ריסן" את מאמציו בהפצת המניות. כיוצא בזה סיפר בעדותו לוועדה מר צבי כפיר מבנק לאומי, כי היו מקרים שהיה ביקוש גדול למניה והבנק ביקש מלקוחות שהחזיקו בכמויות גדולות של המניה למכור חלק מאחזקותיהם, כדי למתן את העליה בשערה.

ו. בנק דיסקונט נהג להעביר כל כמה חודשים חוזר לסניפיו ובו הסביר להם את סדר העדיפויות של הבנק בביצוע הפעילויות הבנקאיות השונות. סדר עדיפויות זה, שכפי שנראה להלן (בסעיפים 8.17 עד 8.19) היה מלווה לעיתים במתן תמריצים, נועד ליתן לעוסקים במלאכה את התחושה על מה עליהם לשים את הדגש בבואם במגע עם לקוחות הבנק. מיקומן של מניות הבנק בסדר העדיפויות היה מושפע מצרכיו של הבנק. בהיות הדרישה מכוונת לעודד את הסניפים לפעילות הרצויה לבנק, מן ההכרח היא שהיא תשפיע על העצה שהם נותנים ללקוחות. ההערה שהתוספה לדרישה ש"אנו נמשיך להציע ללקוחותינו את הדבר המתאים ביותר עבורם בעת ההשקעה", אין בה כמובן כדי לשנות ממטרות החוזרים וגם לא מהפעילות המסתברת של עובד הבנק בעקבות חוזרים כאלו.

ז. בחוזרים ששלחו הבנקים וההדרכות שנתנו ליועצים הדגישו כי המאמץ השיווקי של הפצת מניות הבנק צריך שיהיה מכוון לאלו המתכוונים לרכוש את המניה לצורך השקעה לטווח ארוך. הודגש בפני היועצים "שאין לעודד" ויש אפילו להימנע מהשקעות של לקוחות לזמן קצר.

היה זה אינטרס ברור של הבנק, לפחות בחלק הראשון של תקופת הוויסות, שלא להפיץ את מניותיו בין "ספקולנטים", שעיניהם נשואות לרווח מהיר. אלה תרמו לגלי הגאות והשפל בשערי מניות הבנקים, מצבים שהיו לזרא לבנקים מסיבות מובנות. אולם האינטרס של הלקוחות יכול להיות שונה. שוק ההון מורכב מסוגים שונים של משקיעים ובתוכם כאלה התרים אחרי השקעה לזמן קצר. לפי הנחיית הבנק לא יכלו היועצים לייעץ להם עצה שתכלול השקעה במניות הבנק אם היתה ההשקעה לזמן קצר, ואפילו היתה עצה זו מיטיבה עם הלקוח.

במאמר מוסגר יצוין כי בכל שהשקיפה עוד הבנקים לקליטת המניות [illegible] קיע במניות גם כספים לטווחים קצרים, ללמדך איך המשתנים הגישה וטיב הייעוץ לפי צרכי הבנקים.

(עמודים 122–126)

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

אם הפחמים, גחלים בוערים

בשבוע האחרון התפרץ הר הגעש הקרוי אום אל פחם. העיירה המורשת והמסגרת ביותר במדינה [illegible] "המהרות הלאומית" [illegible] קלות של ויכוח והטחות עלבונות.

הסיפור החל לפני שבועות רבים, והדבר זכה לאיזכור במדור זה. התושבים, כך נטען אז, חוששים מפני בוא הקיץ, היתושים וריחות הצחנה. עם עליית הטמפרטורות החלו אנשי העיירה הצפופה והמוחרת הביוב להשמיע ובסדר מחאה. אין באום אל פחם ויכוח על אשמת משרד הפנים. השאלה היא מה האפשרויות העומדות בפני תושבי אום אל פחם להביא את משרד הפנים לסדר את צורכי העיירה שלהם.

בין התשובות שניתנו היו כאלה שעודדו הקמת ארגונים רדיקאליים ערביים. בין השאר צמחה כאן תנועת "אבנא אל בלד", ו"אנצאר" הלאומית, "הנוער המוסלמי" של החוזרים בתשובה. אום אל פחם היתה העיירה הערבית הראשונה במשולש שבחרה במועמד מטעם חד"ש לעמוד בראש המועצה המקומית בראשית שנות השבעים. אבל תשובות אלה לא הביאו את המזור לשירותים הדלים בעיירה המצויה במצב מדהים מכל בחינה. מתי ספר רבים שוכנים במבנים רעועים, הניקיון בשפל. מצב הכבישים הפנימיים מזעזע, וחסר מגרש כדורגל ראוי לשמו. בית הספר התיכון היחיד שובת מדי שנה לכמה חודשים מפני שהעירייה אינה משלמת את שכר המורים.

ביום חמישי שעבר הצמיח המצב אסיפה באחד המסגדים (באום אל פחם 11 מסגדים). באסיפה נכחו נציגים מארבע החמולות של הכפר. בין באי האסיפה היה מהזמר מוסטפה מחאמיד, ראש המועצה המקומית במשך שמונה שנים מטעם חד"ש, היועץ המשפטי של העירייה, ועשרות מורים ובעלי מקצועות חופשיים. מסקנתם היתה כי ראש העירייה, האשם מחאמיד, נכשל בפתרון הבעיות המעיקות על המינהל הכספי והקמת שירותי תשתית אלמנטריים.

בין באי האסיפה היו כאלה שסירבו להמשך במסקנה, מתוך מניעים של כבוד עצמי. העירייה הזאת נבחרה על ידי רוב התושבים והיא נתמכת כיום על ידי רוב מוחלט של חברי המועצה הנבחרים. האם נידרש לפזר אותה ולמנות פקידים ממשלתיים כדי להוציאה מהבוץ? הוחלט על הפניית הבעיה לשר הפנים והקמת ועדת מעקב שבה מיוצגות ארבע החמולות של העיירה.

[illegible] בתפקיד ובעשרות מבני משפחתו ושכניו את הכינוי בוגדים, שכבי מובלת ההיסטוריה, נושאי נשק, מעמידים פנים כרותיים, מבלי הרוחות לצרכים זרים, וסוכנים של האויב. עיריית אום אל פחם זו כרותה להגיב על ההאשמות שהושמעו נגד ראש העירייה בעניינים של מינהל כושל, הטבות כספיות תקציביות כלפי עובדים, ביצוע רכישות שלא כפי שמחייב הסדר התקין, ועוד ועוד.

בעקבות פרסום הכרוז של העירייה פורסם כרוז נגדי של הוועדה שיזמה את הפנייה לשר הפנים. בני גוש בולט לעירייה נמנע הוועד מכינויים בוטים. הם חזרו על הטענות נגד המינהל העירוני ופירטו את שמות חברי הוועד המוכרים לרבים באום אל פחם, הודיעו על כוונתם להחתים את התושבים על עצומה המביעה תמיכה בקריאתם לפיזור העירייה. אבל גם ראש העירייה וחבריו מחד"ש זכו לתומכים.

תנועת אבנא אל בלד ("בני המקום" או הילידים) פרסמו כרוז, החוזר על דברי העירייה, וחד"ש. הקריאה לפיזור העירייה הנבחרת ומסירת העירייה לפקידים ממשלתיים מהווה, לדבריהם, שירות לממשלה "השואפת לנשל את הערבים מארצם". כאורה הכלהות, נהפכה הפגנת האחד במאי לאיזור המשולש, שנערכה יום לפני האחד במאי, להפגנת כוח ותמיכה של חד"ש בראש עיריית אום אל פחם. מנגד, נפתח מחנה העבודה המוסלמי (הנערך זאת השנה השלישית, בריצפות), שהיה בנגד הפגנה הנגד של ידידי חד"ש הורשים והישנים.

האם יש סכנה רצינית לשלטון חד"ש ביישוב הערבי הגדול ביותר במשולש? ספק רב. על אף שרוב תושבי אום אל פחם מלאים טענות כרימון נגד האשם מחאמיד, הם רחוקים מהסכמה ביניהם ביחס למועמד מקובל על כולם שיירש אותו.

כפר ללא כביש גישה

במשולש, הדרומית לכפר גת, בכביש המוביל לטייבה, שוכנים ארבעה כפרים קטנים: ביר אל סקה, ימה, אבתאן, ומרגה. הכפרים מונים קרוב לשלושת אלפים תושבים, הם מסונפים למועצה האיזורית עמק חפר מאז 1969 ונדרשים לשלם לה מסים. על רמת השירותים שהם מקבלים אפשר ללמוד מהעובדה כי למרגה מגיעים עד היום בשביל עפר.

נציגי ארבעת הכפרים פנו למשרד הפנים בתחינה לשחררם מהמועצה האיזורית השוכנת בכפר ויתקין, המצויה במרחק כשלושים קילומטר. המשרד מינה ועדה ונראה כי המלצותיה תומכות בדרישת התושבים. מנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, כתב והבטיח כי הענין יוסדר בקרוב. הידיעה על התפטרות המנכ"ל מדאיגה את הכפרים. הבטחות קוברסקי יכובדו על ידי מחליפו?

עלילה

[illegible] בין אנשי חד"ש ויריביהם במשולש שימשה בידי [illegible] כעילה לספל על כל [illegible] עלילת שוא, כאילו [illegible] ביום א' האחרון דברים [illegible] בציבור המוסלמי בישראל. לא היו דברים מעולם.

מרבד הכסף של אברהם שפירא (ג)

שטיחים, לחם ועבודה

מאת יונתן שרמן

האמת שמאחורי הסיסמה כי שפירא מספק תעסוקה לעיירות הפיתוח

אברהם שפירא חלק את האימפריה שלו בין שלוש עיירות פיתוח: נתיבות, נצרת ואור עקיבא, אשר בה הוקם בסיס התשלובת. בשיחות שנות מרבה שפירא להתפאר בכך שהוא מספק תעסוקה לכ־1,500 עובדים, רובם מעיירות פיתוח, שללא מפעליו היו מובטלים. אך שפירא אינו מוסיף כי בגלל רמת השכר הנמוכה שהוא משלם במפעליו חייבת התשלובת לגייס גם עובדים הבאים מחוץ לעיירות הפיתוח, לרוב ערבים.

יהודה ניצן, מנכ"ל משותף בתשלובת, מציין כי שיעור בני המיעוטים המועסקים בתשלובת אינו עולה לעולם על רבע מכלל המועסקים. הוא מוסיף כי בני המיעוטים, המובאים לאור עקיבא מג'ת ולבתיות מחבל עזה, נועדו למלא את החללים שלא ניתן היה למלאם באמצעות בני המקום.

אלברט שושן, מזכיר מועצת פועלי אור עקיבא, סותר טענה זו. הוא אומר כי כיום ישנם באור עקיבא כ־200 מובטלים, חלק ניכר מהם צעירים, שאינם מוכנים לעבוד במפעלו של שפירא בגלל רמת שכר הנמוכה. לדבריו, 30 אחוזים מהעובדים משתכרים "שכר רעב" של 12.15 שקל ליום ותוספת מפעלית של 14 אחוזים. במלים אחרות: שכר חודשי של כ־350 שקלים לחודש. ומכיוון שזוהי משכורת התחלתית לכל עובד חדש, הרי הצעירים המובטלים אינם מוכנים לעבוד במשך חודש שלם במשמרות תמורת שכר זה.

ניצן אומר בתגובה כי לדעתו רמת השכר של עובדיו אינה נופלת לעולם מתחת ל־400 שקלים לחודש. אבל אין הוא מכחיש את העובדה כי רמת השכר הנמוכה מקשה מאד על גיוס עובדים מבני המקום. פנחס שפירא מציין בהקשר זה כי השכר בתשלובת הוא ברמה הגבוהה ביותר בארץ בענף הטקסטיל וכי הידיעות על שכר נמוך אינן נכונות.

שושן ציין עוד כי יותר העובדים משתכרים שכר גבוה יותר, אשר עשוי בממוצע להגיע לכ־600 שקלים נטו לחודש. כלומר, רמת השכר אינה כה נמוכה לגבי כל הפועלים, אך גם 600 שקלים בחודש אינם הרבה בהתחשב בכך שמדובר בעבודה בתנאים קשים ובמשמרות.

תמונה דומה מגלים גם במפעלי החברה בנתיבות ובנצרת. אשר עזריה, מזכיר מועצת פועלי נתיבות, אומר כי רמת השכר של התופרות במפעלו של שפירא בעיירה היא הנמוכה ביותר בארץ. לדבריו, תופרות העובדות במשמרת מלאה מקבלות בסוף החודש שכר של 320 שקלים בלבד. עזריה קובע חד משמעית, כי כיום מצויות בעיירה 158 תופרות מובטלות הרשומות בלשכת התעסוקה, שאינן מוכנות לעבוד במפעלי "שטיחי כרמל" בגלל רמת השכר הנמוכה. מנהל המפעל נאלץ להסיע מדי יום תופרות למפעלו מבין הנשים הערביות שבעזה.

השתלטות על קרקע

באור עקיבא חלוקות המועצה המקומית והתשלובת על חלקת קרקע. לפני מספר שנים החליטה הנהלת "שטיחי כרמל" להרחיב את מפעלה, ובמסגרת התוכנית ביקשה לרכוש ממינהל מקרקעי ישראל שטח של 30 דונם באזור התעשייה של אור עקיבא. ראשי המועצה המקומית באותה תקופה (1982) לא הסכימו להקצות שטח אדמה בגודל כזה למפעל, מכיוון שזו היתה כל יתרת הקרקע לתעשייה של המועצה, שקיוותה להקצותה למפעל עתיר־ידע בעיירה ובכך להבטיח תעסוקה מתקדמת לצעירי העיירה.

שלום שבתאי, ראש המועצה המקומית אור עקיבא, מתאר את השתלשלות העניינים. לדבריו, המפעל החליט לבצע את ההרחבה ללא ההיתרים הרשמיים: פועלי המפעל עלו על השטח, גידרו אותו [illegible] חלק מהקרקע שברשות המועצה. לדבריו, שטח אדמה נוסף זה, הגובל עם מפעלי "שטיחי כרמל", מגודר עד היום, זה ארבע שנים, למרות שללא ספק הבעלות עליו אינה של המפעל.

ניצן מכחיש טענה זו. הוא אומר כי הנהלת המפעל לא התכוונה לעקוף את [illegible] על חלקת הקרקע. אך הוא מודה כי החלקה גודרה על־ידי "שטיחי כרמל" ונותרה מגודרת עד היום. לטענה כי הקרקע אינה של המפעל, אומר ניצן כי רשמית שטח אדמה זה הוא בבעלות התשלובת, ולכן הם פעלו במסגרת החוק בגדרם אותו. פנחס שפירא מחזק נימוק זה. הוא אומר כי כל הקרקעות המצויות כיום בבעלות המפעל הושגו בדרך חוקית ועל־פי הסדר ששני הצדדים — המועצה המקומית והמפעל — היו שותפים לו.

שבתאי מכחיש כי לשטיחי כרמל זכות על חלקה זו ומציין, כי הסיבה היחידה שהחלקה עדיין מגודרת היא שמציאות זו היתה קיימת בעת שבא לתפקידו והוא עדיין לא הצליח לשנותה.

עיכוב תשלומים

לשבתאי טענה נוספת נגד תשלובת השטיחים. לדבריו, התשלובת היא משלמת המסים הגדולה ביותר באור עקיבא בתחום המסים העירוניים, בגלל בעלותה על שטח של 42 אלף מ"ר. לעומת זאת, אין התשלובת משלמת לעולם את מסיה בזמן. לדבריו, המפעל משהה את תשלומיו בלי סוף מדי חודש בחודשו, ובכך מקשה על הפעילות התקציבית של המועצה. המסים מגיעים לסכום של כ־50 אלף שקל בחודש, והם מהווים קלף מיקוח בידי התשלובת.

ניצן אינו מקבל גם טענה זו ואומר כי התשלובת משלמת את כל מסיה כנדרש. עם זאת הוא מוסיף שייתכן כי מנהל המפעל מגיע להסדרים עם המועצה שלפיהם ישלם את המסים בסוף החודש במקום בראשיתו. שבתאי משיב בעניין זה שכל ההסדרים הללו הם [illegible] המועצה לא הסכימה ולא תסכים להם בעתיד.

עיכוב תשלומים אינו נושא חריג במערכת התשלומים של שפירא. אחד הספקים העיקריים של התשלובת (שמטעמים מובנים שמו שמור במערכת) מספר כי למרות שהוא מספק סחורה יחודית למפעל "שטיחי כרמל", הרי כמעט ולא עובר חודש שאינו נאלץ להפסיק את הספקת הסחורה לתשלובת בגלל חוב מצטבר, שלא נפרע.

לדברי הספק, התלוי עד מאד בשטיחי כרמל, כאשר הוא פונה בנושא זה לפנחס (חזי) שפירא, המנהל את התשלובת, התשובה היא בדרך כלל: "אבא צריך לאשר את התשלום", ואז מתחיל מרדף אחרי אברהם שפירא, הנע והנד בין המפעלים, הכנסת ויתר עיסוקיו הציבוריים.

ניצן מגיב על טענה זו בציינו כי התשלובת מקפידה מאד לשלם את תשלומיה בזמן ואם קיימות חריגות מדי פעם, הן תוצאה של טעויות ולא של כוונת זדון.

ישנן שאלות נוספות המעוררות תמיהות בתשלובת שטיחי כרמל. אחת מהן היא האם ניתן לקשור את הזינוק הגדול של התשלובת, בארבע־חמש השנים האחרונות [illegible]

ניצן עצמו מעיד כי מאז תחילת העשור והאינפלציה תשלובת שטיחי כרמל בשיעורי גידול גבוהים שהסתכמו בכ־50 אחוז בתקופה זו. שיעור גידול גבוה יחסית לענף טקסטיל זה, שבו הצריכה קבועה יחסית. פנחס שפירא אומר בנושא זה כי מפעלי התשלובת רק הפסידו מכך ששפירא פרש מהנהלת המפעל לחיים הפוליטיים. הצלחת התשלובת היא למרות היעדרו של שפירא ולא בגלל סיועו. לדבריו, חיי הפוליטיקה של אביו מעולם לא סייעו למפעל בכל צורה שהיא.

עסקי הבשר של יצחק שפירא

יצחק שפירא, בנו של יו"ר ועדת הכספים אברהם שפירא, נחשב בעיני רבים לעילוי בתחום השיווק. למרות זאת, עולות כמה תמיהות בפרשת הקמתה של חברת "קונסולידייטד פאר קרס" המשותפת ליצחק שפירא, בנק המזרחי ושני אנשי עסקים בינלאומיים. כיצד מצא עצמו פתאום יצחק שפירא [illegible] ביצוא טקסטיל, שותף לעסקאות בתחום הבשר עם אנשי עסקים שעמם לא היה לו כל קשר בעבר?

פרשה זו, שפורסמה בעבר ב"הארץ", מעניינת במיוחד כי החברה מכרה לממשלה כ־10 אלפי טונות בשר מוכשר תמורת 147 דולר לטונה. היא סיימה את 1984 ברווח של 2 מיליון דולר, במלים אחרות: רווח של 200 דולר לטונה בשר. כלומר, החברה הרוויחה על כל טונה בשר יותר מאשר מחיר המכירה של הבשר עצמו לממשלת ישראל. כל זאת כאשר לחברה אין כל נכסים והיא גם לא ביצעה עסקאות בינלאומיות אחרות.

לחברה כל הנראה היו חוזים נוספים בתחום המימון, אשר עוררו את בנק המזרחי להיכנס כשותף בחברה זו, כאשר כלל לא ברור אילו היתרים [illegible] הפעילות בחו"ל.

איש אינו טוען וגם בעבר לא נטען כי עסקאות החברה לא היו לגיטימיות. אך מעניין יהיה לבדוק את הדיונים הציבוריים של הפרשה במחלקות בנק ישראל ומשרד האוצר בתחום הפיקוח על מטבע חוץ וצורת עריכת עסקאות בחו"ל.

זאת כאשר פעולותיה התבצעו בתקופת כהונתו של אברהם שפירא כיו"ר הוועדה המייעצת של בנק ישראל.

חוק על הפרק / עמוס בדרוד

מיסוי על־פי שטיינברג

המיסוי בימי אינפלציה הוא אחד האתגרים הקשים ביותר העומדים בפני שלטונות המס, המגזר העסקי, רואי־החשבון וכל העוסקים בנושא. השאלה מה הוא רווח הטעון מיסוי כאשר ערך הכסף משתנה במהירות, והקשיים הטכניים בגביית המס הביאו לדור שלם של פקידי שומה ונישומים [illegible].

כדי לפתור בעיות אלה, חוקקה הכנסת תחילה תיקון לפקודת מס הכנסה, שכותרתו היא "מיסוי בתנאי אינפלציה". תיקון זה נתן פרנסה רבה לכל מי שעוסק במסים, אך גרם עם זאת עיוותים רבים. לעתים הכפלות באמור מעל בימת הכנסת, שלמעשה "כל בעל עסק גדול שילם מס לפי ראות עיניו". בעקבות זאת ישבה על המדוכה ועדה בראשות רואה החשבון עוזי שטיינברג, והמליצה לשנות את השיטה.

לפני יותר משנה נחקק חוק נוסף, הקרוי "תיאומים בשל אינפלציה", שבו יושמה לניסיון, בקווים הכלליים, שיטת שטיינברג. ואולם אז הופעלה התוכנית הכלכלית החדשה וחלה ירידה חדה ברמת האינפלציה. שוב אין חוק שטיינברג מתאים למציאות הנוכחית, ולפיכך הביא לדיון בשבוע הסיום של מושב הכנסת סגן שר האוצר, עדי אמוראי, עוד שינוי בחוק, הקרוי "תיקון והארכת תוקף" לחוק שטיינברג.

בכלל לא ברור אם חוק זה יובא לשלבי השלמה. ח"כ חיים רמון מן המערך, שהוא יו"ר ועדת המשנה של ועדת הכספים המטפלת בחוקי מסים, אמר שהפעם לא תעבור הוועדה בחופזה. היא תשקול היטב כל פרט וכל סעיף, ורק בסופו של דבר תחליט מה להביא לקריאה שנייה ושלישית. ובינתיים יהיה החוק, שמטבעו יהיה חוק רטרואקטיווי, מפגר עוד יותר אחרי המציאות: משלמי המסים לא יוכלו לדעת או לתכנן איזה מסים ישלמו, ונראה שהסבך לא יותר.

ההצעה החדשה

בשיעורי אינפלציה נמוכים מ־60 עד 80 אחוז, אין צורך בשיטת ניהול החשבונות המסובכת שעליה החליטה ועדת שטיינברג. המבריכה מיוחשב מלא — אומר אמוראי בהציגו את ההצעה החדשה. זאת קבעה גם ועדת שטיינברג עצמה. אך המיקומת למס הכנסה נשחקת גם באינפלציה נמוכה כאשר משלמים אותן באופן שוטף. יש צורך להגן על ההון המושקע בעסקים, ולנטרל את השפעת האינפלציה כדי למנוע מיסוי בסכומי־חסר.

חוק שטיינברג, שהוחק לגבי שנת 1985 כהוראת־שעה, הוכיח את עצמו, אמר עוד אמוראי. לכן מוצע להפוך אותו לחוק של קבע. אך נוסף להוראות המתאימות לכך, כוללת הצעת החוק גם כמה תיקונים מהותיים. בשנת 1985 נקבעה הגנה על ההון בשיעור של 90% מהאינפלציה בלבד. בשיעורי אינפלציה נמוכים, אין מקום לשחיקה של 10 אחוזים, ולכן מוצע כי ההגנה על ההון תהיה בשיעור המלא של האינפלציה.

בשנת 1985 גם היה המס שונה לגבי מיגזרים שונים במשק. הניכוי בשל אינפלציה לשמירה בפני שחיקת ההון היה מוגבל ל־70% מהחזות בתעשייה, 50% במוסדות פיננסים, ו־60% בשאר מיגזרי המשק. זו היתה הוראה זמנית שהוכתבה — לדברי אמוראי — מהצורך בגבייה מוגברת של מס. לא היתה הצדקה כלכלית להפרשיה זו, ולכן מוצע עכשיו לקבוע שיעור אחיד של 70% לכלל המשק. בשנת 1985 נקבעו שיעורי ניכויים שונים על־פי קצב האינפלציה, כשבמקום שיעור של 50% אינפלציה שנתית לא נקבע כל שיעור שהוא. זאת משום שלא היתה ציפיה להתרחשות כזאת. אך אין מקום שלא לקבוע שיעורי ניכוי שונים גם בשיעורי אינפלציה נמוכים. לפיכך, מוצע עתה להתיר ניכוי שוטף של 2.5 אחוזים לגבי שיעור אינפלציה שהוא בין 25% ל־50% בשנה.

בהצעה עוד כמה תיקונים טכניים הנוגעים למספר מוגבל של משלמי מס. חברות [illegible] שעסקיהן מתנהלים למעשה בדולרים, יוכלו לדווח בתשלום המס על [illegible] על־ידי חברות, בשיעורי ריבית נמוכים מן המקובל במשק. כן יש תיקון הגדרת הערך הממוצע של משיכות בעל־עסק מעסקו, לצורך גריעת הסכום מן ההון העצמי הזכאי להגנה מפני אינפלציה.

מספר המתעניינים על החוק היה קטן ביותר — בגלל השעה המאוחרת בסוף יום ארוך שבו הוגשה ההצעה. ח"כ חיים רמון עמד על כמה מן הליקויים היסודיים, לא בהצעה עצמה אלא בנסיבות מסביבה ובמועד שבו הובאה לדיון בכנסת. למעשה כבר חולפת שנת המס בכל המיגזרים, הדגיש: לגבי חלקם החלה בספטמבר, לגבי חלק בינואר, ולגבי חלק אחר — באחד באפריל. בסך הכל החוק הזה אינו כל־כך מסובך, טען, ואין כל סיבה שבעולם שבגללה אי־אפשר היה להכין אותו ולהגישו קודם.

איחור מיותר

"לפני כשבועיים הביאו לנו תקנות החלות רטרואקטיווית לא במשך שנה, אלא 18 חודש אחורה", המשיך. "אדם שביצע עיסקה לפני 18 חודש, עכשיו אומרים לו כמה מס הוא חייב על אותה עיסקה. תנאי ראשון ליציבות הוא שידעו איך לנהל עסק. מה שנראה כדאי על־פי חוקי מס מסוג אחד, אינו כדאי על־פי חוקי מס אחרים. שנה אחר שנה המצב הזה מתמשך. אין לי אלא להביע תמיהה ומחאה על הזלזול שגילה משרד האוצר בנושא זה כלפי הנישומים: אדישות שהיא מגלה לגבי היכולת של ניהול כלכלה תקינה. אם מישהו חושב שוועדת הכספים תתרון עכשיו בדיון חפוז בחוק הזה, יש לו טעות... אינני מתכוונים לדון בחוק הזה בפזיזות. אנחנו נעבוד על החוק הזה בלי חיפזון".

ח"כ רמון טען, כי עד האחור באוקטובר צפוי שהמדדים ינועו מסביב לאחוז אחד בחודש (אמוראי נענע בראשו לאות הסכמה); כלומר ייתכן, ששנת המס הזאת תסתיים באינפלציה של פחות מ־20%. אם זה יהיה הסדר הגדול, סבור רמון שאפשר לפעול על־פי פקודת מס ההכנסה הישנה, בלי חוקי שטיינברג. הוא מציע אישית, שבוועדת הכספים יוכנס תיקון, בהסכמת האוצר, שהחוק החדש יופעל רק אם האינפלציה תהיה מעל אחוז מסוים.

ח"כ אריאל ויינשטיין מהליכוד הליכוד שאל גם הוא את שאלת המפתח: "מה יהיה המיסוי שיחול על עסק כאשר אדם נכנס לעסק, כל ההחלטות על ההשקעות מתקבלות, ומערכת המסים צריכה להיות ברורה שלושת רבעי שנה או שנה מראש. מדי שנה מאחר האוצר בהגשת הצעות־חוק בסיסיות במסים ישירים ועקיפים כאחד. האוצר והכנסת מלעיטים את המערכת בשורות של מסים חדשים לבקרים. אפילו הוראה פשוטה, עד שהיא עוברת לאחרון הפקידים, עד שמבינים אותה, עובר זמן ויש צורך בהדרכה, בהוראות, במעקב ובתיקון ליקויים.

"מערכת המסים של היום אינה מסוגלת לעכל את החוקים האלה. אם אין פקידים מן המעלה הראשונה במס ההכנסה, משמעות הדבר שאין אפשרות ליצור חוקים טובים, ואין אפשרות לבצע אותם", טען ח"כ ויינשטיין, והוסיף כי גם לדעתו באינפלציה של 20 עד 30 אחוז, מוטב היה לחזור לחוק הפשוט.

ח"כ מרדכי בר־און מסיעת רצ הצטרף גם הוא לביקורת על האוצר. והוסיף כי היום החוק הזה נראה כמשהו ש"סידר למצבים שבראשי שלא יקרו". זה הוא, לדעתו, "חוק ברזרבה. מעין חוק שמניחים במגירה [illegible], שמא נחזור למצבים קשים שבהם היינו לפני חודש ושלשום". בר־און שיבח את מערכת מס ההכנסה ששינתה את היחס בגבייה בין עצמאים וחברות לבין שכירים, כאשר חלקם של השכירים ירד למקומו הטבעי. גם הוא סבור שבאינפלציה של פחות מ־30 אחוז על בסיס שנתי אין צורך לתת ניכוי של 2.5% במיקדמות.

ח"כ שבח וייס מן המערך ביקש את רשות הדיבור בעיקר כדי לציין את המיפנה הדרמאטי בגביית המס בשנה האחרונה, כאשר חלקם של השכירים בגביה ירד ל־40% בקירוב. זו היא הוכחה יוצאת מן הכלל לכך שמוסר המס השתנה, ויש עוד אמינות — גם בכלי־התקשורת וגם ברשות הקול — לשלטונות המס. הוא הסתיים תוך הבעת תקווה מצד וייס, שהחוק אכן יובא בקרוב לדיון בוועדת הכספים. אמוראי ויתר על זכותו להשיב למתווכחים, וההצעה עברה לוועדה בלי התנגדות.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

רציפות הישוב היהודי בגליל

הגליל — הארץ הצדדית המבותרת בנחלים עמוקים, הרחוקה ממרכז השלטוני הדתי של יהודה וירושלים, האם היה מיושב על ידי שבטי ישראל? שאלות על רציפות הישוב היהודי על פי מקורות וממצאים בשטח, הועלו בכנס שנערך בבית הבראה במעלות לפני חמש יד יצחק בן־צבי בשיתוף אוניברסיטת חיפה, במלאת מאה שנה להולדתה של רחל ינאית בן־צבי ז"ל.

ד"ר רפי פרנקל, העורך זה שנים סקר שיטתי של הגליל המערבי, הצביע על כ־30 אתרים מימי ההתנחלות שעקבותיהם בעיקר בכלי אבנים ומעט חרסים, בעוד שבהר אדיר בגליל העליון נתגלתה החורבות במתחם מבוצר, דומה מאוד, גם בגודלו, להוזה ומגדל מתקופתנו. זהו ישוב השולט על כל סביבתו. יש להניח שאם נקודת תצפית כזו נבחרה להתנחלות, היו ישובים נוספים מסביב להר אדיר שאולי טרם נתגלו.

פרופ' בוסתנאי עודד, אף הוא מאוניברסיטת חיפה מעריך שבוחתו של הגליל לעומת יהודה ושומרון היא קודם כל עניין של חוסר דרכים בינלאומיות בגליל. העובדה שהמלך שלמה מסר למלך צור 20 ערי בכבול, מודה שהגליל אכן היה מיושב, אבל נקרא בשם אשר, כפי שהגליל המזרחי כונה נפתלי, על שם השבט הגדול והחזק שישב שם. לא מקרי הוא ששתי הערים הארכיאולוגיות הגדולות בגליל, נערים בחצור ובדן.

התופעה של עיור מוגבר בגליל בימי הממלכה המאוחדת, אינה מקרית, כאשר נוצר הבסיס הכלכלי להקמת ערים כגון קדש עיון, אבל בית־מעכה, כינרות ליד הכנרת (והנחפרת באחרונה בידי משלחת גרמנית). באותם הימים גם שבטי עבר־הירדן לא הפריעו עוד, אחרי שספגו מפלות מידי שאול ודוד. יכולת התכנון והבנייה הממלכתית של הממלכה מורגשת בערים, הן הנותנות את הביטחון לתושבי הגליל. התפלגות הממלכה הביאה לירידת הגליל. לא ידוע מה מספר התושבים שהוגלו על ידי אשור מהגליל, שנקרע מיתר חלקי הארץ והפך לפרובינקיה אשורית. לא נראה שמקום הגלילים הובאו עמים אחרים לאיזור, כמו בשומרון. מכיוון — מדגיש המרצה — לפחות אשור, ונראה שהגליל היה ריק מאדם חרוב. אמנם יש עדות שבימי יאשיהו באו הגלילים לירושלים לחוג את הפסח. אך כמה היו? ועוד שאלה: האם המיוחסים לבית המלך בירושלים היו באמת מרומא ובית מעכה וכו' כמוכר בתנ"ך, או שמא התגוררו ביהודה ושמרו על שם עיירותיהם לזכר ימים קודמים?

השערות תקופת המעבר

בימי יוסף בן מתתיהו הגליל כולו יהודי, אף שהכותים מפרידים בין הגליל ובין ירושלים, דבר המקשה על העליה לרגל. אולם מה היה מימי בית ראשון ועד החשמונאים, ב־500 השנים השורות? בגליל החשמונאים עולים לגליל להציל את אחיהם: כיצד הפך לפתע הגליל להיות יהודי?

שאלות אלו מעלה פרופ' אוריאל רפפורט, רקטור אוניברסיטת חיפה. לדבריו אין עד היום שום עדות ארכיאולוגית לתקופה זו בגליל. ושואל רפפורט: האם עם גולי יהודה החוזרים ארצה מגיעים גם גולי־הגליל? האם לגולי ישראל היתה היכולת לשמור במשך 250 שנה על זהותם הלאומית היהודית? או שמא עודפי אוכלוסיה מיהודה, כשם שירדו למצרים, כך גם עלו לגליל? ואולי היתה התגיירות מקרב תושבי הארץ הלא יהודים? שמא היתה תנועת התגיירות גדולה בימי בית שני ורבים התיהדו?

בשנת 164 לפני הספירה מספרים על הצרות הפוקדות את יהודי הגליל ושמעון המכבי עולה צפונה להצילם. בבוקרים נלחם נגד יהודי הגליל ליד ארבל, אך הושקט ביהודה עובר לגליל. האם פעולות הגיור באזרם השפיעו גם על הגליל? או שמא מתוך תודה לחשמונאים על ששיחררו את הגליל מהשפעת העמים עכו, צור וצידון, התגיירו תושביו? ברור לכל החוקרים שהמקורות הספרותיים אינם עונים על כל השאלות וההשערות, ורק המשך החפירות והגילויים יכולים לסייע בקביעה, מה אירע לישוב היהודי בגליל.

שלטון החכמים ובתי הכנסת בגליל

פרופ' ישראל ל. לוין מהאוניברסיטה העברית צייר באותו כנס תמונה מעניינת של החברה והמנהיגות בישוב היהודי החזק והגדול בימי המשנה והתלמוד, אשר היים שנה מתקבל כדרום הארץ. כאן באה לביטוי מסורת העוינות בין החכמים ובין "עמי הארץ". על אף המחקרים הרבים המקיפים טרם ברור לנו בדיוק מה הוא עם־הארץ זאת. המרצה מצביע על גילויי בית שערים, בית קברות עם אמנות פלאסטית המוטיבים פגאניים, וכשמונים אחוז מכלל הכתובות הם ביוונית, תפיסה שונה מהמקובל בדרום ולא ידועה ביהודה לפני כן. היה זה אולי כבוא לספרו החדש של לוין "מעמד החכמים בא"י בתקופת התלמוד", שיצא באחרונה בהוצאת יד בן־צבי. הספר מתמקד לא רק על המקורות התלמודיים והמדרשים אלא גם על הדבר הארכיאולוגי רב באותה העת.

אכן פרופ' לוין הוא היום בין המעטים העוסקים במקורותינו די־כל ליהנות בין התלמוד וגם לטפל בבעיות ארכיאולוגיות, כפי שהיה נהוג אצל ראשוני חוקרי א"י. לכן היה מעניין לשמוע את דבריו על התפתחות בתי הכנסת בגליל, איך באתיים שנה אחרי ביטול הבשר של הורדוס בבית־המקדש, הוא שב ומופיע בבתי הכנסת.

לראשונה שמע הקהל הסברים מובנים בענין תיארוך בתי הכנסת בגליל, שהשתנה כשגילו לפני כמה שנים מתחת לבית הכנסת בכפר נחום, שהשבונו מתאמה המאה השלישית לספירה, חרסים ומטבעות של המאה החמישית. הדבר הביא להוויזה במחשבת חוקרי בתי הכנסת בגצם. שאל לוין: נניח ששיקמו או בנו את בית הכנסת בכפר נחום מחדש. כיצד הקימוהו ליד כנסיה ועוד: עשרות בתי כנסת מתקיימו בתקופה הביזנטית בגולן, הם מתוארכים למאות 5–6 לספירה. מה היה קודם לכן, לא היו בתי כנסת? לא התכנסו לקריאת התורה? הוא מביא דוגמת בית הכנסת בגבוריה שנחפר בידי פרופ' א. מאייארס. בכתובת המשקוף כתוב שנבנה במאה השישית. אבל בחפירת האתר הוברר שזה השלב האחרון ויש שני שלבים קודמים של בית הכנסת, מהמאה 2–3 בבניין קטן בן 4 עמודים, מהמאות 4–3 עם שישה עמודים ואחרי כן פער של כ־200 שנה.

יש לברר גם בשמעות התבנות על רציפות הפסיפס של בתי הכנסת, הכוללות גם את הליוס ועונות השנה עם גלגל. לוין סבור שיש הרוצים לראות בהליוס את אלוהי ישראל כבורא עולם. תפיסה אחרת — הברכונית של הלוח העברי באותה התקופה, כי השלט בקביעת הלוח והברות החודש והמועדים, שלט גם בעם ישראל בארץ. אפשר אולי לראות בהליוס כלך הקובע את הכוכבים במערכת השמים. אין שום אפשרות אחרת להסביר את הדמויות והתמונות ברצפת בית הכנסת [illegible]. גם כלא כבר בית הכנסת בבית אלפא — מקום יותר נידח — היו בקפידים בנהגי העם ולא היו באפשרים פסיפס כעוסר תמונות. אילולי שיטר בניה והביטל הדברים כתוצא תפיסה שונה של הציבור בעת ההיא.

כוס התרעלה האיטלקית

יינות איטלקיים שנמהלו בכוהל אתילי, גרמו למספר רב של נפגעים ★ תעשיית היין האיטלקי ספגה פגיעה קשה

מאת תולדה ליברטמה

מילאנו

מאז ה־18 במרס נרשמו באיטליה, יצרנית ויצואנית היין הגדולה בעולם, מקרי מוות ופגיעה רבים כתוצאה משתיית יין מורעל: בתוך שלושה שבועות מתו 19 אנשים, 30 מאושפזים בבתי־חולים, מהם ארבעה במצב קשה, כמה מהנפגעים התעוורו. הדו"ז הבהלכתי מוחזר בכל מהדורות החדשות של כלי התקשורת יינות מתוצרת יקבים בסוריה, שבשתותיהם הוא נוקב, ובעיקר הוא מוזהר בפני שתיית יינות זולים.

העיתונות מתריעה על כך מדי־יום, ואף על פי כן ממשיכים האיטלקים לשתות את היינות המורעלים. אומנם בימים האחרונים שותים באיטליה יותר יינות מאיזורים ידועים, המשווקים בבקבוקים ממוספרים, ואולם במחיר גבוה יחסית, והעם המורגל לשתות יינות זולים בכל ארוחה, אינו מוכן לשנות מהרגלו. ואולם צרפת עיכבה שתי מכליות נושאות יין איטלקי זול שנועד למהילה ביינות צרפתיים, וגם האקספורטים הגרמנים הורישו בדיקת מעבדה מיוחדת בטרם רכישת יינות איטלקיים למהילה. סוחרים רבים ברחבי העולם ביטלו הזמנות של יין איטלקי.

כוהל מתילי — גורם התרעלה — משמש בדרך־כלל לייצור כימיקלים תעשייתיים, והוא אסור במהילה במשקאות. לפני שנתיים היה ייצורו נתון בפיקוח מיוחד, אשר הוסר בשנת 1984, כשהוטל עליו מיסוי נוסף. שר הבריאות דאז אומנם התריע בפרלמנט על הסכנה שבביטול הפיקוח, אך אותו קומץ חברי פרלמנט שנכח בישיבה לא נתן דעתו לכך, והפיקוח הוסר.

מומחים סבורים, שהשערוריה התגלתה רק לאחר שסוחרים מספר הגדילו במידה רבה את אחוז הכוהל המתילי ביינות זולים. כל עוד מספר מקרי ההרעלה היה קטן, לא עורר הדבר הדים, שכן הרופאים לא תמיד קישרו בין שתיית היין לבין הפגיעות. עתה, משמובאים מדי יום לבתי־החולים מקרי הרעלה חמורים, הובן הקשר בין היינות לבין ההרעלות המתגלות: כמה סוחרי יין נעצרו, הוחרמו כמויות גדולות של יין באיזורים מסוימים ואלפי אנשים עברו בדיקות רפואיות.

הקושי בהתגברות על הבעיה נעוץ במספרן הקטן של המעבדות, המסוגלות לבדוק את היינות החשודים בתרעלה הבדיקה חורצת כי כשאר הדיג ובדיק, הבסוגל להבדין אם מקור של האלכוהול הוא בסוכר ענבים שבא כתוצר כימי. יש מומחים הסבורים, כי לא פחות מתוצרת היינות האיטלקיים הנמכרים שלא באזורים מוכרים, כבר־לים כוהל כימי.

בינתיים הוציא משרד החקלאות האיטלקי תקנון חדש, ולפיו חייבים כל היינות המיועדים לייצוא בבדיקת מעבדה מיוחדת ובתעודה ממשלתית, המעידה על איכותם התקינה. כדי להתגבר על הבעיה בשוק המקומי, פנה שר הבריאות האיטלקי אל מצפונם של יצרני היינות, וביקשם להודיע למשטרה אם השתמשו בכוהל מתילי בייצור היין.

מבודדה מסוריה, והשופטים סאן, תבא שערוריית התרעלה לפגיעה קשה מאד בענף ייצור היין האיטלקי. בעלי היקבים באיזורים שהוכרזו כמסוכנים פתחו במסע הסברה נמרץ, תוך שהם לוגמים בפומבי יין מתוצרתם, כדי להוכיח קבל עם שאינו מורעל.

هكذا من الأصل

מהדורה חדשה של התמלילן וורדמיל

חברת אינטרופט הירושלמית, בעלת מעבד־התמלילים הישראלי הוותיק ורב־התפוצה וורדמיל, הולה בשיווק המהדורה החדשה, שסימנה 4.18 ואשר מוניקה תמלילן כחול־לבן זה פעם נוספת אל הקו הקדמי של התמלילנים הבינלאומיים.

בוורדמיל 4.18 שפע של תכונות שאין דומה להן עדיין בתמלילנים אחרים. בין אלה כלולות האפשרות לכתוב חמש שפות בתוכנית יחידה (הכוונה ללועזית עם תווים מיוחדים, כמו בצרפתית, בספרדית או בגרמנית), וגם כתיבה מדעית (הן אותיות יווניות והן נוסחאות עם שברים ותווים מעל תווים ומתחתם). הגירסה החדשה מאפשרת שימוש במילון אנגלי־עברי ועברי־אנגלי כחלק בלתי־נפרד ממנו, וכן בניית מילונים פרטיים. ניתן לבצע בו בו־זמנית תוכנות אחרות, להשתלב ברשת תקשורת מקומית ולעבוד עם עשרה מונים (תת־מדורים) בתקליט הקשיח של המחשב.

וורדמיל 4.18 ממשיכה במסורת של אינטרופט: היא מאפשרת קליטה של קבצים שנכתבו בתמלילנים אחרים, ותומכת ב־80 מדפסות שונות, תוך ניצול מירבי של התכונות של כל דגם ודגם. בנוסף לכל אלה, משתלבת המהדורה החדשה במשרד הממוחשב של יבמ (פרופ"ס).

בוורדמיל 4.18 יכול המשתמש לעמד את המסמכים שלו תוך כדי עריכה ולתייקם בשמותיהם וגם על־פי עיקרי התוכן שלהם. אפשר להקליד במצב "החדר" או בלועזית, לפי בחירה, ואפשר להגיע בהקשת מקש אל עמוד מבוקש (אופציה חשובה מאוד להגהת מסמכים ולעריכתם). האופציה של שירותים דיגיטליים מאפשרת למשתמש בוורדמיל, בין היתר, לשגר קבצים בטלפון אל מחשב אחר ואל מערכות מרו־צלם.

וורדמיל 4.18 נמכרת כמוצר שלם למשתמשים חדשים. משתמשים ותיקים של התמלילן הזה יכולים לעדכן את החבילה שברשותם תמורת תשלום לארגנה.

מעניין כמה זמן יידרש לכותבי התמלילנים האחרים בארץ לסגור את הפער שיצרה אינטרופט במהדורת 4.18 שלה, ואיזה חידושים ופיתויים יציעו למעוניינים במעבד־תמלילים.

יועצי מס יחוברו ישירות למינהל הכנסות המדינה

מתחילת אפריל הופעלה במינהל הכנסות המדינה רשת תקשורת שבאמצעותה יכולים רואי־חשבון, יועצי מס, איגודים מקצועיים וארגונים כלכליים, להתחבר למחשב המינהל, לקבלת שירותים. בשלב הראשון מדובר ב־50 מייצגים, שיקבלו על מצג המחשב שלהם שירותים כגון בירור מצב השבון שלהם או של לקוחותיהם במס הכנסה, ניכויים, מע"מ ועוד.

בשלב השני יורחבו שירותי התקשורת ויכללו הוראות ישירות למחשב לביצוע תשלומי מס. צעדים אלה נועדו לייעל הגבייה והשירותים לאזרח. על־פי התכנון, תורחב הרשת במרוצת השנה לכל רואי החשבון ויועצי המס שיבקשו להצטרף אליה.

ממינהל הכנסות המדינה נמסר כי קבלת המידע מותנית בייפוי־כוח חתום על־ידי הלקוח, שיישלח למינהל הכנסות המדינה. הכניסה לחשבון הנישום במערכת תיעשה באמצעות קוד מיוחד כדי להבטיח את שמירת הסודיות.

שיפור הבקרה התקציבית של הממשלה על משרדיה השונים

מתחילת אפריל מפעילים במחשב הכללי האוצר מערכת כספית חדשה של חשבויות הממשלה. מערכת זו תשרת את כל הדרגים, החל מהדרג האופרטיבי בחשבויות הממשלה וכלה בהנהלת משרד האוצר. באוצר מציינים, כי מערכת זו תשפר את הבקרה התקציבית על משרדי הממשלה השונים.

המערכת החדשה תחליף בהדרגה את מערכות המידע הנוכחיות, שנבנו בעשור שעבר. פיתוח ויישום המערכת החדשה יתפרסו על פני ארבע עד חמש שנים, ופיזור ההוצאות יהיה בהתאם.

המערכת החדשה נבחרה מתוך שש הצעות שהוגשו לאוצר. זוהי מערכת מיקרוואקס 2 של דיגיטל. היא תשולב ברשת התקשורת של האוצר. הבחירה נעשתה על־פי המלצות ולאור המלצותיה של ועדה מקצועית שבראשה עומד מנהל יחידת המחשב של החשב הכללי, יצחק כהן.

רכישת הציוד אושרה על־ידי הוועדה הבין־משרדית לרכישת ציוד של עיבוד נתונים.

שר הבריאות אישר תכנית מיחשוב 10 בתי־חולים בארץ

תוכנית מיחשוב בתי־החולים שהוגשה לשר הבריאות על־ידי הוועדה לאוטומציה במשרד הבריאות אושרה ותמומש בקרוב. זאת מסר אלי ברנתן, מנהל היחידה לאוטומציה.

מדובר ב־10 בתי־חולים ממשלתיים, שבכל אחד מהם יותקן מיני־מחשב וכולם יקושרו למערכת מרכזית. מחשב נוסף, שיקושר למערכת, ישרת את המשרד הראשי בירושלים.

בשלב הראשון יוישמו מערכות שפותחו בגלם מערכות, בשיתוף היחידה לאוטומציה, ושכבר פועלות בבתי־החולים הלפסון ואסף הרופא. אלה מערכת לקליטה ולשחרור חולים, ויינתן בכך שתן ממוחשבות את כל התהליכים המינהליים הקשורים בקבלה, באישפוז ובשחרור חולים, בהתחשבנות מוסדית ופרטית וכן בקליטה ובניהול של מידע על האיבחון הרפואי.

מערכות נוספות, המתוכננות לעתיד הקרוב, הן ניהול הדריימין, ניהול מלאי, כספים וכוח־אדם.

רד זכתה בפרס ראשון בתערוכת אינטרפייס

חברת רד תקשורת מחשבים זכתה בפרס ראשון לביתן המוצלח ביותר בתערוכת אינטרפייס 86 שנערכה באחרונה באטלנטה, ג'ורג'יה, ארה"ב. זוהי התערוכה החשובה ביותר בתחום תקשורת הנתונים בעולם. פרס שלי, שבו זכתה רד, מוענק מדי שנה לביתן המוצלח ביותר מבחינת הצגת המוצרים; האנשים המעורבים ... הכנת הביתן, ... במערכת ... מערכת הביתן; תכנון הביתן, הצגת שם החברה, יחס אנשי המכירות ללקוחות, סדר וניקיון.

רד הוקמה לפני חמש שנים ומתמחה בפיתוח וייצור ציוד תקשורת מחשבים כחול־לבן, בעיקר לייצוא. מוצרי רד נמכרים על־ידי חברת־הבת בארה"ב ורשת מפיצים ברחבי העולם. אשתקד הסתכם היקף המכירות של רד ב־5.5 מיליון דולר. ... הכפלת המכירות בשנה הנוכחית.

משלחת רמת־דרג מספרד ביקרה במ.ל.ל תעשיות תוכנה ומחשבים

משלחת רמת־דרג מספרד, ובראשה שר התעשייה והמסחר של חבל הבסקי חוזה אינגנסיו אריישה, שהוא משפטן וכלכלן — ואשר בין חבריה היו סגן השר לטכנולוגיה ולאסטרטגיה תעשייתית, אנטקסון ארנטבה, ושמונה נשיאים, ראשי לשכות מסחר וארגוני מחקר תעשייתי — ביקרה בחברת מ.ל.ל תעשיות תוכנה ומחשבים, במסגרת ביקורה בישראל, שנועד לפתוח קשרים מסחריים.

במהלך הביקור התרשמו האורחים ממספר מוצרי חומרה ותוכנה של מ.ל.ל, ובהם מסך להצגת מידע מתחלף, המוזן על־ידי כל מסוף טורי או מחשב אישי, בתצוגה מוארת ומצודדת את העין (מוצר מתאים לבנקים, מרכולים, בתי־מלון, כנסים, נמלי־תעופה, מוקדים של הבורסה ועוד); ראאקון — תוכנה רפואית ייחודית בתחום מחלת הסוכרת; איו — תוכנה לניהול בתי־מלון; קונגרס — תוכנה לניהול כנסים וקונגרסים; המוסך החושב — תוכנה לניהול מוסך; וכן לומדה לילדי הגן וילדים קשי־קליטה, ועוד.

שר התעשייה והמסחר הספרדי הביע את התרשמותו מן המוצרים הישראליים והזמין את אריה שמש, מנכ"ל משותף של מ.ל.ל, לביקור בספרד, ליישום הנושאים שנדונו במהלך הביקור.

אי־אס מיצאת תוכנה לגרמניה

חברת אי־אס (איריס) חתמה על הסכם הפצה עם חברת איריס־אס בגרמניה. הסכם זה נאמד בכמה מאות אלפי דולר לשנה. נציג החברה המערב־גרמנית, הלמוט בר־פלד, ביקר בישראל ותודרך את כל מוצרי איריס לגרמנית, במאמץ מרתוני שנמשך שבוע ימים. לדבריו, מצטיינים בתי־התוכנה בישראל, בכלל, ברעיונות חדשניים ובמוצרים טובים.

תוכנות איריס המתורגמות לגרמנית כבר הוצגו למכירה בתערוכת האנובר שנערכה בחודש שעבר. בגלל העלות הגבוהה של הדפוס בגרמניה, תבצע אי־אס את עבודות ההדפסה והאריזה של התוכנות בישראל. דובר החברה מסר, שניתן מעונה להשתמש בקשר ההדוק שנוצר על־מנת לאתר ולייצא מוצרי־תוכנה ישראליים נוספים, לאחר שיעמדו בבדיקות התקן של החברה הגרמנית.

בקיצור

* גיל פרץ (25) מונה למנהל ההדרכה בבית התוכנה עדהפרו, המתמחה בשפת עדה. גיל היה סגן מפקד ביה"ס למחשבים של ממר"ם והמדריך הראשי בו. בארבע השנים האחרונות התמחה בשפת עדה וניהל את ההוראה למערך ההדרכה של מערכת הביטחון.

* חברת ישראטל הולה משכירה מחשבים עסקיים מתוצרת איי־טי־אנד־טי. תוכנית זו נובעת מן הקשיים שנגרמים על־ידי הבנקים המסחריים בתוכניות השכר־מכר של מחשבים. לפי התוכנית של ישראטל, יושכר המחשב ללקוח למשך 3־5 שנים. אחוזי הריבית יהיו זהים לאלה שנגבים על־ידי בנקים מסחריים, אך הלקוח לא יידרש לתת ערבויות יקרות.

* איגוד מנתחי מערכות לעצ"א בישראל פרסם את שמותיהם של הזוכים במילגות לעבודות בתחום עצ"א לשנה זו. השנה זכו שלוש עבודות במקום שלישי בלבד. הזוכים הם: רמי ואילה עץ, על עבודתם בנושא "מערכת כחוארים והתמחיות רופאים במרכז הרפואי בילינסון"; אמיר גרדוס, על הצעה למחקר בנושא שילוב מחשבים אישיים במערכת מידע ניהולית בארגון עתיר־ידע מורכב צה"ל; ודוב בר־נוור, יצחק יניב ועידן זבצקי מצה"ל, על עבודתם בנושא מלל — מתולל סבלאות מבוזר.

המילגות יוענקו לזוכים במקס חגיגי במסגרת הכנס השנתי ה־17 של איגוד מנתחי מערכות, ב־23 ביוני, במלון "הילטון" ת"א.

* חברת מ.ל.ל מיחשבה את בית־הספר התיכון מקיף באר יהודה, במערכת של מיקרו־מחשבים המחוברים ברשת מקומית קורבוס אומניגט. הדגש הושם במערכת תיב"ם שרטוט, מכונאות רכב, אדריכלות ממוחשבת ומינהל פראגטי.

עושים עסקים: יבמ, דיגיטל

הכנסות יבמ ברביע הראשון מעל 10.1 מיליארד דולר

הכנסות יבמ מפעילותה בארה"ב וברחבי העולם הסתכמו בסוף הרביע הראשון של השנה ב־10.127 מיליארד דולר, גידול של 3.7 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. נשיא יבמ ג'ון אייקרס, שמסר נתונים אלה, הוסיף כי "גישתנו לגבי 1986 ממשיכה להיות זהירה, לנוכח המצב המעורפל עדיין בכלכלה של אמריקה הצפונית והגידול האיטי בהשקעות. אנו מטפלים בתשומת־לב בהוצאות ובמשאבים הכספיים שלנו כדי להתמיד בשיפור היעילות שהושגו בשנים האחרונות. ימשכו ההשקעות במחקר, בפיתוח, במפעלים ובציוד, לקראת הצמיחה בעתיד".

מניית דיגיטל — הסינדרלה של הבורסה הניו־יורקית

היקף העסקים של חברת דיגיטל, הרואה עצמה כחברת־המחשבים השנייה בגודלה בעולם, נאמד היום ב־6.7 מיליארד דולר, ושיעור הצמיחה שלה מתמיד ומעודד. עובדות אלה מתבטאות בבורסה של ניו־יורק, שם הוכפל שווי המניה של החברה מאז הקיץ שעבר, וברביע האחרון זינק בשיעור 40 אחוזים. לדברי שבועון העסקים האמריקאי "ביזנס וויק", היחס בין מחיר לרווח חיים של מניית דיגיטל הוא פי 18 מתחזית הרווחים לשנת 1986 — גבוה ב־50 אחוז מזה של יבמ.

"לדעתי, מניית דיגיטל היא כיום הסיפור המוצלח ביותר בתחום הטכנולוגיה", אמר סטיוון סמית, מומחה לתעשיית המחשבים, בראיון ל"ביזנס וויק".

דיגיטל מובילה בעולם במיני־מחשבים ומצטיינת באחרונה בתקשורת־מחשבים ובמדיניות פתוחה לגבי אפשרויות ההתקשרות בין מוצריה לבין מוצרים של יצרנים אחרים. סיבה נוספת להצלחות החברה, שעליה מצביע השבועון היא הניהול המבוקר. אמנם עדיין יש לדיגיטל עודף כוח־אדם ויש מקום לייעול מערכת המלאי שלה, אבל שולי הרווח התפעולי שלה עדיין ראויים לציון: 10 אחוזים. "ביזנס וויק" מעיר שיבמ אינה יושבת בחיבוק־ידיים, והחזרת היום להצר את צעדי דיגיטל על רצפת הייצור ובמשרד הממוחשב — תחומים שבהם נהנית דיגיטל מזה שנים מנתח־שוק נכבד.

עד שנה מאסר למנהל יח' מחשב שלא יקפיד על שמירת הפרטיות

בחודש מארס אישרה ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת את תקנות הרשות שהתקין שר המשפטים, לפי חוק שמירת הפרטיות תשמ"א. תקנות אלה קובעות כללים מעשיים לאבטחת מידע בר־הגנה על־פי החוק, את סדרי העברת מידע כזה בין גופים ציבוריים ואת האחריות האישית של מנהל או מחזיק מאגר מידע לביצוע החוק ותקנותיו.

לאחר שנציגי ארגונים שונים, ובראשם הבנקים, התנגדו להחלת החוק קודם שיוערכו לקראתו, נקבע בפשרה שתקנות שמירת הפרטיות יחולו 9 חודשים מיום פירסום התקנות ברשומות.

הרישום צפוי בחודש הבא. המשמעות היא, שבעוד שנה יהיה על כל מנהל יחידת־מחשב או בעל יחידה כזאת, או מנהל לשכת־שירות ממוחשבת, להירשם אצל רשם מאגרי המידע, ולהתארגן להגנת החומר האגור במחשבים, ובמיוחד מאגרי נתונים המכילים פרטים על אזרחים ותושבים. אם יתברר שמידע דלף ממאגר מידע ממוחשב, יעמוד לדין מנהל היחידה או האחראי עליה.

... נקבע כי מנהל המאגר הוא האחראי גם על הגנה פיסית של מערכת־המחשב ותשתיתו. כלומר, על הגישה לאתר המחשב, על כבלי התקשורת, המסופים והמדפסות.

נקבעו תקנות מיוחדות הנוהלים להעברת מידע וכן ניהול יומן אירועים חריגים. תקנות אלה מטילות על רוב יחידות המחשב חובת התארגנות מהירה בנושאים רבים.

יוסי מרגלית, ממנסחי התקנות, מעיר שכדי לאבטח מחשבים של יצרנים מסויימים, יש צורך לרכוש תוכנה מגוף שלישי. לדבריו, יש למכרה ... במערכת ההפעלה התקניות שלה — פרי ניסיונה בעיקר במערכות בנקאיות וביטחוניות בארה"ב. בישראל מבוחשב בנק דיסקונט על־ידי מחשבי בורו.

מחשב לשירות פקחי רשות שמורות הטבע

ספירת צבאים על־ידי פקחי רשות שמורות הטבע בנגב הדרומי. (תצלום: ש. גינות)

עשרות פקחי רשות שמורות הטבע מבצעים תצפיות יומיות ואוספים נתונים מדעיים על בעלי־חיים, פרחים, ותנאים גיאולוגיים ואקלימיים. נתונים אלה נקלטים מעתה במערכת מחשב ייחודית שפיתחה חברת אימוט פיתוח ושיווק בשביל הרשות, במשרדיה בירושלים.

אורי ביירון, מנכ"ל הרשות, מסר כי מאגר מידע זה ישמש את הנהלת הרשות בקביעת מדיניות לניהול השמורות. לדוגמה, מוקד מקיף על מספר הטורפים בנגב גילה כי לחלק מהם נשקפת סכנת הכחדה, והרשות החליטה להקים מרכז טורפים וגרעיני רבייה להיות המדבר. נתוני ספירת עופות־המים, הנערכת מדי שנה, מעובדים ומועברים באמצעות מחשב למאגר מידע בינלאומי. "בעזרת המערכת הממוחשבת החדשה ניתן יהיה לעבד את נתוני הפקחים במהירות ובאמינות, וליישם את המסקנות בשטח", אומר אורי ביירון.

המערכת של אימוט תעקוב גם אחרי יישום פעילויותיהם של אלפי הציידים המורשים הפועלים בארץ ומאוגדים במסגרות שונות. המערכת תיזום חידוש רשיונות ציד ותמקד על שלילתם מעברייני ציד.

אורי ביירון מקווה, שבתוך זמן קצר ביותר יקושר מחשב הרשות עם מחשבי האוניברסיטאות בארץ, כדי לאפשר שימוש במידע שבמאגר במחשב הרשות.

חדר העסקות של הבינלאומי מוחשב על־ידי חברת י.ב.ס

מערכת ממוחשבת, המטפלת בעסקות המבוצעות על־ידי הבנק הבינלאומי הראשון בחדר העסקות שלו, פותחה על־ידי י.ב.ס תעשיות תוכנה. המערכת נקראת "דאפקס" והיא מאפשרת לאנשי חדר העסקות שאינם אנשי־מחשב, לנסח שאלות מידע לא שיגרתיות ולהפיק דו"חות ייחודיים, בכוחות עצמם. יכולת זו חיונית בסביבה הדינאמית של חדר עסקות, שפעילותו תלויה בנעשה בשווקים הפיננסיים הבינלאומיים, בהם משתנים התנאים במהירות רבה.

"דאפקס" משתלבת על המחשב המרכזי של הבנק ומקשרת במקוון את חדר העסקות עם כל מערכי הבנק, תוך חיסכון כספי ניכר. ברוב הבנקים האחרים נמצאות בחדר העסקות מערכות עצמאיות על מיני־מחשב, אשר בינן לבין המחשב המרכזי אינו שוטף.

מייק שגב, מנהל חדר העסקות של הבינלאומי, מסביר כי מהירות השינויים בשערי מטבע בשווקים הבינלאומיים נמדדת בשניות. לחדר העסקות דרושה מערכת שתתמודד עם הבעיה הטבעית של מהירות התגובה המינהלית על מצבים משתנים של היצע וביקוש.

דוד עוזיאל, מנכ"ל מת"ת, חברה־הבת של הבינלאומי העוסקת במיחשוב, מסר כי בקרוב יפתח הבנק מערכת שתקשור את "דאפקס" לרשת "סוויפט" העולמית ותאפשר העברת פקודות קניה ומכירה ישירות, ללא התערבות אדם.

השתלמות בתקשורת נתונים

המרכז למערכות מידע ניהולי ועצ"א של המכון לפריון העבודה והייצור עורך בחודש מאי השתלמות בנושא תקשורת נתונים. ההשתלמות כוללת 10 פגישות בנות 3 שעות כל אחת, בשעות אחר־הצהריים. ההשתלמות מיועדת לעידכון ולהשלמת ידע בנושאי תקשורת למנתחי מערכות מידע בעלי ידע בסיסי בתקשורת, ולתכניתנים בכירים. היא תכלול הרצאות ותרגילים, וכן הצגת יישומים במערכות שונות.

נושאי ההשתלמות כוללים מבוא וחזרה כללית בנושא חומרה ותוכנה.

המרצים הם ד"ר דן לרין, פרופסור חבר בבית־הספר למינהל עסקים של אוניברסיטת פנסילווניה ומרצה בכיר בטכניון בחיפה, ושוקי רונן, מנהל השיווק ומנהל הנדסת מערכות במוטורולה ישראל.

האגודה למען האסיר — חיפה
מודיעה בצער רב על הסתלקותו של מייסד האגודה
ומי שעמד בראשה בכל השנים
איש רב פעלים
השופט **יעקב אזולאי**

לשכת עורכי־הדין
ועד מחוז חיפה והצפון
משתתף באבלו של עו"ד יצחק אזולאי
על פטירת אביו היקר
יעקב אזולאי ז"ל
לשעבר נשיא ביהמ"ש המחוזי בחיפה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
השופט **יעקב אזולאי** ז"ל
(לשעבר נשיא ביהמ"ש המחוזי בחיפה)
יובא למנוחות היום, יום ראשון 4.5.86 בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין החדש בכפר סמיר
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים מביתו רחוב פינסקר 20
הר הכרמל בשעה 2.30
רעיתו: עליזה
בניו: יצחק ואברהם
אחיו, אחותו, נכדיו
וכל בני המשפחה

אנו אבלים על מות אבינו, סבנו ודודנו היקר
יוסף גרינבלט ז"ל
ההלויה התקיימה ביום חמישי, כ"ב בניסן תשמ"ו
1.5.86 בבית העלמין בשבי ציון
המשפחה

מנהל המחקר החקלאי
מרכז וולקני, בית־דגן
משתתפים באבלו של
ד"ר ראובן שטיינהרדט
על פטירת **אביו**
עובדי המכון לקרקע ומים

ליהודית רייכס וב"ב
לעליה ברויאר וב"ב
תנחומים במות עליכם אביכם
אריה שטימר ז"ל
משפחות סגל
משפחת אורצ'רד

למשפחת פרופר
אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם יקירכם
איגן פרופר ז"ל
רבקה ואברהם אסף
יהודית וחנינא בידרמן

במלאת שתים עשרה שנים לנפול יקירנו
הטייס
סרן **יגאל סתוי** ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום שלישי כ"ז ניסן (6.5.86) בשעה 3.00 אחה"צ, בבית הקברות הצבאי הר הרצל, ירושלים
המשפחה

חלפו 5 שנים מאז הלך מאתנו ללא עת יקירנו
מיכאל אלרואי ז"ל
יזם, מקים ומנהל בתי־חולים גריאטריים
זכרו עמנו תמיד
רעיתו: חנה אלרואי, עו"ד
ילדיו: יעל ושרון
והמשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
זאב בכור והמשפחה
על מות **האם** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
ניסים אטיאס והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

קואופרטיב דן
אבל על מות חברו — הגימלאי
טוביה בידני ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו — הגימלאי
פישל פרומין
על מות **אשתו** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
בוריס טרנו והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער משפחות החבר אריה שרון
במות **האב** ז"ל
החבר הגמלאי נפתלי שינפוקס
במות **האח** ז"ל

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של אמנו וסבתנו
פרידה דיקנשטיין ז"ל
בתה וחתנה: לאה וברנרד לובין
בתה וחתנה: רות ומיכאל אונגר
הנכדים, הנינים וכל המשפחה
ההלוויה תתקיים ביום א' 4.5.86
כ"ה בניסן תשמ"ו בשעה 11.00 בקרית שאול

לשרה לויתן וכל המשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות
האב
עובדי משרד לויתן

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
אזכרה לרגל יום ה־30
נתייחד עם זכרו של
פרופ' **אלישע נתניהו** ז"ל
הטכס יתקיים ביום ד' כ"ח בניסן תשמ"ו 7.5.86 בשעה 17.30 באולם 233 בבנין "אמאדו" למתמטיקה
עליה לקבר בשעה 16.00 בבית העלמין הישן
(נפגשים על יד השער הראשי)
הפקולטה למתמטיקה ובית הטכניון

במלאת שלוש שנים לפטירתה של
דליה כץ ז"ל
תתקיים אזכרה לזיכרה בקרית שאול ביום שני,
כ"ו בניסן תשמ"ו (5.5.86) בשעה 4 אחה"צ
נפגשים ליד השער
המשפחה

אנו אבלים וכואבים את פטירתה
של האהובה והיקרה לנו
לידיה קפלן
על מועד ההלוויה נא להתקשר לטלפונים 259275, 03—332970
אבלים: בעלה: שמעון
בניה ובתה: גיל רמי ויעל
אמה: פני איזניר
אחיה: יעקב איזניר וב"ב

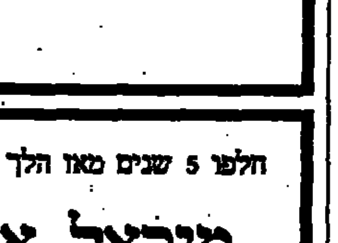

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

כלכלה ועסקים

יצוא כי"ל גדל ב־2.6% בלבד בהשוואה לתחזיות בשיעור 10%

מאת יהונתן שרמן

סיכום שנת הכספים 1985/6 מורה, כי "כימיקלים לישראל" הצליחה להגדיל את יצואה ב־2.6 אחוזים בלבד לסכום של 391 מיליון דולר בהשוואה לייצוא של 381 מיליון דולר בשנת הכספים הקודמת.

תוכנית העבודה של הקונצרן נבנתה על הנחה שהייצוא השנה יגדל ב־10 אחוזים ויגיע ל־410 מיליון דולר — אבל תוכנית זו לא התגשמה בגלל מכלול של סיבות, שהעיקרית שבהן הן ירידת מחירים בשוק הדשנים וגם הכפור באירופה אשר הקטין את רכישת הדשנים בחודשי ינואר עד מארס 86'.

יחזקאל ברוח, מנהל המחלקה הכלכלית של כי"ל מסר, כי כמויות הייצוא השנה גדלו ב־7 אחוזים לערך בהשוואה לייצוא בשנה קודמת והגיעו ל־4.5 מיליון טונות מוצרים (דשנים) בהשוואה ל־4.2 מיליון דולר בשנה קודמת. אבל שחיקת מחירי הדשנים ומוצרים בעולם, בלעה חלק ניכר מגידול זה.

מבין החברות הגדולות של "כימיקלים לישראל" בולטת במיוחד הירידה בייצוא מפעלי ים המלח בהשוואה לתחזיות ופיגור בייצוא גם של "פוספטים בנגב", אשר מכלה בין השאר מעיצומי עובדים של "דשנים וחומרים כימיים".

קבוצת הברום לעומת זאת הצליחה לעמוד בתחזיותיה ולייצא השנה ב־12 אחוזים יותר מאשר בשנה הקודמת ולהגיע לייצוא בסכום של 118 מיליון דולר.

אדלר וטולקובסקי יקבלו עמלה של 40 אלף דולר

מאת יהודה שרוני

קרן אתינה שבראשה עומדים פרד אדלר ודן טולקובסקי, מחברת "אדלר ושות'", יקבלו יחדיו עמלה של 40 אלף דולר מחברת שנהב. העמלה תינתן להם כדמי ייזום לעסקת הקצאה פרטית של מניות. בעסקה הנידונה בימים אלה בבורסה, אמורים בעלי מניות בשנהב העוסקת בגידול צמחי נוי לייצוא להקצות לקרן אתינה 12.5 אחוז מהון המניות של החברה תמורת 590 אלף דולר. המניות יוקצו במחיר של 8850 נקודות שהוא מחיר הנמוך ב־5 אחוזים ממחיר מניית שנהב בבורסה ביום 8 באפריל.

נציין כי לפני חודשיים בלבד, מכרה משפחת שניידמן הורוביץ 35 אחוז ממניות שנהב לידי קבוצת משקיעים בראשות ניצן צור תמורת 210 אלף דולר. בבורסה הביעו תמיהה ביחס לפער הגדול הקיים בין מחירי ההקצאה לקבוצת צור, לבין מחיר ההקצאה לקרן אתינה.

מאז נודע על עסקת ההקצאה לקרן אתינה, הופיעו ביקושים גדולים למניית שנהב ושערה עלה בשלושת השבועות האחרונים ב־62 אחוז. פרד אדלר העומד בראש קרן אתינה הינו אחד המשקיעים הגדולים בארה"ב בנושא הון סיכון לטכנולוגיות מתקדמות, והוא יזם בעבר השקעות בחברות ישראליות שגייסו הון בשוק האמריקאי. בבורסה מעריכים כי עסקת ההקצאה לקרן אתינה היא שלב ראשון בהנפקת מניות החברה בארה"ב במחירים גבוהים ממחירי הבורסה הנוכחיים.

ג'יבלי עומד להתמנות ליו"ר מועצת המנהלים של חברת חשמל

שלמה פורמן מועמד להחליפו כמנכ"ל קבוצת המזון של "כור"

מאת יהונתן שרמן

שר האנרגיה משה שחל הודיע לבנימין ג'יבלי, מנכ"ל קבוצת המזון של "כור", כי מינויו לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל אושר על ידי שר האוצר הקודם, יצחק מודעי ולכל הנראה יאושר בימים הקרובים גם על ידי השר נסים.

שחל, שאמר לג'יבלי דברים אלו ערב החג, ציין, כי לדעתו יאושר מינויו של ג'יבלי לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל בתוך ימים אחדים ובכך תסתיים פרשת המינוי הנגררת כבר למעלה משנה.

ג'יבלי הצהיר בעבר, כי הוא אינו מתכוון לפרוש מתפקידו כמנכ"ל קבוצת המזון של "כור" עם מינויו לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל — אבל ב"כור" ציינו, כי ייתכן ובסיכומו של דבר יחליט ג'יבלי, לפרוש מתפקידיו ב"כור" ולשמש כיו"ר פעיל בחברת החשמל.

בין המועמדים להחליף את ג'יבלי כמנכ"ל קבוצת המזון של "כור" מוזכר שלמה פורמן, המשמש כמנכ"ל חטיבת המזון של קבוצת המזון וגם כמנכ"ל "תלמה".

ג'יבלי עצמו אינו נמצא בימים אלה בארץ ועל כן לא ניתן היה לקבל את תגובתו. ב"כור" אישרו כי למרות שג'יבלי לא הודיע על כוונתו לפרוש מהקונצרן, הרי במידה ויעשה כן, הרי פורמן הינו אחד המועמדים להחליפו.

הנדסת התפלה מכרה מיתקן לאי באוקיאנוס השקט

מאת יהונתן שרמן

חברת "הנדסת התפלה" סיימה בימים אלו התקנת מיתקן התפלה באי אבייו שבאוקיאנוס השקט. מיתקן זה הוקם בעלות של 2 מיליון דולר, אשר שולמו על ידי ממשלת ארה"ב כחלק מסיועה לאי זה, המצוי באיזור איי גואם ממזרח לפיליפינים.

המיתקן מונע על ידי אנרגיה שיורית הנפלטת ממנוע דיזל המספק חשמל לאי ואין הוא דורש כל אנרגיה חיצונית להפעלתו.

ייחודו של המיתקן, שהוא פועל על פי טכנולוגיה מיוחדת שפותחה בארץ על ידי הנדסת התפלה. העיקרון המסתתר מאחורי מיתקן התפלה זה הינו אידוי בטמפרטורות נמוכות.

האי אבייו, הינו שונית אלמוגים על שטח הקטן מקילומטר מרובע והוא נהנה מסיוע אמריקאי לצורכי תשתית ופיתוח.

עמי כהן, מנכ"ל "הנדסת התפלה" מסר ל"הארץ", כי מיתקן זה הוקם בדיוק על פי הדרישות האמריקאיות ולאור הצלחת מכון זה מתכוונת החברה לגשת בימים הקרובים למכרז נוסף באי השכן — מג'ורו.

חברת "הנדסת התפלה" הינה חברה השייכת לקונצרן "כימיקלים לישראל" והיא מתמחה בעיקר בייצוא מערכות התפלה בשיטת אידוי.

העורך: נחמיה שטרסלר

בנק הפועלים — גילוי לא נאות

הגידול ברווח ב־1985 נבע בעיקר מהגידול במרווחים הפיננסים. אך יחד עם זאת, השינוי בכללי המדידה החשבונאיים, הגידול ברווחי החברות הבנות ורווחי הון חד פעמיים, תרמו גם כן לרווח. מול סעיפים אלו עומדת ההפרשה לחובות מסופקים, שהגיעה השנה ל־110 מיליוני דולרים

דו"ח על דו"ח / יצחק עזר

הכותב נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות באוניברסיטה העברית

בנק הפועלים דיווח על רווח לשנת 1985 בסכום של 54 מיליוני דולרים, לעומת רווח של כ־29 מיליוני דולרים בשנה הקודמת. ההון העצמי של הבנק הסתכם בכ־639 מיליוני דולרים, כך שהתשואה להון העצמי לתחילת שנה הסתכמה בכ־9.1 אחוזים. היקף המאזן של הבנק הסתכם בכ־22 מיליארדי דולרים, ירידה של כ־5.5 אחוזים בהשוואה לשנה הקודמת.

כאמור, הבנק הרוויח ב־1985 כ־25 מיליוני דולרים יותר מאשר בשנה הקודמת. נראה שכמה גורמים הם אשר איפשרו את הגדלת הרווח השנה, למרות הגידול שחל בהוצאות לחובות מסופקים: שינויים בכללי החשבונאות, גידול ברווחי החברות הבנות והמסונפות של הבנק, המרווחים הפיננסיים העצומים.

ההוצאות וההכנסות של הבנק, שלא ממרווחים פיננסיים, נשמרו באותה רמה כבשנה הקודמת. אמנם היה קיטון בהוצאות השכר בהשוואה לשנת 1984, אולם חיסכון זה בהוצאות קוזז על ידי הקטנה בהכנסות הבנק מעמלות.

שינויים בכללי המדידה (מעבר לשימוש במדד בגין, במקום מדד ידוע ויצירת עתודה למסים נדחים), גרמו שהוקטנה שחיקת ההון העצמי כתוצאה מהאינפלציה, ובמקביל הוגדל הרווח המדווח השנה. כתוצאה משינויים אלה הוגדל הרווח בשנת 1985 בכ־8 מיליוני דולרים.

חלקו של הבנק ברווחי חברות בנות ומסונפות גדל השנה, בהשוואה לשנה הקודמת, בכ־11 מיליוני דולרים. בנוסף, היו לבנק רווחי הון חד פעמיים ממימוש מניות בכ־6 מיליוני דולרים.

כל הגורמים הללו גם יחד תרמו להגדלת הרווח בכ־25 מיליוני דולרים בהשוואה לשנת 1984. יחד עם זאת אין סכומים אלה מספיקים לכיסוי ההגדלה שהיתה השנה בהוצאות ההפרשה לחובות מסופקים, שהוגדלה בכ־65 מיליוני דולרים. אין הם מסבירים גם את הגידול בסכום הרווח של השנה בהשוואה לשנה הקודמת.

נראה איפוא, שהגידול ברווח נבע רובו ככולו מהגידול ברמת המרווחים הפיננסיים, בעיקר על חשבון ההון העסקי וההלוואות במטבע חוץ לתושבי ישראל. גידול במרווחים, פירושו הגדלה בריבית שהלקוחות משלמים, והמשמעות היא קשיים הולכים וגוברים בהחזר החוב לבנק. אינדיקציה לכך מצויה בסכום ההפרשה לחובות מסופקים, שעברה את 100 מיליוני הדולרים. המדאיג בנתונים אלה, שכל הגידול ברווח נבע ממרווחים גבוהים, שבסופו של דבר מוכתבים על ידי בנק ישראל, במסגרת המדיניות המוניטרית. כל שינוי במדיניות זו עלול להשפיע על רווחיות הבנק בעתיד, בלי שהבנק יוכל להשפיע על הגורם העיקרי לרווחיותו.

אג"ח להשקעה — ערכן במאזן גבוה משווין בבורסה

חוב כספי. תוכניות החיסכון ארוכות הטווח של הציבור מושקעות, בהתאם להוראות [illegible] של בנק ישראל, [illegible] השיטה של הבנק לסיכוני הצמדה, באיגרות חוב של ממשלת ישראל. בשנה האחרונה מתמן מעבר של הציבור מהשקעה בתוכניות חיסכון ארוכות טווח, להשקעה בפיקדונות שקליים קצרי מועד, שתשואתם היתה גבוהה יחסית. כתוצאה מפדיון תוכניות חיסכון אלה, נאלץ הבנק לממש איגרות חוב בבורסה. בשנת 1985 הקטין הבנק את אחזקותיו באיגרות חוב להשקעה, בכ־133 מיליוני דולרים, ויש להניח שזה היה גודל הפדיונות בתוכניות החיסכון של הבנק באותה השנה.

בנתונים אלה יש חשיבות רבה לשאלה אם זוהי תופעה חד פעמית, או שמא מגמה שתימשך גם בשנת 1986. במידה שיימשכו הפדיונות בתוכניות החיסכון, יאלץ הבנק להמשיך ולמכור איגרות חוב בבורסה כדי לגייס מקורות לשם תשלום לחוסכים. מימוש איגרות החוב נעשה על פי שעריהן בבורסה במועד המכירה. איגרות החוב מוצגות במאזן, על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, בשווין המתואם (קרן בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו) ליום 31 בדצמבר 1985 ערכן של האג"ח על פי שעריהן בבורסה נמוך מערכן המופיע במאזן הבנק בכ־30 מיליוני דולרים. המשך הפדיונות יאלץ את הבנק לממש חלק מהפסד זה ולתת לו ביטוי בדו"חותיו הכספיים. ייתכן שהיה מקום כבר בשנה הנוכחית ליצור עתודה להפסדים צפויים לפחות על חלק מהסכום, מאחר שההפסד, אם ימומש, לא יבוא על חשבון החוסכים, אלא ייספג במלואו על ידי הבנק.

גילוי לא נאות

ועדת החקירה לעניין ויסות המניות הבנקאיות התייחסה בין היתר לרמת הגילוי בתשקיפים ובמאזנים על פעולות הוויסות. מסתבר כי גם בנושאים אחרים מידת הגילוי אינה מספקת. בנק הפועלים, בביאור הראשון לדו"חותיו הכספיים, מציין כי הדו"חות נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, וההוראות בדבר עריכת דו"חות כספיים מתואמים, המבוססות בעיקרן על גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל. בכך, למעשה, אומר הבנק שהאחריות על צורת הדו"חות והכללים שלפיהם הם נערכים, היא של בנק ישראל והמפקח על הבנקים. בהנחיותיה, קובעת המפקחת על הבנקים, כי הדו"חות הכספיים ייערכו לפי עקרונות חשבונאיים מקובלים, בכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים. בכך הפך בנק ישראל לגוף הקובע את כללי החשבונאות והגילוי בדו"חות הכספיים. בדיעבד, מסתבר שהוראות הפיקוח על הבנקים נהפכו למקסימום ולא למינימום.

אחד הנושאים החשובים העולה למקרא הדו"חות של הבנק, הוא מאזן ההצמדה. בעיקר מחשש לחשיפה של סיכוני מטבעות. הדוגמה בולטת לכך היתה בתקופת הקליטות המאסיבית של מניות בנקאיות לפני משבר אוקטובר. כאשר הבנקים מימנו בהלוואות מחו"ל, במטבע חוץ, רכישת נכסים שקליים. פיחות גדול, אילו בוצע באותה תקופה, עלול היה להיות קריטי לבנקים הנוגעים בדבר. יתכן, שזו הסיבה העיקרית לכך שהסדר המניות הבנקאיות נעשה בהצמדה לדולר ולא למדד. גם כיום אין הבנקים מגלים את מאזני ההצמדה שלהם ואין אפשרות לדעת מתוך דו"חותיהם הכספיים אם יש חשיפה כלשהי לסיכוני שער או הצמדה.

תחום נוסף שאין עליו אינפורמציה מספקת, הוא היקף פעילותם של הבנקים בחו"ל, וסכומי השקעותיהם שם. בנקים שפעילותם בחו"ל נעשית באמצעות חברות בנות, מפרסמים דו"חות כספיים של אותן חברות, בהתאם לחוקים בארץ מושבן. דא עקא, שהפעילות של בנק הפועלים בחו"ל נעשית בעיקר באמצעות סניפי הבנק הישראלי, כך שאין כמעט נתונים על היקף פעילותו או תוצאותיה, בארצות אחרות. יתרה מכך, אין גילוי בדו"חות הכספיים לגבי האשראי שהבנק מעניק לגופים מחוץ לישראל. בארה"ב נוהגים הבנקים לפרסם נתונים על היקף ההלוואות לגופים בארצות אחרות, שהיו מאפשרות לקורא הדו"ח להיות ער לאפשרות של חשיפה לסיכונים פוליטיים־מדיניים.

לבנק הפועלים השקעות ברכוש קבוע בכ־335 מיליוני דולרים, כמחצית מהונו העצמי. הוצאות הפחת מסתכמות בכ־35 מיליוני דולרים בשנה. גם בתחום זה אין הבנק מגלה בדו"חותיו הכספיים נתונים מינימליים מקובלים, כגון עלות הרכוש הקבוע, שיעורי הפחת השנתיים, ואת הרכב הרכוש הקבוע למגזריו (מבנים, ציוד וכדומה).

צעד חסר תקדים

בצעד אולי חסר תקדים במאזני הבנקים בישראל, נמנע רואי החשבון של הבנק מלחוות דעה בדבר ההשקעה של בנק הפועלים במניות כלל ישראל. הבנק מחזיק בכלל כ־35 אחוזים מההון ומזכויות ההצבעה. ההשקעה בכלל מוצגת במאזן הבנק בכ־76 מיליוני דולרים. הדו"חות הכספיים של כלל, [illegible] במועד פרסום המאזן של הבנק, בכללו ההשקעה והרווח ממנה בהתאם להערכה של הנהלת הבנק. אין בדו"חות הכספיים נתונים בדבר הדרך והשיטה שלפיהם בוצעה ההערכה הנ"ל. נראה שההימנעות היא בעיקרה מסיבה טכנית של היעדר דו"חות מבוקרים, ולא מסיבה עניינית־עסקית. ייתכן שהיה מקום להתחשב במהותיות סכום ההשקעה של הבנק במניות כלל, והרווח הנובע ממנה יחסית שנכלל השנה בגינה בדו"חות הבנק, למצוא הדרך, ולחוות דעה על הערכת ההנהלה בדבר אותה השקעה. תיאורטית, הימנעות מלחוות דעה על השקעה שסכומה עולה על 10 אחוזים מההון העצמי של הבנק, עלולה להטיל ספק בתמונה הכללית המשתקפת מן הדו"חות הכספיים, במיוחד לנוכח העובדה ששווי המניות על פי שערן בבורסה נמוך משמעותית, בעשרות מיליוני דולרים, מערכן המוצג במאזן הבנק.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1985 (במיליוני דולרים)

פקדונות בבנקים	3038	פקדונות מבנקים	1604
ניירות ערך	943	פקדונות הציבור	8818
הלוואות לממשלה	8835	פקדונות מיועדים	4663
הלוואות לציבור	8714	התחייבויות אחרות	6136
בניינים	335	זכויות המיעוט	102
נכסים אחרים	97	הון וקרנות	804
		יתרת הפסדים	(165)
	21962		21962

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנת 1985 (במיליוני דולרים)

	1985	1984
רווח מפעולות רגילות	132	73
מסים על ההכנסה	84	37
	48	36
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	6	(7)
רווח נקי לשנה	54	29

עובד ומעביד / חיים ברנזון

האם צפוי הקיץ שלום בחופי הרחצה?

מצילי תל־אביב זכו

אחת העילות המרכזיות לסכסוך העבודה המתמשך ולשביתות בחופי תל־אביב, בין המצילים לעירייה, היה הסדר התשלום בעבור שעות נוספות. הסכסוך בא כנראה לסיומו בהכרעה משפטית של בית הדין הארצי לעבודה לטובת המצילים.

בהסדר קיבוצי שתחילתו בשנת 1971, בין עיריית תל־אביב לבין ארגון עובדי העירייה וועד המצילים, הוסכם כי המצילים יוכלו לצבור בקיץ בכל חודש שעות נוספות מיוחדות, מעל 70 שעות נוספות רגילות, ואת עד 150 ש"נ לחודש. הוסכם כי התשלום בעד שעות נוספות מיוחדות עודפות אלה יחולק במשכורות חודשית וש"נ בחודשי החורף.

בחורף שנת 1983 פנו שלושה מצילים לעירייה [illegible] אותן שעות נוספות [illegible] לזכותם. ארגון עובדי העירייה והוועד תמכו בדרישה. העירייה ראתה בכך ביטול מוסכם של ההסדר הקיבוצי והסכימה לפרוע את יתרת השעות הנוספות של המצילים. אך הודיעה כי מעתה ואילך ישולמו למצילים שעות נוספות ללא צבירה מיוחדת, ככלל עובדי העירייה.

בית הדין הארצי לעבודה לא קיבל את עמדת העירייה ופסק:

★ הסדר שעות נוספות למצילים, משנת 1971, היה הסדר קיבוצי.

★ הסדר קיבוצי שנכבד על ידי העירייה שנים רבות נהפך לתנאי בחוזה העבודה האישי של כל מציל.

★ אמנם תנאים אישיים שמקורם בהסדר קיבוצי ניתנים לביטול הדרגתי בכל עת, ובהוראי לביטול או לשינוי מוסכם.

★ ביטול כל הסדר קיבוצי צריך להיות ברור וחד־משמעי.

★ במיוחד אמורים הדברים לגבי ביטול מוסכם של הסדר קיבוצי ברור ומפורש בכתב וחתום על ידי השותפים ליחסי עבודה, כמו הסדר צבירת ש"נ למצילים משנת 1971.

★ מקום שבוטל [illegible] זכויות אישיות מפורשות.

★ במקרה הנדון תמך ארגון העובדים בתביעה אישית של שלושה מצילים לתשלום הש"נ הצבורות ולא התכוון לשנות את תנאי העבודה הקיבוציים של כלל המצילים עפ"י ההסדר משנת 1971.

★ לפיכך ההסדר הקיבוצי המיוחד של צבירת ש"נ למצילים משנת 1971 לא בוטל, בהסכמה. (דיון מ"ה/135/3־4)

שערי מטבע חוץ כ־3.5.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.44	1.50	1.4673	1.4857	1.45	1.51	1.4693	1.4877	1.44	1.50	1.4678	1.4863	1.4782	0.0019
1 לישט"ש	2.18	2.27	2.2303	2.2583	2.19	2.30	2.2319	2.2598	2.21	2.32	2.2534	2.2817	2.2439	−0.0259
1 מארק גרמני	0.65	0.68	0.6641	0.6724	0.66	0.69	0.6671	0.6754	0.65	0.69	0.6687	0.6771	0.6686	−0.0113
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2089	0.2115	0.20	0.22	0.2089	0.2115	0.20	0.22	0.2102	0.2128	0.2099	−0.0034
1 גולדן הולנדי	0.58	0.60	0.5902	0.5976	0.58	0.61	0.5905	0.5979	0.58	0.61	0.5934	0.6008	0.5929	−0.0040
1 פרנק שוויצרי	0.78	0.81	0.7944	0.8044	0.78	0.82	0.7940	0.8039	0.78	0.82	0.7988	0.8088	0.7989	−0.0134
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2064	0.2090	0.20	0.21	0.2073	0.2099	0.20	0.21	0.2079	0.2105	0.2083	−0.0023
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2081	0.2107	0.21	0.22	0.2090	0.2116	0.20	0.21	0.2085	0.2111	0.2101	−0.0036
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1790	0.1813	0.18	0.19	0.1799	0.1822	0.17	0.19	0.1805	0.1828	0.1808	−0.0008
1 מרק פיני	.29	0.30	0.2917	0.2954	0.28	0.30	0.2924	0.2961	0.29	0.31	0.2969	0.3006	0.2946	−0.0047
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0640	1.0774	1.05	1.10	1.0682	1.0815	1.04	1.10	1.0657	1.0791	1.0725	0.0004
1 דולר אוסטרלי	1.00	1.10	1.0755	1.0890	1.04	1.12	1.0756	1.0890	1.05	1.12	1.0810	1.0946	1.0833	−0.0042
1 ראנד דרא"פ	0.54	0.59	0.7072	0.7161	0.42	0.72	0.7082	0.7171	0.48	0.65	0.7104	0.7193	0.7125	−0.0013
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3249	0.3290	–	–	0.3254	0.3295	–	–	0.3283	0.3325	0.3275	−0.0057
10 שילינג אוסטריים	0.32	0.33	0.3231	0.3272	0.93	0.97	0.9466	0.9584	0.93	0.98	0.9500	0.9620	0.9497	−0.0167
1000 לירות איטלקיות	0.92	0.96	0.9418	0.9536	0.95	1.01	0.9717	0.9839	0.95	1.02	0.9766	0.9888	0.9741	−0.0158
100 יינים יפאניים	0.95	1.00	0.9698	0.9820	0.85	0.89	0.8671	0.8779	0.85	0.89	0.8695	0.8805	0.8704	−0.0033

ירידה ברווחיות הבנקים למימון התעשייה ב־1985

מאת אריה לביא

שנת 1985 לא האירה פניה לבנקים למימון התעשייה. מרבית הבנקים העיקריים העוסקים במימון תעשייה סיימו את השנה תוך ירידה ברווח לעומת השנה הקודמת, כאשר בחלק מהבנקים הללו, מגיעה הירידה לשיעורים גבוהים ביותר.

הירידה ברווחיות, נובעת מצמצום הפעילות בתחום מימון התעשייה, עקב מדיניות הממשלה לצמצם את ההלוואות לתעשייה. במרבית הבנקים בוצעו רק מעט מאוד הלוואות חדשות ומרבית ההכנסות הן מהחזרי הלוואות שנעשו בעבר. הצמצום בפעילות גם גרם לכך שבחלק מהבנקים הוקטן מספר העובדים תוך ניסיון בולט של הנהלת הבנק לפיתוח התעשייה לפטר עשרות עובדים.

הירידה הגדולה ביותר נרשמה ברווחי בנק לאומי לפיתוח התעשייה, שסיים את השנה עם רווח של 577 אלף שקל לעומת קרוב לשני מיליון שקל בשנה הקודמת, ירידה של 71 אחוז.

ירידה חדה נרשמה גם ברווחיו של הבנק הבינלאומי למימון תעשייה מכ־2.1 מיליון בשנת 1984 ל־762 אלף שקל בשנת 1985, ירידה של 63 אחוז.

הבנק לפיתוח התעשייה סיים את השנה עם ירידה של 40 אחוז ברווח, מ־7 מיליון שקל ל־4.2 מיליון שקל.

ירידה נרשמה גם בשני בנקים למימון תעשייה מקבוצת בנק הפועלים, בנק חרושת ובנק אמפל. הרווח הכולל של שני בנקים אלה הגיע לכ־3 מיליון שקל לעומת כ־3.7 מיליון שקל ב־1984, ירידה של 19 אחוז.

הבנק היחיד בו שופרו התוצאות הוא דיסקונט למימון התעשייה שסיים את השנה עם רווח של 856 אלף שקל לעומת הפסד של 464 אלף שקל בשנה הקודמת.

גם ליאון תמן מתעניין ברכישת "פז"

מאת יהודה שרוני

המיליונר ואיש העסקים ליאון תמן מתעניין ברכישת חברת פז. תמן העביר באמצעות עורכי דינו לרשות החברות הממשלתיות בקשה לרכישת החברה. לא ברור אם פנייתו תאושר מכיוון שרשימת הבקשות לרכישת החברה נסגרה באמצע אוקטובר '84, עם פרסום המכרז הממשלתי. לתמן היושב בבריטניה שבאנגליה כמה השקעות בישראל. ההשקעה העיקרית היא מלון דניאל בהרצליה, בו השקיע תמן 40 מיליון דולר.

ברשות החברות הממשלתיות הבטיחו בקשות של כ־40 משקיעים לרכישת החברה. 15 מהבקשות הוגשו לאחר סגירת המכרז. בימים אלה נבחנות האפשרות לפתוח מחדש את המכרז ולאפשר למשקיעים חדשים לגשת ולרכוש את החברה.

טכניון — מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסת תעשיה וניהול
האגודה הישראלית לחקר ביצועים

הכנס השנתי
של
האגודה הישראלית לחקר ביצועים 1986
יתקיים בימים ראשון ושני
ט'־י' באייר תשמ"ו 18—19 במאי 1986
במלון "קרלטון", נהריה
במסגרת מושב הפתיחה ביום א' 18.5.86
תינשא הרצאה לזכרו של
פרופ' פנחס נאור
ע"י
Prof A. H. G. RINNOOY KAN
מאוניברסיטת ארסמוס, רוטרדם, הולנד
בנושא: The design and analysis of heuristics
כמו כן תינתנה מספר הרצאות מוזמנות ע"י מרצים בכירים מהארץ ומחו"ל ויתקיימו מושבים פתוחים בנושאים:
מודלים סטוכסטיים, יישומי חקר ביצועים, אופטימיזציה
לקבלת פרטים על השתתפות בכנס נא לפנות למזכירות אגו"ב הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול, הטכניון חיפה טל. 04-292040

רק באילת. רק בארקיע.
גם מכונית באדג'ט חינם*** למשך ימי החופשה (לא כולל ק"מ + ביטוח)
גם יום שייט חינם על יאכטה מפוארת + ארוחת צהריים חינם
גם כרטיס "סעודה בשניים" חינם: 12 ארוחות זוגיות ב־50% הנחה
כדאי לבלות חופשת אמצע שבוע באילת. כי "ארקיע" מציעה עכשיו ים של בונוסים לטסים לאילת. כל זוג המזמין חבילת נופש הכוללת טיסות (הלוך ושוב) מת"א, י־ם ומחיפה**) ומלון ל־3 ימים (2 לילות) נהנה עכשיו ממחירים מיוחדים ומכל המתנות:
מלון ★★ כוכבים — החל מ־182 ש"ח
מלון ★★★ כוכבים — החל מ־200 ש"ח
מלון ★★★★ כוכבים — החל מ־205 ש"ח
מלון ★★★★★ כוכבים — החל מ־251 ש"ח
לאילת איזור הסחר החופשי ב־55 דקות ● ארקיע - 35 שנה של אמינות ובטחון

הופיע אפריל 86
התקופון לענייני עבודה ועובדים מכיל:
1. טבלאות לניכוי ותלושים משכורת אפריל 86
2. חומר עזר נוסף בנושאי מס הכנסה, חופשה שנתית, פיצויים וכו'.
להזמנה: טלפון ל"רעיונות" בע"מ 03-204029

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
כב/85/63
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר רוני הירשמן הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלות בגוש 30139 חלקה 79 ברחוב בית הערבה. [illegible] בירושלים. ההקלה: הקלה בקו הבניין צדדי צפוני בשעור של 0 עד 40 ס"מ. הקלה בקו בנין הצדדי דרומי בשעור של 30 ס"מ עד 40 ס"מ. הקלה בדבר בנית מדרגות חיצוניות פתוחות בגבול המגרש הצידי.
את התנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך 15 יום מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
אברהם כחילה — מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

האוניברסיטה העברית בירושלים
ארגון מסיימי האוניברסיטה העברית
קרית האוניברסיטה, י־ם טל' 669602
אסיפה כללית של חברי העמותה
תתקיים ביום ד', 21.5.86 בבנין מפיק בגבעת רם, אולם [illegible], בשעה 18.00. לא יהיה מנין חוקי כנדרש על פי התקנון, 50 חברים, ידחה קיום האסיפה לשעה מהזמן הנקוב בהזמנה א. לאחר מכן יהווה כל פורום הנמצא באותה אסיפה פורום מתאים והנוכחים באסיפה [illegible] רשאים לדון ולהחליט בכל ענין, יהיה מספרם אשר יהיה.
סדר היום: 1. בחירת יו"ר האסיפה
2. דוח על רישום העמותה
3. בחירת הועד מנהל וועדת ביקורת

בולים חדשים
● יום הזכרון לחללי מערכות ישראל התשמ"ו (20 אג')
● עיד אלפיטר (חג הפסקת צום־הרמדאן) (30 אג')
● מוסדות יהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב (50, 50, 50 אג')
● גליון מזכרת - תערוכת בולים עולמית "אמריפקס 86" בארה"ב (3 ש"ח)
יום ההופעה: כ"ה בניסן התשמ"ו (4.5.86)
מחפש מתנה מקורית? יש! אלבום שנתי המכיל את כל הבולים שהופיעו בשנת 1985. ניתן לרכשו בכל אשנבי השירות הבולאי וסוכנויות הדואר כמפורט לעיל.
בא לך בולים? הצטרף גם אתה למשפחת הבולאים, מלא התלוש ושלח לשירות הבולאי, שד. ירושלים 12 תל אביב־יפו 61080 ותקבל פרטים.
שם ___
כתובת ___
מיקוד ___
למצטרפים החדשים תישלח כרזת בולים צבעונית חינם.
משרד התקשורת ● השירות הבולאי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

העיקר שהשלטון יישאר בידי המפלגה

קם לו איש ציבור בוקר אחד ומו־דיע לעם ישראל כי אין לכבד הסכם שנחתם בין שני גופים פוליטיים.

תוך ימים, מתברר שאיש ציבור זה אינו בודד בדיעותיו, וכי אל דגלו נקבצים ובאים אנשי ציבור נוספים שהחשו עד היום, אך חשבו כמותו. יש להם מטרה ומטרה אחת: לא להעביר את תפקיד ראש הממשלה ליצחק שמיר, לא לבצע את הרו־טציה שעליה הוסכם ועליה נחתם. המטרה קיימת ויש לחפש רק את הדרך והשיטה כדי שהשלטון יישאר בידי המפלגה.

המדאיג הוא, כי גם בין אנשי תקשורת, ובכלל זה "המסבירים בשער" המסתייעים בדרך כלל את רעיון הפוליטיות, לא קמו, לא זעקו ולא התריעו כנגד עצם הרעיון להפר הסכם. עיתונאים וכותבי טורים מתייחסים לרעיון הפרת הסכם הרוטציה כאל מצב, אפשרות, נושא לוויכוח; אך לא נמצאו כאלה אשר השיתו בהוגי הרעיון את המלים הבוטות שהיה צריך להטיח בפניהם.

ב־25 באפריל צוטט ב"הארץ" איש ציבור שאמר: "אין כל ספק שלמרות סיומו של משבר מודעי הדרקים הנוצר במפלגת העבודה כאילו הדרך לביצוע הרוטציה בטוחה כיום, רבים בצמרת המפלגה תומכים בעמדתי. אני בטוח שמתחת לפני השטח עוד יעשה רבות למען אי ביצוע הרוטציה וכדי לא להעביר את כיסא ראש הממשלה ליצחק שמיר".

אני משוכנע שאילו היו נכתבים הדברים במדינה אחרת — היו אנשי הציבור שאמרו או הגו את "הרעיון" מוקעים ממפלגתם, מותקפים על ידי הקהל ונקראים לסיים את תפקידם לאלתר. אך בבקומותינו, הכל מותר והכל כשר.

ח"כ מנחם גולדשטיין
הכנסת, ירושלים

נשק לכל דורש

מועטות עד להדהים היתה "שיחת היום" עם אחד מסוחרי הנשק בעבר, תא"ל (מיל') שקד ("הארץ" 23.4) על רקע שערוריות מכירת הנשק לאיראן של חומייני.

באיזו ציניות התייחס המראיין להופעת עידוד היצוא של כלי המשחית לכל דורש תמורת דולרים על ידי קצינים משוחררי צה"ל, המוצאים בכך פרנסה טובה להם ורכישת מטבע חוץ למדינה.

המראיין שכח כנראה שמדובר במסחר במוצרים שנועדו להשמיד, להרוג ולאבד בני אדם, על פי רוב בני עמים מדוכאים בידי דיקטטורים למיניהם. הוא דיבר על נשק כאילו מדובר ביצוא פרחים ועגבניות. ואמר שהעיקר הוא — שזה מביא ראנה "ירוקים" לעג ליפי הנפש שב־פשם נוקעת ממעשי נבלה אלו. את הדוגמה המוסרית לכך מצא אצל שליטי ברזיל, שהצילו את כלכלתם הדעכת בעזרת ייצוא כלי המוות לכל הדרכה במהירה, "ומעניין את הסבתא שלהם לאן הולך הנשק, כל זמן שהוא מכניס להם מטבע זר".

אכן, עצה טובה הדרכה כאותה נותן לנו קצין צה"ל לשעבר, איך מרפאים כלכלה חולה. באמצעות זריעת הרס ואבדון ליצורי אנוש נבנה את ארצנו.

אותם קצינים, הרודפים עד חר־מה מפיצי סמים, כדי להציל בני אדם מתמכרותם, הם אשר, עם השתחררותם, מחפשים פרנסה על ידי מתן נשק בידי כל מרבה באשר הוא — והעיקר שילשם הרבה כסף, ועוד מעידים פנים של "דואגים לכלכלת ישראל". כל יהא חלקנו עמהם.

עו"ד אברהם פישמן
תל אביב

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

התזמורת הקאמרית הישראלית
מודיעה על
חידוש והרשמת מנויים
לעונת הקונצרטים 87-1986
לתוכניות:
"קולות וגוונים" 8 קונצרטים.
"פסטיבל אמדיאוס סתיו" 5 קונצרטים (ספט.86)
"פסטיבל אמדיאוס אביב" 4 קונצרטים (אפריל 87)
"לכל המשפחה" 5 קונצרטים.
פרטים והרשמה:
במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית-"בית אסיה"
רח' ויצמן 4 תל-אביב, טל. 03-210102
חידוש המנויים בירושלים למנויים ותיקים נשלחו הודעות. חידוש המנויים בחיפה יפורסם בנפרד. התקשר טלפונית והזמן פרוספקט לביתך.

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
החלה מכירת המנויים
לעונת 87-1986
■ מנצחים
סטנלי ספרבר
קורט רדל
סידני הארט
לוריס צ'קנבוריאן
נועם ייני
דב שרף
גילברט ורגה
דליה אטלס
■ סולנים
גילה ירון (סופרן)
ירון וינדמילר (בריטון)
גי לוקובסקי (גיטרה)
ריקי ספרבר (פסנתר)
סידני הארט (כנור)
להקת בלט בת שבע
יהודה חנני (צ'לו)
בוריס ברמן (פסנתר)
גדליו ויסקרדי (חליל)
מיכלה קארולי (קלרנית)
איגור קיפניס (צ'מבלו)
תגי שחם (כנור)
בירמי מנוחין (פסנתר)
מקהלות דיסלדורף
קונצרט נוסף והנחות מיוחדות לרוכשים עד 2.6.86
כרטיסי מנוי ופרטים נוספים: במשרדי התזמורת
רח' פבזנר 50, יום א'–ה' 8.30–18.00
יום ו' 8.30–12:30
טל. 04/641973,04/660741
בית גבלר קרית חיים.
העונה יותר מוסיקה

קולנוע / רחל גורדין

גוד הלר (משמאל) מדריך את משה איבגי, בסרטו "סרט לילה". בריקע — עקב עבד אלחי

מול עולם עויין

"סרט לילה", מוזיאון תל־אביב, ת"א

אמתעה נעימה היותה הקרנת הבכורה של "סרט לילה", בבימויו של גוד הלר, בשבוע שעבר במו־זיאון ת"א. סרט קצר זה, בן שלושים ושלוש דקות, הוא אמירה קולנועית שלמה. זה סרט פוליטי בעל איכות אסתטית. בניגוד לסרטים פוליטיים רבים, הוא אינו חד־משמעי, וצופים שונים עשויים להסיק בעקבותיו מסקנות שונות. ההרגשה שליוותה אותי במשך הקרנת הסרט היתה בעיקר הרגשה של אבסורד. הרגשה שהודגמה של צחוק ועול, של חיים ומוות, כאילו לא שייכת ליומיום הישראלי. זאת כאילו דרמה מהסר־טים. חייל המילואים בסרט רוצה ללקק גלידה בריונגנות, אך בעל כורחו הוא נאלץ להביט בעיניו של הילד הערבי ולשחק בתפקיד בר־רמה האבסורדית הזאת שבעשתה חלק מחיינו.

כוחו של הסרט נובע מן העובדה שהוא מדבר מעט מאד באמצעות מלים, ובעיקר באמצעות תמונות, אור וצל וצלילים. הדימוי העומד במרכזו הוא חייל מילואים יהודי (משה איבגי) הנודד אחריו נער ערבי (עקב עבד אלחי), כשידיהם מחוב־רות באזיקים. הנסיבות שיצרו את המצב המוזר הזה, ושלחו אותו לשוטט ברחובות תל־אביב בלילה סוער וגשום, לא הכינו את חייל המילואים להתמודד עם האחריה שהוא מתחיל להרגיש לנער הנמצא הצמוד אליו. אך עם העובדה שמכ־סוריה הזאת כל מעשה שלו, אפילו כוונותיו טובות ביותר, עלול לפגוע בבן־זוגו.

גוד הלר — צעיר בן 26, בוגר החוג לקולנוע של אוניברסיטת תל־אביב — מנהל את הסרט על גבול המופשט. בעזרת הצלם תורה גור־ביץ ("ארנסטו"), והעורך יוסף גריב־פלד — שניהם, פחות או יותר, בני גילו של הבימאי, וגם הם בוגרי החוג לקולנוע באוניברסיטה — הוא יוצר איזון, שבו הצד הפוליטי הקונקרטי מונע את הסרט מלשקוע בסימבוליזם ריק, בעוד שהצד המו־פשט מונע נפילה לחד־ממדיות. תל־אביב שבסרט היא עיר זרה. היא מורכבת מקירות אפלים, רחובות ריקים, ורבעי אור, והמדרגות שמד־ליקים בה הערבים כדי להתחמם בלילה כמו עולות מתוך התת־מודע שלה, לשם היא מדחיקה אותן בשעות היום. יחד עם חיילי המי־לואים המתחכחים על ביטחון למכר־נית, מתרחקות הערויות האחרונות לסוריאליות של חיי היומיום, ונשארת עיר מאיימת. "ילד, אל תפחד", מעודד חייל המילואים את "אסירו" הקטן. לא נכון. יש ממה לפחד. המצלמה, הבראה קטעי פרצופים בתוך־אפלה, יודעת זאת.

כמו בקומדיות ישנות של כאוטי־ות, מציג גוד הלר את צמד ה"ליצנים" שלו במאבק עם עולם עויין. תיבות קרטון מתמוטטות עליהם, מי השלו־לית מרטיבים את הרגליים, ולאו־פנוע יש רצון משלו. הגורם לו לדרוך אוריהם בעיגולים. המוחד של הילד נתפס בסירת האופנוע, כפי שעצי יער מכושפים עשויים לתפוס בשמלותיה של שלגיה נפודה בסרט של דיסני. מה שקורה בסרט הוא אפשרי מבחינת המציאות הקונקרטית, אך הוא גם חלק ממציאות אחרת.

ביציאה מהקרנת הסרט, היו שהט־תיינו מן הסיום הדרמטי. לי נראה שהסיום כפי שהוא דווקא מתאים לסרט. האבק העולה מן הזהוב בקרני השמש העולה, כמו במערבון, מרמז כי זה אמיתי ולא אמיתי בעת ובעונה אחת, כמו בסרטים, ובכל זאת חלק מחיינו. השירה היפה ברקע (המוסיקה נכתבה על ידי עודד זהבי) מוגגת לסצינה כמות נכונה של צער. משה איבגי ועקב עבד אלחי משחקים היטב, כשהם ממלאים את הסמל בתוכן קונקרטי. "סרט לילה" זכה בארבעה פרסים בפסטיבל לסרטים קצרים באובר־הוזן שבגרמניה: פרס ראשון של חבר השופטים במסגרת "הקולנוע הצעיר", פרס ראשון של הנהלת "הקולנוע הצעיר", מקום ראשון בב־חירת הקהל, ומקום שלישי בבחירת חבר השופטים הבינלאומי של הפסטיבל. בזמן הקרוב יוקרן הסרט מדי פעם במוזיאון תל־אביב. כדאי לעקוב ולבוא לראותו.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונ־טה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פר־לישי רב עוצמה. שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבויים ע"י סידני פולק כרב מגסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קו־מדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בב־רוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער הנודד לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (שביט) — ראה גורדון ת"א.

ממע עסקים של אבא (קרן אור המוחדש) — סרט יוגוסלאבי נעים על התהפכות העוברות על משפחה בשנות החמישים.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
קונצרט למנויים מס' 8
ליאור שמבדל
מנצח
לין הארל
צ'לו
בתכנית מיצירות: שמבדל, היידן וברליוז
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 6: הערב – 4.5.86
סדרה 7: מוצ"ש, 10.5.86
סדרה 8: יום א', 11.5.86

קונצרט למנויים מס' 7
ליאור שמבדל
מנצח
לין הארל
צ'לו
בתכנית מיצירות: שמבדל, היידן וברליוז
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ג', 6.5.86
סדרה 2: יום ד', 7.5.86
סדרה 3: יום ה', 8.5.86

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, ת"א. טל' 282949, 200911
נפתחה ההרשמה
למחנה הנוער המוסיקלי
3–19 לאוגוסט 1986 כפר הנוער מאיר שפייה לנגנים בגיל 18–13, ברמת נגינה של 4 שנים לפחות, בכל כלי הנגינה.
מספר המקומות מוגבל.
דף־מידע וטפסי הרשמה במשרדנו.
מועד אחרון להרשמה – 23.5.86

התזמורת הקאמרית הישראלית
"בית אסיה", רח' ויצמן 4, ת"א, טל. 03-210102
נועם שריף, מנצח
אראלה תלמי, חלילנית
האן דה פריז, אבוב
יצירות מאת: מבלבל, צ'ימרוזה, סליירי מורה, שוברט
ת"א, מוזיאון ת"א – 20:30 ("מוסיקה בגוון קל" מס' 5)
הערב, 4.5.86 סדרה 2.
כרמיאל, היכל התרבות: יום א' 11.5.86
כרטיסים בקופות

"לכל המשפחה" מס' 4
נועם שריף, מנצח
מנגינה סובבת עולם
כפר סבא, יום ב' 5.5.86, 16:30
מוזיאון ת"א, יום ד' 7.5.86 16:30, 18:00
יום ה' 8.5.86 16:30, 18:00

החל חידוש המנויים לעונת 87–1986
פרטים הרשמה במשרדי התזמורת
פרוספקט ישלח לכל דורש.

התיאטרון הישראלי
הערב יום א' 4.5
תיאטרון הבימה
נשים ונפלאות: 20.30
הפרדס: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קידוש – בצוותא: 20.30

זקוק דחוף למודיעה?
מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-383838
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים הד	כלים מג, ב־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
סוכה יא	[illegible]

תורנות רופאים

תמצית רופאים במקרים דחופים:
מרפאת בית ליד לחולים כבדים ומשפחה
מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
חולון 5511111
ים 805133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00–20.00
בימי ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500
"שקט" — שרות רפואי לקט
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים התינוקות בשעות 24–18
טל' 03־7549111 "שקט" קו פנוי 222
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111

מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למטבי לחץ
מטעם "מקבלים"
א' דה 11.00–13.00
ב' דד 16.00–18.00
טל. 220031
רח' מאור 13 תל־אביב
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03–285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בטוגמת טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649
פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמן 26, קומה ג', טל' מס' 04–523–566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00–23.00.
ער"ן — שירות רפואי ליד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום — 669531, 660585
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 כבור מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
"יד ביד" — אזוז קבוצג לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 עד ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00–11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים — (פנימית, נשים, כירורגית, אורטופדית)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני דיזנגוף 174 222386
בראשת המלך ג'ורג' 28 283731
ירושלים
בראשת רוממה הב"ב 28 523191
חיפה
לאנבית חסן שוקרי 3 672274
חולון הבת ים
קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן
פנקי חיבת ציון 43 782821
רחובות
הנשיא הבשיא הראשון 34 461342
נתניה
הרוה הרצל 24 22243
הקריות
הרבן מסמת מוצקין קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אנונימי מביקה. ימים ב' ג' ד' — 17.00–20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281226. חיפה: ימים א' וד' 19.00–16.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אגד

03–432777 04–54913–121
02–528231–2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 משחק כדורגל בין נבחרות ישראל וארגנטינה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) משדר מיוחד לחג הפסחא
19.00 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פה — פה ובידור
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 סוכן חשאי — סדרה במשכים
22.40 סוף ציטוט — עינייני ספרות
23.20 מלוא הבית — סדרה משעשעת
23.50 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 כמך לספרות
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו — וקלבורי מין
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרשי מוסר הספרים הם חברים
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.30 באוגרפיה ה'–ו' — מצרים
12.00 ספרות (על יסודי)
12.25 אנגלית ס'
13.00 אנגלית י'
14.00 מה זאת אמונה — יום שחור בשדה אברהם
14.25 פילורים — המלחין והמבצח אמנותי העקיבה מסביר את הפרלודים 15–5 מאת שופן, ומבצע אותם בשלמותם המסטון אשבנאר
15.00 האוניברסיטה הפתוחה — מיפוחיז התמונות התמטיות הגורש ריבשר — סדרה הראוויסטים
16.00 רגע מוסטמו
16.30 שרון קטן הגנב
17.00 עד חוש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית — רבויו: סימ־פוניה קונצרטית במול מג'ור, לשני חלילים ולתזמורת (ק. שימגנה, שבוליפה: סמיגיה במי במול מג'ור (משה צוקרמן, פוקטגמנ קונצרטנו מס' 3 לכינור ולתזמורת (סולן — פייר אמויאלג יוני מוק: "סיפור אבדה"
09.30 קונצרט בוקר — היבל: סונטה מס' 1 לכינור ופסנתר בדומנג הסונות רד מנטיות: שוברט: המיסיקה "הרוזמה": מוצרט: סימפוניה קונצרטית לכינה, ויולה ותזמורת (קרמר, קשקשיאן הרנונקור)
12.05 אנגים בפלוש — בארקבלבנקי: סונאטה מס' 2 בדו מינור (תאה רשאלי — פסנתר); סוליה בייקובם — סופראן, יונתן זק — פסנתר — רול: שתרורה ויפסקי; 2 שירים; והיפיה 7 שירים ספרדיים
13.00 קונצרט צהריים — דביסי: פינת הילדים (מ. רשו — פסנתר); צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבאלט "מפצח האגוזים"
15.00 לטי — סרונדה — לה פה סול
16.00 קונצרט מנחה — מוצרט: סימפוניה מס' 26 במי במול מג'ור ...
20.00 הקונצרט הקאמרי השבועי — ...
22.30 מסורות מוסיקליות בארץ — הרכבה

רשת א'

12.05 בקרונות הבושם
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.30 עולם המדע
16.05 לאדר הכרונות — עם רחמים אלעזר
17.20 האוניברסיטה המשודרת — "ציונות לאחר מלחמת באורה"
18.06 מבות ערב — הווי דתי ומסורת
19.05 מושבות ישראל
19.30 שידורים לשלים
22.05 תפוח ועץ — "ברדשים" — התמשבות בילד בעת גירושים
23.00 לארבע קצות הארץ בוגג הפסחא של הכנסיה הארמנית־האורתודוכסית
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת ב'

17.10 שידור משחק כדורגל בין נבחרת ישראל לבין ארגנטינה
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר משבתון — פרקי חזנות
22.05 תזמורות כלי־נשיפה
23.05 "צלצול שלישי" — שבועון לאומנויות

רשת ג'

18.06 מבער הפזמונים הלועזיים
21.05 ארנם עתיק — שירים שלא גם לזה
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

17.30 כוננות — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 מה יש
20.05 זה קורה — מגאזין מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוגנים לכולם
22.05 על הרבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה
23.55 שירת חצות — עם המצוילוג ד"ר אבישי אריך

שידורים קבועים

רשת א'

07.30 הוו שירים — פזמונים ישנים
08.05 תוכה — עם בני הגבל
09.05 השיר לא תם
09.30 מגמנ
10.30 רדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה ודעת לכל
12.05 פעמי המזרח
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לבת ולבן ולכל המתעניין

רשת ב'

08.05 תוול במבוקים
09.05 ביקורתית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00 בוקר היום
14.06 יש עניין
15.05 מוסף חדשות
16.05 שיר אחר שיר
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.11 בוקרה לאשר
07.05 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה, כבר השעה
10.05 אבן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי ומקיה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביטו זול
14.06 לי ולך — שיר הקרנה
15.05 חרש, חרש ומתורש
16.05 מוסיקה לענין
17.05 הגנה יומית

גלי צה"ל

06.30 פוקחים עין
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרשום ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 ארוחת עשר
11.05 נבון לעבשיו
13.05 קשר רדיו — מטרים ודיוושים
13.55 יומן צהרים
14.05 דרדרויזמ'
15.05 פגישה יומית
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — השוטר מטהגן 7.15, 9.30
אסתר — מרגלים שכאלה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מאסתנו 11.15 בלילה
בן יהודה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.15, 9.30
דרייב אין — פירמידת הפחד 7.15 סילברדו 9.30, נשואות ובנותה 12.00
הוד — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — נמרי בגן 5.00, 7.25, 9.40
חן 3 — היפהפיה והחופן 5.00 שנת הדרקון 7.00–9.40
חן 4 — סיפורה של מארי 10.30, 1.30, 5.00, 7.25, 9.40
חן 5 — תרגיל לרוקמים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבירותי המאמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — מורה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוגרבי — צחוק מי ששוחר אחרון 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — חוזק הבוי 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
מרכז ההווייה הישראלית — "ההוויה הישר־אלית" (בעברית) 10.00, 5.00, 10.00 (באנג־לית) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00, (בגרמנית) 7.00
רמבו 9.50
סמדר — הארל 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — אשה בחלון 7.00 הדייר 9.30
פאר — הלומות מתוקים 4.30, 7.15, 9.30
פריז — ממע עסקים של אבא 11.30, 2.00, 4.30, 7.00, 9.30 בגלגל אחוה 11.30 בלילה
צוותא — חייל הלילה 8.00
צפון — אלוני 4.30, 7.00, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לוב משגן 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.30
תל־אביב — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.30

כפר סבא

חן — מוזן הדלתא 7.00, 9.15
שמל — פירמידת הפחד 4.30, 7.00, 9.15

בת־ים

אורגים — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.30

ירושלים

אדיסון — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.15
אור גיל — תרגיל לרוקמים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
אורנע — גבירותי המאמן 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — שר הטבעות 4.30 ומעות של שתיקה 7.00, אהבה אנדרגיה 9.30, מלון ביד המפשייר 12.00 חצות
בנייני האומה — הסיפור האמיתי 7.00, 9.15
הבירה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
מיטשל — שיכרון חושים 7.00, 9.15
עדן — רמבו 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — 1900 חלק א' 7.00, הם חיים בלילה 9.00, 1900 חלק ב' 9.30
סמדר — בומר בי 9.15
רון — בנות וקליד 4.30, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — תרגיל לגרגל מתחיל 7.00, הנזים 9.30

נצרת עילית

מתנס בריקודים — שנת הדרקון 8.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — צחוק מי ששוחר אחרון 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מרגלים שכאלה 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מוקם כפר המכביה — מוסטר 7.00, 9.30
ליאל — שיכרון חושים 2.00, 7.15, 9.30
רב בן — רמת גן
גן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — נמרי בגן 5.00, 7.20, 9.40
גן 3 — פעמיים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — להב משגן 7.20, 9.45
רמת גן — רמבו 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — מושלם 7.00, 9.00
הדר — מוזן הדלתא 7.00, 9.15
חן — ניפגש בסיבוב 7.15, 9.15

נתניה

סמורה — הסיפור שאינו נגמר 5.00, הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
שרון — הכלבה המבוזבת 5.00, שורת המקהלה 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.15
חן — סיפורה של מארי 4.30, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — פעמיים במשך החיים 7.00, 9.00
אמפיתיאטרון — רמבו 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — צחוק מי ששוחר אחרון 4.30, 6.45, 9.00
חן — נמרי בגן 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — הצועניה הבכלמן 7.00, כם הזמים 9.30
עטמי — אגם הברבורים 6.30, שנת הדרקון 9.15
עצמון — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
פאר — גבירותי המאמן 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — ממע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — מוזן הדלתא 4.00, 6.45, 9.00
שביט — הסיפור האמיתי 7.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שורת המקהלה 4.30, 6.45, 9.00
רב גת 2 — גבירותי המאמן 4.30, 6.45, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
בית העם — מוזן הדלתא 9.15
היכל — מורה 9.15
ציון — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
סביון — גבירותי המאמן 7.00, 9.15
ספיר — סילברדו 7.00, 9.15

חולון

מתנס קרית שרת — מסע הארוחים 4.30, הוכן בגופשלים 7.15, 9.30
ארמון — צחוק מי ששוחר אחרון 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — מרגלים שכאלה 7.15, 9.30
סביר — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
רינה — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
היכל 2 — מוזן הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
תפארת — מוזן הדלתא 7.00, 9.30
מלון הדאיל — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — לילות לבנים 9.00

מבצע לתושבי ת"א, גוש דן והשרון!
ב-35 ש"ח פרסם עד שתמכור!
והמודעה שלך מגיעה גם לקוראי "ידיעות"
גם לקוראי "מעריב"
גם לקוראי "הארץ"
גם לקוראי "חדשות"

לוח העיר
מתפרסם גם ב: הלוח הארצי הארץ חדשות·לוח צוות השרון
מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4 ת"א טל. 03-371261, ובכל משרדי הפרסום. מתקבלות הזמנות באמצעות כרטיסי אשראי.